

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2014

Καταγραφή φαινομένων, ζητημάτων και κρουσμάτων ρατσισμού, διακρίσεων, ξενοφοβίας αλλά και Ερευνητικών Μελετών ή Καλών Πρακτικών της Διοίκησης στους 6 κρίσιμους τομείς της Απασχόλησης, της Νομοθεσίας, της Εκπαίδευσης, της Στέγασης, της Ρατσιστικής Βίας και της Υγείας & Πρόνοιας.

Νάσος Θεοδωρίδης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

A) Παραβιάσεις δικαιωμάτων σε επίπεδο απασχόλησης (εργασιακές συνθήκες και αμοιβές εργασίας)

- 1) Ελεύθεροι όλοι οι κατηγορούμενοι για τα κάτεργα της Μανωλάδας
- 2) Απεργία αλλοδαπών εργατών γης στην Σκάλα Λακωνίας
- 3) Αυτοδικία και ρατσιστική συμπεριφορά στο Jumbo Πειραιά
- 4) Διαμαρτυρία μεταναστών εμπόρων στο κέντρο της Αθήνας για εμπόδια στην εμπορική τους δραστηριότητα
- 5) Δραματικές οι επιπτώσεις του ν. 4264/2014 για την «άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος» σε ό,τι αφορά τους Έλληνες Ρομά
- 6) Η περίπτωση της γιατρού Solace Godwin

B) Επιστημονικές έρευνες

- 1) Μαζική εγκατάλειψη της Ελλάδας από τους οικονομικούς μετανάστες - Πλήγμα για ασφαλιστικά ταμεία και τράπεζες
- 2) Ολοκλήρωση επιστημονικής έρευνας του Παρατηρητήριου Καταπολέμησης των Διακρίσεων (ΕΚΚΕ
- 3) Μεγάλο ρεύμα φυγής Αλβανών εργαζομένων από την Ελλάδα προς την πατρίδα τους

Γ) Καλές Πρακτικές

- 1) Παροχή υποστήριξης κατά των διακρίσεων σε μετανάστες από ΜΚΟ

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

A) Εξελίξεις σε επίπεδο ελληνικής νομοθεσίας

- 1) Θέσπιση ιδιώνυμου αδικήματος για τους μικροπωλητές
- 2) «Ρυθμίσεις Μεταναστευτικής Νομοθεσίας»
- 3) Θέσπιση αντιρατσιστικού νόμου με τροποποίηση του ν. 927/1979 και προσαρμογή του στην απόφαση πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ της 28^{ης} Νοεμβρίου 2008, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου
- 4) Ψήφιση νέου Μεταναστευτικού Κώδικα
- 5) Ενσωμάτωση Οδηγιών της Ε.Ε. για ενιαία άδεια διαμονής και για εποχική εργασία

B) Δικαστικές αποφάσεις και Γνωμοδοτήσεις οργάνων και Επιτροπών

- 1) Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με την παράταση της διοικητικής κράτησης αλλοδαπών
- 2) Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών: Παράνομη η επ' αόριστον κράτηση μεταναστών

3. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A) Κρούσματα διακρίσεων στο χώρο της Εκπαίδευσης

- 1) Η έλλειψη δικαιολογητικών εγγράφων ως εμπόδιο προβιβασμού αλλοδαπών μαθητών στο σχολείο
- 2) Συνέχιση λειτουργίας του σχολείου – γκέτο για παιδιά Ρομά στους Σοφάδες Καρδίτσας
- 3) Απόλυση Αλβανού μαθητή του 6ου ΕΠΑΛ Λάρισας
- 4) Αδράνεια της Πολιτείας ως προς την ίδρυση δίγλωσσων νηπιαγωγείων στη Θράκη
- 5) Κατάργηση του Προγράμματος «Διάπολις» του ΑΠΘ για την εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών

B) Καλές Πρακτικές

- 1) Εκπαίδευση νεαρών Ρομά στην εκμάθηση των δικαιωμάτων τους
- 2) Η συμβολή των εκπαιδευτών του Mobile School στην εκπαίδευση των παιδιών Ρομά της Θεσσαλονίκης
- 3) Οριστική κατάργηση του σχολείου-γκέτο του Ασπροπύργου
- 4) Σεμινάρια Εξειδίκευσης στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας
- 5) Νέο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών με θεματικό αντικείμενο τη μεταναστευτική πολιτική
- 6) Εισαγωγή της αλβανικής γλώσσας στα ελληνικά σχολεία

Γ Δικαστικές αποφάσεις

- 1) Αποδοχή σπουδαστών αλλοδαπής καταγωγής με ελληνική ιθαγένεια στις Στρατιωτικές Σχολές με απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας

4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

A) Κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο

- 1) Έγκλειστοι σε κέντρο κράτησης της Λέσβου 9 ανήλικοι Αφγανοί
- 2) Απεργία πείνας στο κέντρο κράτησης μεταναστών στην Ξάνθη
- 3) Απόπειρα αυτοκτονίας 17χρονου στο κέντρο κράτησης μεταναστών στη Μόρια
- 4) Σε στρατόπεδο μεταναστών 14χρονος αλλοδαπός
- 5) Κοινοβουλευτική Ερώτηση για τις Συνθήκες διαβίωσης στα κέντρα υποδοχής μεταναστών και προσφύγων (ΚΕΠΥ)
- 6) Συσσώρευση αλλοδαπών στις εγκαταστάσεις του ΠΙΚΠΑ Μυτιλήνης
- 7) Άθλιες συνθήκες κράτησης στο αστυνομικό τμήμα της Κω
- 8) Επίσκεψη αντιπροσωπείας του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου στο κέντρο κράτησης μεταναστών στην Αμυδαλέζα για διερεύνηση των συνθηκών κράτησης

B) Ζητήματα παραβίασης του δικαιώματος στη στέγαση και στο άσυλο

- 1) Το πολύνεκρο ναυάγιο της Σάμου
- 2) Τραγικές ελλείψεις στις υποδομές για τη διάσωση προσφύγων

- 3) Συνθήκες διαβίωσης των Ρομά Χαλανδρίου, αναβολή της κατεδάφισης του καταυλισμού τους και προσφυγή δημάρχων στο Συμβούλιο Επικρατείας
- 4) Δυσκολία πρόσβασης δικηγόρων στην Υπηρεσία Ασύλου
- 5) Κράτηση εννιάχρονης Αφγανής επί 52 ημέρες στα κρατητήρια της Υπηρεσίας Αλλοδαπών
- 6) Άθλιες συνθήκες στο Αστυνομικό Τμήμα Κυψέλης
- 7) Απεργία πείνας μεταναστών σε κέντρο κράτησης της Κορίνθου
- 8) Νεκρός κρατούμενος μετανάστης στην Αμυδαλέζα
- 9) Αναίτια προσαγωγή μεταναστριών στον Κεραμεικό
- 10) Περιστατικό αιματηρής απώθησης αλλοδαπών στις Οινούσες
- 11) Συνελήφθησαν 112 παράτυποι μετανάστες σε Λέσβο και Ρόδο τον Ιούνιο 2014
- 12) Εντοπισμός δύο φορτηγών με 100 μετανάστες στο Ηράκλειο Κρήτης
- 13) Διεθνείς οργανώσεις καταγγέλλουν τη Frontex ως συνεργό στην καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλοδαπών
- 14) Προβλήματα ως προς τον τόπο μετεγκατάστασης ομάδας Ρομά της Μεσσηνίας
- 15) Τραγικό περιστατικό διεθνών διαστάσεων με την άφιξη μεταναστών στη θαλάσσια περιοχή έξω από το Φαρμακονήσι
- 16) Τραγωδία με 7 νεκρούς μετανάστες και 2 αγνοούμενους στη Λέσβο
- 17) Τρεις μετανάστες απείλησαν να αυτοκτονήσουν στα κρατητήρια Ελληνικού
- 18) Επιστολή δημάρχου Λέσβου προς υπουργούς σχετικά με τις συνθήκες που επικρατούν ως προς τη φιλοξενία μεταναστών
- 19) Κατεδαφίσεις αυθαιρέτων μόνο για Ρομά στη Σαλαμίνα
- 20) Κίνδυνος κατάργησης των δομών φιλοξενίας για ασυνόδευτους ανήλικους (πρόσφυγες και μετανάστες)
- 21) Αδυναμία στέγασης και διαμαρτυρία Σύριων προσφύγων στην πλατεία Συντάγματος
- 22) Αδυναμία εμπρόθεσμης δημιουργίας κέντρου για μετανάστες

Γ) Καλές Πρακτικές

- 1) Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ και Λιμενικού Σώματος της Ελλάδας
- 2) Βήματα προόδου στη λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου
- 3) Ενίσχυση των Κινητών Μονάδων Πρώτης Υποδοχής για αλλοδαπούς

Δ) Δικαστικές αποφάσεις, εκθέσεις, γνωματεύσεις και έρευνες για ζητήματα Στέγασης / Διαμονής

- 1) Γνωμοδότηση του Συνηγόρου του Πολίτη για την ενοικίαση του οικοπέδου των Ρομά στην Αλικαρνασσό

- 2) Δικαίωση του Μοχάμεντ Χαμίτ από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών
- 3) Αναστολή απέλασης Κενυάτισσας αιτούσας άσυλο από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών
- 4) Έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας σχετικά με τις απωθήσεις προσφύγων στην Ελλάδα
- 5) Καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παράνομη κράτηση αλλοδαπών από Ινδονησία και Γεωργία
- 6) Καταδικαστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε βάρος της Ελλάδας για τη μεταχείριση δύο γυναικών από τη Δομινικανή Δημοκρατία
- 7) Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για την διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μετανάστες και πρόσφυγες
- 8) Καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για εξευτελιστική μεταχείριση αλλοδαπών κρατούμενων στις φυλακές Ναυπλίου
- 9) Συνέδριο του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες σχετικά με τα προβλήματα και τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο
- 10) Προτάσεις της «Καμπάνιας για την πρόσβαση στο άσυλο στην Ελλάδα»
- 11) Έρευνα του ΕΛΙΑΜΕΠ για την αξιολόγηση της σχέσης κόστους – αποτελεσματικότητας των πολιτικών ελέγχου της παράτυπης μετανάστευσης στην Ελλάδα (Πρόγραμμα ΜΙΔΑΣ)
- 12) Πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη σχετικά με την κράτηση ανηλίκων στην Αμυδαλέζα
- 13) Καταδίκη Ελλάδας για απάνθρωπη μεταχείριση Κούρδου κρατούμενου

5. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

A) Ενδεικτική περιπτωσιολογία κρουσμάτων που σχετίζονται με ρατσιστική βία

- 1) Επέμβαση των ΜΑΤ στην Αμυδαλέζα μετά από βίαιη διάλυση προσευχής αλλοδαπών
- 2) Επίθεση χρυσαυγιτών στο Ανοιχτό Σχολείο Μεταναστών στον Πειραιά
- 3) Ρατσιστική επίθεση ενάντια σε αλλοδαπό μάντζερ ποδοσφαίρου στα Γιαννιτσά
- 4) Άγρια ρατσιστική επίθεση στην Καλλιθέα
- 5) Αιματηρή Ρατσιστική Επίθεση σε μετανάστη στα Πατήσια
- 6) Απειλές και εκφοβισμό κατήγγειλε μετανάστης μάρτυρας στην υπόθεση της Μανωλάδας

- 7) Βασανισμός του Αλβανού κρατούμενου Καρέλι στις φυλακές Νιγρίτας
- 8) Ανάρτηση ρατσιστικής επιγραφής σε γραφείο γιατρού στη Θεσσαλονίκη
- 9) Διαπόμευση ανήλικου Ρομά από την ΕΛ.ΑΣ.
- 10) Έρευνα για την ρατσιστική επίθεση εναντίον Ιρανού πρόσφυγα διέταξε η Εισαγγελία Πρωτοδικών
- 11) Βεβήλωση του εβραϊκού νεκροταφείου στη Θεσσαλονίκη
- 12) Καταγγελία για βασανιστήρια στις φυλακές Ναυπλίου
- 13) Καταγγελία της ΚΕΕΡΦΑ για χρυσαυγίτικη επίθεση εναντίον μεταναστών στα Χανιά
- 14) Μεταξουργείο: Άγρια επίθεση χρυσαυγιτών σε μετανάστη
- 15) Κρούσμα ρατσιστικής βίας στην Αμυδαλέζα
- 16) Ξυλοδαρμός απλήρωτου μετανάστη από αστυνομικούς
- 17) Ρατσιστική επίθεση σε σπίτι μεταναστών στην Πάτρα
- 18) Πρωτοφανής ανακοίνωση ρατσισμού από τον Εμπορικό Σύλλογο Ανδραβίδας κατά Ελλήνων Ρομά
- 19) Ρατσιστική συμπεριφορά κατά Αλβανών τουριστών από αστυνομικούς του Α.Τ. Κερατέας
- 20) Χρυσουγίτης σταμάτησε ΙΧ για να δει αν ο οδηγός ήταν Έλληνας
- 21) Σοβαρός τραυματισμός Σύρου πρόσφυγα από σφαίρες λιμενικού στα ανοιχτά της Ρόδου
- 22) Οκτώ άντρες των ΜΑΤ εναντίον μετανάστη στα Εξάρχεια
- 23) Ρατσιστική επίθεση σε βάρος μετανάστη στην Κοκκινιά
- 24) Ρατσιστικές επιθέσεις κατά της κοινότητας των Ινδών Σιχ στο Μαραθώνα
- 25) Τέλεση ασελών πράξεων σε βάρος ανήλικων Ρομά σε καφενείο της Πάτρας
- 26) Δολοφονία Αλγερινού μετανάστη στα Εξάρχεια
- 27) Αρχιφύλακας εξαπάτησε μετανάστη αποσπώντας 400 ευρώ
- 28) Βεβήλωση του Μνημείου Ολοκαυτώματος στην Αθήνα
- 29) Εμπρησμός καταστήματος Πακιστανού μετανάστη στο Ηράκλειο Κρήτης

Β) Επιστημονικές και κοινωνικές έρευνες - Θεσμικές και κοινωνικές προσπάθειες καταγραφής του φαινομένου της ρατσιστικής βίας

- 1) Έκθεση της Επιτροπής Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την κακομεταχείριση των αλλοδαπών στην Ελλάδα
- 2) Έκθεση-κόλαφος της Διεθνούς Αμνηστίας για τη ρατσιστική βία εναντίον Ρομά
- 3) Έκθεση της Human Rights First σχετικά με το νεοναζισμό σε Ελλάδα – Ουγγαρία
- 4) Ημερίδα απολογισμού της αντιμετώπισης της ρατσιστικής βίας από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης

- 5) Έπαινοι και επικρίσεις στην Ελλάδα για την εμπορία ανθρώπων σε Έκθεση του Στέητ Νηπάρτμεντ
- 6) Έκθεση του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με τις επιθέσεις κατά μεταναστών στην Ελλάδα

Γ) Παρεμβάσεις θεσμικών οργάνων σχετικά με θέματα ρατσιστικής βίας, Δικαστικές αποφάσεις και Καλές Πρακτικές

- 1) Μεγάλη αναστάτωση στη Βουλή από τροπολογία σχετικά με ενδεχόμενες ψευδείς καταγγελίες θυμάτων ρατσιστικής βίας
- 2) Δικαστική καταδίκη δύο ατόμων για ρατσιστικές επιθέσεις στη Ραιδεστό
- 3) Ισόβια κάθειρξη στους δύο χρυσαυγίτες δολοφόνους του Σαχζάτ Λουκμάν
- 4) Καταγραφή ρατσιστικής βίας από το Πρόγραμμα «Enough!/Αρκετά!» των Γιατρών του Κόσμου και του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες
- 5) Σεμινάριο εκπαίδευσης στην καταγραφή κρουσμάτων ρατσιστικής βίας
- 6) Χορήγηση για πρώτη φορά άδειας διαμονής σε θύμα ρατσιστικής βίας με βάση Υπουργική Απόφαση
- 7) Φυλάκιση 14 ετών στον χρυσαυγίτη Κοντομούς για την επίθεση σε κουρείο Πακιστανού στη Μεταμόρφωση
- 8) Φυλάκιση με αναστολή σε χρυσαυγίτη πολιτευτή για προτροπή σε ρατσιστική βία
- 9) Αποκαλύψεις σχετικά με τη ρατσιστική βία μελών της Αστυνομίας από το πόρισμα του εισαγγελέα Ντογιάκου που ερεύνησε την υπόθεση της Χρυσής Αυγής
- 10) Καταδίκη χρυσαυγιτών από δικαστήριο του Μεσολογγίου για ρατσιστική επίθεση κατά Ρομά του Αιτωλικού
- 11) Αθώωση λιμενικών που δικάζονταν για βασανισμό μεταναστών
- 12) Καταδικάστηκαν οι 5 χρυσαυγίτες για επίθεση σε βάρος Πακιστανών στην Ιεράπετρα

6. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Α) Κρούσματα παραβιάσεων του δικαιώματος σε υγεία και Πρόνοια

- 1) Χωρίς γιατρούς και φάρμακα οι μετανάστες στο κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας
- 2) Γαστρεντερίτιδες και διαμαρτυρίες στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής στη Μόρια
- 3) Καρκινοπαθείς πρόσφυγες μένουν χωρίς ιατρική φροντίδα λόγω έλλειψης πόρων, προειδοποιεί η Ύπατη Αρμοστεία

- 4) Κραυγή αγωνίας Ρομά γονέων από την Γαστούνη για κίνδυνο από σοβαρό πρόβλημα υγείας του 15 ημερών μωρού τους
- 5) Κρούσματα φυματίωσης σε Αφρικανές ιερόδουλες στην Πάτρα
- 6) Περιστατικά φυματίωσης στο Αστυνομικό Τμήμα Πατησίων
- 7) Ανήλικος Σύριος πρόσφυγας με προβλήματα υγείας μεταφέρθηκε με χειροπέδες στα δικαστήρια
- 8) Θάνατος μετανάστη στο κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας λόγω έλλειψης ιατρικής φροντίδας

B) Καλές πρακτικές

- 1) Περίθαλψη μεταναστών χωρίς χαρτιά με κοινοτικά κονδύλια

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2014

1. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Α) Παραβιάσεις δικαιωμάτων σε επίπεδο απασχόλησης (εργασιακές συνθήκες και αμοιβές εργασίας)

1) Ελεύθεροι όλοι οι κατηγορούμενοι για τα κάτεργα της Μανωλάδας

Τον Απρίλιο του 2013 το Μικτό Ορκωτό Εφετείο Πάτρας έκρινε ομόφωνα αθώο τον φραουλοπαραγωγό της Νέας Μανωλάδας που κατηγορούνταν για την επίθεση με όπλα σε βάρος των μεταναστών εργατών γης στα φραουλοχώραφα της Μανωλάδας¹.

Αθώος ομόφωνα κρίθηκε και ο αρχιεπιστάτης Κώστας Χαλούλος, ενώ ένοχοι κρίθηκαν οι άλλοι δύο επιστάτες και ειδικότερα ο Γ. Χαλούλος για πρόκληση επικίνδυνων σωματικών βλαβών και ο Θ. Αποστολόπουλος για απλή συνέργεια σε πρόκληση επικίνδυνων σωματικών βλαβών ο δεύτερος. Στον πρώτο επιβλήθηκε ποινή 14 ετών και 7 μηνών και στον δεύτερο 8 ετών και 7 μηνών. Και οι δύο αφέθηκαν ελεύθεροι καθώς οι ποινές είναι εξαγοράσιμες. Σε ό,τι αφορά την κύρια κατηγορία της εμπορίας ανθρώπων, το δικαστήριο αποφάσισε την αθώωση και των τεσσάρων κατηγορούμενων.

2) Απεργία αλλοδαπών εργατών γης στην Σκάλα Λακωνίας

Με απεργία στα χωράφια και τα συσκευαστήρια απάντησαν τον Ιούλιο του 2014 οκτακόσιοι περίπου Πακιστανοί εργάτες γης στις ρατσιστικές επιχειρήσεις σκούπα της Αστυνομίας στη Σκάλα Λακωνίας².

Στις 4 Ιουλίου 2014 αντιρατσιστική οργάνωση ΚΕΕΡΦΑ κατήγγειλε ότι αστυνομικοί μπαίνουν στα σπίτια των εργατών κάθε Παρασκευή (μέρα πληρωμής!) χαράματα σπάζοντας λουκέτα και πόρτες. Ο Αζχαρ Ικμπάλ, ο Μοχάμεντ Αβζελ και ο Μοχάμεντ Κασίφ καταγγέλλουν ότι σε αυτές τις επιχειρήσεις χτυπήθηκαν από τους αστυνομικούς με κλωτσιές, γροθιές και

¹ <http://www.avgi.gr/article/3525705/apofasi-ntropi-eleutheroi-oloi-oi-katigoroumenoi-gia-ta-katerga-tis-manoladas>

² <http://www.antiracismfascism.org/index.php/2013-09-08-22-14-42/2013-09-08-23-06-21/2013-09-08-23-06-54/item/1011-2014-07-04-11-36-10>

γκλόμπ. Ο Μοχάμεντ Κασίφ έχει σπασμένο πόδι και είναι κρατούμενος στους Μολάους. Η ανακοίνωση της ΚΕΕΡΦΑ έχει ως εξής

«...Είναι καθαρό ότι στα χωράφια υπάρχει ανάγκη για εργάτες και η τρομοκρατία της Αστυνομίας αποσκοπεί στο να γίνουν ακόμη χειρότεροι οι όροι εργασίας των εργατών.

Οι απεργοί ζητάνε αξιοπρεπή αντιμετώπιση από την Αστυνομία και χαρτιά για να δουλεύουν με πλήρη δικαιώματα.

Το Σεπτέμβριο του 2010 μετά από μαζική απεργία και μεγάλη διαδήλωση στη Σκάλα Λακωνίας είχε σταματήσει μια ανάλογη επιχείρηση σκούπα όπου οι αρχές σε συνεργασία με το Δήμο είχαν πετάξει έξω από τα σπίτια τους αυθαίρετα εκατοντάδες μετανάστες.

Είναι πρόκληση τις μέρες που δικάζονται οι μπράβοι και ο Βαγγελάτος για τις δολοφονικές επιθέσεις στα φραουλοχώρα της Ν.Μανωλάδας η κυβέρνηση να τους κάνει πλάτες με ένταση των ρατσιστικών επιχειρήσεων διώξεων στον αγροτικό χώρο.

Η μόνη λύση για ανθρώπινη και αξιοπρεπή δουλειά και όχι να βγάζουν μαύρο χρώμα από τον ιδρώτα και το αίμα των εργατών Γής οι μεγαλοπαραγωγοί είναι η ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ τώρα των μεταναστών στην Σκάλα Λακωνίας, στην Μανωλάδα και όπου δουλεύουν σε σκλάβοι μετανάστες εργάτες γης ...».

3) Αυτοδικία και ρατσιστική συμπεριφορά στο Jumbo Πειραιά

Αυτόπτης μάρτυρας κατήγγειλε στις 18/5/2014 στο Ράδιο Κόκκινο περιστατικό ρατσιστικής συμπεριφοράς και αυτοδικίας στο Jumbo Πειραιά³.

Συγκεκριμένα, η Μαργαρίτα Κουτσοδημητροπούλου κατήγγειλε ότι στο Jumbo Πειραιά, εργαζόμενοι του καταστήματος προχώρησαν σε σωματικό έλεγχο σε νεαρή Ρομά, χωρίς την παρουσία της αστυνομίας και της πήραν τα 20 ευρώ που είχε πάνω της, για το τσιμπιδάκι που δεν πλήρωσε με τα υπόλοιπα πράγματα που αγόρασε.

Οι υπάλληλοι του καταστήματος ισχυρίστηκαν ότι έχουν το δικαίωμα να το κάνουν γιατί είναι πολιτική του καταστήματος για παραδειγματισμό. Η κα Κουτσοδημητροπούλου κατήγγειλε το περιστατικό στο INKA χωρίς κάποιο αποτέλεσμα αφού ισχυρίστηκαν ότι δεν περιλαμβάνεται στις αρμοδιότητές τους.

4) Διαμαρτυρία μεταναστών εμπόρων στο κέντρο της Αθήνας για εμπόδια στην εμπορική τους δραστηριότητα

Διαμαρτυρία στο κέντρο της Αθήνας πραγματοποιήσαν στις 11/5/2014 εκατοντάδες μετανάστες μεταξύ των οποίων οι περισσότεροι καταστηματάρχες στην περιοχή προκειμένου να καταγγείλουν ρατσιστικές

³ <http://left.gr/news/aytodikia-kai-ratsistiki-symperifora-sto-jumbo-peiraia#sthash.UVxyOZUo.NUI3blGF.dpuf>

επιχειρήσεις από την αστυνομία, που όπως επισημαίνουν τους πλήττουν⁴ Περίπου 400 άτομα πραγματοποίησαν πορεία από τη συμβολή της οδού Μενάδρου με τη Σοφοκλέους προς το Δημαρχείο όπου και προχώρησαν σε καθιστική διαμαρτυρία και επέδωσαν ψήφισμα διαμαρτυρίας.

Η κινητοποίηση διοργανώθηκε με την υποστήριξη της Κίνησης Ενωμένοι Ενάντια στο Ρατσισμό και τη Φασιστική Απειλή (ΚΕΕΡΦΑ) Σε ανακοίνωση της Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδας, της Ένωσης Μεταναστών Εργατών και της Επιτροπής Μεταναστών Εμπόρων Ομόνοιας, αναφέρονται μεταξύ άλλων ότι: “Από την στιγμή που ξεκίνησε ο Ξένιος Δίας δυο χρόνια τώρα η κατάσταση είναι πολύ δύσκολη αφού η αστυνομία χτυπάει και συλλαμβάνει κόσμο αδιακρίτως ακόμα και αν έχουν χαρτιά, μόνο και μόνο γιατί είναι μετανάστες, γιατί έχουν άλλο χρώμα. Ωστόσο τον τελευταίο ενάμιση μήνα η κατάσταση είναι ανυπόφορη.

Όλη την ημέρα από το πρωί στις 6πμ μέχρι αργά το βράδυ, αστυνομικοί όχι μόνο μαζεύουν κόσμο χωρίς κανένα λόγο αλλά μπαίνουν σε μαγαζιά και συλλαμβάνουν πελάτες που ψωνίζουν, που τρώνε ή πίνουν, αλλά ακόμα και εργαζόμενους ή τους ίδιους τους μαγαζάτορες και τους κλείνουν για ώρες μέσα στα αστυνομικά λεωφορεία ή τους μεταφέρουν στα διάφορα αστυνομικά τμήματα χωρίς απολύτως καμιά νομική δικαιολογία. Αφού χτυπάνε και συλλαμβάνουν πελάτες μετά στέκονται για 3, 4 ή και 5 ώρες απ’ έξω εν ώρα λειτουργίας των μαγαζιών σταματώντας στην ουσία κάθε δραστηριότητα.”

5) Δραματικές οι επιπτώσεις του ν. 4264/2014 για την «άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος» σε ό,τι αφορά τους Έλληνες Ρομά

Μετά την ισχύ του Ν. 4264/2014 για το υπαίθριο και πλανόδιο εμπόριο που ψηφίστηκε το Μάιο του 2014, η Ελληνική Πολιτεία, οδηγεί τους Έλληνες Ρομά στην οικονομική εξαθλίωση, στερώντας τους την δυνατότητα επαγγελματικής ενασχόλησής τους με το υπαίθριο εμπόριο⁵. Οι αυστηρές γραφειοκρατικές διαδικασίες που προβλέπει ο Νόμος για την άσκηση του υπαίθριου εμπορίου, ο περιορισμός των θέσεων τόσο από τα δημοτικά όσο και τα περιφερειακά συμβούλια, ο περιορισμός των πλανοδίων πωλητών στα όρια της Περιφέρειας από την οποία έχει εκδοθεί η άδεια, καθιστούν στην πραγματικότητα απαγορευτικές τις προϋποθέσεις για την άσκηση εμπορίου από τους Έλληνες Ρομά.

Στο βαθμό μάλιστα που κρίνεται ως εξαιρετικά δύσκολη η εκπλήρωση όλων των προϋποθέσεων σωρευτικά που θέτει ο νόμος για την άσκηση των εν λόγω οικονομικών δραστηριοτήτων η ελληνική πολιτεία οδηγεί εν γνώσει της τους Έλληνες Ρομά στην παραβατικότητα και στην εκμετάλλευση από τρίτους

⁴ <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=429816>

⁵ Ερώτηση βουλευτή Γ. Αμανατίδη στη Βουλή των Ελλήνων, 12/9/2014

που θα διαμεσολαβούν για την διεκπεραίωση των γραφειοκρατικών τους υποχρεώσεων.

Οι υπέρογκες διοικητικές κυρώσεις με υψηλά πρόστιμα ύψους 5.000 ευρώ και οι αυστηρές ποινικές κυρώσεις (σύλληψη και αυτόφωρη διαδικασία, ελάχιστη ποινή φυλάκισης 6 μηνών κλπ) που θα οδηγούν απευθείας τους ακουσίως παρανομούντες επαγγελματίες Ρομά στη φυλακή, διογκώνουν ένα μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα και ενδέχεται να επιβαρύνουν άσκοπα τους κατασταλτικούς και σωφρονιστικούς θεσμούς της πολιτείας.

Η θέση κανόνων και ελέγχου στο υπαίθριο εμπόριο, τόσο το στάσιμο όσο και το πλανόδιο, είναι απαραίτητη, με την προϋπόθεση όμως, ότι συνοδεύονται από κοινωνική δικαιοσύνη και εξεύρεση εναλλακτικών για τις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες.

6) Η περίπτωση της γιατρού Solace Godwin

Η Solace Godwin, ειδικευόμενης γιατρού στο νοσοκομείο Κοζάνης, η οποία ανακάλυψε ότι παρότι συμμετέχει κανονικά στις διαδικασίες του ιατρικού συλλόγου, δεν δικαιούται να ψηφίσει στις εκλογές (του συλλόγου)!, έστειλε προς τα ΜΜΕ την ακόλουθη ανοιχτή επιστολή⁶ :

«...Προς κάθε ενδιαφερόμενο

Λέγομαι Solace Akrenwe Godwin και είμαι Νιγηριανής καταγωγής. Ζω στην Ελλάδα τα τελευταία 14 χρόνια. Φοίτησα σε ελληνικό σχολείο και ύστερα στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, τμήμα Ιατρικής. Αποφοίτησα στις 9/3/2011 και επί του παρόντος είμαι ειδικευόμενη Παθολογίας στο Γ.Ν Κοζάνης (ΜΑΜΑΤΣΕΙΟ).

Αποστέλλω αυτό το κείμενο διότι αν και νόμιμος κάτοικος της χώρας, πτυχιούχος της Ιατρικής και εγγεγραμμένο μέλος του Ιατρικού συλλόγου ανακάλυψα προσφάτως ότι δεν μου δίδεται η δυνατότητα να ψηφίσω στις εκλογές του συλλόγου στις 12/10/2014.

Στην προσπάθεια επιβεβαίωσης της εγκυρότητας αυτής της πληροφορίας, έλαβα γνώση από τον Ιατρικό σύλλογο της Κοζάνης αλλά και της Αθήνας, ενός νόμου από το 1957, ο οποίος τονίζει ότι οι αλλοδαποί Ιατροί δεν έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι.

Πως είναι δυνατόν να είμαι νόμιμο μέλος ενός συλλόγου, να πληρώνω εισφορές, να καλούμαι σε συναντήσεις και στις εκλογές να είμαι ανύπαρκτη; Πως γίνεται να είμαι αποδεκτή σαν Ιατρός αλλά σαν ψηφοφόρος όχι; Άρα ποιο είναι το νόημα της εγγραφής σε ένα σύλλογο;

⁶ <http://left.gr/news/ratsismos-kai-sta-syndikata-i-periptosi-tis-giatroy-solace-godwin#sthash.RI9oQ8yu.lfkcz4ZT.dpuf>

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω την ειρωνεία της κατάστασης, διότι πρόσφατα ψηφίστηκε ο πολυσυζητημένος αντιρατσιστικός νόμος και αναρωτιέμαι, ρατσισμός είναι μόνο όταν κάποιος με βρίζει λόγω χρώματος, όταν με ξυλοκοπά επειδή δεν έχουμε την ίδια θρησκεία ακόμα και όταν και με σκοτώνει επειδή τόλμησα να έρθω στη χώρα του;

Ο ρατσισμός είναι όλα αυτά, αλλά είναι ΚΑΙ να μου στερείς το δικαίωμα να έχω φωνή στον επαγγελματικό μου χώρο, είναι να δημιουργείς εσκεμμένα ένα κενό ανάμεσα σε κατά τα άλλα ίσους συναδέλφους ευελπιστώντας να με βάλεις στη θέση μου (που θεωρείς ότι είναι κάτω, με σκυμμένο το κεφάλι και χωρίς φωνή).

Αντί λοιπόν να κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας και να λέμε ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ότι είμαστε όλοι ίσοι μήπως ήρθε ο καιρός να το πράξουμε κιόλας; Είμαστε όλοι ίσοι και καλώ τους συλλόγους, σωματεία και ενώσεις να το δείξουν έμπρακτα.

Σαν Ιατρός έδωσα έναν όρκο, να φέρομαι σε κάθε άνθρωπο ως ίσο και ζω σύμφωνα με αυτόν εντός και εκτός εργασίας. Γι' αυτό καλώ όσους συμφωνούν με αυτό να μεριμνήσουν για την κατάργηση αυτού του άδικου νόμου όχι μόνο για' μένα αλλά για να δώσουμε ακόμα ένα νόημα στον όρκο του Ιπποκράτη....».

B) Επιστημονικές έρευνες

1) Μαζική εγκατάλειψη της Ελλάδας από τους οικονομικούς μετανάστες - Πλήγμα για ασφαλιστικά ταμεία και τράπεζες

Εικόνα μαζικής εκροής μεταναστών προκύπτει από τα στοιχεία που δημοσιοποιούν, η ΕΛΣΤΑΤ η οποία μάλιστα καταγράφει ραγδαία συρρίκνωση πληθυσμού των αλλοδαπών που ζουν στην Ελλάδα, ενώ η Τράπεζα Ελλάδας «βλέπει» εκροή καταθέσεων και το ΙΚΑ διαπιστώνει μείωση στον αριθμό των ασφαλισμένων δρόμο της μεγάλης φυγής δεν ακολουθούν μόνο οι Έλληνες⁷ νέοι που εγκαταλείπουν τη χώρα αναζητώντας μια θέση εργασίας σε Ανατολή και Δύση. Εισιτήριο άνευ επιστροφής εκδίδουν μαζικά και οι οικονομικοί μετανάστες, οι οποίοι μένοντας χωρίς δουλειά, προτιμούν τη λύση του επαναπατρισμού παρά την αβεβαιότητα της ελληνικής αγοράς εργασίας. Το συμπέρασμα στηρίζεται πλέον σε επίσημες στατιστικές και είναι απολύτως μετρήσιμο: Η Ελληνική Στατιστική Αρχή καταγράφει ραγδαία συρρίκνωση πληθυσμού, η Τράπεζα της Ελλάδος εκροή καταθέσεων και το ΙΚΑ μείωση στον αριθμό των ασφαλισμένων.

Τρεις στατιστικές είναι αποκαλυπτικές: 1. Μέσα σε μόλις ένα χρόνο, οι υπήκοοι χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης που ζουν στην Ελλάδα μειώθηκαν κατά 164.959 άτομα. Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή,

⁷ <http://left.gr/news/egkataleipoy-n-mazika-tin-ellada-oi-oikonomikoi-metanastes-pligma-gia-asfalistika-tameia#sthash.Oj1IGxs4.NZ0QreYN.dpuf>

ήταν 817.860 το 2011 και περιορίστηκαν σε 650.825 άτομα το 2012. Το μεγαλύτερο κύμα φυγής πηγάζει από τους πολίτες αλβανικής καταγωγής. Με βάση την κατάταξη που ακολουθεί η ΕΛΣΤΑΤ, στο γκρουπ των χωρών όπου συμπεριλαμβάνεται και η Αλβανία, ο πληθυσμός μειώθηκε κατά 133.787 άτομα μέσα σε μόλις ένα χρόνο (2011-2012). Το κύμα φυγής εκτιμάται ότι συνεχίστηκε και το 2013, ωστόσο δεν υπάρχουν νεότερα διαθέσιμα στοιχεία.

2. Το υπόλοιπο των καταθέσεων που έχουν αποταμιεύσει στις ελληνικές τράπεζες οι κάτοικοι χωρών εκτός Ζώνης Ευρώ μειώθηκε κατά 30 δισ. ευρώ το διάστημα Ιουνίου 2010 - Ιουνίου 2014. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η εκροή δεν έχει σταματήσει, καθώς μόνο το τελευταίο 12μηνο (Ιούνιος 2013 - Ιούνιος 2014) αποσύρθηκαν περίπου 3,5 δισ.

Η «φυγή» που αποτυπώνουν η ΕΛΣΤΑΤ και η Τράπεζα της Ελλάδος οφείλεται στην κατάρρευση της εγχώριας αγοράς εργασίας. Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του ΙΚΑ που έχει στη διάθεσή της η «Κ», δείχνουν ότι μέσα στην 5ετία της ύφεσης (2009-2013) χάθηκε το 33% των θέσεων εργασίας που κατείχαν αλλοδαποί. Ειδικότερα: α) Οι αλλοδαποί που εμφανίζονται στις αναλυτικές περιοδικές δηλώσεις του ΙΚΑ περιορίστηκαν τον Δεκέμβριο του 2013 σε 159.676 άτομα (99.826 άνδρες και 59.850 γυναίκες). Τον Δεκέμβριο του 2009 ήταν 237.470 άτομα (160.901 άνδρες και 76.569 γυναίκες). Δηλαδή, μέσα στην 4ετία χάθηκαν 77.794 θέσεις μισθωτής εργασίας. Η απώλεια τόσων μισθών δικαιολογεί και τη φυγή περισσότερων των 133 χιλιάδων ανθρώπων.

Η μεγαλύτερη μείωση εντοπίζεται στους εργαζομένους αλβανικής καταγωγής. Στο τέλος του 2009 ήταν 121.902 άτομα και στο τέλος του 2013 περιορίστηκαν σε 85.893 άτομα. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο τέλος του 2013 οι Έλληνες αντιπροσώπευαν το 90,15% του συνολικού αριθμού των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ έναντι 87,17% στο τέλος του 2009. β) Η ραγδαία μείωση των θέσεων εργασίας για αλλοδαπούς εν πολλοίς αποδίδεται στην κατάρρευση της οικοδομικής δραστηριότητας. Και αυτό το συμπέρασμα είναι πλέον μετρήσιμο: Ο αριθμός των ασφαλισμένων αλλοδαπών στα οικοδομοτεχνικά επαγγέλματα μειώθηκε κατά 69,42% το διάστημα 2009-2013 (περίπου όσο και η οικοδομική δραστηριότητα). Το ΙΚΑ ασφάλιζε περίπου 116.893 εργαζόμενους στον κλάδο της οικοδομής το 2009 και από αυτούς, το 45% ή 52.621 άτομα ήταν αλλοδαποί. Το 2013 είχε απομείνει μόνο το 1/3 των ασφαλισμένων στον χώρο της οικοδομής και οι θέσεις των αλλοδαπών περιορίστηκαν από 52.621 σε μόλις 16.089 άτομα. Δραματική μείωση καταγράφεται και στον αριθμό των επιχειρήσεων του κλάδου της οικοδομής. Οι «εργοδότες» ήταν 43.808 στο τέλος του 2009 και μειώθηκαν σε μόλις 16.046 στο τέλος του 2013. Το 2013, το ΙΚΑ κατέγραψε αύξηση στον συνολικό αριθμό των ασφαλισμένων οι οποίοι έφτασαν σε 1.621.259 σε σχέση με 1.541.423 άτομα που ήταν καταγεγραμμένα στις ΑΠΔ στο τέλος του 2011 και 1.434.850 άτομα στο τέλος του 2012. Αυτή η αύξηση –δεδομένου ότι η ανεργία δεν έχει περιοριστεί τους τελευταίους μήνες, απλώς σταμάτησε να αυξάνεται– οφείλεται εν πολλοίς στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις υπό τον φόβο της επιβολής του προστίμου της ανασφάλιστης εργασίας (ανέρχεται σε 10.550 ευρώ) ρισκάρουν ολοένα και λιγότερο να συλληφθούν από τους ελεγκτές με «μαύρο» εργαζόμενο. Στην αύξηση των ασφαλισμένων βοήθησαν και τα

μαζικά προγράμματα του ΟΑΕΔ, που έστω και για λίγους μήνες πρόσφεραν θέση εργασίας και ασφάλιση σε μερικές δεκάδες χιλιάδες πολίτες. Ο φόβος του προστίμου έφερε αύξηση και στον αριθμό των ασφαλισμένων αλλοδαπών. Από 172.832 το 2011 ο αριθμός τους μειώθηκε δραματικά το 2012, στα 133.720 άτομα, για να ανακάμψει το 2013 στα 159.676 άτομα. -

2) Ολοκλήρωση επιστημονικής έρευνας του Παρατηρητήριου Καταπολέμησης των Διακρίσεων (ΕΚΚΕ)

Με συντονιστή φορέα το ΕΚΚΕ και εταίρους την Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση της Πάτρας (ΑΔΕΠ), τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και τον Συνήγορο του Πολίτη, ολοκληρώθηκε στο τέλος Μαρτίου του 2014 η υλοποίηση έρευνας που είχε ως στόχο την καταπολέμηση των διακρίσεων στον τομέα της επιχειρηματικότητας με ομάδες στόχους τις γυναίκες, τους νέους Ρομά και τους μουσουλμάνους μετανάστες⁸. Η έρευνα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Απασχόληση, τις Κοινωνικές Υποθέσεις και την Κοινωνική Ένταξη, στο πλαίσιο του προγράμματος PROGRESS (2007-2013) με διάρκεια υλοποίησης 30.03.2013 –30.03.2014.

Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν

- Η καταπολέμηση των διακρίσεων στην πράξη, οι δράσεις πεδίου, η ευαισθητοποίηση και η διαμεσολάβηση.
- Η καταγραφή της απασχόλησης των γυναικών, νέων Ρομά και μουσουλμάνων μεταναστών, αλλά και του επιπέδου ανεργίας (είδος απασχόλησης, απαιτούμενα προσόντα, αναζήτηση εργασίας κ.ά).
- Η αναζήτηση των κάθε είδους παραμέτρων που σχετίζονται με την επαγγελματική σταδιοδρομία των γυναικών και των νέων (π.χ εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση, αναγνώριση τυπικών προσόντων που τυχόν διαθέτουν κλπ).
- Η αποτύπωση συγκεκριμένων καταστάσεων που εμποδίζουν ή καθυστερούν την εξέλιξη της επαγγελματικής καριέρας των γυναικών και των νέων.
- Η διερεύνηση των στερεοτύπων που συμβάλλουν στη διατήρηση των διακρίσεων

3) Μεγάλο ρεύμα φυγής Αλβανών εργαζομένων από την Ελλάδα προς την πατρίδα τους

Μεγάλο ρεύμα επαναπατρισμού μεταναστών προς την Αλβανία κατέγραψε με έκθεση του που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 7/10/2014 το εγχώριο Ινστιτούτο Στατιστικής, που όπως φαίνεται από τα στοιχεία συνδέεται με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης⁹.

Όπως ανακοίνωσε, κατά το χρονικό διάστημα 2009-2013 επέστρεψαν στην Αλβανία 133.544 μετανάστες, επιστρέφοντας κυρίως από την Ελλάδα και την

⁸ http://ekke.gr/ocd/wp-content/uploads/2014/01/Newsletter_OCD_SPRING_2014.pdf

⁹ <http://tvxs.gr/news/kosmos/oi-albanoi-pairnoyn-mazika-ton-dromo-tis-epistrotis>

Ιταλία. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με το INSTAT, το 70,8% των μεταναστών επέστρεψαν από την Ελλάδα και το 23% επανεντάχθηκε από την Ιταλία.

Γ) Καλές Πρακτικές

1) Παροχή υποστήριξης κατά των διακρίσεων σε μετανάστες από ΜΚΟ

Από τις αρχές Ιουνίου 2014, για τις διακρίσεις που ενδεχομένως υποστεί ένας ξένος, πολίτης τρίτης χώρας, στην Ελλάδα, μπορεί πλέον να απευθύνεται στα «Γραφεία παροχής υποστήριξης κατά των διακρίσεων τρίτων χωρών»¹⁰. Η εν λόγω υπηρεσία παρέχεται από τις 27 Μαΐου στις επτά έδρες των Ενιαίων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, δηλαδή στην Αθήνα, τον Πειραιά, τη Θεσσαλονίκη, τα Γιάννενα, την Πάτρα, το Ηράκλειο και τη Λάρισα. Το εν λόγω πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ενταξης υπηκόων τρίτων χωρών (δηλ. κατά 95% από κοινοτικούς πόρους και 5% από εθνικούς) και υλοποιείται από τις ΜΚΟ Praksis, ANΘΡΩΠΟΜΑΝΙΑ, KEAN, σε συνεργασία με το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) και τη ΜΚΟ Civis Plus. «Κάθε οργάνωση έχει αναλάβει τη λειτουργία του γραφείου στις πόλεις όπου δραστηριοποιείται» εξηγεί η διευθύντρια θεσμικών χρηματοδοτήσεων της Praksis, κ. Μαρία Μουδάτσου. Καθώς πλέον δεν πρόκειται για μεμονωμένες δράσεις, αλλά για σύμπραξη, η οποία συνδέεται και με το Δημόσιο, άνθρωποι του χώρου αισιοδοξούν για την αποτελεσματικότητα των νέων γραφείων, που θα συνεχίσουν να λειτουργούν και μετά την εκπνοή της χρηματοδότησης.

Τα γραφεία απασχολούν ένα νομικό, δύο κοινωνικούς λειτουργούς, έναν ψυχολόγο και έναν πολιτισμικό διαμεσολαβητή, «που λειτουργεί ως γέφυρα με τους εξυπηρετούμενους, σε επίπεδο κουλτούρας αλλά και γλώσσας». Εν προκειμένω, στο γραφείο της Θεσσαλονίκης ο διαμεσολαβητής είναι αλβανικής καταγωγής, «γιατί διαπιστώσαμε ότι έχει συγκεντρωθεί μεγάλος αριθμός συμπατριωτών του εκεί».

Τον πρώτο μήνα λειτουργίας από τα γραφεία είχαν περάσει πάνω από 400 περιστατικά, που αφορούσαν ρατσιστική συμπεριφορά, εργασιακή εκμετάλλευση, δυσκολίες στην πρόσβαση στη δημόσια διοίκηση ή σε δομές υγείας. «Ακόμα και οι Αλβανοί, που ζουν εδώ και χρόνια στην Ελλάδα, αγνοούσαν τη δυνατότητα προσφυγής τους στον Συνήγορο του Πολίτη». Στο πλαίσιο του έργου περιλαμβάνονται σεμινάρια τόσο σε εκπροσώπους κοινοτήτων όσο και σε δημοσίους υπαλλήλους, έκδοση πολύγλωσσου οδηγού για τις διακρίσεις, λειτουργία αυτόματων ηλεκτρονικών ενημερωτικών περιπτέρων κ.ά.

Ειδικότερα, στους χώρους αυτούς προσφέρεται εξατομικευμένη διοικητική υποστήριξη, πληροφόρηση, συμβουλευτική και καθοδήγηση των πολιτών τρίτων χωρών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Καθώς και

¹⁰ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 25/6/2014

για τις δυνατότητες αντιμετώπισης φαινομένων διακρίσεων σε βάρος τους τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

«Ο στόχος ο γενικότερος του προγράμματος δεν είναι τυχαίος σε σχέση με τον νέο μεταναστευτικό κώδικα. Γιατί βρισκόμαστε σε μια χρονική συγκυρία και σε μια περίοδο όπου γενικότερα αυτά που βλέπουμε να εφαρμόζονται όσον αφορά το διοικητικό σύστημα είναι αντικίνητρα ακόμα και για τους νόμιμους μετανάστες» σχολίασε ο κ. Αντύπας, εκ μέρους της οργάνωσης «ΠΡΑΞΙΣ».

Παράλληλα πραγματοποιούνται και ομαδικές ενημερώσεις 15 ατόμων περίπου σε μεταναστευτικούς συλλόγους και σε φορείς που δραστηριοποιούνται με την ομάδα στόχου με σκοπό την πληροφόρηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού πολιτών τρίτων χωρών. Επίσης θα διεξάγεται ενημερωτική εκστρατεία και σε πόλεις πέρα από αυτές που θα λειτουργούν τα γραφεία.

Ακόμα, σεμινάρια (workshops) με στοχευόμενες θεματικές σχετικά με ζητήματα διακρίσεων θα υλοποιηθούν σε πόλεις με μεγάλη συγκέντρωση μεταναστών στην επαρχία, καθώς, όπως υποστηρίζουν και οι υπεύθυνοι των συνεργαζόμενων οργανώσεων που υλοποιούν το πρόγραμμα, «η επαρχία δεν είναι απρόσωπη. Οι μετανάστες που υπόκεινται σε διακρίσεις δεν μιλάνε εύκολα διότι πρόκειται για μια κλειστή κοινωνία». Μάλιστα το πρώτο σεμινάριο πραγματοποιήθηκε χθες Δευτέρα στα Γιάννενα.

Επίσης, αυτόματα ηλεκτρονικά ενημερωτικά περίπτερα (info kiosks) έχουν τοποθετηθεί στην είσοδο κάθε γραφείου, ενώ έχουν κυκλοφορήσει σε 15.000 αντίτυπα ένας «Οδηγός για ζητήματα διακρίσεων» 36 σελίδων σε έξι διαφορετικές γλώσσες για τους πολίτες τρίτων χωρών, τον οποίο θα που θα διανεμηθεί στα αστικά κέντρα της Ελλάδος.

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

A) Εξελίξεις σε επίπεδο ελληνικής νομοθεσίας

1) Θέσπιση ιδιώνυμου αδικήματος για τους μικροπωλητές

Ρατσιστικό και ταξικό πρόσημο έχει η νέα νομοθεσία του υπουργείου Ανάπτυξης περί «εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος», που εισήχθη στο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο τον Απρίλιο του 2014 και ποινικοποιεί μια διοικητική παράβαση, βάζοντας στο στόχαστρο τα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα¹¹

Συγκεκριμένα, διάταξη με χαρακτήρα Ιδιωνύμου εμπεριέχει η νομοθετική ρύθμιση για την «άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος», του υπουργού Ανάπτυξης Κωστή Χατζηδάκη, το οποίο συζητιόταν χθες στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής. Μια διάταξη που όχι μόνο ποινικοποιεί μια διοικητική παράβαση, αλλά βάζει στο στόχαστρο τα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα και φέρει ρατσιστικό πρόσημο.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, όποιος ασκεί τη δραστηριότητα του υπαίθριου εμπορίου χωρίς άδεια τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους. Η φυλακή όμως δεν είναι αρκετή. Στερείται και τα πολιτικά του δικαιώματα για τρία χρόνια! Πρόκειται για μια αντισυνταγματική διάταξη που στοχοποιεί τους οικονομικά ασθενέστερους πολίτες, αφού εκείνοι είναι που δραστηριοποιούνται στο υπαίθριο εμπόριο. Αν αναλογιστούμε μάλιστα ότι οι πολίτες αυτοί ανήκουν και σε κοινωνικές ομάδες, όπως για παράδειγμα οι Ρομά, τότε θα αντιληφθούμε και τη ρατσιστική διάσταση της στοχοποίησης.

Η στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων αφορά βεβαίως τους Έλληνες πολίτες. Για τους μετανάστες, πέρα από την ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους, προβλέπεται και η οριστική απέλαση. Και εδώ η διάταξη αυτή έρχεται σε αντίθεση με την ισχύουσα νομοθεσία όσον αφορά τη δικαστική απέλαση ως παρεπόμενη ποινή, αλλά και την απέλαση/ επιστροφή, όπως ορίζεται από το διεθνές, ενωσιακό και ελληνικό δίκαιο. Η μεν δικαστική, σύμφωνα με τη νομοθεσία, εφαρμόζεται σε περιπτώσεις τέλεσης κακουργήματος από τον μετανάστη, ενώ σε κάθε περίπτωση απέλασης πρέπει να ληφθούν υπόψη μια σειρά από παραμέτρους που σχετίζονται με τον βαθμό ένταξής του στην ελληνική κοινωνία. Αυτές οι παράμετροι δεν λαμβάνονται υπόψη στο σχέδιο νόμου του υπουργείου Ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, η νέα διάταξη έρχεται σε αντίθεση με το ισχύον νομικό πλαίσιο, που ορίζει και ρυθμίζει την απέλαση ως παρεπόμενη ποινή δηλαδή τον Νόμο 4055/2012 για την «δίκαιη δίκη» του Υπουργείου Δικαιοσύνης που τροποποίησε το άρθρο 74 παρ.1 του Ποινικού Κώδικα, σύμφωνα με τον

¹¹ <http://www.efsyn.gr/?p=192482>

οποίο έχουν ρυθμιστεί μεταξύ άλλων και θέματα τα οποία αφορούν την παραμονή των υπηκόων τρίτων χωρών στην πατρίδα μας. Ένα από αυτά είναι η δικαστική απέλαση, η οποία προβλέπεται ως ενδεχόμενη παρεπόμενη ποινή, μόνο στις περιπτώσεις καταδίκης αλλοδαπού σε κάθειρξη και υπό πολύ συγκεκριμένες προϋποθέσεις: «1. Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από τη χώρα, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλαση αλλοδαπού που καταδικάσθηκε σε κάθειρξη, εάν κρίνει ότι η παραμονή του αλλοδαπού στη χώρα δεν συμβιβάζεται προς τους όρους της κοινωνικής συμβίωσης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το είδος του εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκε, το βαθμό της υπαιτιότητας του αλλοδαπού, τις ειδικές συνθήκες τέλεσης της πράξης, τις συνέπειες αυτής, το χρόνο παραμονής του αλλοδαπού στο ελληνικό έδαφος, τη νομιμότητα ή μη της παραμονής του, την εν γένει συμπεριφορά, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ύπαρξη οικογένειας και γενικότερα το βαθμό ένταξης αυτού στην ελληνική κοινωνία. Αν ο αλλοδαπός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης ήταν ανήλικος, για την απέλαση του λαμβάνεται υπόψη και η τυχόν νόμιμη εγκατάσταση και παραμονή της οικογένειας του στη χώρα ή στην περίπτωση που η οικογένεια του διαμένει στην αλλοδαπή, ο υφιστάμενος στη χώρα προορισμού σοβαρός κίνδυνος κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας του.».

Επιπλέον, η εισαγόμενη με το άρθρο 38 διάταξη του ως άνω σχεδίου νόμου, έρχεται σε αντίθεση με το διεθνές, το ενωσιακό αλλά και το εθνικό ισχύον δίκαιο περί απέλασης/επιστροφής αλλοδαπών δηλαδή τον Νόμο 3386/2005 όπως ισχύει τροποποιημένος, τον Νόμο 3907/2011, όπως ισχύει τροποποιημένος αλλά και τον μόλις ψηφισθέντα Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και λοιπές διατάξεις, Νόμο 4251/2014(ΦΕΚ 80 Α'/01.04.2014), αφού δεν λαμβάνει καν υπ'όψιν, ως δεσμεύεται σύμφωνα με το ως άνω πλαίσιο, , το χρόνο παραμονής του αλλοδαπού στο ελληνικό έδαφος, τη νομιμότητα ή μη της παραμονής του, την εν γένει συμπεριφορά, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ύπαρξη οικογένειας και γενικότερα το βαθμό ένταξης αυτού στην ελληνική κοινωνία.

2) «Ρυθμίσεις Μεταναστευτικής Νομοθεσίας»

Με το Σχέδιο Νόμου «Ρυθμίσεις Μεταναστευτικής Νομοθεσίας» ενσωματώθηκαν το Σεπτέμβριο του 2014 στην Ελληνική νομοθεσία δύο Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ρυθμίστηκαν θέματα μεταναστευτικής νομοθεσίας¹². Ειδικότερα με το άρθρο 1 ενσωματώνεται η Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους πολίτες τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους.

¹² <http://www.opengov.gr/types/?p=2432>

Με το άρθρο 2 ενσωματώνεται η Οδηγία 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχική εργασία.

Με το άρθρο 3 γίνονται κάποιες μικρές διορθωτικές παρεμβάσεις στον Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (ν.4152/2014), από πρακτικές δυσκολίες που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή του ενώ παράλληλα ενσωματώνονται στον Κώδικα ρυθμίσεις για τη χορήγηση αδειών για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλες διατάξεις. Τέλος με το άρθρο 4 εισάγονται διατάξεις που αφορούν στο οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας των Υπηρεσιών Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

3) Θέσπιση αντιρατσιστικού νόμου με τροποποίηση του ν. 927/1979 και προσαρμογή του στην απόφαση πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ της 28^{ης} Νοεμβρίου 2008, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου

Μετά από τρεις αλληπάλληλες αναβολές, δύο εκ των οποίων εντός του 2014, και μετά από αμέτρητες παρασκηνακές διαβουλεύσεις, διαφωνίες και συγκρούσεις μεταξύ των κομμάτων της συγκυβέρνησης, ψηφίστηκε το Σεπτέμβριο του 2014 η νέα αντιρατσιστική νομοθεσία¹³.

Σύμφωνα με αυτήν προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

1. Όποιος με πρόθεση, δημόσια, προφορικά ή διά του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, προκαλεί, διεγείρει ή προτρέπει σε πράξεις ή ενέργειες που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία κατά προσώπου ή ομάδας προσώπων, που προσδιορίζονται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή ή την αναπηρία, κατά τρόπο που εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη ή ενέχει απειλή για τη ζωή, την ελευθερία ή τη σωματική ακεραιότητα των ως άνω προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση τριών (3) μηνών έως τριών ετών και με χρηματική ποινή πέντε έως είκοσι χιλιάδων (5.000 – 20.000) ευρώ.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται όποιος με πρόθεση και με τα μέσα και τους τρόπους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, προτρέπει, προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξη φθοράς ή βλάβης πραγμάτων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τις παραπάνω ομάδες ή πρόσωπα, κατά τρόπο που εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη.

3. Αν η πρόκληση, προτροπή, διέγερση ή παρότρυνση των προηγούμενων παραγράφων είχε ως αποτέλεσμα την τέλεση εγκλήματος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή δεκαπέντε έως τριάντα χιλιάδων (15.000 – 30.000) ευρώ.

4. Όποιος συγκροτεί ή συμμετέχει σε οργάνωση ή ένωση προσώπων οποιασδήποτε μορφής που επιδιώκει συστηματικά την τέλεση των πράξεων των παραγράφων 1 και 2, τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

¹³ <http://www.tovima.gr/files/1/2013/05/16/SXEDIONOMOY.pdf>

5. Αν η πράξη των προηγούμενων παραγράφων τελέστηκε από δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο, κατά την άσκηση των ανατεθειμένων σε αυτόν καθηκόντων, επιβάλλεται : α) στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2, φυλάκιση έξι (6) μηνών έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εικοσιπέντε χιλιάδων (10.000 – 25.000) ευρώ και β) στην περίπτωση της παραγράφου 3, φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή εικοσιπέντε χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων (25.000 – 50.000) ευρώ. Επίσης αξίζει να επισημανθούν τα εξής :

1. Τον Αύγουστο του 2014 έγιναν οι τελευταίες τροποποιήσεις με κορυφαία τη νομική προστασία των ομοφυλοφίλων ως θυμάτων ρατσιστικής βίας. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ρητά η «ποινική προστασία του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλλου προσώπων ή ομάδων προσώπων από την εις βάρος τους υποκίνηση βίας ή μίσους».

2. Δεν προωθείται ένα αυτοτελές σχέδιο που, ουσιαστικά, θα αντιμετώπιζε τις εκδηλώσεις ρατσισμού ως ιδιώνυμο αδίκημα, αλλά τροποποιούνται και ενισχύονται υφιστάμενες διατάξεις, ιδίως του νόμου 927/1979, όπως επιδίωκε εξ αρχής η ΝΔ, με βάση τη θέση ότι το υφιστάμενο πλαίσιο αντιμετώπιζε επαρκώς τις ρατσιστικές επιθέσεις και το μόνο που χρειαζόταν ήταν η συμπλήρωσή του.

3. Προβλέπεται ρητά η αυστηρότερη ποινική μεταχείριση για τους αρνητές του Ολοκαυτώματος, ενώ ορίζεται ότι η παραβατική συμπεριφορά των υμνητών του ναζισμού και όσων αρνούνται το Ολοκαύτωμα ή τις γενοκτονίες Ποντίων, Αρμενίων και Ελλήνων Μικράς Ασίας (ύστερα από αποδοχή από τον Υπουργό Δικαιοσύνης μιας τροπολογίας 38 βουλευτών της Ν.Δ.) θα πρέπει να συνδέεται με την υποκίνηση βίας ή μίσους. Εν ολίγοις, δεν θα αρκεί για την ποινική μεταχείριση η αμφισβήτηση, από τη στιγμή που θα περιορίζεται στο πλαίσιο έκφρασης προσωπικής άποψης.

Εξάλλου, το ποινολόγιο για δημόσιο εγκλημασμό ή άρνηση εγκλημάτων και γενικότερα για υποκίνηση βίας με ρατσιστικά χαρακτηριστικά για πρώτη φορά προβλέπεται να καλύπτει και τον χώρο του Διαδικτύου, ενώ η κλίμακα των ποινών ορίζεται σε φυλάκιση τριών μηνών έως τριών χρόνων και στη συνακόλουθη χρηματική ποινή 5.000 έως 20.000 ευρώ. Το νέο ποινικό οπλοστάσιο, δε, στοχεύει πλέον και νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων (σύλλογοι κ.λπ.) που εμπλέκονται ή υποκινούν ρατσιστική βία.

4) Ψήφιση νέου Μεταναστευτικού Κώδικα

Ο νέος Μεταναστευτικός Κώδικας που ψηφίστηκε στα τέλη Φλεβάρη 2014 αποτελεί στην ουσία μια συρραφή των υφιστάμενων διατάξεων, ενσωμάτωση Οδηγίας για το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος και απόπειρα θεραπείας των πρόδηλων αδικιών και επιβαρύνσεων που δημιούργησε η κατάργηση του Κώδικα Ιθαγένειας¹⁴.

¹⁴

http://news247.gr/eidiseis/koinonia/neos_metanasteytikos_kwdikas_anoigoy_n_ta_su_nora_gia_xiliades_nomimoys_metanastes_-_aplopoi_hsh_sth_xorghsh_adeiwn_paramonhs.2454067.html

Οι βασικές καινοτομίες που εισάγει είναι:

Η χορήγηση της άδειας επί μακρόν διαμένοντος στους ενήλικες μετανάστες δεύτερης γενιάς

Η αιτιολογημένη άρνηση των προξενικών αρχών για την έκδοση θεώρησης εισόδου (βίζα).

Η διεύρυνση των ανθρωπιστικών λόγων για άδεια διαμονής με συμπερίληψη και των θυμάτων παράνομης διακίνησης (όχι απλά εμπορίας ανθρώπων) και εργασιακής εκμετάλλευσης.

Η δυνατότητα που δίνεται για νομιμοποίηση μεταναστών που βρίσκονται στην χώρα επί δεκαετία και μπορούν να το αποδείξουν με κάποια έγγραφα, πέραν της προ τριετίας θεώρησης εισόδου που δίνει επίσης τη δυνατότητα για νομιμοποίηση.

Η ελευθερία μετακίνησης των μεταναστών, έστω με τη μορφή της άδειας του επί μακρόν διαμένοντος, στις χώρες της ΕΕ και για εργασία.

Μεταβατική ρύθμιση για διάφορες κατηγορίες μεταναστών, η οποία δίνει τη δυνατότητα τακτοποίησής τους, π.χ. με βιβλιάριο υγείας για επαναφορά στη νομιμότητα.

5) Ενσωμάτωση Οδηγιών της Ε.Ε. για ενιαία άδεια διαμονής και για εποχική εργασία

Νέος νόμος του υπουργείου Εσωτερικών, που ψηφίστηκε το Σεπτέμβριο του 2014, ενσωματώνει -καθυστερημένα- δύο οδηγίες της Ε.Ε. (2011/98 και 2011/36) που αφορούν την ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση σε πολίτες τρίτων χωρών άδειας διαμονής και εργασίας και στην Ελλάδα, αλλά κυρίως επιχειρεί να ρυθμίσει το καθεστώς εργασίας και διαμονής όσων έρχονται με εργοδοτικά αιτήματα στη χώρα για εποχικές εργασίες¹⁵. Το κείμενο του νόμου -όπως αναφέρει σε εισαγωγικό σημείωμα ο υφυπουργός Γ. Ντόλιος- περιέχει και κάποιες διορθωτικές παρεμβάσεις στον Ν. 4152/2014 (Κώδικας Μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης), ενώ παράλληλα ενσωματώνονται στον Κώδικα ρυθμίσεις για τη χορήγηση αδειών για ανθρωπιστικούς λόγους. Τέλος, εισάγονται διατάξεις σχετικά με το πλαίσιο λειτουργίας των υπηρεσιών μετανάστευσης.

Στη σημερινή Ελλάδα, με την ανεργία να καλπάζει, με τους Έλληνες και αλλοδαπούς εργάτες (με μόνιμες ή προσωρινές άδειες παραμονής και εργασίας) να είναι τα μεγάλα θύματα της κρίσης, είναι απόλυτα αναγκαία μια προσπάθεια ρύθμισης της αδήλωτης, φτηνής και στην ουσία ανεξέλεγκτης εισαγόμενης εργατικής δύναμης.

¹⁵ <http://www.efsyn.gr/?p=232468>

Το άρθρο 2 του νόμου έρχεται να ρυθμίσει, σύμφωνα και με την ευρωπαϊκή οδηγία, το καθεστώς των «Μανωλάδων». Το πρόσχημα της εξειδικευμένης -τάχα- εργασίας που προβλέπεται για την εισαγωγή εποχικών εργατών ήταν μέχρι σήμερα ο τέλειος τρόπος για να πληρώνει ο κάθε εργοδότης το 1/3 του ποσού που θα πλήρωνε αν απασχολούσε εργαζομένους που ζουν στην Ελλάδα και καλύπτονται από τους εργατικούς και ασφαλιστικούς νόμους.

Οι ελάχιστες εργοδοτικές εισφορές για εποχικούς -που προεκλογικά ο σημερινός πρωθυπουργός δήλωνε ότι θα μειωθούν κι άλλο ώστε το κόστος των εποχικών εισαγόμενων μεταναστών να πέσει στο μισό- οδήγησαν και οδηγούν ακόμα κάθε λογής εργοδότες να προτιμούν την εισαγωγή «αόρατων» από την απασχόληση των ορατών ανέργων. Αρκεί να θυμίσουμε εδώ ότι το 2014 οι γνωστοί φραουλοπαραγωγοί ζήτησαν πάνω από 4.000 εποχικούς εισαγόμενους εργάτες, τη στιγμή που τα ποσοστά ανεργίας στην περιοχή είναι διψήφια.

Το κείμενο του νόμου έρχεται να ρυθμίσει αυτή την απαράδεκτη εισαγωγή δούλων χωρίς δικαιώματα, με ελάχιστες εισφορές και κόστος για τον εργοδότη και με συνθήκες παραμονής που εκθέτουν κάθε πολιτισμένη χώρα. Ο εργοδότης θα πληρώνει παράβολο 150 ευρώ για κάθε εργάτη που θα εισάγει αλλά και τις εισφορές στον ΟΓΑ ανά δίμηνο. Θα είναι υποχρεωμένος να αποδεικνύει πού διαμένουν οι εργαζόμενοι, αν νοικιάζουν κάποιο σπίτι, ή να συνάπτει με αυτούς συμβόλαιο ενοικίασης στην περίπτωση που τους νοικιάζει δικό του κατάλυμα. Αυτό δε το ενοίκιο δεν θα δικαιούται να το παρακρατήσει από το μεροκάματο.

Σε κάθε περίπτωση ο χώρος διαμονής θα πρέπει -όπως προβλέπει και η ευρωπαϊκή οδηγία- να είναι κατάλληλος για διαμονή. Με δυο λόγια, ο εργοδότης δεν θα μπορεί πλέον να φέρνει κόσμο «αναλώσιμο και αόρατο». Οι εποχικοί εργάτες θα δικαιούνται χαρτιά, ασφάλεια και το δικαίωμα μετακίνησης όλο το διάστημα παραμονής, ίσα δικαιώματα με τους άλλους εργαζομένους, ακόμα και συμμετοχή σε οργάνωση εργαζομένων, και όλα τα δικαιώματα πρόσληψης και απόλυσης για όσο διάστημα παραμένουν εδώ.

Υπενθυμίζουμε ότι τη στιγμή που ο εργοδότης υποχρεώνεται να καταβάλλει για ένα εξάμηνο περίπου 1.000 ευρώ για τον κάθε απασχολούμενο, για τους εποχικούς σήμερα καταβάλλει το ένα τρίτο, ενώ εξαιρείται από τις εισφορές για σύνταξη. Αυτό είναι αντίθετο όχι μόνο με την οδηγία της Ε.Ε. αλλά και με τον ισχύοντα πλέον Κώδικα Μετανάστευσης. Επίσης ο νόμος δεν δίνει πια το δικαίωμα στον εργοδότη να αποφασίζει πόσες μέρες θα δηλώνει ότι

εργάστηκε ο εποχικός, μια και θα δηλώνει πλήρως στην Επιθεώρηση Εργασίας πόσες ώρες την ημέρα και πόσες ημέρες ανά μήνα θα απασχοληθεί ο εργάτης.

Η αμοιβή του δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να είναι μικρότερη από εκείνη του ανειδίκευτου εργάτη. Η σύμβαση εργασίας πρέπει να είναι έγκυρη και υπογεγραμμένη από τον εργοδότη. Σε όλες αυτές τις εποχικές εργασίες οι ημέρες απασχόλησης και οι συνθήκες διαμονής ήταν αποκλειστικό προνόμιο του κάθε εργοδότη και των «μεσαζόντων» που έκαναν κουμάντο στους εισαγόμενους δούλους, με τα γνωστά αποτελέσματα. Το σχέδιο νόμου κινείται στην κατεύθυνση της κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των εποχικών αλλοδαπών εργατών για όσο διάστημα διαμένουν στην Ελλάδα, χωρίς διαφοροποιήσεις από κάθε άλλο εργαζόμενο Έλληνα ή μετανάστη.

B) Δικαστικές αποφάσεις και Γνωμοδοτήσεις οργάνων και Επιτροπών

1) Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με την παράταση της διοικητικής κράτησης αλλοδαπών

Η γνωμοδότηση του ΝΣΚ από 11 Φεβρουαρίου με αριθμό 44/2014 υπέστη σκληρή κριτική από κόμματα και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Σύμφωνα με αυτήν, μετά την λήξη του 18μηνου της κράτησης αλλοδαπού, μπορεί να εξακολουθεί να κρατείται για αόριστο διάστημα¹⁶.

Βαφτίζεται δε η κράτηση ως "περιοριστικός όρος υποχρεωτικής διαμονής σε προαναχωρησιακό κέντρο « ... και τούτο γιατί με την απελευθέρωση όλων των παράνομων αλλοδαπών, που από αποκλειστικά δική τους υπαιτιότητα παρεμποδίζεται και καθίσταται αδύνατη η επιστροφή ή η απέλαση εντός του 18μήνου, κινδυνεύει το δημόσιο συμφέρον και ο σκοπός της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, αφού οδηγούμεθα σε έμμεση "νομιμοποίηση" της παραμονής τους [...] ενώ παράλληλα εκτιμάται με βεβαιότητα [...] ότι η απελαυθέρωση αυτή θα οδηγήσει αναπόφευκτα στην ραγδαία αύξηση του πληθυσμού των μη νόμιμων μεταναστών στο εσωτερικό, με τις εντεύθεν δυσμενείς συνέπειες στη δημόσια τάξη και ασφάλεια. [...] προστατεύεται συγχρόνως με το δημόσιο συμφέρον και το ατομικό τους συμφέρον (!) αφού πρόκειται για ευάλωτα άτομα, χωρίς μόνιμη διαμονή, χωρίς νόμιμα έγγραφα και χωρίς δυνατότητα να εργασθούν και κινδυνεύουν να πέσουν σε μεγάλη ένδεια ή σε παράνομα κυκλώματα εκμεταλλεύσεώς τους...».

Η διοικητική κράτηση προβλέπεται στο νόμο ως μέτρο που επιβάλλεται κατ' εξαίρεση, υπό αυστηρές προϋποθέσεις και σε κάθε περίπτωση για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Όπως δε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των

¹⁶ <http://curia.gr/ip-arith-442014-gnomodotisi-d-tmimatos-nsk-kai-me-ti-voula-pleon-i-ep-aoriston-kratisei-metanaston/>

Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει τονίσει, πρέπει πάντοτε να λαμβάνεται υπόψη ότι το μέτρο της διοικητικής κράτησης *«εφαρμόζεται όχι σε όσους έχουν διαπράξει αδικήματα κοινού ποινικού δικαίου, αλλά σε αλλοδαπούς που φοβούμενοι συχνά για τη ζωή τους, διαφεύγουν από την χώρα καταγωγής τους»* (ΕΔΔΑ, *Amuur κατά Γαλλίας*, αριθμ. προσφυγής 19776/92, 25/06/1996, παρ. 43).

Μέχρι σήμερα, η πρακτική της γενικευμένης, συστηματικής και παρατεταμένης κράτησης αφενός υπηκόων τρίτων χωρών εν όψει απομάκρυνσης και αφετέρου αιτούντων άσυλο, και μάλιστα σε συνθήκες που επανειλημμένως έχει κριθεί ότι ισοδυναμούν με απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, καθιστούσε την επιβολή του μέτρου ούτως ή άλλως εξαιρετικά προβληματική υπό το πρίσμα της νομιμότητας.

Όμως με την υπ' αριθμ. 44/2014 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), η οποία έγινε δεκτή από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη με σχετική υπουργική απόφαση, επιχειρείται να ακυρωθούν ακόμη και οι ελάχιστες εγγυήσεις σε ό,τι αφορά την επιβολή του εν λόγω μέτρου, δηλαδή η απαγόρευση της επ' αόριστον κράτησης και η πρόβλεψη ενός μέγιστου επιτρεπόμενου ορίου στο χρόνο κράτησης εν όψει απομάκρυνσης (18 μήνες).

Συγκεκριμένα σύμφωνα με το ΝΣΚ *«σε περίπτωση κράτησης αλλοδαπού επί 18 συνολικά μήνες κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως επιστροφής ή απελάσεως [...] τα αρμόδια όργανα [...] δύνανται αυτομάτως [...] να επιβάλουν σε αυτόν το μέτρο της υποχρεωτικής διαμονής στο χώρο κρατήσεως»*.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, μεταξύ άλλων, το ΝΣΚ αιτιολογεί την ανωτέρω θέση επισημαίνοντας ότι σε περίπτωση άρσης της κράτησης με την πάροδο του μέγιστου προβλεπόμενου χρόνου (18 μήνες), *«η απελευθέρωση αυτή θα οδηγήσει αναπόφευκτα στην ραγδαία αύξηση του πληθυσμού των μη νόμιμων μεταναστών στο εσωτερικό, με τις εντεύθεν δυσμενείς συνέπειες στη δημόσια τάξη και ασφάλεια, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι οι μετανάστες αυτοί στερούνται πόρων για τη διαβίωσή τους»*. Υπό αυτή την έννοια το ΝΣΚ φαίνεται να λαμβάνει ως δεδομένο ότι κοινό χαρακτηριστικό των παράτυπων μεταναστών, δηλαδή όσων στερούνται νομιμοποιητικών εγγράφων, είναι η επικινδυνότητα τους προς τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

Η παραπάνω γνωμοδότηση του ΝΣΚ έρχεται ωστόσο σε αντίθεση με το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο, καθώς και τη σχετική νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

1. Σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, η μέγιστη προβλεπόμενη διάρκεια της κράτησης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τους 18 μήνες. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ερμηνεύει αυθεντικά και με τρόπο δεσμευτικό το ενωσιακό δίκαιο, έχει με σαφήνεια αποφανθεί ότι *«όταν έχει συμπληρωθεί ο μέγιστος χρόνος κράτησης τον οποίο προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 6, της Οδηγίας 2008/115 [18 μήνες] [...] ο ενδιαφερόμενος πρέπει να απολύεται αμέσως [...] το άρθρο 15,*

παράγραφος 6, της οδηγίας 2008/115 δεν επιτρέπει σε καμία περίπτωση την υπέρβαση του ανώτατου χρονικού ορίου που καθορίζεται με τη διάταξη αυτή» (ΔΕΕ, Υπόθεση C-357/09 PPU *SaidShamilovichKadzoev (Huchbarov)*, παρ. 60 και 69). Οιαδήποτε αντίθετη ερμηνεία, γνωμοδότηση ή υπουργική απόφαση αποτελεί ευθεία παράβαση του ενωσιακού δικαίου και του αντίστοιχου εθνικού που την ενσωματώνει.

2. Προκειμένου να εκτιμηθεί εάν ένα πρόσωπο στερείται της ελευθερίας του [...] επιβάλλεται να εκτιμηθούν (σταθμιστούν) όλα τα κριτήρια όπως ο τύπος, η διάρκεια, το αποτέλεσμα και ο τρόπος εφαρμογής του στερητικού της ελευθερίας μέτρου (βλ. ΕΔΔΑ, *Guzzardi κατά Ιταλίας*, αριθμ. προσφυγής 7367/76, 06/11/1980, παρ. 92). Το γεγονός ότι ένα μέτρο απόλυτης στέρησης της ελευθερίας, όπως αυτό της υποχρεωτικής διαμονής σε κέντρο κράτησης υπό το διαρκή έλεγχο των αρμόδιων κρατικών αρχών, ονοματίζεται «περιοριστικό μέτρο» και όχι «κράτηση», δεν επιτρέπει στις ελληνικές αρχές να παρεκκλίνουν από τις υποχρεώσεις τους όπως αυτές ορίζονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, που επιβάλλουν την άμεση άρση της κράτησης υπηκόου τρίτης χώρας με τη συμπλήρωση του ανώτατου χρονικού διαστήματος κράτησης εν όψει απομάκρυνσης (18 μήνες), πολλώ δε μάλλον δε δύναται να νομιμοποιήσει την επ' αόριστον επιβολή του ενός τέτοιου στερητικού της ελευθερίας μέτρου.

Όπως ενδεικτικά αναφέρεται σε ενημερωτικό δελτίο του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, «η μέγιστη προβλεπόμενη διάρκεια της κράτησης, σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τους 18 μήνες». Ως προς το ερώτημα αν η υποχρεωτική διαμονή συνιστά στέρηση ελευθερίας, «επιβάλλεται να εκτιμηθούν (σταθμιστούν) όλα τα κριτήρια όπως ο τύπος, η διάρκεια, το αποτέλεσμα και ο τρόπος εφαρμογής του στερητικού της ελευθερίας μέτρου (βλ. ΕΔΔΑ, *Guzzardi κατά Ιταλίας*, αριθμ. προσφυγής 7367/76, 6.11.1980, παρ. 92)».

Το ΕΣΠ καταλήγει στο συμπέρασμα πως «το γεγονός ότι ένα μέτρο απόλυτης στέρησης της ελευθερίας, όπως αυτό της υποχρεωτικής διαμονής σε κέντρο κράτησης υπό τον διαρκή έλεγχο των αρμόδιων κρατικών αρχών, ονοματίζεται "περιοριστικό μέτρο" και όχι "κράτηση" δεν επιτρέπει στις ελληνικές αρχές να παρεκκλίνουν από τις υποχρεώσεις τους, όπως αυτές ορίζονται από την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία, που επιβάλλουν την άμεση άρση της κράτησης υπηκόου τρίτης χώρας με τη συμπλήρωση του ανώτατου χρονικού διαστήματος κράτησης εν όψει απομάκρυνσης (18 μήνες), πολλώ δε μάλλον δεν δύναται να νομιμοποιήσει την επ' αόριστον επιβολή ενός τέτοιου στερητικού της ελευθερίας μέτρου».

Σύμφωνα με το ΕΣΠ, Η επ' αόριστον επιβολή του μέτρου της διοικητικής κράτησης, βρίσκεται σε προφανή αναντιστοιχία με τις επιταγές του κράτους δικαίου, οδηγεί στην προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων που το Σύνταγμα της Ελλάδος αναγνωρίζει σε κάθε άνθρωπο που βρίσκεται στην ελληνική

επικράτεια και οδηγεί την ελληνική διοίκηση σε παράνομες, και συνεπώς ελέγξιμες υπό το πρίσμα του εθνικού, ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου, πρακτικές.

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες:

- εκφράζει την έντονη ανησυχία του για την ανωτέρω εξέλιξη και ζητεί την άμεση ανάκληση της σχετικής Υπουργικής Απόφασης
- καλεί τις αρμόδιες αρχές να αναθεωρήσουν άμεσα την πολιτική της γενικευμένης συστηματικής και παρατεταμένης κράτησης, ευθυγραμμιζόμενες με την κείμενη νομοθεσία η οποία ορίζει τη διοικητική κράτηση ως έσχατο μέσο, στο πλαίσιο των διαδικασιών επιστροφής και εξέτασης των αιτημάτων ασύλου.

Μάλιστα, με επιστολή προς την επίτροπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Σεσίλια Μάλμστρομ, και τον υπουργό Δημόσιας Τάξης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες μαζί με το «Αίτημα» και το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες ζητούν να ισχύσει το 18μηνο κράτησης για τους πρόσφυγες.

Ειδικότερα, στην επιστολή αναφέρεται ότι έχει ήδη ξεκινήσει η εφαρμογή της υπουργικής απόφασης που προβλέπει τη δυνατότητα παράτασης της κράτησης, όπως επίσης ότι η απόφαση αυτή και η εφαρμογή της αντιβαίνουν στην ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Από τον υπουργό Δημόσιας Τάξης, Νίκο Δένδια, ζητείται η ανάκληση της υπουργικής απόφασης και των σχετικών αποφάσεων παράτασης της κράτησης που έχουν εκδοθεί και η γενικότερη συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Από την επίτροπο Σεσίλια Μάλμστρομ ζητείται να θέσει το ζήτημα στις ελληνικές αρχές, να ζητήσει την ανάκληση της υπουργικής απόφασης και των σχετικών αποφάσεων παράτασης της κράτησης που έχουν εκδοθεί και σε περίπτωση που οι ελληνικές αρχές αρνηθούν να το πράξουν, να κινηθεί η διαδικασία παραπομπής της χώρας μας στο ευρωπαϊκό δικαστήριο για παράβαση της κοινοτικής νομοθεσίας.

2) Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών: Παράνομη η επ' αόριστον κράτηση μεταναστών

Απόφαση που αντιτίθεται ευθέως στη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), την οποία συνυπέγραψε ο υπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Νίκος Δένδιας, βάσει της οποίας γίνεται δυνατή η παράταση κράτησης αλλοδαπών στα κέντρα κράτησης πέραν του 18μήνου, έλαβε το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών στις 30 Μαΐου 2014¹⁷. Συγκεκριμένα, με την απόφαση

¹⁷ <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=601545>

2255/23.5.2014 κρίθηκε παράνομη η επ' αόριστον κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας υπό το πρόσχημα της επιβολής - μετά τη 18μηνη κράτηση - μέτρου υποχρεωτικής διαμονής σε κέντρο κράτησης. Πρόκειται μάλιστα για την πρώτη απόφαση που κρίνει αντιρρήσεις κρατουμένου κατά κράτησης, οι οποίες κατατέθηκαν και υποστηρίχθηκαν από τη Νομική Υπηρεσία του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ).

Η εν λόγω απόφαση αφορά Αφγανό υπήκοο, αιτούντα άσυλο, ο οποίος έλαβε έγγραφο που τον ενημέρωνε για την παράταση της κράτησής του μόλις τρεις ημέρες προτού «κλείσουν» 18 μήνες παραμονής του στο κέντρο κράτησης. Βάσει της παραπάνω απόφασης ο κρατούμενος δικαιώθηκε και αφέθηκε ελεύθερος. «Πρόκειται για μια κράτηση διοικητική και όχι ποινική. Οι αλλοδαποί δεν έχουν ποινικό μητρώο, αντιθέτως πολλοί από αυτούς, όπως Αφγανοί και Σουδανοί, ανήκουν σε ομάδες που χρήζουν διεθνούς προστασίας» αναφέρει μιλώντας στο «Βήμα» η υπεύθυνη επικοινωνίας του ΕΣΠ κυρία Ελίνα Σαράντου. Μάλιστα συμπληρώνει ότι στόχος της παράτασης είναι οι άνθρωποι αυτοί να παραμείνουν στα κέντρα «ώσπου να συνηγορήσουν στην απέλασή τους».

Μετά την απόφαση αυτή ακολούθησαν μέσα στο 2014 περισσότερες από 20 αποφάσεις Διοικητικών Πρωτοδικείων¹⁸ που έχουν κρίνει παράνομη την παράταση της κράτησης μεταναστών πέραν των 18 μηνών κι έχουν διατάξει την άμεση αποφυλάκιση των κρατούμενων που προσέφυγαν στη Δικαιοσύνη. Και όμως, σαν να μην τρέχει τίποτα, το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη συνεχίζει να εφαρμόζει την παράνομη απόφαση που υπέγραψε ο προηγούμενος υπουργός, βασιζόμενο σε μια γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που έχει δεχτεί πολύ αυστηρή κριτική στην Ελλάδα και διεθνώς για την έωλη και ρατσιστική επιχειρηματολογία της.

«Η επ' αόριστον διοικητική κράτηση αποτελεί την κλιμάκωση της παράνομης πρακτικής της συστηματικής, μαζικής και συλλήβδην σύλληψης και κράτησης αλλοδαπών σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στην Ελλάδα, χωρίς καμία εξατομικευμένη κρίση, που, από τον Αύγουστο του 2012, έχει λάβει διαστάσεις πογκρόμ, στο πλαίσιο της επιχείρησης “Ξένιος Ζευς”», αναφέρουν σε ερώτησή τους προς τους υπουργούς Προστασίας του Πολίτη και Οικονομικών 10 βουλευτές (Β. Κατριβάνου, Ν. Βούτσης, Ι. Γαϊτάνη, Θ. Δρίτσας, Κ. Ζαχαριάς, Μ. Κανελλοπούλου, Χρ. Καραγιαννίδης, Μ. Μπόλαρη, Αφρ. Σταμπουλή, Δ. Τσουκαλάς).

Αυτήν τη στιγμή, περισσότεροι από 400 άνθρωποι κρατούνται σε κέντρα κράτησης και κρατητήρια για περισσότερους από 18 μήνες (τουλάχιστον 200

¹⁸ <http://www.efsyn.gr/?p=217198>

στην Αμυδαλέζα, περισσότεροι από 100 στο στρατόπεδο της Κορίνθου και άλλοι 100 σε όλη τη χώρα). Αν δεν έχουν προσφύγει όλοι τους στη δικαιοσύνη για να αφεθούν ελεύθεροι, αυτό συμβαίνει, είτε επειδή δεν γνωρίζουν τη δυνατότητα αυτή είτε επειδή δεν έχουν τα χρήματα (η διαδικασία προϋποθέτει δικηγόρο και δεν προβλέπεται δωρεάν νομική συνδρομή).

Εκτός από την προφανή περιφρόνηση της Δικαιοσύνης και την καταστρατήγηση των θεσμικών εγγυήσεων του κράτους δικαίου, η συνεχιζόμενη παράταση της κράτησης ανοίγει την πόρτα για υψηλές αποζημιώσεις που πιθανότατα θα κληθεί να πληρώσει η Ελλάδα. «Οι παράνομες αυτές αποφάσεις και πράξεις της Διοίκησης επισύρουν την ευθύνη του Δημοσίου για αποζημιώσεις για παράνομη κράτηση, που είναι βέβαιο ότι θα φτάσουν ποσά εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ», αναφέρουν οι βουλευτές.

Ρωτούν τον υπουργό Οικονομικών, στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ποια μέτρα θα πάρει, για να διερευνήσει τυχόν ευθύνες των υπαλλήλων που υπέγραψαν τη Γνωμοδότηση. «Η Γνωμοδότηση, πέραν της προφανούς παρέκκλισής της από την ισχύουσα νομοθεσία, εμφορείται και προωθεί επικίνδυνες για τη δημοκρατία αντιλήψεις και πρακτικές, τις οποίες αποπειράται να επενδύσει με γελοίες επιφάσεις νομιμότητας», αναφέρουν.

Ρωτούν επίσης τον υπουργό Προστασίας του Πολίτη, «γιατί συνεχίζει να εφαρμόζει την παράνομη υπουργική απόφαση και να είναι υπόλογος για παράνομη κράτηση εκατοντάδων προσώπων» και ποια μέτρα θα πάρει, «προκειμένου άμεσα να λήξει το παράνομο καθεστώς μαζικής και συλλήβδην σύλληψης και κράτησης αλλοδαπών χωρίς καμία εξατομικευμένη κρίση».

3. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A) Κρούσματα διακρίσεων στο χώρο της Εκπαίδευσης

1) Η έλλειψη δικαιολογητικών εγγράφων ως εμπόδιο προβιβασμού αλλοδαπών μαθητών στο σχολείο

Το Μάρτιο του 2014 αποκαλύφθηκε ότι ανήλικοι αλλοδαποί μαθητές, αν και έχουν τους απαιτούμενους βαθμούς, «κόβονται» και παραμένουν επί χρόνια στην ίδια τάξη λόγω ελλείψεως δικαιολογητικών¹⁹.

Το θέμα ήρθε στη δημοσιότητα μετά από παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη (ΣΤΠ). Το ζήτημα ξεκίνησε όταν ο Συνήγορος πληροφορήθηκε ότι αριθμός αλλοδαπών μαθητών, οι οποίοι που φοιτούν σε Γυμνάσιο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης της Αθήνας, δεν προάγονται στην επόμενη τάξη, παρόλο που πληρούν τις προϋποθέσεις της επαρκούς φοίτησης, εξαιτίας ελλείψεων σε δικαιολογητικά εγγραφής. *«Κατόπιν τούτου, η Αρχή έλαβε απόφαση διενέργειας Αυτεπάγγελτης Έρευνας. Στο πλαίσιο αυτής, παρενέβη με σειρά εγγράφων προς το αρμόδιο Υπουργείο, έλαβε μέρος σε σχετική συνάντηση και κατέληξε σε σύνταξη Πορίσματος με στόχο την άρση της διαπιστωθείσας παραβίασης του δικαιώματος των παιδιών στην εκπαίδευση»,* τονίζει ο ΣΤΠ.

Ειδικότερα, στις παρεμβάσεις του Συνηγόρου τονίστηκε ότι το δικαίωμα του ανηλίκου στην εκπαίδευση αναγνωρίζεται στην ελληνική έννομη τάξη τόσο συνταγματικά, όσο και μέσω της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του Παιδιού. Ως προς τους αλλοδαπούς, ισχύει ειδική ρύθμιση που προβλέπει την εγγραφή ανηλίκων προερχόμενων από τρίτες χώρες, ακόμη και χωρίς να προσκομίζονται δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή των Ελλήνων μαθητών.

Προφανής βάση της εξαιρετικής ρύθμισης για τους αλλοδαπούς είναι η εκτίμηση του νομοθέτη ότι προέχει η διασφάλιση της πρόσβασης και της άσκησης του θεμελιώδους δικαιώματος στην εκπαίδευση έναντι τυχόν ελλείψεων σε πιστοποιητικά εγγραφής. Επομένως, η μη προαγωγή των μαθητών αυτών πλήττει τον πυρήνα του δικαιώματος, αντίκειται στον νόμο και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους κοινωνικού αποκλεισμού παιδιών.

Για τους λόγους αυτούς, ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε να επιλυθεί με ενέργειες του υπουργείου το πρόβλημα που διαπιστώθηκε στο συγκεκριμένο Γυμνάσιο της Αθήνας, ώστε να προαχθούν κανονικά στην επόμενη τάξη οι μαθητές που πληρούν τις προϋποθέσεις από πλευράς επάρκειας φοίτησης.

¹⁹<http://www.nez.gr/archives/33778>

Επιπλέον, έχοντας διαπιστώσει ότι ανάλογα προβλήματα εμφανίζονται και σε άλλα σχολεία της χώρας, ζήτησε την έκδοση εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας εγκυκλίου, στην οποία:

α) να διευκρινίζεται ότι η ελλιπής προσκόμιση πιστοποιητικών εγγραφής εκ μέρους των κηδεμόνων δεν πρέπει να αποτελεί λόγο μη προαγωγής του μαθητή στην επόμενη τάξη και

β) να παρέχονται σαφείς κατευθύνσεις ως προς τις ενέργειες, στις οποίες οφείλουν να προβαίνουν οι διευθυντές των σχολείων και οι διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που δέχονται αιτήσεις εγγραφής με ελλιπή δικαιολογητικά.

2) Συνέχιση λειτουργίας του σχολείου – γκέτο για παιδιά Ρομά στους Σοφάδες Καρδίτσας

Στην απάντηση με αριθμό πρωτοκόλλου 119853/ΙΗ ΕΞ 101479 εισ/29-7-2014 στην ερώτηση των Βουλευτών της Δημοκρατικής Αριστεράς με αριθμό 587/30-6-2014, ο Υπουργός Παιδείας γνωστοποίησε στη Βουλή πως το 4ο ΔΣ Σοφάδων στο οποίο φοιτούν μόνο παιδιά Ρομά θα συνεχίσει κανονικά τη λειτουργία του παρά την καταδικαστική απόφαση του ΕΔΔΑ και παρά την πολιτική του Υπουργείου να μη λειτουργούν σχολεία-γκέτο²⁰.

Στην απάντηση υπάρχει και ο ισχυρισμός πως το σχολείο αυτό δημιουργήθηκε μετά από επιθυμία των ίδιων των Ρομά, ισχυρισμό που πρόβαλε η πολιτεία και στο ΕΔΔΑ και απαντήθηκε από τους προσφεύγοντες Ρομά πως δεν ήταν ακριβής. Εξ άλλου το ΕΔΔΑ έχει αποφανθεί στις προσφυγές για τα σχολεία γκέτο στην Ελλάδα πως οι πολίτες δεν έχουν δικαίωμα να παραιτούνται από θεμελιώδη δικαιώματα όπως η απαγόρευση των διακρίσεων και οι όποιες ακόμα και γραπτές δηλώσεις ότι επιθυμούν τα παιδιά τους να παρακολουθούν μαθήματα σε σχολεία-γκέτο δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

Υπάρχει επίσης ο ισχυρισμός πως τυχόν λειτουργία του 4ου ΔΣ Σοφάδων για παιδιά μη Ρομά θα παραβίαζε το νόμο για σχολικές περιφέρειες. Παραδέχεται δηλαδή το Υπουργείο πως οι σχολικές περιφέρειες στις Σοφάδες έχουν σχεδιασθεί με τρόπο που στο 4ο ΔΣ να αντιστοιχούν μόνο παιδιά Ρομά. Από την άλλη το Υπουργείο δηλώνει πως παιδιά Ρομά φοιτούν στα άλλα δύο ΔΣ Σοφάδων, προφανώς κατά παραβίαση του νόμου για τις σχολικές περιφέρειες.

Τέλος, το Υπουργείο δηλώνει πως οι μαθητές μη Ρομά δεν μπορούν να φοιτούν στο 4ο ΔΣ Σοφάδων γιατί είναι εκτός της χωροταξικής κατανομής, αλλά ταυτόχρονα μαθητές Ρομά φοιτούν στα 1ο και 2ο ΔΣ Σοφάδων που είναι εκτός της χωροταξικής κατανομής των δύο οικισμών Ρομά, χτισμένα στη μέση συνοικιών με πληθυσμό μη Ρομά.

²⁰ Νέα ερώτηση βουλευτών ΔΗΜΑΡ επί του θέματος, 1/9/2014

Αξίζει να επισημανθεί πως το Δεκέμβριο 2011 – Ιανουάριος 2012 το Υπουργείο είχε πάρει μέτρα απογεκτοποίησης του 4ου ΔΣ Σοφάδων που ανατράπηκαν από ρατσιστικές αντιδράσεις τοπικών αρχών και συλλόγων γονέων, με αποτέλεσμα να καταδικαστεί η Ελλάδα από το ΕΔΔΑ ένα χρόνο αργότερα.

Σημειώνεται επίσης πως σε άλλες περιοχές της χώρας, περιλαμβανόμενου και του Ασπροπύργου μετά την κατάργηση του σχολείου-γκέτο 12ου ΔΣ Ασπροπύργου, οι σχολικές περιφέρειες αναπροσαρμόζονται ώστε τα παιδιά Ρομά να κατανέμονται αναλογικά στα σχολεία.

Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα ανάλογης πόλης στην Ελλάδα, όπως αναφέρεται στο «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ: Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη των ΡΟΜΑ» (Οκτώβριος 2012): «Κάτω Αχαΐα: η πόλη με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση τσιγγάνικου πληθυσμού στην Ελλάδα. Πληθυσμός: 5.000 άτομα. Οι τσιγγανόπαιδες κατανέμονται σε όλα τα Δημοτικά Σχολεία της πόλης, προκειμένου να μην γκετοποιηθεί το 2ο Δημοτικό Σχολείο λόγω γεωγραφικής θέσης (είναι το πλησιέστερο Δημοτικό Σχολείο στην κύρια εστία διαμονής των τσιγγάνων) και μέσω της ισόποσης αριθμητικής κατανομής των τσιγγανοπαιδών στα 3 Δημοτικά Σχολεία να επιτευχθεί η ομαλή κοινωνική και εκπαιδευτική ένταξη στον οικιστικό ιστό της πόλης.»

Τέλος, υπενθυμίζεται ότι από τις 28 Οκτωβρίου 2013 είχε υποβληθεί στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Αττικής αίτημα των παιδιών Ρομά που ζουν στις Σοφάδες και αναφέρονται στην απόφαση Λαβίδα του ΕΔΔΑ μέσω των εκπροσώπων τους ενώπιον των ελληνικών αρχών και του ΕΔΔΑ (Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι – ΕΠΣΕ) για να εκτελεστεί η απόφαση, όπως προτείνει το ΕΔΔΑ, με «κατανομή των μαθητών Ρομά σε μικτές τάξεις σε άλλα σχολεία των Σοφάδων ή η αναδιαμόρφωση του σχολικού χάρτη». Στην πράξη, με δεδομένη την κατάσταση στο Δήμο Σοφάδων, είναι προφανές πως αυτό απαιτούσε και απαιτεί την αναδιαμόρφωση των σχολικών περιφερειών ώστε να υπάρχουν μικτές τάξεις Ρομά και μη Ρομά και στα τρία σχολεία της περιοχής (1ο, 2ο και 4ο ΔΣ Σοφάδων) με την ίδια αναλογία Ρομά και μη Ρομά με αυτή στο συνολικό μαθητικό πληθυσμό του Δήμου Σοφάδων. Στη συνέχεια, σύμφωνα με το Άρθρο 8 παρ. 1γ του ΠΔ 201/1998, πρέπει να γίνει μετεγγραφή όλων των μαθητών/τριών που θα πρέπει να μετακινηθούν από σχολείο σε σχολείο με βάση και την αρχή της μικρότερης δυνατής απόστασης.

Στο έγγραφο αυτό δεν έχει αποσταλεί έγγραφη απάντηση. Απλώς τα ελάχιστα παιδιά της προσφυγής ηλικίας ακόμα δημοτικού σχολείου μετεγγράφηκαν από το 4^ο στα 1^ο και 2^ο ΔΣ.

3) Απόλυση Αλβανού μαθητή του 6ου ΕΠΑΛ Λάρισας

Το Μάρτιο του 2014 ανήλικος μαθητής, αλβανικής καταγωγής, συνελήφθη στη Λάρισα επειδή δεν διέθετε τα απαραίτητα νομιμοποιητικά έγγραφα και απειλήθηκε με απέλαση.²¹

Στην ανακοίνωση της ΕΛΜΕ Λάρισας, επισημαίνεται πως «ο Αλεξάντερ Αχμετάι, Αλβανικής καταγωγής, φοίτησε στο 6ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Λάρισας, στη Β' Τάξη του Ηλεκτρονικού Τομέα, το σχολικό έτος 2013-14. Υπήρξε συνεπής στις μαθητικές του υποχρεώσεις, ευγενικός με τους καθηγητές του, συνεργάσιμος με τους συμμαθητές του. Η διαγωγή του ήταν υποδειγματική. Η αστυνομία σε έλεγχο που έγινε, τον συνέλαβε, γιατί δεν διέθετε τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για νόμιμη άδεια παραμονής στην Ελλάδα ως μετανάστης».

Η ΕΛΜΕ Λάρισας τονίζει πως «ευαισθητοποιήθηκε για το ζήτημα που προέκυψε και ζητεί από την Αστυνομική Διεύθυνση Λάρισας και τους Δικαστικούς Λειτουργούς να επιδείξουν ευαισθησία για το μαθητή δεδομένου ότι απομένουν μόνο τρισημίσι (3,5) μήνες σχολικού έτους και θα ήταν κρίμα για ένα νέο παιδί- μαθητή να χάσει τη σχολική του χρονιά εξ' αιτίας του παραπάνω γεγονότος. Ο μαθητής δεν θα μπορέσει να συνεχίσει τις σπουδές του για το υπόλοιπο σχολικό έτος σε Αλβανικό σχολείο, δεδομένου ότι δεν γίνονται μετεγγραφές αυτή την περίοδο».

4) Αδράνεια της Πολιτείας ως προς την ίδρυση δίγλωσσων νηπιαγωγείων στη Θράκη

Σε Ερώτηση βουλευτών της αξιωματικής αντιπολίτευσης τον Ιούλιο του 2014 αναδείχτηκε για άλλη μια φορά η αδράνεια της Πολιτείας ως προς την ίδρυση δίγλωσσων νηπιαγωγείων στη Θράκη²². Ως γνωστόν, από το σχολικό έτος 2010-2011 η φοίτηση στο νηπιαγωγείο είναι υποχρεωτική για όλους τους μαθητές στη χώρα μας. Παρόλα αυτά τα δημόσια νηπιαγωγεία στερούνται υποδομών για να απορροφήσουν τα νήπια που θα πρέπει να παρακολουθήσουν τα προγράμματά τους.

Όμως όσον αφορά την προσχολική αγωγή των μαθητών της μειονότητας της Θράκης, στα χρόνια που μεσολάβησαν δεν έγινε καμία σχετική μελέτη ή κίνηση για την ίδρυση δίγλωσσων νηπιαγωγείων.

Το γεγονός αυτό αποτελεί αφενός ανασταλτικό παράγοντα για την εγγραφή των νηπίων της μειονότητας στα νηπιαγωγεία, αφετέρου αποτελεί κατάφορη αδικία για τους μαθητές της μειονότητας, οι οποίοι είναι καταδικασμένοι να παρακολουθούν ένα μεταβαλλόμενο γλωσσικά πρόγραμμα διδασκαλίας ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης. Έτσι, ενώ ένα νήπιο της μειονότητας είναι υποχρεωμένο να παρακολουθεί ένα αποκλειστικά ελληνόφωνο

²¹ <http://www.thepressproject.gr/article/57724/Larisa-Apelaunetai-mathitis-tou-6ou-EPAL>

²² Ερώτηση Α. Καραγιουσούφ και άλλων βουλευτών στη Βουλή των Ελλήνων, 11/7/2014

πρόγραμμα νηπιαγωγείου, παρακολουθεί δίγλωσσο πρόγραμμα στο μειονοτικό δημοτικό σχολείο. Το γεγονός αυτό είναι αντιπαιδαγωγικό και αναμφίβολα αναποτελεσματικό για την εκμάθηση τόσο της μητρικής όσο και της ελληνικής γλώσσας.

Δεδομένου ότι τα παιδιά της μειονότητας της Θράκης έχουν το δικαίωμα να εγγράφονται, να παρακολουθούν και να αποφοιτούν από μειονοτικά δημοτικά σχολεία, θα έπρεπε επομένως με την καθιέρωση- επέκταση της υποχρεωτικής φοίτησης στο νηπιαγωγείο το Υπουργείο Παιδείας να μεριμνήσει για την ταυτόχρονη δημιουργία δίγλωσσων νηπιαγωγείων στην περιοχή της Θράκης.

5) Κατάργηση του Προγράμματος «Διάπολις» του ΑΠΘ για την εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2014 εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση από την Ε.Ε.Ε.Δ/Ξ.Γ. Ένωση Εκπαιδευτικών της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας - Επιτροπή Διάπολις²³:

"Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2014-15 χιλιάδες δίγλωσσα παιδιά σ'όλη την επικράτεια, μετανάστες και παλιννοστούντες, πρώτης και δεύτερης γενιάς, μένουν χωρίς υποστήριξη στο γλωσσικό μάθημα. Ταυτόχρονα εκατοντάδες εκπαιδευτικοί μένουμε άνεργοι χωρίς να μπορούμε να διεκδικήσουμε κανένα βασικό εργασιακό δικαίωμα, μιας και εργαζόμαστε ως ελεύθεροι επαγγελματίες (με μπλοκάκι) και χωρίς να προσμετράται η προϋπηρεσία μας. Εργασιακό μοντέλο από το μέλλον, το οποίο όμως εφαρμόζεται και λειτουργεί αποτελεσματικά (για το Υπουργείο). Το υπουργείο, όπως το ίδιο δηλώνει, διαθέτει τους πόρους από τα προγράμματα ΕΣΠΑ για να καλύψει μόνιμες και πάγιες δαπάνες του, όπως αναπληρωτές, και κάνει περικοπές από τα χρηματοδοτήση για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, όπως μετανάστες και Ρομά.

Το πρόγραμμα «Διάπολις: Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων μαθητών» υλοποιείται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και συγχρηματοδοτείται από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους. Υλοποιείται σε σχολεία όλης της επικράτειας και σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες. Απασχολούνται κυρίως απόφοιτες/οι των τμημάτων Φιλοσοφικών Σχολών, καθώς και Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Οι εργαζόμενες και οι εργαζόμενοι επιλέγονται με διαφανή κριτήρια, τα οποία ορίζει το ΑΠΘ και έχουν να κάνουν με την κατοχή διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου, την προϋπηρεσία και την επιμόρφωση στο αντικείμενο της διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.

Η ενδοσχολική πραγματικότητα δείχνει ότι οι δίγλωσσοι μαθητές και μαθήτριες αποτελούν μεγάλο ποσοστό του μαθητικού δυναμικού χωρίς ταυτόχρονα να

²³ <http://left.gr/news/telos-stin-ekpaideysi-allodapon-kai-palinnostoynton-mathiton#sthash.olkQ0zd6.vDCoECQU.dpuf>

υπάρχει σταθερή μέριμνα για την ομαλή γλωσσική - και όχι μόνον - ένταξή τους στη σχολική μονάδα.

Θα ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκό για μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς η παράταση του προγράμματος «Διάπολις» και για το επόμενο σχολικό έτος. Αυτό δεν αποτελεί μόνιμη λύση, σύμφωνα και με όσα προεκθέσαμε, αλλά:

α) δεν αφήνει τις σχολικές μονάδες, που συμμετέχουν στο πρόγραμμα χωρίς υποστήριξη για τους αλλόγλωσσους μαθητές/τριες, και

β) δεν στέλνει στην ανεργία 200 περίπου εκπαιδευτικούς που εργάζονται στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα

Θεωρούμε πολύ σημαντικό βήμα για την αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας από εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς, σε μόνιμη και σταθερή βάση, σε όλα τα σχολεία με υψηλό ποσοστό αλλόγλωσσων μαθητών/τριών. Η διαπολιτισμική διάσταση της εκπαιδευτικής διαδικασίας ενισχύει τη γλωσσική ικανότητα των δίγλωσσων μαθητών, υποστηρίζει την ένταξή τους, διευκολύνει τον περιορισμό συγκρούσεων μέσα στην τάξη και γενικότερα αποφέρει οφέλη σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα".

B) Καλές Πρακτικές

1) Εκπαίδευση νεαρών Ρομά στην εκμάθηση των δικαιωμάτων τους

Τρόπους για να ωθήσουν τα παιδιά των Ρομά να πηγαίνουν σχολείο, να σταματήσουν να παντρεύονται σε πολύ νεαρή ηλικία και να μάθουν τα γραφειοκρατικά "γρανάζια" για την έκδοση, για παράδειγμα, μιας άδειας στη λαϊκή, αναζητήθηκαν σε σεμινάριο που διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Ιούλιο του 2014 και βασίστηκε στη βιωματική μάθηση ²⁴.

Νεαροί Ρομά δηλαδή, παρακολούθησαν το σεμινάριο "Υπερασπιστές των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων" που υλοποίησε η ΜΚΟ "Ενωμένες Κοινωνίες των Βαλκανίων" με στόχο την ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων προκειμένου να πάρουν πρωτοβουλίες για δράση και καλύτερευση της ποιότητας ζωής τους.

"Οι ίδιοι οι Ρομά και κυρίως οι νέοι, είναι το κλειδί της λύσης των αναγκών τους" λέει χαρακτηριστικά στο Αθηναϊκό Πρακτορείο ο πρόεδρος της οργάνωσης Άρης Παράσχου διευκρινίζοντας ότι στο σεμινάριο συμμετείχαν 20 άτομα, από διάφορες περιοχές της Ελλάδας, εκ των οποίων οι 12 ήταν Ρομά και οι υπόλοιποι προέρχονταν από διάφορες οργανώσεις που ασχολούνται με θέματα σχετικά με κοινωνικά ευάλωτες ομάδες.

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, όπως μετέδωσε το Αθηναϊκό Πρακτορείο, οι διοργανωτές φιλοδοξούν πως θα δημιουργηθεί δίκτυο νέων Ρομά που θα παρεμβαίνει σε ανισότητες και θα προσφέρει λύσεις σε χρόνια προβλήματα.

²⁴ Εφημερίδα "REAL», 9/7/2014

Το πρόγραμμα περιελάμβανε θεωρητική προσέγγιση της έννοιας του εθελοντισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιστορικές αναφορές και ανάλυση περιπτώσεων στις οποίες εντοπίζονται ρατσιστικές συμπεριφορές κατά των Ρομά, προβολή ντοκιμαντέρ, συζητήσεις με διαμεσολαβητές και ειδικούς, εργαστήρια σχετικά με την εφαρμογή ιδεών και δράσεων κ.α.

Συγκεκριμένα, οι Ενωμένες Κοινωνίες των Βαλκανίων αναζήτησαν 20 νέους, ηλικίας 15 έως 30+ ετών, για να συμμετάσχουν στο νέο τους πρόγραμμα με τίτλο «Υπερασπιστές των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» που αφορά στην ενδυνάμωση των νέων Ρομά και στη μετέπειτα αντιμετώπιση προβλημάτων των κοινοτήτων τους στην Ελλάδα, μέσω κατάρτισης πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην καταπολέμηση του ρατσισμού.

Το πρόγραμμα φιλοδοξεί να αποτελέσει θεμέλιο λίθο της δημιουργία μιας ομάδας νέων Ρομά, οι οποίοι θα αξιοποιηθούν ως ηγέτες της νεολαίας στις κοινότητές τους. Ειδικότερα, στόχος των «Υπερασπιστών των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» είναι οι συμμετέχοντες να ενημερωθούν σχετικά με τον εθελοντισμό και τα ανθρώπινα δικαιώματα και, παράλληλα, να αποκτήσουν βασικές γνώσεις, εμπειρίες, στάσεις και εργαλεία, τα οποία θα χρησιμοποιήσουν για να αναπτύξουν ηγετικές ικανότητες και να αναλάβουν πρωτοβουλίες σχετικά με την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες Ρομά στην Ελλάδα.

Οι συμμετέχοντες μπορούσαν να είναι νέοι Ρομά εκπρόσωποι φορέων Ρομά ή και μέλη οργανώσεων/ομάδων που δραστηριοποιούνται σε προγράμματα για ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.

2) Η συμβολή των εκπαιδευτών του Mobile School στην εκπαίδευση των παιδιών Ρομά της Θεσσαλονίκης

Στα πλαίσια Προγράμματος που υλοποιήθηκε από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις κατά τη διάρκεια του 2014, εθελοντές δάσκαλοι μαζί με την ομάδα εκπαιδευτών του Mobile School έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα να προσεγγίζουν τα παιδιά των Ρομά στο περιβάλλον που κινούνται- δηλαδή σε πλατείες, δρόμους, καταυλισμούς της Θεσσαλονίκης κι από εργαζόμενους ή ζητιάνους να τα κάνουν ξανά... παιδιά²⁵.

Είναι χαρακτηριστική η ακόλουθη συνέντευξη της αρμόδιας εθελόντριας δασκάλας

«Πριν τέσσερα χρόνια, τελειώνοντας τις σπουδές μου στην Πάτρα στο τμήμα Κοινωνικής Εργασίας πήγα στην PRAKSIS ως ασκούμενη Κοινωνική Λειτουργός. Έτυχε όταν ξεκινούσα την πρακτική μου να ξεκινάει και το πρόγραμμα "Παιδιά της Διπλανής Πόρτας/ Mobile School". Είναι ένα πρόγραμμα που υλοποιείται στη Θεσσαλονίκη, με την συνεργασία PRAKSIS

²⁵ <http://www.vice.com/gr/read/daskala-paidia-dromou>

και ΑΡΣΙΣ, έπειτα από αίτημα των δύο Μ.Κ.Ο. στον οργανισμό "MOBILESCHOOL" στο Βέλγιο.

Το Mobile School, το Κινητό Σχολείο είναι ένα κουτί από μαυροπίνακα πάνω σε ρόδες, που ανοίγει σαν τηλεσκόπιο από τις δύο μεριές του. Ανοιγόμενο σχηματίζονται 12 μέτρα μαυροπίνακα έτοιμο για δράση. Το Κινητό Σχολείο πηγαίνει σε πλατείες κι από καταυλισμό σε καταυλισμό στη Θεσσαλονίκη για να βρει τα παιδιά του δρόμου, τα παιδιά που δεν είναι ενταγμένα στο σχολείο για να τα διδάξει όχι ως ένα τυπικό σχολείο αλλά με στόχο να τους οδηγήσει σε σχολικό περιβάλλον.

Τα μαθήματα γίνονται κυρίως σε καταυλισμούς Ρομά και κρατούν περίπου 3 ώρες. Δεν υπάρχουν διαλείμματα, δεν υπάρχουν τετράδια, δεν υπάρχουν βιβλία, δεν υπάρχει δουλειά για το σπίτι, ό, τι κάνουμε είναι εκείνες οι 3 ώρες. Μαθαίνουμε στα παιδιά γραφή, ανάγνωση, μαθηματικά, κάνουμε συζητήσεις για τα δικαιώματά τους, για τους κανόνες ατομικής υγιεινής. Υπάρχουν απλές τεχνικές και επίπεδα δυσκολίας ανάλογα με τις ομάδες των παιδιών.

Όταν πάμε για πρώτη φορά σε έναν καταυλισμό η επαφή γίνεται πάντα με τον άτυπο αρχηγό της ομάδας θέλουμε να είμαστε αποδεκτά στην ομάδα και όχι να επιβληθούμε σε αυτήν. Τους εξηγούμε ποιοι είμαστε, τι θέλουμε να κάνουμε και σταδιακά αρχίζουμε τα μαθήματα στα παιδιά. Τα παιδιά όταν μας βλέπουν τρελαίνονται. Μέσα από αυτήν την διαδικασία καταφέρνουν να αναπτύξουν την αυτοεκτίμηση τους να πιστέψουν στον εαυτό τους, να ανακαλύψουν ότι έχουν ταλέντα και πολλές φορές να ανακαλύψουν δεξιότητες και άγνωστα κομμάτια του εαυτού τους.

Το να αναπτύξω εγώ δεσμούς με αυτά τα παιδιά που μετακινούνται συνεχώς είναι μια σχέση σε διαπραγμάτευση. Πρέπει να είναι δυνατή αλλά να μην γίνεται σχέση εξάρτησης. Το παιδί πρέπει να μας εμπιστευτεί αλλά όχι να «κρεμαστεί» από πάνω μας. Είναι σημαντικό, και θυμάμαι πόσο το τόνιζαν οι εκπαιδευτές μας να προσέχουμε την σωματική επαφή με παιδιά. Αυθόρμητα όταν βρίσκεσαι μαζί τους θέλεις να τα αγκαλιάζεις. Μια τέτοια κίνηση θεωρείται εσφαλμένη πριν γνωρίζεις καλά τα παιδιά. Η σωματική επαφή για αυτά βιωματικά μπορεί να είναι αποτέλεσμα κακοποίησης. Χρειάζεται σεβασμός και ιδιαίτερη μεταχείριση πριν αφηθείς στο αυτονόητο, να τα χαϊδέψεις. Για πολλά παιδιά ενδέχεται η σωματική επαφή, αυτόματα να συνδέεται με ξύλο. Εγώ απλά άπλωσα το χέρι μου να του πω «γεια σου, τι κάνεις; Έλα να παίξουμε», και το πιτσιρίκι ζάρωσε και η έκπληξη του φαινόταν στο πρόσωπο του. Όταν έχεις το άγχος της πρώτης επαφής κάνεις τέτοια λάθη. Τελικά το πιτσιρίκι μετά από μεγάλη προσπάθεια κατάφερα να το πλησιάσω και δεθήκαμε πολύ καλά.

Τα παιδιά αυτά είναι δύσκολο να τα βγάλεις από το δρόμο. Θεωρούν αυτονόητο να δουλέψουν, να βοηθήσουν μαζεύοντας σίδερα. Το θεωρούν υποχρέωσή τους. Στην καλύτερη περίπτωση τα περισσότερα παιδιά που έχουν κάτι να πουλήσουν θεωρούν τους εαυτούς τους εργαζόμενους. Πουλάω και μου δίνεις λεφτά. Τα παιδιά που θα δεις στις καφετέριες, έχουν κηδεμόνες που εποπτεύουν, δεν ξέρω αν είναι γονείς. Υπήρχαν γονείς που μας έλεγαν

δε θέλω το παιδί μου να έρθει στο σχολείο γιατί πρέπει να δουλέψει να υποστηρίξει το οικογενειακό εισόδημα.

Στα παιδιά του δρόμου είναι απαγορευτικό να δίνουμε χρήματα . Γιατί δεν διαχειρίζονται τα ίδια τα παιδιά τα λεφτά τους. Δεν είναι παιδιά που έχουν φύγει από το σπίτι τους, και προσπαθούν να επιβιώσουν. Τα δίνουν στις οικογένειες. Οι οικογένειες δεν ξέρουμε όμως πώς μπορούν να διαχειριστούν τα χρήματα αυτά, αν τα κάνουν φαγητό για τα παιδιά ή δεν ξέρω εγώ τι άλλο. Αν θέλουμε να βοηθήσουμε ένα παιδί του δρόμου, μπορούμε να του πάρουμε να φάει, να του πάρουμε να παίξει με μπαλαδόρους ή μπογιές, πάντα με σκεπτικό ότι το παιδί είναι δεκτικό σε αυτό. Αν το παιδί δεν θέλει να φάει και φύγει, it's ok. Ό, τι θα έδινες σε χρήματα καλύτερα να το πάρεις σε είδος εκείνη τη στιγμή. Αν ο γονιός δει ότι το παιδί δεν βγάζει λεφτά πιθανών δε θα το στέλνει να δουλέψει. Και δεν σημαίνει ότι θα ασκήσει βία. Όταν βλέπει ότι ένα παιδί βγάζει λεφτά, πάντα θα θέλει παραπάνω.

Στην αρχή με σόκαραν πολλά πράγματα. Με σόκαρε το γεγονός ότι είχαμε πάει σε έναν καταυλισμό και το πιτσιρίκι ήταν Νοέμβρης και φορούσε ένα τεράστιο φούτερ, του έτρεχαν τα μανίκια, φορούσε ένα παντελόνι που του ήταν κοντό, τύπου σορτσάκι, ήταν ξυπόλητο μέσα στις λάσπες κι εγώ ήμουν με μπουφάν και κασκόλ και κρύωνα κι απορούσα πώς δεν έχει πεθάνει από το κρύο. Εκπλήσσεσαι με το πόσο σκληραγωγημένα είναι τα παιδιά, σε τι συνθήκες ζουν. Ότι ο καταυλισμός τους οριοθετείται με σκουπίδια, με χωματερή. Τρελαίνεσαι με το πώς επιβιώνουν. Ναι, στην αρχή για δευτερόλεπτα μπορεί να νιώθεις ότι ζεις σε κακό όνειρο όμως μετά νιώθεις ότι μόνο με δράση αλλάζει η πραγματικότητα. Τα παιδιά μπορεί να έχουν απίστευτες εκρήξεις βίας μεταξύ τους, αλλά όχι απέναντί μας. Και , έχει τύχη να κλείσουμε το κινητό σχολείο λόγω βίας επειδή τα παιδιά άρχιζαν να τσακώνονται μεταξύ τους.

Ο καταυλισμός είναι η πραγματικότητά μου. Τις πρώτες φορές που πήγα δεν κρύβω ότι είχα μεγάλη αμηχανία. Τώρα έχω συνηθίσει. Εμένα μου αρέσει πολύ η μέρα μου εκεί. Παίρνω πάρα πολλά από τα παιδιά. Όταν βλέπεις ότι σε περιμένουν όταν βλέπουν το βαν και τρελαίνονται. Όταν βλέπεις αγκαλιές, βλέπεις γελαστά πρόσωπα, παίρνω πάρα πολλά. Έχω περάσει πολύ ωραία μέσα στους καταυλισμούς.

Αν μπεις στην διαδικασία να νιώθεις οίκτο το έχεις χάσει το παιχνίδι. Δεν θεωρώ ότι τα παιδιά είναι δυστυχημένα. Μπορεί να έχουν πολλές στερήσεις, αλλά δυστυχημένα δεν τα λέω. Παρά τη φαινομενική μιζέρια και τη φτώχεια και τις δυσκολίες υπάρχουν και τα θετικά. Υπάρχουν αλάνες με παιδιά που τρέχουν και παίζουν με τις μπάλες και δεν είναι κολλημένα σε έναν υπολογιστή...».

3) Οριστική κατάργηση του σχολείου-γκέτο του Ασπροπύργου

Το Μάιο του 2014 το ελληνικό κράτος αποφάσισε να καταργήσει το γνωστό Δημοτικό – γκέτο του Ασπροπύργου έπειτα από εννιά χρόνια κινητοποιήσεων και δύο καταδίκες της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο²⁶. Χρειάστηκαν περίπου εννιά χρόνια και δύο καταδίκες της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) μέχρι να αποφασίσει επιτέλους το ελληνικό κράτος να καταργήσει το 12ο Δημοτικό Σχολείο Ασπροπύργου, το γνωστό σχολείο–γκέτο για τους Ρομά.

Την απόφαση με αριθμό 72624/Δ4-12.05.2014 απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης ΠΕ & ΔΕ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ) υπέγραψαν στις 12 Μαΐου ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Χρ. Σταϊκούρας και ο υφυπουργός Παιδείας Σ. Κεδίκογλου (δημοσιεύτηκε πρόσφατα στη «Διαύγεια»). Πρακτικά, σημαίνει ότι οι εγγεγραμμένοι μαθητές του σχολείου που δικαιώθηκαν στο ΕΔΔΑ πρέπει να εγγραφούν στο 11ο Δημοτικό Σχολείο, όπως έχουν δηλώσει πως επιθυμούν μέσω του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ), που τους εκπροσωπεί νομικά. «Μ' έναν χρόνο καθυστέρηση, η πολιτεία σεβάστηκε επιτέλους την απόφαση του ΕΔΔΑ. Ελπίζουμε ότι θα επιβάλει στην πράξη την ένταξη των παιδιών Ρομά στο όμορο 11ο, όπως ζητήσαμε γραπτώς από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Αττικής από τις 28 Οκτωβρίου», τόνισε με έμφαση στην «Εφημερίδα Συντακτών» ο Παναγιώτης Δημητράς από το ΕΠΣΕ.

Όσο για τους δασκάλους του σχολείου που χάνουν την οργανική τους θέση, θα τοποθετηθούν σε οργανικά κενά των σχολείων της περιοχής, αφού ληφθεί υπόψη η προτίμησή τους, όπως ενημέρωσε η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Αττικής. Οι προσπάθειες να λυθεί το πρόβλημα του εκπαιδευτικού αποκλεισμού των Ρομά και του σχολείου–γκέτο στον Ασπρόπυργο κρατούν από το 2005. Η πρόταση να μεταστεγαστεί το 12ο στις εγκαταστάσεις του 11ου Δημοτικού, που λειτουργούσε με κενές τις 8 από τις 14 αίθουσες διδασκαλίας, και στη συνέχεια να συγχωνευτούν τα δύο σχολεία, προσέκρουσε στις σφοδρές αντιδράσεις μη Ρομά κατοίκων και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Κατά της λειτουργίας του σχολείου προσέφυγαν στο ΕΔΔΑ περίπου 10 γονείς Ρομά, οι οποίοι δικαιώθηκαν. Ωστόσο, το ελληνικό κράτος αγνόησε την απόφαση του Δικαστηρίου και δεν κατέργησε το σχολείο, γεγονός που οδήγησε σε νέες προσφυγές περίπου 40 γονέων Ρομά στο ΕΔΔΑ και δεύτερη καταδίκη της χώρας μας τον Δεκέμβριο του 2012.

Ακόμα και μετά τη δεύτερη καταδίκη, ο δήμαρχος Ασπροπύργου Ν. Μελετίου συνέχισε να επιχειρεί να εμποδίζει την κατάργηση του σχολείου και την ένταξη των μαθητών στα άλλα σχολεία της περιοχής. Μεταξύ άλλων, έστειλε εξώδικο κατά του διευθυντή της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Κ.

²⁶ <http://www.efsyn.gr/?p=204110>

Αркиτσαίου, όπου κατέκρινε την απόφαση του ΕΔΔΑ πως «στηρίχθηκε σε επιλεκτική παρουσίαση» και επικαλέστηκε εναντίον της ένταξης των μαθητών τον... αντιρατσιστικό νόμο «καθόσον [η απόφαση] προσβάλλει έννομα αγαθά όλων των πληθυσμιακών ομάδων που διαβιούν στον Ασπρόπυργο, πλην των “ΡΟΜΑ”».

Επίσης, με ερώτησή τους προς τον υπουργό Παιδείας, οι βουλευτές Μ. Γιαννακάκη και Μ. Ρεπούση ρώτησαν μάλιστα να πληροφορηθούν ποια μέτρα «θα ληφθούν ώστε να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη ένταξη [των μαθητών Ρομά] στο νέο σχολείο, με δεδομένη τη ρητή και απειλητική αντίθεση του Δήμου Ασπρόπυργου, ώστε να μην επαναληφθούν αντιδράσεις όπως εκείνες του 2005 που οδήγησαν στην περιθωριοποίηση των παιδιών Ρομά σε σχολείο-γκέτο».

«Η εκπαίδευση έκανε το καθήκον της με την κατάργηση του σχολείου. Από κει και πέρα, πρέπει να κάνουν το καθήκον τους η τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες υπηρεσίες. Όταν υπάρχουν προβλήματα στέγασης, ύδρευσης και παροχής ηλεκτρισμού στους οικισμούς, η φοίτηση των Ρομά δεν διευκολύνεται», μας λέει ο Κ. Αρκιτσαίος.

4) Σεμινάρια Εξειδίκευσης στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας

Το Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού, σχολείο ελληνικών για ξενόγλωσσους από το 1995, συνέχισε και μέσα στο 2014 να οργανώνει Σεμινάρια Εξειδίκευσης στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης/ Δεύτερης Γλώσσας σε Ενηλίκους στην Αθήνα και άλλες πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού, καθώς και ONLINE σεμινάρια²⁷. Τα σεμινάρια στηρίζονται στις αρχές της συμμετοχικής εκπαίδευσης ενηλίκων. Ενσωματώνουν τις εμπειρίες των συμμετεχόντων και προωθούν την ανταλλαγή ιδεών, προτάσεων και υλικών, όχι μόνο διδακτικών αλλά και σχετικών με τις κοινωνικές και πολιτισμικές γνώσεις.

Τα σεμινάρια προσφέρονται και στο πλαίσιο του Προγράμματος Πιστοποίησης Καθηγητών Ξένων Γλωσσών, και της Μητρικής τους ως Ξένης Γλώσσας, σε Ενηλίκους EUROLTA (Ευρωπαϊκό Πιστοποιητικό Διδασκαλίας Γλωσσών σε Ενηλίκους) από τον Διεθνή Οργανισμό INTERNATIONAL LANGUAGE NETWORK.

5) Νέο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών με θεματικό αντικείμενο τη μεταναστευτική πολιτική

²⁷ <http://www.icc-languages.eu/>

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αποφάσισε να λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2014–2015 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κοινωνική και Εκπαιδευτική Πολιτική» με μια από τις τέσσερις κατευθύνσεις να είναι οι Κοινωνικές Διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη²⁸.

6) Εισαγωγή της αλβανικής γλώσσας στα ελληνικά σχολεία

Την εισαγωγή της αλβανικής γλώσσας στα ελληνικά σχολεία για τα παιδιά των Αλβανών που ζουν στην Ελλάδα θα εξετάσουν τα υπουργεία Παιδείας Ελλάδας και Αλβανίας, σύμφωνα με δηλώσεις που έγιναν στις 20 Νοεμβρίου 2014²⁹.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο επίσημης επίσκεψης του Έλληνα υπουργού Παιδείας Ανδρέα Λοβέρδου στη γειτονική χώρα, στη συνέντευξη που έδωσε με την Αλβανίδα ομόλογό του Λιντίτα Νικόλα, ο κ. Λοβέρδος ανέφερε ότι η εισαγωγή των αλβανικών ως δεύτερη γλώσσα «είναι θέμα της μεικτής επιτροπής διαλόγου, η οποία και θα το συζητήσει». Από την πλευρά της, η κ. Νικόλα ανέφερε «συνεργαζόμαστε και με τους εκπαιδευτικούς που αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους στην Ελλάδα, σε συντονισμό και με το ελληνικό υπουργείο Παιδείας, όχι μόνο για την εκπαίδευσή τους, αλλά και για τον εφοδιασμό τους από το αλβανικό ΥΠΕΞ με σχολικά βιβλία της αλβανικής γλώσσας. Ασφαλώς, έχουμε ακόμα πολλά να κάνουμε, γι' αυτό και βρισκόμαστε σήμερα εδώ σε αυτή την κοινή συνάντηση, για να καθορίσουμε και να αναζωογονήσουμε το έργο της κοινής επιτροπής. Μιας επιτροπής που αποτελείται από ειδικούς, οι οποίοι θα γνωμοδοτήσουν μετά εξέταση των κειμένων της ιστορίας, της γεωγραφίας, του πολιτισμού και της οικονομίας, κατά πόσον τα σχολικά βιβλία των χωρών μας είναι σύμφωνα με το πνεύμα της UNESCO και του Συμβουλίου της Ευρώπης».

«Ό, τι θέτει η μία πλευρά, η επιτροπή είναι εδώ για να το συζητήσει. Αλλά η επιτροπή αποφασίζει όταν και τα δύο μέρη ταυτίζονται και συμφωνούν. Κανένας δεν θα επιβληθεί στον άλλο. Για να υπάρχει απόφαση απαιτείται συναίνεση», είπε ο κ. Λοβέρδος.

Γ Δικαστικές αποφάσεις

1) Αποδοχή σπουδαστών αλλοδαπής καταγωγής με ελληνική ιθαγένεια στις Στρατιωτικές Σχολές με απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας

²⁸ http://ec.europa.eu/ewsi/en/news/newsdetail.cfm?ID_ITEMS=41764

²⁹ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 21/11/2014

Στις 6 Οκτωβρίου 2014 η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την υπ' αριθμ. 3317/2014 απόφασή της, έκρινε ότι μπορούν να εισέρχονται στις Στρατιωτικές Σχολές και υποψήφιοι οι οποίοι δεν έχουν ελληνική καταγωγή (Έλληνες το γένος) αλλά έχουν μόνο την ελληνική ιθαγένεια και απέρριψε την προσφυγή απόστρατων αξιωματικών και Έλληνα πολίτη³⁰.

Οι απόστρατοι αξιωματικοί και ο Έλληνας πολίτης (και Έλληνας το γένος) ζητούσαν να ακυρωθεί η από 15.4.2011 απόφαση του υπουργού Εθνικής Άμυνας η οποία όριζε στα προσόντα συμμετοχής στον διαγωνισμό για την εισαγωγή στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, στην Σχολή Ευελπίδων, κ.λπ., ότι πρέπει οι υποψήφιοι να έχουν την ελληνική ιθαγένεια, χωρίς να απαιτείται να είναι Έλληνες το γένος, καθώς και η απόφαση του υπουργού Παιδείας με την οποία κυρώθηκαν οι πίνακες επιτυχόντων στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, κλπ.

Η Ολομέλεια του ΣΤΕ ερμηνεύοντας το άρθρο 4 του Συντάγματος περί ισότητας των πολιτών έκρινε ότι οι νομοθετικές διατάξεις με τις οποίες θεσπίζεται «ως προσόν για την πρόσβαση στις δημόσιες λειτουργίες εκτός από την Ελληνική ιθαγένεια και η ελληνική καταγωγή», είναι αντίθετες στο επίμαχο άρθρο 4 του Συντάγματος.

4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

A) Κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο

1) Έγκλειστοι σε κέντρο κράτησης της Λέσβου 9 ανήλικοι Αφγανοί

Τον Ιανουάριο του 2014, κατά παράβαση της Διεθνούς Σύμβασης του ΟΗΕ, 9 ανήλικοι Αφγανοί βρίσκονται έγκλειστοι (οι 8 για περισσότερες από 22 ημέρες) στο κέντρο κράτησης της Μόριας Λέσβου, αναμένοντας την προώθησή τους, καθώς το κέντρο προστασίας ανηλίκων του νησιού δεν λειτουργεί πια³¹. Στην καταγγελία αυτή προχώρησε κλιμάκιο των Οικολόγων Πράσινων Λέσβου, το οποίο και επισκέφθηκε το κέντρο κράτησης κοντά στο χωριό Μόρια την Δευτέρα 13/1/2014.

Οι ανήλικοι, οι οποίοι σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού πρέπει να αντιμετωπίζονται ως δικαιούχοι προστασίας και σε καμία περίπτωση ως παραβάτες της μεταναστευτικής νομοθεσίας, αναμένουν έγκλειστοι την προώθησή τους σε μονάδες υποστήριξης της ηπειρωτικής Ελλάδας, καθώς το κέντρο προστασίας ανηλίκων μεταναστών στην Αγιάσο δεν λειτουργεί πια. Να σημειωθεί πως η Ελλάδα, μεταξύ των ετών 2009 και 2012, έχει καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ σε 11 περιπτώσεις που αφορούν τις συνθήκες κράτησης προσφύγων και μεταναστών που κρατούνται σε κέντρα κράτησης μεταναστών ή σταθμούς συνοριοφυλακής.

Παρατίθεται η ανακοίνωση των Οικολόγων Πράσινων (η υπογράμμιση δική μας):

«Στην επίσκεψη που πραγματοποίησε κλιμάκιο των Οικολόγων Πράσινων Λέσβου στο κέντρο κράτησης κοντά στο χωριό Μόρια την Δευτέρα 13/1/2014 διαπιστώθηκε ότι κρατούνται 8 ανήλικοι Αφγανοί πάνω από 22 μέρες και ένας ανήλικος Αφγανός 16 μέρες κατά παράβαση της Διεθνούς Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού κατά την οποία οι ανήλικοι δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως παραβάτες της μεταναστευτικής νομοθεσίας αλλά ως δικαιούχοι προστασίας.

Οι ημέρες περνάν, και οι ανήλικοι πρόσφυγες παραμένουν στη Μόρια, περιμένοντας την προώθησή τους σε μονάδες υποστήριξης της ηπειρωτικής Ελλάδας καθώς το κέντρο προστασίας ανηλίκων μεταναστών στην Αγιάσο δεν λειτουργεί πια.

Η Ελλάδα μεταξύ των ετών 2009 και 2012 έχει καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ σε 11 περιπτώσεις που αφορούν τις συνθήκες κράτησης προσφύγων και μεταναστών που κρατούνται σε κέντρα κράτησης μεταναστών ή σταθμούς συνοριοφυλακής.

³¹ <http://www.thepressproject.gr/article/54533/Egkleistoi-se-kentro-kratisis-tis-Lesbou-9-anilikoi-Afganoi>

Μετά τις πρόσφατες δηλώσεις του αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ που υπέδειξε στους αξιωματικούς και λοιπούς υπηρετούντες την ελληνική αστυνομία τρόπους έτσι ώστε να μετατρέπουν τη ζωή των μεταναστών σε βίο αβίωτο διαπιστώνουμε για μία ακόμα φορά ότι συνεχίζεται η πρακτική της κράτησης ανηλίκων για μεγάλο διάστημα μέχρι να μεταφερθούν σε κέντρα υποδοχής ανηλίκων.

Σε αυτές τις συνθήκες, μετανάστες και πρόσφυγες συνεχίζουν να φιλοξενούνται στα αστυνομικά τμήματα ενώ όσοι “περισσεύουν” οδηγούνται από την αστυνομία απροειδοποίητα, για περίθαλψη, στο ανοιχτό κέντρο υποδοχής ΠΙΚΠΑ που λειτουργεί αποκλειστικά με την φροντίδα εθελοντών πολιτών.

Οι Σύριοι, δικαίως θεωρούνται θύματα πολέμου και παίρνουν χαρτί διοικητικής απέλασης για 6 μήνες ενώ οι Αφγανοί κυρίως αλλά και άλλοι πρόσφυγες και μετανάστες που έρχονται από χώρες σε καθεστώς πολέμου, αδίκως περιφέρονται στα κέντρα κράτησης σε καθεστώς φυλάκισης μέχρι και 18 μήνες.

Οικογένειες χωρίζονται μεταξύ τους ενώ τα μέτρα παρακολούθησης στη θάλασσα του Αιγαίου γίνονται όλο και πιο αυστηρά με την εφαρμογή του Eurosur. Τα ναυάγια στο Αιγαίο συνεχίζονται ενώ η ελληνική Κυβέρνηση δεν έχει απαντήσει στις καταγγελίες της έκθεσης της ΜΚΟ Proasyl για τις κακοποιήσεις και επαναπροωθήσεις μεταναστών στην Τουρκία.

Δυστυχώς διαπιστώνεται για μια ακόμη φορά ότι η ελληνική Πολιτεία σε συνέχεια της αδυναμία χάραξης μεταναστευτικής πολιτικής από την Ε.Ε, συνεχίζει να λειτουργεί κυρίως αποτρεπτικά στην αντιμετώπιση προσφύγων και μεταναστών, παραβιάζοντας τις διεθνείς συνθήκες και μη φροντίζοντας να οικοδομήσει μία στοιχειώδη πολιτική για τη μετανάστευση».

2) Απεργία πείνας στο κέντρο κράτησης μεταναστών στην Ξάνθη

Απεργία πείνας πραγματοποιήσαν στις 2 Απριλίου 2014 οι μετανάστες στο Κέντρο Κράτησης³². Οι μετανάστες πληροφορήθηκαν για την περιβόητη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την πιθανή παράταση του χρόνου κράτησης. Η γνωμοδότηση που έχει προκαλέσει σφοδρές αντιδράσεις, προβλέπει πρακτικά την επ' αόριστον παράταση της κράτησης των μεταναστών, μέχρι αυτοί να επιλέξουν την οικειοθελή απέλαση. Πιο συγκεκριμένα, η γνωμοδότηση του Δ Τμήματος, που έγινε γνωστή πριν λίγες μέρες, αναφέρει ότι μετά την λήξη του 18μηνου της κράτησης αλλοδαπού, μπορεί να εξακολουθεί να κρατείται για αόριστο διάστημα. Η κράτηση χαρακτηρίζεται ως «περιοριστικός όρος υποχρεωτικής διαμονής σε προαναχωρησιακό κέντρο», όπως τέτοιο χαρακτηρίζεται το Κέντρο Κράτησης της Ξάνθης ενώ νομικοί αναφέρουν ότι η απρόσμενη αυτή γνωμοδότηση αποτελεί τεράστια ήττα για το κράτος δικαίου. Όπως ήταν λογικό, σε διάφορα κέντρα, όπως και αυτό της Ξάνθης, η είδηση αυτή έχει προκαλέσει αναστάτωση και στο κλίμα αυτό οι μετανάστες που κρατούνται στην Ξάνθη, την Τετάρτη προχώρησαν σε απεργία πείνας. Μετά από μία μέρα η απεργία

³² <http://www.xanthipress.gr/apergia-pinas-sto-kentro-metanaston-tin-tetarti-sokari-ep-aoriston-kratisi/>

έληξε, σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπάρχουν, και η ηρεμία επανήλθε στο Κέντρο Κράτησης.

Η ακριβής διατύπωση στο επίμαχο κομμάτι της γνωμοδότησης αναφέρει:

» ... και τούτο γιατί με την απελευθέρωση όλων των παράνομων αλλοδαπών, που από αποκλειστικά δική τους υπαιτιότητα παρεμποδίζεται και καθίσταται αδύνατη η επιστροφή ή η απέλαση εντός του 18μήνου, κινδυνεύει το δημόσιο συμφέρον και ο σκοπός της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, αφού οδηγούμεθα σε έμμεση «νομιμοποίηση» της παραμονής τους [...] ενώ παράλληλα εκτιμάται με βεβαιότητα [...] ότι η απελαυθέρωση αυτή θα οδηγήσει αναπόφευκτα στην ραγδαία αύξηση του πληθυσμού των μη νόμιμων μεταναστών στο εσωτερικό, με τις εντεύθεν δυσμενείς συνέπειες στη δημόσια τάξη και ασφάλεια. [...] προστατεύεται συγχρόνως με το δημόσιο συμφέρον και το ατομικό τους συμφέρον (!) αφού πρόκειται για ευάλωτα άτομα, χωρίς μόνιμη διαμονή, χωρίς νόμιμα έγγραφα και χωρίς δυνατότητα να εργασθούν και κινδυνεύουν να πέσουν σε μεγάλη ένδεια ή σε παράνομα κυκλώματα εκμεταλλεύσεώς τους...»

3) Απόπειρα αυτοκτονίας 17χρονου στο κέντρο κράτησης μεταναστών στη Μόρια

Δεν άντεξε τις συνθήκες κράτησης και τον πολυήμερο εγκλεισμό του ο 17χρονος Αφγανός, ο οποίος δημόσια χαρακώθηκε με ξυράφι μέσα στο Κέντρο Κράτησης Μόριας στη Λέσβο³³. Ως απόπειρα αυτοκτονίας ερμήνευσαν το συμβάν οι τοπικές αρχές που μετέφεραν αιμόφυρτο την Πέμπτη στο Νοσοκομείο Μυτιλήνης τον 17χρονο. Σύμφωνα με πληροφορίες από την Ύπατη Αρμοστεία, ο 17χρονος χάρακωσε το σώμα του σε πολλά σημεία διαμαρτυρόμενος για τον μεγάλο χρόνο εγκλεισμού του. Η ίδια πηγή αναφέρει ότι οι ανήλικοι πρόσφυγες και μετανάστες κρατούνται στο Κέντρο έως και δύο μήνες. Ο 17χρονος νοσηλεύτηκε στην ψυχιατρική κλινική του Νοσοκομείου.

4) Σε στρατόπεδο μεταναστών 14χρονος αλλοδαπός

Το Φεβρουάριο 2014 κρατήθηκε σε στρατόπεδο προσφύγων προς απέλαση 14χρονος αλλοδαπός που υπέστη ψυχολογική και σωματική βία στο Δημοτικό Ορφανοτροφείο Κέρκυρας³⁴. Ο εισαγγελέας Κέρκυρας απελαύνει τον ορφανό 14χρονο και παράλληλα τον αποκόπτει από τα μικρότερα αδέρφια του που παραμένουν στο ίδρυμα. Πρόκειται για ακόμη μία απόφαση τύπου Μανολάδας, όπου το θύμα διώκεται και τιμωρείται με απέλαση, ενώ οι κύριοι

³³ <http://www.lesvosnews.net/articles/news-categories/astynomiko-reportaz/apopeira-aytoktonias-17hronoy-sto-kentro-metanaston-sti>

³⁴ <http://www.koutipandoras.gr/article/107523/se-stratopedo-metanaston-14hronos-allodapismehri-na-apelathei>

ένοχοι μένουν ατιμώρητοι. Για το θέμα έγινε ήδη αναφορά στο Συνήγορο του Παιδιού. Πριν από δύο μέρες εκδόθηκε εισαγγελική εντολή που διέταξε τη μεταφορά του 14χρονου στο στρατόπεδο κράτησης μεταναστών της Κόνιτσας, για να πάρει το δρόμο της επιστροφής προς την πατρίδα του.

Τις καταγγελίες είχε φέρει τον περασμένο μήνα στη Βουλή με ερώτησή του και αίτηση κατάθεσης εγγράφων ο βουλευτής Κέρκυρας Στέφανος Σαμοΐλης. Αλλά μέχρι σήμερα, ούτε απάντηση δόθηκε ούτε τα απαραίτητα έγγραφα κατατέθηκαν από τα αρμόδια υπουργεία Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υγείας. Πολίτες και εκπαιδευτικοί της Κέρκυρας κατήγγειλαν το περιστατικό άσκησης ψυχολογικής βίας σε βάρος του 14χρονου από το προσωπικό του Ορφανοτροφείου Κέρκυρας, αλλά το αποτέλεσμα ήταν η στοχοποίηση του 14χρονου από τη Δικαιοσύνη, αλλά και των ίδιων των καταγγελλόντων που, σε κάποιες περιπτώσεις, η ευαισθησία τους για τον ανήλικο παρομοιάστηκε και με παιδερασία.

Στην ερώτησή του στη Βουλή, πριν από ένα μήνα (28/1/2014) ο Στ. Σαμοΐλης άφηνε σαφείς αιχμές για τον τρόπο λειτουργίας, αλλά και για τα υψηλά έσοδα από δωρεές, του Ορφανοτροφείου Κέρκυρας, που, σύμφωνα με τον βουλευτή, είναι ασύμβατα με το ελάχιστο προσωπικό του ιδρύματος και το οικονομικό κόστος της λειτουργίας του.

Όπως ανέφερε ο βουλευτής, «τα αγαθοεργά ιδρύματα της νήσου Κέρκυρας χαρακτηρίζονται ως ιδιόρρυθμα τοπικά ιδρύματα ΝΠΔΔ που προεδρεύονται από τον δήμαρχο της Κέρκυρας και τα ίδια είναι αποκλειστικά αρμόδια για την εκτέλεση του κοινωφελού τους σκοπού. Είναι γνωστό ότι ενισχύθηκαν με ευεργετικές δωρεές και κληροδοτήματα, όπως είναι γνωστό ότι διαχειρίζονται υψηλά ετήσια έσοδα. Παρ' όλα αυτά, το καθεστώς υπολειτουργίας τους εγείρει ερωτηματικά, τόσο για την ορθή διάθεση των οικονομικών πόρων όσο και για το βαθμό αποτελεσματικότητας της διοίκησής τους».

Επίσης, τονίζει ο Στ. Σαμοΐλης, στο χρονικό διάστημα που αφορά η καταγγελία, το Ορφανοτροφείο της Κέρκυρας δεν διέθετε μόνιμο εξειδικευμένο προσωπικό (ψυχολόγο, κοινωνικό λειτουργό κ.λπ.), που θα μπορούσε αφ' ενός μεν να αποτρέψει τέτοιες εξελίξεις και να υποστηρίξει κατάλληλα ένα παιδί που ήταν θύμα ενδοοικογενειακής βίας, αφ' ετέρου δε να αξιολογήσει επιστημονικώς την κατάσταση. «Αντίθετα, ουδεμία εκ των τεσσάρων υπαλλήλων του Ορφανοτροφείου δεν διαθέτει κανένα πτυχίο ή ειδίκευση που να καλύπτει τις παιδοψυχολογικές και ευρύτερα παιδαγωγικές ανάγκες των μικρών τροφίμων του ιδρύματος».

Τελικά, αντί να διερευνηθούν οι καταγγελίες σωματικής και ψυχολογικής βίας κατά του 14χρονου, ο οποίος υπήρξε ήδη θύμα ενδοοικογενειακής βίας, βρέθηκε να είναι ο ίδιος κατηγορούμενος με εντολή να απομακρυνθεί από το ορφανοτροφείο και τα μικρότερα αδέρφια του και να οδηγηθεί στο στρατόπεδο κράτησης μεταναστών της Κόνιτσας.

5) Κοινοβουλευτική Ερώτηση για τις Συνθήκες διαβίωσης στα κέντρα υποδοχής μεταναστών και προσφύγων (ΚΕΠΥ)

Στις 23 Ιουνίου 2014 οι βουλευτές Μαρία Γιαννακάκη και Μαρία Ρεπούση κατέθεσε Ερώτηση στη Βουλή των Ελλήνων απευθυνόμενη προς το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης όπου τόνισε ότι το 2012 και το 2013 έχουν δημιουργηθεί κέντρα (ΚΕΠΥ) για την υποδοχή και φιλοξενία μεταναστών και αιτούντων άσυλο σε περιοχές της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, στην Κόρινθο αλλά και στην Αττική, ενώ σχεδιάζεται η δημιουργία νέων στην Ήπειρο, στην Κεντρική και Ανατολική Μακεδονία και σε νησιά του Αιγαίου³⁵.

Όπως όμως αναφέρεται και στο επίσημο δελτίο τύπου της ΜΚΟ «Γιατροί Χωρίς Σύνορα», οι συνθήκες κράτησης των μεταναστών είναι απαράδεκτες εγκυμονώντας σοβαρούς κινδύνους για την υγεία τους. Είναι συχνά φαινόμενα η ανεπαρκής θέρμανση, η έλλειψη ζεστού νερού, ο ανεπαρκής αερισμός, η έλλειψη πρόσβασης σε εξωτερικό χώρο και η ελλιπής διατροφή που έχουν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση και μετάδοση παθήσεων του αναπνευστικού και γαστρεντερικού συστήματος αλλά και δερματικές παθήσεις. Επιπλέον, οι συνθήκες κράτησης είναι ιδιαίτερα επιζήμιες για την ψυχική υγεία των μεταναστών και των προσφύγων προκαλώντας συμπτώματα άγχους, κατάθλιψης και άλλων ψυχοσωματικών εκδηλώσεων. Αναφέρονται συχνά περιστατικά μεταναστών, οι οποίοι προχωρούν σε απεργία πείνας, αυτοτραυματισμούς, ακόμα και σε απόπειρες αυτοκτονίας.

Επιπρόσθετα, η απόφαση των ελληνικών αρχών για επ' αόριστον κράτηση των μεταναστών ακόμα και μετά την παρέλευση του ορίου των 18 μηνών μέχρι, είτε να εξαναγκαστούν σε υποχρεωτικό επαναπατρισμό ή να συναινέσουν στην εθελούσια επιστροφή τους, αποτελεί ένδειξη ότι η Ελλάδα στρέφεται προς ακόμα πιο σκληρή μεταχείριση τους. Η απόφαση αυτή, που βασίζεται σε πρόσφατη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Ελληνικού Κράτους (Φεβρουάριο 2014), επιδεινώνει περαιτέρω την ήδη απελπιστική κατάσταση των χιλιάδων μεταναστών στα κέντρα κράτησης στην Ελλάδα.

Η Ελληνική Αστυνομία έχει θέσει ήδη σε εφαρμογή την απόφαση σε τουλάχιστον δύο κέντρα κράτησης στη Βόρεια Ελλάδα, στο Παρανέστι Δράμας και στο Φυλάκιο στον Έβρο, απειλώντας μετανάστες με επ' αόριστον κράτηση μέχρι να συναινέσουν σε εθελούσια επιστροφή ή σε συνεργασία για την αναγκαστική τους επιστροφή.

Είναι ανάγκη να τερματιστεί η άνευ διακρίσεων, συστηματική και παρατεταμένη κράτηση των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο. Να σταματήσει η κράτηση ανθρώπων σε ακατάλληλες εγκαταστάσεις και να μπει ένα τέλος στην κράτηση ευάλωτων ατόμων, όπως είναι οι ανήλικοι, τα θύματα βασανιστηρίων και οι ασθενείς με χρόνιες παθήσεις. Χρειάζεται να επενδύσουμε σε ένα σύστημα υποδοχής προσαρμοσμένο στις ανθρωπιστικές ανάγκες των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο.

³⁵ Ερώτηση Μ. Γιαννακάκη και Μ. Ρεπούση στη Βουλή των Ελλήνων, 23/6/2014

6) Συσσώρευση αλλοδαπών στις εγκαταστάσεις του ΠΙΚΠΑ Μυτιλήνης

7) Στα μέσα Σεπτεμβρίου 2014 εθελοντές στη νήσο Λέσβο κατέβαλαν συγκινητικές προσπάθειες να φιλοξενήσουν πάνω από 600 πρόσφυγες - μετανάστες που έχουν συσσωρευτεί στο ΠΙΚΠΑ, το οποίο αναμένεται να κλείσει, δίχως η πολιτεία να έχει βρει λύση για φιλοξενία προσφύγων και μεταναστών, τέτοια που δεν θα ντροπιάζει την κοινωνία και τον υποτιθέμενο πολιτισμό μας³⁶. Συγκεκριμένα, από τις 10 Σεπτεμβρίου 2014 οι εθελοντές βρέθηκαν αντιμέτωποι με μια πρωτόγνωρη κατάσταση στο χώρο φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών στο ΠΙΚΠΑ της Λέσβου. Στο χώρο των κατασκηνώσεων συσσωρεύτηκαν πάνω από 600 νεοαφιχθέντες, γεγονός που οφείλεται όχι μόνο στις αυξημένες αφίξεις, αλλά και σε βλάβη στο σύστημα της euodack που χρησιμοποιείται στο κέντρο κράτησης της Μόριας. Έτσι έχει δημιουργηθεί το οξύμωρο, στο ΠΙΚΠΑ να συσσωρεύονται εκατοντάδες άτομα, ενώ στο ακριβοπληρωμένο κέντρο να φιλοξενούνται 120 με 140 άτομα.

Οι εθελοντές ζητούν να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ώστε να αποσυμφορηθεί το ΠΙΚΠΑ και να μπορέσουν να αντιμετωπίσουνε την δυσάρεστη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, λόγω της έλλειψης χώρου στέγασης, κουβερτών, ειδών πρώτης υγιεινής. Άνθρωποι αναγκάζονται να κοιμούνται στο χώμα, ενώ εθελοντές γιατροί προσφέρουν ιατρική φροντίδα και φάρμακα από το κοινωνικό φαρμακείο και προσφορές. Για την καθαριότητα του χώρου φροντίζουν, στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, οι εθελοντές και οι φιλοξενούμενοι, ενώ παράπονα εκφράζονται από την καθυστερημένη ανταπόκριση του Δήμου σε θέματα τεχνικής υποστήριξης, αποκομιδής σκουπιδιών και αδειάσματος του βόθρου.

Και ενώ τα προβλήματα στο ΠΙΚΠΑ διογκώνονται, ο Δήμαρχος Μυτιλήνης Σπύρος Γαληνός ανακοινώνει μετά από σύσκεψη στην οποία δεν είχαν προσκληθεί εκπρόσωποι των εθελοντών, το κλείσιμο του χώρου φιλοξενίας στο τέλος του μήνα για να χρησιμοποιηθεί ως παιδική κατασκήνωση.

Οι εθελοντές τονίζουν ότι το ΠΙΚΠΑ έχει και συμβολικό ρόλο για την αποκατάσταση της τρωθείσας φήμης του γειτονικού νησιού, μετά το κολαστήριο της Παγανής, ενώ προειδοποιούν ότι η χρήση της Μόριας ως του κλειστού κέντρου κράτησης, με τους κοινωνικούς φορείς απών, είναι πιθανό να οδηγήσει στην δημιουργία νέας φυλακής με ασφυκτικές συνθήκες για τους πρόσφυγες και μετανάστες.

Ο κ. Γαληνός αν και άκουσε με κατανόηση τα αιτήματα των εθελοντών και στην επίσκεψη που πραγματοποίησε στο ΠΙΚΠΑ αναγνώρισε το έργο του Χωριού του Όλοι Μαζί και παραδέχθηκε ότι παρά τον μεγάλο αριθμό φιλοξενούμενων και τα τεράστια προβλήματα οι άνθρωποι παραμένουν ήρεμοι και δείχνουν ευχαριστημένοι, στη συνέχεια σε δηλώσεις του κάνει λόγο για άθλιες συνθήκες και προτείνει το κλείσιμο του ΠΙΚΠΑ, χωρίς όμως να έχει

³⁶ <http://left.gr/news/eikones-ntropis-sti-mytilini>

βρεθεί χώρος και τρόπος φιλοξενίας, αλλά και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας της τοπικής κοινωνίας.

«Δεν είναι δυνατόν να κλείνει το χώρο χρησιμοποιώντας την δική μας αγωνία για να προστατεύσουμε τους ανθρώπους αυτούς και τον αγώνα που έχουμε κάνει δυο χρόνια τώρα και να μην νοιάζεται που κοιμήθηκαν οι 67 άνθρωποι που έφτασαν χθες 17/9 και βρίσκονται στον περίφραχτο χώρο του λιμανιού» αναφέρουν σε ανακοίνωσή του το Χωρίο του Όλοι Μαζί και τονίζει ότι «αν το ΠΙΚΠΑ κλείσει θα πρέπει η κοινωνία της Λέσβου να έχει μια πρόταση για το πως οι άνθρωποι που φτάνουν στο τόπο μας θα αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και δεν θα εξευτελίζονται από απάνθρωπη κράτηση».

7) Άθλιες συνθήκες κράτησης στο αστυνομικό τμήμα της Κω

Τον Οκτώβριο του 2014 διεθνείς ιστοσελίδες αναφέρθηκαν στις άθλιες συνθήκες φιλοξενίας αλλοδαπών στην Κω³⁷. Διαμαρτύρονται ακόμα και αστυνομικοί αλλά τα υπουργεία κωφεύουν.

Στις 5/10/2014 η αγγλόφωνη ιστοσελίδα του γαλλικού καναλιού France 24 δημοσίευσε εικόνες ντροπής από την Κω, όπου περισσότεροι από 100 πρόσφυγες και μετανάστες «έχουν μετατρέψει το αστυνομικό τμήμα σε καταυλισμό προσφύγων από τη Συρία και το Ιράκ».

Χαρακτηριστικά είναι όσα δήλωσε κατά τη διάρκεια της κινητοποίησης στις κάμερες ο Αντώνης Κυδωνάκης, πρόεδρος της Ένωσης Αστυνομικών Υπαλλήλων Β. Δωδεκανήσου: *«Διαμαρτυρόμεθα για τους κρατούμενους, για τις άθλιες συνθήκες κράτησης των μεταναστών στο αστυνομικό τμήμα, για την αθρόα εισροή λαθρομεταναστών [sic] και για τον κίνδυνο που εγκυμονεί για την υγεία των συναδέλφων. Έχουμε κάνει υπόμνημα προς τον υπουργό Προστασίας του Πολίτη, τον κ. Κικίλια, απάντηση δεν έχουμε πάρει, έχουμε προβεί σε συναντήσεις με τη δημοτική αρχή και με τις υπόλοιπες αρχές του τόπου ώστε, αν είναι δυνατόν, να βρεθεί κατάλληλος χώρος να μεταφερθούν οι μετανάστες από το αστυνομικό τμήμα σε χώρο για μια προσωρινή παραμονή».*

8) Επίσκεψη αντιπροσωπείας του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου στο κέντρο κράτησης μεταναστών στην Αμυδαλέζα για διερεύνηση των συνθηκών κράτησης

Στο κέντρο κράτησης της Αμυδαλέζας βρίσκονται περίπου 1.800 κρατούμενοι, μεταξύ των οποίων 90 ανήλικοι ηλικίας 15 έως 17 ετών, όπως διαπίστωσαν στις 17 Οκτωβρίου 2014 τα μέλη του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου, στη διάρκεια της επίσκεψής τους εκεί³⁸. Προσθέτουν μάλιστα ότι οι ανήλικοι στην πλειονότητά τους είναι πρόσφυγες. Προέρχονται από τη Συρία, το Αφγανιστάν, τη Σομαλία, τη Νιγηρία και το Πακιστάν.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Ιδρύματος που επισκέφθηκαν τους χώρους του προαναχωρησιακού κέντρου (ΥΦΕΚΑ), οι αλλοδαποί βρίσκονται

³⁷ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ, 6/10/2014

³⁸

<http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=452790>

εκεί με σκοπό την απέλασή τους, που για πολλούς είναι ανέφικτη λόγω της εμπόλεμης κατάστασης που επικρατεί στη χώρα τους ή λόγω απουσίας διπλωματικών αρχών της χώρας τους και της αδυναμίας ταυτοποίησής τους. Αρκετοί κρατούνται ήδη περισσότερο από 18 μήνες και μάλιστα σε καθεστώς πλήρους κράτησης και όχι φιλοξενίας.

Όπως περιγράφουν, το κέντρο κράτησης χωρίζεται σε τρεις τομείς· στον τρίτο βρίσκονται οι ανήλικοι κρατούμενοι. Ολόκληρος ο χώρος είναι περιφραγμένος από συρματοπλέγματα. Φρουρούνται από 400 αστυνομικούς υπαλλήλους, την υπηρεσία των οποίων επικουρούν 10-12 ψυχολόγοι και διερμηνείς. Περίπου 8-10 άτομα αποτελούν το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, με αποτέλεσμα η ιατρική φροντίδα να χαρακτηρίζεται «απόλυτα ανεπαρκής». Ορισμένοι από τους κρατούμενους, όπως είπαν οι γιατροί του κέντρου, πάσχουν από φυματίωση και άλλες μεταδοτικές ασθένειες.

Όλοι οι κρατούμενοι επιβιώνουν σε κοντέινερ, κρατούνται 6-8 στο καθένα. Σε αυτά δεν υπάρχει τουαλέτα. Υπηρεσία καθαριότητας δεν υπάρχει. Συνεπώς, οι κρατούμενοι υποχρεούνται να καθαρίζουν μόνοι τους τα κοντέινερ. Τα μέλη του Ίδρυματος Μαραγκοπούλου προσθέτουν ότι μέσα στα κοντέινερ υπάρχει έντονη και πολύ δυσάρεστη οσμή και πολλοί κρατούμενοι διαμαρτύρονται ότι δεν τους δίνουν είδη καθαρισμού.

Καταγγέλλουν επίσης ότι ορισμένοι από τους κρατούμενους διαμαρτύρονται για βίαιες συμπεριφορές αστυνομικών υπαλλήλων όπως και για την απροθυμία τους να τους συνοδεύσουν στο ιατρείο, όταν αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας.

Από το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου τονίζεται ότι κοινή συνισταμένη όλων των κέντρων κράτησης που υπάρχουν στη χώρα είναι η στενότητα χώρου, η έλλειψη φωτισμού, θέρμανσης, ιατρικού εξοπλισμού, καθαριότητας, ενώ ο υπερπληθυσμός επιτείνει τα περιστατικά αυθαίρετων συμπεριφορών αστυνομικών υπαλλήλων. Επιπλέον τα κρούσματα φυματίωσης και άλλων μεταδοτικών ασθενειών μαρτυρούν την απουσία καθαριότητας και υγιεινής. Σημειώνουν ότι ο υπερβολικός αριθμός των αλλοδαπών στη χώρα μας είναι δυσανάλογα μεγάλος με τη δυνατότητα περίθαλψής τους και χαρακτηρίζουν αναγκαία τη λήψη μέτρων από τις ελληνικές και ευρωπαϊκές αρχές, ώστε να παύσει άμεσα η απάνθρωπη κατάσταση, ιδίως των ανηλίκων, που αποτελεί όνειδος για την Ευρώπη.

B) Ζητήματα παραβίασης του δικαιώματος στη στέγαση και στο άσυλο

1) Το πολύνεκρο ναυάγιο της Σάμου

Στις 12 Μαΐου 2014 στο λιμάνι του Πειραιά έφθασαν στις 7 το πρωί με το επιβατηγό οχηματαγωγό πλοίο «European express», οι 32 διασωθέντες παράτυποι μετανάστες από το πρόσφατο ναυάγιο της Σάμου, όπου έχασαν

τη ζωή τους 22 άνθρωποι και αγνοούνται άλλοι επτά³⁹. Πρόκειται για 7 υπηκόους Συρίας, 24 Σομαλούς και μια γυναίκα από την Ερυθραία. Με το ίδιο δρομολόγιο μεταφέρθηκαν και 12 σοροί των νεκρών.

Τους μετανάστες υποδέχθηκε, στο λιμάνι του Πειραιά, επιτροπή συμπαράστασης, ενώ η βουλευτής της αξιωματικής αντιπολίτευσης Βασιλική Κατριβάνου, κατήγγειλε την έλλειψη χώρου προσωρινής φιλοξενίας από την πολιτεία για τους ανθρώπους αυτούς.

«Η ελληνική πολιτεία θα έπρεπε σε αυτούς τους ανθρώπους που έχουν ταλαιπωρηθεί, τόσο σωματικά όσο και ψυχολογικά, και έχουν περάσει από αυτό το τραγικό γεγονός, να έχει μεριμνήσει από την πρώτη στιγμή για τη προσωρινή φιλοξενία τους» τόνισε η βουλευτής. Ανέφερε ότι έχει ζητηθεί εδώ και δύο ημέρες από τον δήμο Αθηναίων να δοθεί κάποιος ξενώνας για τη φιλοξενία τους, αλλά, όπως υποστήριξε, ο δήμος δεν έχει απαντήσει ακόμα. Χαρακτήρισε, επίσης, τραγικό και εγκληματικό αυτό που γίνεται από τα συνεχή ναυάγια παράτυπων μεταναστών στη Μεσόγειο.

«Γίνονται μια κανονικότητα οι θάνατοι και δεν πρέπει να συνηθίσουμε σε αυτό» τόνισε και ζήτησε αλλαγή πολιτικής από την Ευρώπη, αλλά και από το ελληνικό κράτος. «Αν υπήρχε μια πολιτική ανοιχτών συνόρων και οι πρόσφυγες ελέγχονταν, δεν θα μπαίνανε σε αυτά τα πλοίαρια που ανατρέπονται και που κινδυνεύει η ζωή τους» σημείωσε η κ.Κατριβάνου.

Μιλώντας στους δημοσιογράφους ένας από τους πρόσφυγες παράτυπους μετανάστες, σομαλικής καταγωγής, ο 25χρονος Γιασίν είπε ότι ξεκίνησε από τη χώρα του πληρώνοντας 2000 δολάρια για να φθάσει στην Τουρκία και από εκεί για να περάσει με σκάφος σε Ελλάδα και Ευρώπη. Ανέφερε ότι βρίσκονταν στη θάλασσα επί τέσσερις ώρες, όταν το σκάφος τους τους μετέφερε βούλιαξε και ότι οι λιμενικοί όταν τους περισυνέλεξαν τους βοήθησαν και τους αντιμετώπισαν φιλόξενα.

Σε ερώτηση πως βυθίστηκε το σκάφος, απάντησε ότι ένας από τους διακινητές έβαλε πάνω σε αυτό 60 άτομα, αντί για 25, με αποτέλεσμα αυτό να πάρει νερά και να βουλιάξει. Μάλιστα είπε ότι ο καπετάνιος του σκάφους ήταν μεθυσμένος και πρέπει να είχε πάρει κάποια χάπια.

Σημειώνεται ότι, με πρωτοβουλία του υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Νίκου Δένδια, έχει δοθεί εντολή στον κλάδο αλλοδαπών και προστασίας συνόρων, να χορηγηθεί άσυλο στους διασωθέντες παράτυπους μετανάστες του ναυαγίου. Θα τους δοθεί εξάμηνη αναστολή απέλασης, με προοπτική ανανέωσης, για ανθρωπιστικούς λόγους. Για την υπόθεση της Σάμου έχουν συλληφθεί δύο Σύροι στην εθνικότητα που φέρονται ως οι διακινητές.

Ο επικεφαλής της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα, Γιώργος Τσαρμπόπουλος, έχει απευθύνει έκκληση για πρωτοβουλία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για την αποφυγή περαιτέρω τραγικών συμβάντων στη θάλασσα.

Έχει ζητήσει στις σχετικές συζητήσεις, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφορικά με την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων, η ελληνική κυβέρνηση να προτάξει το ζήτημα της προστασίας της ανθρωπίνης ζωής στη θάλασσα, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης νόμιμων εναλλακτικών

³⁹ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 12/5/2014

λύσεων, ώστε να αποφεύγονται οι επικίνδυνες παράτυπες θαλάσσιες μετακινήσεις.

Η αύξηση των μεταναστευτικών ροών προς την Ελλάδα φαίνεται και από στοιχεία του λιμενικού σώματος καθώς το πρώτο 4μηνο του 2014 αυξήθηκαν κατά 142% οι συλλήψεις μεταναστών που είχαν εισέλθει παράνομα στην Ελλάδα από τα ανατολικά θαλάσσια σύνορα σε σύγκριση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα πέρυσι.

Πέρυσι οι συλλήψεις από Λιμενικό και ΕΛ.ΑΣ. είχαν φτάσει περίπου τις 1.800 ενώ φέτος έφτασαν τις 4.363.

Την χάραξη μίας κοινής ευρωπαϊκής στρατηγικής συνεργασίας με σκοπό την αντιμετώπιση του φαινομένου της παράνομης μετανάστευσης και τη διαφύλαξη της ανθρώπινης ζωής και αξιοπρέπειας έχει ζητήσει ο υπουργός Ναυτιλίας και Αιγαίου Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης με αφορμή την πρόσφατη τραγωδία στη Σάμο.

2) Τραγικές ελλείψεις στις υποδομές για τη διάσωση προσφύγων

Συγκεντρώσεις σε Σύμη και Ρόδο πραγματοποίησαν στις αρχές Ιουλίου 2014 οι ένστολοι του Λιμενικού και της Αστυνομίας μετά από την πρωτοβουλία των ενώσεών τους στα Δωδεκάνησα, διαμαρτυρούμενοι για τις τεράστιες ελλείψεις στις υποδομές, την κακοσυντήρηση των σκαφών και την τραγική υποστελέχωση των υπηρεσιών, με αφορμή τα σοβαρά προβλήματα που δημιουργούνται στις διαδικασίες διάσωσης και εντοπισμού προσφύγων και μεταναστών, αλλά και στις συνθήκες "φιλοξενίας" στα λιμεναρχεία των νησιών⁴⁰.

Τεράστιο κύμα προσφύγων που πέφτουν θύματα δουλεμπόρων διαπιστώνει η Διεθνής Αμνηστία

Την ίδια στιγμή, οι εκθέσεις της Διεθνούς Αμνηστίας κάνουν λόγο για τεράστιο κύμα προσφύγων από τη Συρία και το Αφγανιστάν που πέφτουν θύματα δουλεμπόρων, καθώς εκτοπισμένοι από τις συνεχείς πολεμικές συρράξεις αναζητούν σωτηρία μέσω της Ελλάδας με στόχο να πάνε στη Δυτική Ευρώπη. Μάλιστα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Λιμενικού, οι συλλήψεις μεταναστών και προσφύγων στα ανοιχτά ανάμεσα στα τουρκικά παράλια και τα νησιά του ανατολικού και βορειοανατολικού Αιγαίου έχουν αυξηθεί μόνο για το πρώτο εξάμηνο του 2014 κατά 135%.

Μόνον χθες εντοπίστηκαν 120

Μόνο χθες, περισσότεροι από 120 άτομα εντοπίστηκαν και περισυνελέγησαν στα ανοιχτά της Λέσβου, της Χίου και στο Αγαθονήσι. Έτσι, οι προειδοποιήσεις της Διεθνούς Αμνηστίας και άλλων οργανισμών και παρατηρητηρίων είναι δραματικές. Γίνεται πλέον σαφές ότι δεν μιλάμε για "παράτυπη μετανάστευση", αλλά για τεράστιο κύμα προσφύγων που δεν έχουν άλλη επιλογή από το να ρισκάρουν τη ζωή τους για να ξεφύγουν από την αγριότητα των βομβαρδισμών και των σκληρών εμφύλιων συγκρούσεων. "Εφιαλτικοί" είναι και οι αριθμοί των νεκρών στη Μεσόγειο, κυρίως κάτω από την Ιταλία.

⁴⁰ ΑΥΓΗ, 8/7/2014

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ομοσπονδίας των λιμενικών, καταγγέλλεται έλλειψη θεσμικού πλαισίου αντιμετώπισης του προβλήματος, καθώς και προβλήματα που οφείλονται τόσο στην έλλειψη κονδυλίων και τους μειωμένους προϋπολογισμούς του Σώματος, "βλέπε ασυντήρητα σκάφη, έλλειψη ανταλλακτικών, μη τήρηση των όρων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και των υπηρεσιών κ.λπ., όσο και στην καταπόνηση του προσωπικού, που καλείται να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις του κάτω από εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, χωρίς καμία μέριμνα για την προστασία και την ασφάλεια του, αλλά και για τις εργασιακές του συνθήκες όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία".

3) Συνθήκες διαβίωσης των Ρομά Χαλανδρίου, αναβολή της κατεδάφισης του καταυλισμού τους και προσφυγή δημάρχων στο Συμβούλιο Επικρατείας

Στις 16 Ιουνίου 2014 αντιπεριφερειάρχης Βορείου τομέα Γιώργος Καραμέρος με αφορμή την λήξη της εισαγγελικής προθεσμίας, για την κατεδάφιση του καταυλισμού των Ρομά στο Χαλάνδρι και την μετεγκατάσταση τους στο όρος Πατέρα στα Μέγαρα προέβη στην ακόλουθη δήλωσή⁴¹:

Η πλήρης εγκατάλειψη των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων όπως είναι και αυτή των Ρομά, αποτελεί ένα βασικό πρόβλημα για την Αττική και εξαίρεση δεν αποτελεί η κοινότητα των Ρομά στο Χαλάνδρι .

Στον καταυλισμό του Νομισματοκοπείου ζουν 74 οικογένειες, μόνιμοι κάτοικοι από το 1971, δημότες Χαλανδρίου και τα παιδιά τους φοιτούν στα σχολεία της περιοχής.

Οι συνθήκες διαβίωσης στον καταυλισμό είναι άθλιες, ενώ τρεις κατηγορίες πολιτών βρίσκονται υπό διαρκή ομηρία από την αδιαφορία των διοικήσεων των προηγούμενων ετών, οι Ρομά, οι κάτοικοι του Χαλανδρίου και οι ιδιοκτήτες των οικημάτων που γειτνιάζουν με την περιοχή.

Η μετεγκατάσταση των Ρομά χωρίς την συναίνεσή τους , στην παλαιά Αμερικάνικη βάση, στο όρος Πατέρα και χωρίς να έχουν δημιουργηθεί οι κατάλληλες προϋποθέσεις, αποτελεί σπασμωδική ενέργεια των εκπροσώπων της αποκεντρωμένης διοίκησης με την συνήθη σιωπηρή συναίνεση της απερχόμενης περιφερειακής αρχής – μια ενέργεια που δεν πρέπει να γίνει.

Καλούμε τη αποκεντρωμένη διοίκηση να ακυρώσει άμεσα την απόφασή της.

Η λύση στο πρόβλημα περνά μέσα από τη συνεργασία της Περιφέρειας με το Δήμο Χαλανδρίου για χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων της Ε.Ε. για την κατασκευή μόνιμων κατοικιών και αξιοποίηση των προβλέψεων του δημοτικού κώδικα (ν. 3463/06) και ειδικότερα των άρθρων 187 και 188 για την μετεγκατάσταση των Ρομά σε χώρους εντός των ορίων του δήμου Χαλανδρίου. Με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και την ποιότητα ζωής όλων των πολιτών.

Εξάλλου, αίτημα παράτασης για την κατεδάφιση του καταυλισμού των Ρομά στο Χαλάνδρι ζήτησε στις 13 Ιουνίου 2014 ο γ.γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, Μανώλης Αγγελάκας, καθώς δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες

⁴¹ Δελτίο Τύπου Περιφέρειας Αττικής, 16 Ιουνίου 2014

κατασκευής του νέου οικισμού στο όρος Πατέρα, στα Μέγαρα, και είναι αδύνατη η μεταστέγαση του πληθυσμού από το Χαλάνδρι⁴².

«Δεν είμαστε ακόμη έτοιμοι. Είχαμε διάφορα θέματα με την Αρχαιολογική Υπηρεσία και την Πολεοδομία και δεν μπορέσαμε να ξεκινήσουμε την κατασκευή του οικισμού», δήλωσε στην «Εφημερίδα Συντακτών.» ο κ. Αγγελάκας, επιβεβαιώνοντας τις πληροφορίες που ήθελαν να μην έχει ξεκινήσει καμία εργασία στο όρος Πατέρα. Την ίδια στιγμή μάλιστα, ισχυροποιεί τη θέση όσων υποστηρίζουν ότι η εκτέλεση της απόφασης κατεδάφισης για τη Τρίτη 17 Ιουνίου είναι παράνομη.

Αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε ισχύ ασφαλιστικά μέτρα του ΟΗΕ, ήδη από τον Μάιο του περασμένου έτους, ενώ εκκρεμεί η εκδίκαση τριών ενστάσεων στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Οι Δήμοι Μάνδρας και Μεγαρέων έχουν καταθέσει αίτηση ακύρωσης της απόφασης μεταστέγασης των Ρομά Χαλανδρίου στο όρος Πατέρα, η οποία θα εκδικαστεί στις 21 Οκτωβρίου 2014, ενώ και οι ίδιοι οι Ρομά έχουν καταθέσει αντίστοιχη ένσταση. Παράλληλα, εκκρεμεί η ένστασή τους στο Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ) για το εξοντωτικό πρόστιμο του 1,6 εκατ. ευρώ που τους επιβλήθηκε με τις τελευταίες εκθέσεις αυτοψίας, οι οποίες τούς επιδόθηκαν τον Φλεβάρη του 2014.

Εν τω μεταξύ, στο Συμβούλιο της Επικρατείας προσέφυγαν στις 7 Ιουλίου 2014 οι δήμοι Λυκόβρυσης- Πεύκης- Μεγαρέων- Χαλανδρίου και Μάνδρας- Ειδυλλίας που αντιδρούν στη μετεγκατάσταση του καταυλισμού των Ρομά από την περιοχή του Νομισματοκοπείου στο Χαλάνδρι⁴³. Στις προσφυγές τους οι Δήμοι τονίζουν ότι οι αποφάσεις του γενικού γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής είναι αντισυνταγματικές και παράνομες.

Συγκεκριμένα, ο δήμος Μάνδρας Ειδυλλίας υποστηρίζει ότι η μετεγκατάσταση του καταυλισμού των Ρομά προβλέπεται να γίνει στην περιοχή Κανδήλι στο όρος Πατέρας (έκταση 37.438 τ.μ.), που βρίσκεται στα όρια των δήμων Μεγαρέων και Μάνδρας- Ειδυλλίας (πρώην Αμερικανική βάση).

Στην προσφυγή του ο εν λόγω Δήμος τονίζει ότι πριν την έκδοση της επίμαχης απόφασης του γ.γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δεν προηγήθηκε πρόταση του δημοτικού συμβουλίου για την μετεγκατάσταση του καταυλισμού, αλλά ούτε κλήθηκε ο Δήμος από τον γ.γ. σε ακρόαση για να εκθέσει τις απόψεις του, ενώ αναφέρει ότι η περιοχή Κανδύλι που έχει κηρυχθεί αναδασωτέα από το 1985 με απόφαση του Νομάρχη, παρουσιάζει αρχαιολογικό ενδιαφέρον.

Ένσταση επικράτησε τα ξημερώματα της Τρίτης 30 Σεπτεμβρίου 2014 στη λεωφόρο Μεσογείων, στο ύψος του Νομισματοκοπείου στο Χαλάνδρι, όπου εντός της ημέρας είχε προγραμματιστεί η κατεδάφιση 12 οικίσκων του καταυλισμού των Ρομά⁴⁴. Στο σημείο συγκεντρώθηκαν κάτοικοι του

⁴² Εφημερίδα Συντακτών, 13/6/2014

⁴³ <http://www.naftemporiki.gr/story/830820/sto-ste-kata-tis-metegkatastasis-kataulismou-roma-sto-xalandri>

⁴⁴ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231351681>

καταυλισμού, που έκαιγαν λάστιχα και κάδους απορριμμάτων, ενώ κατά διαστήματα έκλειναν τη λεωφορειολωρίδα ή και όλες τις λωρίδες καθόδου της Μεσογείων. Στη σύσκεψη όλων των πλευρών που πραγματοποιήθηκε το μεσημέρι στο Αστυνομικό Τμήμα Χαλανδρίου, με τη συμμετοχή του αντιπεριφερειάρχη Αττικής Γιώργου Καραμένου, του γγ Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μανώλη Αγγελάκα, του δημάρχου Χαλανδρίου Σίμου Ρούσσου, του πρόεδρου του καταυλισμού των Ρομά Στέλιου Καλαμιώτη και εισαγγελέα, αποφασίστηκε να δοθεί λίγη ώρα παράταση στους Ρομά, προκειμένου να απομακρυνθούν από τη Μεσογείων, ώστε να ξεκινήσει άμεσα η διαδικασία κατεδάφισης.

Πρόθεση των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ήταν να κατεδαφισθούν 12 από τα 67 κτίσματα, καθώς -σύμφωνα με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση- είναι ακατοίκητα, κάτι που διαψεύδουν οι Ρομά. Στο επόμενο στάδιο, όταν -ολοκληρωθεί η μετεγκατάσταση των Ρομά- θα κατεδαφιστεί ολόκληρος ο καταυλισμός, προκειμένου να επιστραφούν στους ιδιοκτήτες τα καταπατημένα οικοπέδα. Οι Ρομά, που κατοικούν στο σημείο εδώ και 40 χρόνια, αντέδρασαν στη μετεγκατάστασή τους στην περιοχή «Πεύκο Πολίτη», στο Όρος Πατέρα, στα Μέγαρα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πανεπιστημίου Αθηνών που διενεργεί Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Τσιγγάνων, στον καταυλισμό του Χαλανδρίου κατοικούν 80 οικογένειες. Πενήντα παιδιά πηγαίνουν σχολείο και ειδικότερα στο 1ο και 2ο Νηπιαγωγείο, καθώς και στο 4ο, 7ο και 10ο Δημοτικό Χαλανδρίου. Μεγάλος αριθμός των συγκεκριμένων Ρομά είναι, επίσης, δημότες Χαλανδρίου. Ο δήμαρχος Χαλανδρίου Σίμος Ρούσσος, που υποστηρίζει τους Ρομά, με έγγραφό του προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής ο κ. Ρούσσος τονίζει ότι ο προβλεπόμενος χώρος για τη μετεγκατάσταση των Ρομά «είναι παντελώς ακατάλληλος και ανέτοιμος για να υποδεχτεί τις οικογένειες των Ρομά Χαλανδρίου στα μέλη των οποίων περιλαμβάνονται και πολλά παιδιά και ηλικιωμένοι».

Υπογραμμίζει ότι η τοποθεσία βρίσκεται στο Όρος Πατέρα, σε υψόμετρο 750 μέτρων, όπου επικρατούν χαμηλές θερμοκρασίες, δεν υπάρχουν σχολεία και άλλες βασικές υποδομές, όπως δίκτυο ύδρευσης ή ηλεκτρισμού.

«Θεωρούμε αναγκαία την αναβολή των εργασιών κατεδάφισης του καταυλισμού Ρομά Χαλανδρίου ώστε να καταστεί δυνατή με επάρκεια χρόνου η εξεύρεση λύσης από τους αρμόδιους φορείς, λύσης ομόφωνης με την ελληνική και διεθνή νομοθεσία για την ευπαθή ομάδα των Ρομά και τις αρχές του Κράτους Δικαίου» επισημαίνει ο δήμαρχος Χαλανδρίου.

Τελικά οι 12 οικίσκοι κατεδαφίστηκαν την 1^η Οκτωβρίου 2014, αλλά ύστερα από τις διαμαρτυρίες των ίδιων των Ρομά και οργανώσεων υπέρ των δικαιωμάτων των Ρομά δόθηκε παράταση στην κατεδάφιση των υπόλοιπων προκειμένου να επανεξεταστεί συνολικά το ζήτημα της μετεγκατάστασης στο όρος Πατέρα.

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση και ο Γενικός Γραμματέας της κ. Αγγελάκας, όπως είχε προαναγγείλει στα ΜΜΕ ότι βρήκε λύση για την μεταστέγαση των Ρομά του καταυλισμού στο Νομισματοκοπείο, έστειλε την Τετάρτη 29/10 στον

δήμο Χαλανδρίου την πρόταση της. 16 σημεία - οικόπεδα στο Χαλάνδρι που προτείνει η Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Κάποια από τα 16 σημεία, είναι κοινόχρηστοι χώροι, χαρακτηρισμένα οικόπεδα για μελλοντικά σχολεία, χώροι άθλησης και χώροι που χρησιμοποιούνται από δημοτικές υπηρεσίες. Είναι προφανές ότι η πρόταση της Αποκεντρωμένης δεν έχει προβεί σε καμία επεξεργασία σε βάθος, είναι σα να βρήκε στον χάρτη 16 σημεία - οικόπεδα και τα προτείνει απλά για να φύγει το βάρος της ευθύνης για επίλυση από πάνω της και να μεταφερθεί σαν ευθύνη στον Δήμο Χαλανδρίου και στους δημότες του. Με απώτερο ίσως στόχο, και την μη επίλυση, αλλά την εμμονή της στην αρχή της πρόταση εξορία - γκετοποίηση για μεταστέγαση των Ρομά στο όρος Καντύλι στα Μέγαρα

4) Δυσκολία πρόσβασης δικηγόρων στην Υπηρεσία Ασύλου

Έντονη διαμάχη προέκυψε το Μάρτιο του 2014 μεταξύ του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και της Υπηρεσίας Ασύλου του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, σχετικά με την πρόσβαση δικηγόρων στο περιφερειακό γραφείο ασύλου Αττικής στην οδό Κατεχάκη⁴⁵. Οι δικηγόροι καταγγέλλουν ότι οι υπάλληλοι της υπηρεσίας αποθαρρύνουν τους αιτούντες άσυλο από το να εμφανίζονται με τον νομικό τους εκπρόσωπο στην Κατεχάκη. Φτάνουν μάλιστα στο σημείο να ισχυριστούν ότι τα πράγματα με τη νέα υπηρεσία είναι «χειρότερα από ό,τι ήταν στην Πέτρου Ράλλη» (τη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής όπου κατετίθεντο οι αιτήσεις ασύλου πριν από την ίδρυση της Υπηρεσίας Ασύλου τον Ιούνιο).

«Η στάση της υπηρεσίας είναι ότι πρέπει ο αλλοδαπός να καταθέτει από μόνος του το αίτημα ασύλου και ότι εμείς πρέπει να κοιτάζουμε απέξω από τα κάγκελα», δηλώνει στην «Κ» ο Ιωάννης Αλαβάνος, δικηγόρος με πολλά χρόνια εμπειρίας στο μεταναστευτικό δίκαιο. Ο κ. Αλαβάνος, που ήταν μέλος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για τον νόμο 3907/2011, με τον οποίο ιδρύθηκε η Υπηρεσία Ασύλου, θεωρεί ότι επιχειρείται αποκλεισμός των δικηγόρων από το γραφείο ασύλου, με σκοπό να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα ΜΚΟ. Κατά τα λεγόμενά του, η Μαρία Σταυροπούλου, διευθύντρια της Υπηρεσίας Ασύλου, «εκπροσωπεί τα συμφέροντα των ΜΚΟ». Ο κ. Αλαβάνος μιλάει για «ευθεία σύγκρουση» των δικηγόρων με τις ΜΚΟ και καταγγέλλει ότι συχνά οι ευρωπαϊκοί πόροι που λαμβάνει η Ελλάδα για θέματα μετανάστευσης -και ιδιαίτερα για νομική αρωγή- καταλήγουν σε «άσχετους ανθρώπους», χωρίς τα απαραίτητα προσόντα. Ο ΔΣΑ απέστειλε επιστολή διαμαρτυρίας στον γ.γ. Πολιτικής Προστασίας Πάτροκλο Γεωργιάδη για τη μεταχείριση των δικηγόρων από την Υπηρεσία Ασύλου.

Στην απάντησή του προ ημερών, το υπουργείο δεσμεύεται να διερευνήσει τις καταγγελίες για απαξιοτική συμπεριφορά και σημειώνει ότι «η υπηρεσία είναι

⁴⁵ <http://www.kathimerini.gr/759282/article/epikairothta/ellada/dikhgoroi-se-antidikia-me-yphresia-asyloy>

υποχρεωμένη, κατ' εφαρμογή της αρχής της ισότητας, να εξυπηρετεί όλους με τους ίδιους όρους, ανεξάρτητα από το αν συνοδεύονται από δικηγόρο ή όχι». Μιλώντας στην «Κ», η κ. Σταυροπούλου εξηγεί ότι οι δικηγόροι «επιθυμούν οι δικοί τους πελάτες να καταγράφονται κατά προτεραιότητα», κάτι που θα αποτελούσε «διακριτική μεταχείριση».

Η επιμονή στο ζήτημα αυτό της διευθύντριας της Υπηρεσίας Ασύλου -που κατά τα άλλα λέει ότι δικηγόροι που είναι σωστοί επαγγελματίες «βοηθούν τα μέγιστα» τη διαδικασία- εντάσσεται σε μια γενικότερη προσπάθεια εξορθολογισμού και αντικειμενοποίησης της πρόσβασης. Ο σκοπός είναι να αποφευχθούν στην Κατέχακη τα φαινόμενα βίας, διαφθοράς και πολυήμερων ουρών που ήταν χαρακτηριστικά της Πέτρου Ράλλη. «Εχουμε καθιερώσει την τυχαία επιλογή των προσώπων που περιμένουν, ώστε να μην μπορεί κανείς να “πουλήσει” μια καλή θέση στην ουρά», σημειώνει η κ. Σταυροπούλου.

Τι λένε όμως άλλοι φορείς για τη δυνατότητα παροχής νομικής εκπροσώπησης στους αιτούντες άσυλο; «Η νέα υπηρεσία γνωρίζει καλά τη χρησιμότητα της νομικής συνδρομής ως θεσμικού δικαιώματος των αιτούντων και ουδέποτε το αμφισβήτησε», δηλώνει στην «Κ» η Ευθαλία Παππά του Οικουμενικού Προγράμματος Προσφύγων, οργάνωση της Εκκλησίας της Ελλάδος που επί 20ετία προσφέρει δωρεάν νομική συνδρομή σε αιτούντες άσυλο. «Ενδεχομένως στην αρχή της λειτουργίας του νέου θεσμού να υπήρχε μια κεκτημένη καχυποψία απέναντι στους δικηγόρους και αυτό, διότι ήταν γνωστό ότι στην Πέτρου Ράλλη είχαν σημειωθεί περιστατικά εκμετάλλευσης αιτούντων από ορισμένους ιδιώτες δικηγόρους», σημειώνει η κ. Παππά, προσθέτοντας ότι «πρέπει να περάσει το μήνυμα στους αιτούντες ότι δεν χρειάζεται διαμεσολάβηση από δικηγόρους για να υποβάλουν αίτημα ασύλου». Ο Ασράφ Χάσνο, γ.γ. του Συλλόγου Απόδημων Ελεύθερων Σύρων, δηλώνει στην «Κ» ότι δεν έχει γίνει αποδέκτης καταγγελιών αιτούντων άσυλο σχετικά με τη νομική τους εκπροσώπηση στην Κατεχάκη. «Το πρόβλημα είναι στις τρομερές καθυστερήσεις που ακόμα υπάρχουν», τονίζει ο κ. Χάσνο. Στο μέτωπο αυτό, παρά τις προσπάθειες της νέας υπηρεσίας, είναι σαφές ότι δεν επαρκεί το προσωπικό.

. Η δικηγόρος κ. Λεοντή εργάζεται για τη ΜΚΟ Μετάδραση, παρέχοντας νομικές υπηρεσίες άνευ αντιτίμου σε αιτούντες άσυλο στο Κέντρο Ταυτοποίησης στη Μόρια. Μετά τη γενική ενημέρωση των μεταναστών για τα δικαιώματά τους από την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, η κ. Λεοντή παρέχει εξατομικευμένη συνδρομή σε όσους το χρειάζονται – «για αιτήματα ασύλου, οικογενειακής επανένωσης, αντιρρήσεις κατά της κράτησης, για ασυνόδευτα ανήλικα κ.ά.». Όπως περιγράφει η Μυτιληνιά δικηγόρος, η διαδικασία ασύλου στο νησί -όπου υπάρχει γραφείο της Υπηρεσίας Ασύλου- λειτουργεί πλέον αρκετά ομαλά. «Μεταξύ των μεταναστών που κρατούνται στο Κέντρο Ταυτοποίησης, τα ποσοστά έγκρισης αιτήσεων ασύλου φτάνουν σε κάποιες κατηγορίες το 100%». Αναφέρει μάλιστα περίπτωση Νιγηριανού που συνελήφθη στις 10 Μαρτίου, κατέθεσε αίτηση ασύλου στις 13, πέρασε από συνέντευξη στις 14 και έλαβε τη -θετική- απόφαση της υπηρεσίας στις 17 του μηνός.

5) Κράτηση εννιάχρονης Αφγανής επί 52 ημέρες στα κρατητήρια της Υπηρεσίας Αλλοδαπών

Για άλλη μια φορά το ελληνικό κράτος εξάντλησε την αναληψία του, αυτή τη φορά σε ένα κοριτσάκι εννέα χρονών από το Αφγανιστάν, που κρατήθηκε μαζί με τον πατέρα του στα κρατητήρια της Υπηρεσίας Αλλοδαπών στην Πέτρου Ράλλη από τις 11 Απριλίου 2014 – δηλαδή σχεδόν επί δύο μήνες⁴⁶.

Εκείνη την ημέρα, Μεγάλη Παρασκευή, το κορίτσι μαζί με μια γυναίκα που το συνόδευε συνελήφθησαν στο αεροδρόμιο με την κατηγορία πως επιχειρούν να ταξιδέψουν με πλαστά έγγραφα. Το κορίτσι ειδοποίησε τον πατέρα του, που κατέφτασε στο αεροδρόμιο και συνελήφθη κι αυτός. Πατέρας και κόρη οδηγήθηκαν στο Αυτόφωρο Μονομελές. Τους ασκήθηκε δίωξη και τους δόθηκε αναβολή να δικαστούν τον Φεβρουάριο του 2015.

Για το ελληνικό κράτος, δεν έχει σημασία που δεν έχει γίνει η δίκη και δεν έχουν καταδικαστεί οι δύο υπόδικοι. Δεν έχει σημασία ότι έκρινε το δικαστήριο πως δεν συντρέχουν λόγοι να τους προφυλακίσει. Δεν έχει σημασία η ηλικία της μικρής.

6) Άθλιες συνθήκες στο Αστυνομικό Τμήμα Κυψέλης

Αντιπροσωπεία αποτελούμενη από την ευρωβουλευτή Αννέτε Γκροτ και τη βουλευτή Αφροδίτη Σταμπουλή επισκέφτηκε το Αστυνομικό Τμήμα Κυψέλης, στις 7 Φεβρουαρίου 2014⁴⁷.

Οι άθλιες και εξευτελιστικές συνθήκες κράτησης μεταναστών είχαν επισημανθεί σε προηγούμενη επίσκεψη βουλευτών στο Αστυνομικό Τμήμα της Κυψέλης τον Μάιο του 2013, καθώς επίσης και σε αναφορά βουλευτών προς τους υπουργούς Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη κ.κ. Αθανασίου και Δένδια, διαπιστώθηκαν για άλλη μια φορά. Η ήδη απαράδεκτη κατάσταση έχει επιδεινωθεί, με αποτέλεσμα να βρίσκεται σε κίνδυνο η υγεία και η ζωή κρατουμένων, καθώς και η υγεία των αστυνομικών.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την επίσκεψη της αντιπροσωπείας βουλευτών βρέθηκαν 24 κρατούμενοι σε έναν υπόγειο χώρο, χωρίς φυσικό φως, χωρίς εξαερισμό, και σε απαράδεκτες συνθήκες σίτισης και υγιεινής. Μεταξύ των κρατουμένων βρίσκονται τρεις Σύροι πρόσφυγες, καθώς και ένας 21χρονος από την Αλβανία, που βρίσκεται 16 χρόνια στην Ελλάδα, έχει τελειώσει το σχολείο εδώ, και η επιστροφή του στη χώρα του εκκρεμεί επί δυόμισυ μήνες. Ένας από τους κρατούμενους βρίσκεται έγκλειστος δεκαεφτάμιση μήνες, μολονότι έχει υποβάλει αίτημα ασύλου, όπως εξάλλου και πολλοί

⁴⁶ <http://left.gr/news/enniahroni-afgani-krateitai-epi-52-imeres-sta-kratitiria-tis-ypiresias-allodapon#sthash.TKDzoY9e.4tVnGLpD.dpuf>

⁴⁷ <http://left.gr/news/i-kolasi-sto-kypselis#sthash.10hM1ZO0.dpuf>

συγκρατούμενοί του. Συγκρατούμενός του από το Μπαγκλαντές κρατείται επί τετράμηνο, έχοντας ήδη κρατηθεί άλλους 12 μήνες στην Αμυδαλέζα, ενώ άλλος κρατούμενος βρίσκεται έγκλειστος επί 11 μήνες, μολονότι φέρει εμφανές οίδημα στη βουβονική χώρα και πρέπει να υποβληθεί άμεσα σε εγχείριση. Προ ημερών στον ίδιο χώρο κρατούνταν άνθρωπος με φυματίωση, η μεταφορά του οποίου στο Νοσοκομείο Σωτηρία έγινε μόνο μετά την αιμόπτυση. Επιπλέον, στον επίσης απαράδεκτο χώρο της προσωρινής κράτησης, βρίσκεται άνθρωπος επί έξι ημέρες, καθώς εκκρεμεί η δοσοποίηση των χρεών του.

Η κράτηση των ανθρώπων αυτών είναι παράνομη και καταχρηστική, ακόμα και υπό την ισχύουσα, προβληματική ως προς τις εγγυήσεις νομοθεσία περί αλλοδαπών. Η διοικητική κράτηση προσώπων προβλέπεται ως έσχατο μέτρο, ενώ ακόμα και η Οδηγία 113/2008, η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3907/2011, και η οποία ρυθμίζει ζητήματα «επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών», όχι μόνο έχει επανειλημμένως επικριθεί για έλλειμμα δικονομικών εγγυήσεων, αλλά επιπλέον προβλέπει την εξατομικευμένη αντιμετώπιση κάθε περίπτωσης πολίτη τρίτης χώρας που στερείται νομιμοποιητικών εγγράφων και την κράτησή του ενόψει της επιστροφής εξαιρετικά και μόνο ως έσχατο μέτρο. Οι αρμόδιοι υπουργοί φέρουν στο ακέραιο την ευθύνη της συγκάλυψης μιας ακόμα παρανομίας. Έστω αυτή τη στιγμή, να αναλάβουν τις ευθύνες τους.

7) Απεργία πείνας μεταναστών σε κέντρο κράτησης της Κορίνθου

Σε απεργία πείνας προχώρησαν στις 9/6/2014 οι κρατούμενοι στο κέντρο κράτησης μεταναστών και προσφύγων της Κορίνθου, διαμαρτυρόμενοι για την επ' αόριστο παράταση της κράτησης πέραν του 18μηνου, του ανώτατου ορίου που προβλέπει ο νόμος για εξαιρετικές περιπτώσεις⁴⁸.

«Με τη συστηματική και επ'αόριστον κράτηση η ελληνική κυβέρνηση μας σκοτώνει. Μας τρώνε τις ζωές μας και σκοτώνουν τα όνειρα και τις ελπίδες μας μέσα σε φυλακές. Και όλα αυτά τη στιγμή που κανείς από εμάς δεν έχει διαπράξει κανένα αδίκημα», ανακοίνωσαν οι απεργοί πείνας της Κορίνθου.

Στην ανακοίνωσή τους αναφέρουν "όταν άνοιξαν τα κέντρα κράτησης, η ελληνική κυβέρνηση δημοσίευσε ένα νόμο σύμφωνα με τον οποίο η μέγιστη περίοδος κράτησης προσφύγων ήταν έξι μήνες. Έπειτα αύξησαν την περίοδο κράτησης σε ένα χρόνο, ύστερα σε ενάμισι χρόνο και σήμερα αυτή είναι η μέγιστη περίοδος που ο ελληνικός νόμος επιτρέπει".

"Πριν λίγες εβδομάδες αύξησαν επιπλέον την διάρκεια κράτησης σε επ' αόριστον κράτηση!!! Αυτή η κίνηση ήταν μια ρατσιστική απόφαση. Είναι αδικία.

⁴⁸ <http://left.gr/news/korinthos-apergia-peinas-metanaston-se-kentro-kratisis#sthash.1FrMI999.r7T69yIO.dpuf>

Ο μόνος σκοπός αυτής είναι να σταματήσει εμάς τους πρόσφυγες να ερχόμαστε στην Ελλάδα, εμάς που αναγκαστήκαμε να αφήσουμε τις χώρες μας γιατί υποφέραμε. Τώρα είμαστε υποχρεωμένοι να υποφέρουμε στην Ελλάδα" πρόσθεσαν.

"Νιώθουμε μια τεράστια πίεση λόγω της άγνοιας αναφορικά με το μέλλον μας. Διαμαρτυρόμαστε ενάντια στην παράνομη παράταση άνω των 18 μηνών της διάρκειας κράτησής μας".

8) Νεκρός κρατούμενος μετανάστης στην Αμυγδαλέζα

Στις 21 Ιουλίου 2014 πενήντάχρονος κρατούμενος πακιστανικής καταγωγής πέθανε από εισρόφηση στο κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας, στο οποίο κρατούνται τουλάχιστον 1660 άνθρωποι, πολλοί από τους οποίους είναι φυλακισμένοι κατά παράβαση του 18μηνου ανώτατου ορίου κράτησης⁴⁹.

Ο κρατούμενος, γύρω στις 4 το απόγευμα, μεταφέρθηκε στο ιατρείο της Αμυγδαλέζας με εισρόφηση. Οι γιατροί προσπάθησαν να κάνουν ανάνηψη με απινιδωτή και με καρδιακή αναζωογόνηση, αλλά δεν τα κατάφεραν. Ο κρατούμενος κατέληξε στην Αμυγδαλέζα και η σορός του μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο Αγία Όλγα. Τα αποτελέσματα της ιατροδικαστικής εξέτασης που διεξάγεται αναμένονται τη Δευτέρα.

Πρόκειται για τον τρίτο γνωστό θάνατο κρατούμενου στα κέντρα κράτησης για ιατρικούς λόγους, τη στιγμή που η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των κέντρων είναι ελλιπής και οι συνθήκες κράτησης εξαιρετικά νοσογόνες. Ένας κρατούμενος είχε χάσει τη ζωή του πέρσι τον Ιούλιο στο Σισμανόγλειο από νόσημα, που δεν διαγνώστηκε και δεν αντιμετωπίστηκε έγκαιρα στο κέντρο κράτησης της Κορίνθου. Άλλος ένας κρατούμενος είχε καταλήξει στον Ευαγγελισμό το Νοέμβριο λόγω σοβαρής ασθένειας που κι αυτή δεν αντιμετωπίστηκε στο κέντρο κράτησης της Κορίνθου.

Στους θανάτους αυτούς προστίθενται δύο θάνατοι από αυτοκτονία σε κρατητήρια της Δυτικής Μακεδονίας πέρσι το καλοκαίρι και άλλος ένας θάνατος υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες στην Ξάνθη.

9) Αναίτια προσαγωγή μεταναστριών στον Κεραμεικό

⁴⁹ <http://left.gr/news/nekros-kratoymenos-metanastis-stin-amygdaleza#sthash.7gD7ow3Y.qtSfNIUs.dpuf>

Την 1^η Σεπτεμβρίου 2014 αστυνομικοί προσήγαγαν τρεις γυναίκες, μεταξύ των οποίων και την πρόεδρο της Ένωσης Αφρικανών Γυναικών, παρ' ότι οι τελευταίες επέδειξαν τα απαραίτητα νομιμοποιητικά έγγραφα⁵⁰

Η αναίτια προσαγωγή έγινε στον Κεραμεικό, έξω από το χώρο όπου οι τρεις γυναίκες συμμετείχαν σε πρόβα θεατρικής ομάδας. Στις επίμονες ερωτήσεις των ίδιων και των υπόλοιπων παρευρισκομένων για τους λόγους της προσαγωγής, οι αστυνομικοί απαντούσαν προκλητικά ότι τις θεωρούν ύποπτες (χωρίς, προφανώς, να αναφέρουν το αδίκημα!)..

Οι τρεις γυναίκες βρίσκονται (ώρα 21:55) στη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής (στην οδό Πέτρου Ράλλη) και συνεχίζουν να υφίστανται αναίτια ταλαιπωρία επειδή απλώς είναι μετανάστριες στην Ελλάδα του Ξένιου Δία.

10) Περιστατικό αιματηρής απώθησης αλλοδαπών στις Οινούσες

Στις 6 Μαρτίου 2014 16 Σύριοι πρόσφυγες αναμεσαί τους γυναίκες και παιδιά στη δεύτερη προσπάθεια τους να περάσουν τα σύνορα με βάρκα, δείχθηκαν τα πυρά των λιμενικών στη θαλάσσια περιοχή των Οινουσσών, με αποτέλεσμα τρεις τραυματισμένοι πρόσφυγες μεταφέρθηκαν στο Σκυλίτσειο Νοσοκομείο του Χίου, όπου νοσηλεύτηκαν φρουρούμενοι από άντρες της ελληνικής αστυνομίας, ενώ οι υπόλοιποι επιβαίνοντες στη συγκεκριμένη βάρκα μεταφέρθηκαν στα κρατητήρια⁵¹. Η πρόσβαση των τοπικών φορέων στους πρόσφυγες ήταν αδύνατη, είτε σε εκείνους που νοσηλευονταν στο νοσοκομείο, είτε στους υπολοίπους που κρατούνταν.

Ο ενεργός μέλος του Στεκιού Μεταναστών και εκπρόσωπος της Συριακή κοινότητας, Αμπντούλ κατάφερε να μιλήσει τηλεφωνικά με έναν από τους πρόσφυγες της συγκεκριμένης ομάδας πριν προλάβουν οι αστυνομικοί να πάρουν το κινητό τηλέφωνο που είχε μαζί του ο τελευταίος, οποίος κρατείται στα κρατητήρια στο Χίο. Ο Σύριος πρόσφυγας κατάγγειλε τα έξισ:

«Είμασταν 16 άτομα μέσα στη συγκεκριμένη βάρκα, όλοι/ες από την Συρία. Ήταν δεύτερη φορά που προσπαθούσαμε να περάσουμε τα σύνορα. Όταν μας εντόπισε το σκάφος του Ελληνικού Λιμενικού, με απειλή του όπλου μας είπαν να γυρίσουμε πίσω στη Τουρκία. Ένας από εμάς που μίλαγε καλά αγγλικά σηκώθηκε και άρχισε να μιλάει με τους λιμενικούς και να τους εξηγεί ότι είμαστε πρόσφυγες από την Συρία, και ότι δεν θέλουμε και δεν μπορούμε να γυρίσουμε πίσω, τότε ένας από τους λιμενικούς που μας απειλούσε με το όπλα του άρχισε να πυροβολεί στον αέρα. Όταν ο δικός μας συνεπιβάτης είπε στους λιμενικούς ότι ακόμα και αν μας σκοτώσετε εδώ, δεν θα γυρίσουμε πίσω, τότε οι τρεις λιμενικοί άρχισαν να μας πυροβολούν, με αποτέλεσμα να

⁵⁰ <http://left.gr/news/xenios-dias-anaitia-prosagogi-metanastrion-ston-kerameiko#sthash.h1TuRX8r.ST3KdM5u.dpuf>

⁵¹ Ανακοίνωση Δικτύου για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, 10 Μαρτίου 2014

τραυματισθούν 3 από εμάς, 2 άνδρες και μια γυναικά. Στο ερώτημα, αν υπήρχαν και από άλλες χώρες πρόσφυγες μέσα στη βάρκα, και ποίος οδηγούσε τη βάρκα ο Σύριος απάντησε ρητά ότι είμασταν όλοι από την Συρία και αυτός που οδηγούσε τη βάρκα επίσης ήταν Σύριος».

Το λιμεναρχείο στην ανακοίνωση του μιλάει για «συμπλοκή» των λιμενικών με τους «διακινητές», ακόμα και αν αλήθευε κάτι τέτοιο (που επιφυλασσόμαστε να το πιστέψουμε, ειδικά μετά την μαρτυρία του πρόσφυγα), σε καμία περίπτωση δεν εξηγεί και δεν δικαιολογεί τη βαρβαρότητα με τη οποία αντιμετωπίζουν οι λιμενικοί τους οικονομικούς και πολιτικούς πρόσφυγες που προσπαθούν να περάσουν τα σύνορα. Επίσης το γεγονός ότι οι τρεις τραυματισμένοι είναι Σύριοι πρόσφυγες και όχι «τούρκοι διακινητές» μας προβληματίζει περισσότερο περί την αξιοπιστία των λιμενικών αρχών σε ότι λένε και ανακοινώνουν.

11) Συνελήφθησαν 112 παράτυποι μετανάστες σε Λέσβο και Ρόδο τον Ιούνιο 2014

Τον Ιούνιο του 2014, 32 παράτυποι μετανάστες που επέβαιναν σε λέμβο η οποία παρουσίασε εισροή υδάτων, διασώθηκαν από περιπολικό σκάφος του Λιμενικού Σώματος βορειανατολικά της Λέσβου⁵².

Επίσης άλλο πλωτό του Λιμενικού εντόπισε σε άλλη θαλάσσια περιοχή νοτιοανατολικά του νησιού άλλο σκάφος στο οποίο επέβαιναν 28 παράτυποι μετανάστες. Και στις δύο περιπτώσεις οι μετανάστες μεταφέρθηκε στη Μυτιλήνη.

Στο μεταξύ, στη σύλληψη δύο διακινητών και πενήντα δύο παράτυπων μεταναστών που επέβαιναν σε θαλαμηγό έξω από τη μαρίνα στο Μανδράκι της Ρόδου προχώρησαν το πρωί στελέχη του Λιμενικού Σώματος.

Οι δύο διακινητές δήλωσαν Τούρκοι υπήκοοι. Ο ένας κατάφερε να διαφύγει λίγο πριν τον εντοπισμό του σκάφους βουτώντας στη θάλασσα και να αποβιβαστεί στη στεριά αλλά συνελήφθη λίγη ώρα αργότερα στην περιοχή Έλλη της Ρόδου. Η θαλαμηγός που μετέφερε τους παράτυπους μετανάστες κατασχέθηκε όπως και δύο κινητά τηλέφωνα.

12) Εντοπισμός δύο φορητών με 100 μετανάστες στο Ηράκλειο Κρήτης

Δύο άτομα, 55 και 48 ετών, που μετέφεραν με φορητά μετανάστες, οι οποίοι είχαν εισέλθει παράνομα στην Ελλάδα, συνελήφθησαν στις 15/5/2014 στο

⁵² <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=64024834>

Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Αρχανών - Αστερουσιών στο Ηράκλειο Κρήτης⁵³.

Σύμφωνα με την ΕΛ.ΑΣ. εντοπίστηκαν 99 μετανάστες (67 άντρες, 10 γυναίκες και 22 παιδιά) που είχαν ως τελικό προορισμό ευρωπαϊκές χώρες.

Ειδικότερα στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων της Υποδιεύθυνσης Ασφαλείας Ηρακλείου σε συνεργασία με το Λιμεναρχείο Ηρακλείου διαπιστώθηκε ότι την Πέμπτη το μεσημέρι από σπίτι επιβιβάστηκαν 50 αλλοδαποί σε φορτηγό. Στη συνέχεια σε επαρχιακή οδό το συγκεκριμένο όχημα σταμάτησε σε σημείο που ήταν σταθμευμένο άλλο φορτηγό. Ακολούθως οι οδηγοί των δυο οχημάτων κατευθύνθηκαν προς τη νότια πλευρά του νομού Ηρακλείου.

Σε κοντινή απόσταση από την παραλία, ακινητοποιήθηκαν και συνελήφθησαν οι οδηγοί, αφού προηγουμένως είχαν αποβιβαστεί από τα οχήματα οι μετανάστες.

Στη συνέχεια, εντοπίστηκαν από αστυνομικούς της Υποδιεύθυνσης Ασφαλείας Ηρακλείου και των Τμημάτων Αστυνομικών Επιχειρήσεων Μεσσήρας και Ηρακλείου οι 99 αλλοδαποί υπήκοοι Αφγανιστάν, Αιγύπτου, Συρίας και Μπαγκλαντές.

Από την έρευνα προέκυψε ότι στο 2ο όχημα είχαν επιβιβαστεί από οικία στο Ηράκλειο οι υπόλοιποι 49 από τους συγκεκριμένους μετανάστες.

Οι αλλοδαποί οδηγήθηκαν στο Αστυνομικό Μέγαρο Ηρακλείου, ενώ τα δυο οχήματα κατασχέθηκαν.

Οι συλληφθέντες, με την σε βάρος τους δικογραφία οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Ηρακλείου, ενώ η προανάκριση διενεργήθηκε από την Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Ηρακλείου.

13) Διεθνείς οργανώσεις καταγγέλλουν τη Frontex ως συνεργό στην καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλοδαπών

Οι ελληνικές αρχές παραβιάζουν τα δικαιώματα των μεταναστών στα σύνορα με την Τουρκία και η ευρωπαϊκή υπηρεσία Frontex είναι «συνεργός» στις καταχρήσεις τους, όπως καταγγέλλουν οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε έκθεσή τους, η οποία δημοσιοποιήθηκε στις 19/6/2014 με την ευκαιρία την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων⁵⁴.

«Πολυάριθμες μαρτυρίες επιβεβαίωσαν την πρακτική των ομαδικών απελάσεων (rush-back) στα θαλάσσια σύνορα μεταξύ των δύο χωρών, γράφουν -σύμφωνα με το Γαλλικό Πρακτορείο Ειδήσεων- η Διεθνής Ομοσπονδία Συνδέσμων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (FIDH), το δίκτυο Migreurop και το Ευρωμεσογειακό Δίκτυο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (REMDH).

Οι διεθνείς κανόνες απαγορεύουν τις ομαδικές απελάσεις ώστε να προστατεύεται το δικαίωμα που έχουν όσοι ζητούν άσυλο. Εντούτοις, σύμφωνα με την έκθεση, το ελληνικό Λιμενικό αναχαιτίζει και ρυμουλκεί τα σκάφη των μεταναστών προς την Τουρκία «συχνά με βίαιο τρόπο, χωρίς να αναγνωρισθεί η ταυτότητα των προσφύγων».

⁵³ ΤΟ ΒΗΜΑ, 16/5/2014

⁵⁴ ΤΟ ΒΗΜΑ, 20/6/2014

Ένας Σύρος πατέρας αφηγήθηκε έτσι στους συντάκτες της έκθεσης ότι το ελληνικό Λιμενικό του πήρε όλα του τα υπάρχοντα και στη συνέχεια εγκατέλειψε τον ίδιο, τη σύζυγό του και το μωρό τους, οι οποίοι παρέμειναν στη θάλασσα επί 24 ώρες μέχρι που διασώθηκαν από τους Τούρκους.

Η ευρωπαϊκή υπηρεσία επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων Frontex παραδέχθηκε πως «της έχουν γνωστοποιηθεί 27 αναφορές για ομαδικές απελάσεις» και άλλες κακομεταχειρίσεις.

Εντούτοις η Frontex «συνέχισε να παρέχει επιμελητειακή υποστήριξη στις επιχειρήσεις (πλοία, αεροπλάνα, θερμικές κάμερες, εκπαίδευση του Λιμενικού, αναγνώριση των εθνικοτήτων των μεταναστών)» προσθέτουν οι ενώσεις.

«Συνεχίζοντας τις δραστηριότητές της στο σύνορο αυτό, παρά το γεγονός ότι γνώριζε γι' αυτές τις αποδεδειγμένες και επανειλημμένες παραβιάσεις, η υπηρεσία παρουσιάζεται ως συνένοχη» σχολίασε σε ανακοίνωση που εξέδωσε ο πρόεδρος της Migreurop Ολιβιέ Κλοσάρ.

Η ελληνοτουρκική μεθόριος είναι ένα από τα κύρια σημεία εισόδου της άτακτης μετανάστευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά το ιταλικό νησί Λαμπεντούζα.

Έπειτα από την ενίσχυση των επιχειρήσεων ελέγχου στα χερσαία σύνορα και την οικοδόμηση ενός τείχους, οι μετανάστες στράφηκαν στη θάλασσα. Σύμφωνα με την έκθεση, το 2013 η Frontex αναχαίτισε 10.427 μετανάστες στη θάλασσα, έναντι 3.307 το 2012.

Από τον Σεπτέμβριο του 2012 έως τον Μάιο του 2014, τουλάχιστον 18 σκάφη ναυάγησαν, 191 άνθρωποι σκοτώθηκαν και 33 θεωρούνται αγνοούμενοι. Τα περισσότερα από τα θύματα έρχονταν από τη Συρία, το Αφγανιστάν, τη Σομαλία ή την Ερυθραία.

«Αν τα σκάφη είχαν καταφέρει να φθάσουν στις ακτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα πρόσωπα αυτά θα είχαν καταφέρει σίγουρα να πάρουν άσυλο» υπογραμμίζουν οι ενώσεις, εκφράζοντας τη λύπη τους για το γεγονός ότι η ΕΕ προκρίνει μια πολιτική «κλεισίματος» των συνόρων της έναντι μιας πολιτικής προστασίας των προσφύγων.

14) Προβλήματα ως προς τον τρόπο μετεγκατάστασης ομάδας Ρομά της Μεσσηνίας

Σύσκεψη συγκάλεσε ο εισαγγελέας της Αγίας Τριάδας Μεσσηνίας Δ. Σταύρου στις 26 Σεπτεμβρίου 2014, στην οποία συμμετείχαν ο δήμαρχος Π. Νίκας, αντιπεριφερειάρχες, αξιωματικοί της αστυνομίας, αλλά και κάτοικοι της περιοχής της Αγίας Τριάδας⁵⁵. Αντικείμενο ήταν η μετεγκατάσταση των Τσιγγάνων που ζουν στην Αγία Τριάδα, στην περιοχή της Μπιρμπίτας, που κάποτε είχε διαφημιστεί ως κατασκήνωση-πρότυπο για τους Ρομά, αλλά σήμερα αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα κατασπατάλησης χρημάτων και εγκατάλειψης.

Η πρόταση του Δήμου Καλαμάτας, την οποία αναμένεται να επικυρώσει άμεσα το δημοτικό συμβούλιο, είναι σ' έναν μήνα να έχει κατεδαφιστεί ο

⁵⁵ <http://www.efsyn.gr/?p=238908>

παράνομος καταυλισμός της Αγίας Τριάδας και οι Ρομά να μεταφερθούν στην Μπιρμπίτα. Ολοι έδειξαν να συμφωνούν με αυτή την πρόταση αλλά κανείς δεν απάντησε στο ερώτημα πώς θα γίνει αυτό και μάλιστα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, με δεδομένη την κατάσταση που επικρατεί στην Μπιρμπίτα.

Υπενθυμίζεται πως για την κατασκήνωση-πρότυπο δαπανήθηκαν κάποια εκατομμύρια ευρώ για να αγοραστούν εκτάσεις, να στηθούν και να εξοπλιστούν με τα βασικά υλικά κατοικίες, για να αποδειχθεί στη συνέχεια πως η επιλογή της συγκεκριμένης περιοχής ήταν... λάθος, καθώς πρόκειται για βαλτώδη έκταση, με τις συνθήκες διαβίωσης εκεί να είναι απαράδεκτες.

Το κακό είναι πως η κόντρα που έχει ξεσπάσει εδώ και καιρό μεταξύ του δημάρχου κ. Νίκα και της Περιφέρειας Πελοποννήσου και του κ. Πέτρου Τατούλη συγκεκριμένα αναμένεται να έχει αντίκτυπο και στην υπόθεση των Τσιγγάνων, ενόψει μάλιστα των επικείμενων εκλογών της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Πελοποννήσου. Δημόσια βέβαια οι συνεργάτες του κ. Τατούλη και αρμόδιοι αντιπεριφερειάρχες δηλώνουν πως θα στηρίξουν τον Δήμο Καλαμάτας στην προσπάθεια που κάνει να βρει αποδεκτή λύση, αλλά από το «θέλω» έως το «κάνω» υπάρχει απόσταση. Χαρακτηριστικό του κλίματος είναι πως στη διάρκεια της σύσκεψης υπήρξε έντονη αντιπαράθεση μεταξύ του δημάρχου Π. Νίκα και της αντιπεριφερειάρχη Ντίνας Νικολάκου.

Σε δηλώσεις του ο δήμαρχος Καλαμάτας Π. Νίκας σημείωσε πως «είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε στην κατεδάφιση των 65 αυθαίρετων οικίσκων. Δεν πάει άλλο η κατάσταση. Υπάρχουν ζητήματα υγείας, κίνδυνος από τα καλώδια ρευματοκλοπής και ζημιές πάνω από 500.000 ευρώ στις δημοτικές υποδομές, στο συγκρότημα του Πολυκλαδικού. Θα συγκαλέσω άμεσα το δημοτικό συμβούλιο να πάρει απόφαση για την ημερομηνία κατεδάφισης. Η πρόταση θα είναι να μην περάσει τον έναν μήνα. Θα ενημερωθούν και οι Τσιγγάνοι και ο εισαγγελέας. Και ζητήσαμε τη συνδρομή των κρατικών αρχών, της Αστυνομίας, της Εισαγγελίας, για να αποκατασταθεί σε αυτόν τον χώρο η νομιμότητα».

Από την πλευρά της, η αντιπεριφερειάρχης Ντ. Νικολάκου για την Μπιρμπίτα ανέφερε πως «αποδείχθηκε ότι έγινε ένα μεγάλο λάθος από τη στιγμή που δόθηκαν τόσα εκατομμύρια ευρώ για να αγοραστούν αυτές οι εκτάσεις οι οποίες στη συνέχεια κρίθηκαν ακατάλληλες. Συγκεκριμένη αυτοψία τον περασμένο Απρίλιο χαρακτηρίζει την Μπιρμπίτα εντελώς ακατάλληλη. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου περιμένει από τη δημοτική αρχή πρόταση συγκεκριμένη, να μας πει με ποιον τρόπο θα αποκαταστήσει, θα λειτουργήσει την Μπιρμπίτα, για να εγκαταστήσει εκεί κάποιους ανθρώπους. Η δημοτική αρχή είπε ότι θα αναλάβει το κόστος. Την ευθύνη να υποδείξει τον χώρο όπου θα πάνε οι Τσιγγάνοι την έχει η δημοτική αρχή. Να στείλει την πρόταση ο κ. Νίκας και εμείς θα αποφασίσουμε, θα είμαστε αρωγοί για να λυθεί το πρόβλημα». Τέλος, ο Παναγιώτης Νταής, δικηγόρος των ιδιοκτητών των οικοπέδων στην Αγία Τριάδα που έχουν καταπατηθεί από τους Τσιγγάνους, εξέφρασε την ικανοποίηση των πελατών του για την απόφαση και τη δέσμευση του δημάρχου να εφαρμοστεί ο νόμος.

15) Τραγικό περιστατικό διεθνών διαστάσεων με την άφιξη μεταναστών στη θαλάσσια περιοχή έξω από το Φαρμακονήσι

Αλιευτικό σκάφος στο οποίο επέβαιναν 28 άτομα (25 Αφγανοί και 3 Σύριοι), μεταξύ των οποίων πολλά γυναικόπαιδα, ανατράπηκε και βυθίστηκε τις πρώτες πρωινές ώρες της Δευτέρας 20 Ιανουαρίου 2014, στη θαλάσσια περιοχή του Φαρμακονησίου⁵⁶. Δεκαέξι από τους επιβαίνοντες περισηνελέγησαν από το Λιμενικό Σώμα. Μια γυναίκα και ένα παιδί 5 ετών εντοπίστηκαν νεκροί κοντά στις τουρκικές ακτές, ενώ δέκα ακόμη άτομα (2 γυναίκες και 8 βρέφη και μικρά παιδιά) αγνοούνται. Κλιμάκιο της Ύπατης Αρμοστείας μετέβη το μεσημέρι της Τρίτης 21 Ιανουαρίου στη Λέρο, όπου μεταφέρθηκαν οι διασωθέντες από το Λιμενικό, και συνομίλησε μαζί τους καθώς και με τις Λιμενικές Αρχές.

Σύμφωνα με πληροφορίες των Λιμενικών Αρχών, το πλοιάριο είχε εντοπιστεί τα μεσάνυχτα της Κυριακής 19 Ιανουαρίου, ακινητοποιημένο και χωρίς φώτα ναυσιπλοΐας, από σκάφος του Λιμενικού Σώματος, το οποίο, συνεκτιμώντας την κατάσταση και τις κακές καιρικές συνθήκες, ξεκίνησε επιχείρηση διάσωσης με ρυμούλκησης του προς το Φαρμακονήσι. Κατά τη διάρκεια της επιχείρησης, μεγάλος αριθμός των επιβαινόντων συγκεντρώθηκε στη μία πλευρά του πλοιαρίου, με αποτέλεσμα την ανατροπή και τη βύθισή του.

Σύμφωνα με μαρτυρίες επιζώντων στην Ύπατη Αρμοστεία, το σκάφος του Λιμενικού που ρυμουλκούσε το πλοιάριό τους κατευθυνόταν με μεγάλη ταχύτητα προς τις τουρκικές ακτές, όταν συνέβη το τραγικό συμβάν εν μέσω θαλασσοταραχής. Οι ίδιες μαρτυρίες αναφέρουν ότι οι άνθρωποι φώναζαν για βοήθεια, δεδομένου ότι στο πλοιάριο υπήρχε μεγάλος αριθμός παιδιών.

Συγκεκριμένα, οι μαρτυρίες των προσφύγων, κυρίως Αφγανοί και Σύριοι, συγκλονίζουν. Όπως αναφέρει η Κίνηση Απελάστε το Ρατσισμό, οι πρόσφυγες ανέφεραν πως το λιμενικό τους εντόπισε 100 μέτρα από τις ακτές του Φαρμακονησίου. Οι λιμενικοί τους έδεσαν με σχοινί και άρχισαν τη ρυμούλκηση προς την Τουρκία. Σύμφωνα με τους πρόσφυγες λόγω της μεγάλης ταχύτητας που ανέπτυξε το σκάφος του λιμενικού ανατράπηκε το πλοιάριο στο οποίο επέβαιναν.

Πολλοί προσπαθούσαν να ανέβουν στο σκάφος του λιμενικού, ωστόσο όπως καταγγέλλουν οι μετανάστες, οι λιμενικοί τους χτυπούσαν με όπλα και κλωτσιές για να τους αποτρέψουν.

⁵⁶ <http://tvxs.gr/news/ellada/i-ypati-armosteia-toy-oie-gia-tin-tragodia-sto-farmakonisi>

Επίσης αναφέρουν πως δεν υπήρχε καμία προσπάθεια από πλευρά των λιμενικών να βοηθήσουν. Ένας πατέρας που έχασε τα τρία του παιδιά και τη γυναίκα του αναφέρει πως εκλιπαρούσε για ένα σωσίβιο, ωστόσο δεν του έδιναν σημασία. Όπως αναφέρει η Κίνηση Απελάστε το Ρατσισμό οι πρόσφυγες δηλώνουν πως δεν πρόκειται να φύγουν αν δεν βρεθούν οι σοροί των ανθρώπων που πνίγηκαν και κάνουν έκκληση να τους δοθεί η δυνατότητα να θάψουν τους νεκρούς τους.

Σημειώνεται πως το λιμενικό υποστήριξε πως το σκάφος ανατράπηκε επειδή οι πρόσφυγες μετακινήθηκαν απότομα προς την μία πλευρά μεταφέροντας το κέντρο βάρους, ενώ το υπουργείο Ναυτιλίας διαψεύδει πως το σκάφος είχε κατεύθυνση προς τις τουρκικές ακτές. «Η διαφορά με τα προηγούμενα ναυάγια είναι ότι αυτή τη φορά οι άνθρωποι πνίγηκαν υπό την εποπτεία του λιμενικού, και υπάρχουν τεράστιες ποινικές και πολιτικές ευθύνες συγκεκριμένων αξιωματικών αλλά και του Υπουργείου Ναυτιλίας», σημειώνει η Κίνηση Απελάστε το Ρατσισμό.

«Η Ύπατη Αρμοστεία κάλεσε τις Αρχές να διερευνήσουν τις συνθήκες υπό τις οποίες έλαβε χώρα το περιστατικό, και το πώς ανθρώπινες ζωές χάθηκαν σε πλοιάριο υπό ρυμούλκηση», δήλωσε ο Laurens Jolles, Περιφερειακός Αντιπρόσωπος της Ύπατης Αρμοστείας για τη Νότια Ευρώπη.

Ο Οργανισμός του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες έχει απευθύνει έκκληση σε κυβερνήσεις ευρωπαϊκών και άλλων χωρών να συνεργαστούν, προκειμένου να μειωθούν οι απώλειες ανθρώπινων ζωών όταν ακολουθούνται επικίνδυνα περάσματα στη Μεσόγειο και σε άλλα καίρια θαλάσσια σύνορα. Ο Οργανισμός επισημαίνει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης των επιχειρήσεων διάσωσης στη θάλασσα, καθώς και τη δημιουργία δίοδων νόμιμης μετανάστευσης ώστε να αποφεύγεται η επιλογή επικίνδυνων παράτυπων μετακινήσεων.

16) Τραγωδία με 7 νεκρούς μετανάστες και 2 αγνοούμενους στη Λέσβο

Στις 17/3/2014, μόλις δύο μήνες μετά την πολύνεκρη τραγωδία στο Φαρμακονήσι, το θρίλερ στον θαλάσσιο τύμβο του Αιγαίου επαναλαμβάνεται⁵⁷: Επτά μετανάστες βρήκαν τραγικό θάνατο, όταν ανατράπηκε η λέμβος στην οποία επέβαιναν, στη θαλάσσια περιοχή του Κόρακα στη Μυτιλήνη. Οκτώ έχουν διασωθεί, ενώ ανεπιβεβαίωτο είναι ακόμη το πόσοι ακόμη βρίσκονταν πάνω στη λέμβο πριν ανατραπεί, αφού οι διασωθέντες βρίσκονται σε κατάσταση σοκ, ωστόσο, από τις μέχρι τώρα μαρτυρίες, υπάρχουν δύο ακόμη αγνοούμενοι.

⁵⁷ <http://www.avgi.gr/article/2098639/tragodia-sti-mutilini-me-7-nekrous-metanastes>

Οι έρευνες του λιμενικού συνεχίζονται, ενώ ο διακινητής που παράτησε τα θύματα και απομακρύνθηκε, παραμένει άφαντος.

Όλα ξεκίνησαν τα ξημερώματα όταν το λιμενικό ενημερώθηκε για ανατροπή λέμβου στη θαλάσσια περιοχή του Κόρακα. Άμεσα δύο περιπολικά σκάφη, ένα αμπεκιν, δύο παραπλέοντα σκάφη αλλά και ελικόπτερο σούπερ πούμα, άρχισαν τις έρευνες που συνεχίζονται μέχρι τώρα.

Η περισυλλογή των πέντε πρώτων σορών έγινε τις πρώτες ώρες της έρευνας και λίγο πριν τις 08:00 το λιμενικό περισυνέλεξε ακόμα δύο σορούς. Πιο συγκεκριμένα, νεκροί ανασύρθηκαν αρχικά ένα κορίτσι και ένας άντρας, ενώ αργότερα από την ημιβυθισμένη λέμβο στην οποία οι αλλοδαποί επέβαιναν οι διασώστες ανέσυραν τις σορούς ενός αγοριού, τριών γυναικών και ενός άντρα.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες, οι άτυχοι μετανάστες ξεκίνησαν από τα τουρκικά παράλια μαζί με τον διακινητή που είχαν πληρώσει. Κάποια στιγμή, εκείνος τους εγκατέλειψε και έμειναν μόνοι και αβοήθητοι στη λέμβο που ανατράπηκε. Οι μετανάστες που διασώθηκαν μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο του νησιού για εξετάσεις αλλά και για ψυχολογική υποστήριξη.

17) Τρεις μετανάστες απείλησαν να αυτοκτονήσουν στα κρατητήρια Ελληνικού

Μία μέρα μετά την πρώτη εμφάνιση του Δημήτρη Αβραμόπουλου ως επιτρόπου Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τη δήλωσή του ότι είναι αντίθετος στην κράτηση μεταναστών πέρα από το δεκαοκτάμηνο, συνέβη ένα χαρακτηριστικό περιστατικό⁵⁸.

Την 1^η Οκτωβρίου 2014, γύρω στις 5.30 το απόγευμα, τρεις μετανάστες σκαρφάλωσαν στα κάγκελα των κρατητηρίων Ελληνικού για να διεκδικήσουν υπό την απειλή της αυτοκτονίας την ελευθερία τους. Η κατάσταση γενικεύτηκε και μετατράπηκε σε εξέγερση, με τους υπόλοιπους κρατούμενους να παραμένουν στο προαύλιο των κρατητηρίων κάνοντας απεργία πείνας και φωνάζοντας συνθήματα, ανάμεσα στα οποία και τη λέξη «ελευθερία».

Σύμφωνα με μαρτυρία που έφτασε στα γραφεία της ΚΕΕΡΦΑ από κρατούμενο αυτόπτη μάρτυρα, πρόκειται για τους Αλί Αμίν από το Μαρόκο και Ντράτζι Νορντίν και Μπαρχάρ Ισμαήλ από την Αλγερία, οι οποίοι έφυγαν από τις χώρες της Βόρειας Αφρικής αναζητώντας ένα καλύτερο μέλλον στην Ευρώπη. Αντί γι' αυτό όμως κατέληξαν φυλακισμένοι στην Ελλάδα, με τους μήνες κράτησης για κάποιους από αυτούς να φτάνουν και τους 23!

Υπενθυμίζεται ότι το 18μηνο είναι, σύμφωνα με τον νόμο, το ανώτατο όριο κράτησης, το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται κατ' εξαίρεση και αφού έχουν διερευνηθεί εναλλακτικά μέτρα. Αυτό είναι από μόνο του πολύ βαρύ για

⁵⁸ <http://left.gr/news/treis-metanastes-apeilisan-n-aytoktonisoyn-sta-kratitiria-ellinikoy#sthash.Qy7JJks2.f3ejzY1x.dpuf>

ανθρώπους που δεν είναι ποινικοί κρατούμενοι και κρατούνται σε άθλιες συνθήκες σε κέντρα κράτησης και αστυνομικά κρατητήρια. Και όμως, ακόμα και αυτό συχνά ξεπερνιέται, όπως στην περίπτωση των κρατουμένων που εξωθήθηκαν στη συγκεκριμένη ενέργεια.

18) Επιστολή δημάρχου Λέσβου προς υπουργούς σχετικά με τις συνθήκες που επικρατούν ως προς τη φιλοξενία μεταναστών

Για αδράνεια και αδιαφορία της Πολιτείας σχετικά με το θέμα της υποδοχής και της φιλοξενίας των μεταναστών που εισήλθαν παράνομα στη χώρα μας κάνει λόγο σε επιστολή που έστειλε στις 9/10/2014 ο δήμαρχος Λέσβου Σπυρίδων Γαληνός προς τους υπουργούς Δημόσιας Τάξης Β. Κικίλια, Εσωτερικών Αργ.Ντινόπουλο και Ναυτιλίας Μ. Βαρβιτσιώτη⁵⁹.

Στην επιστολή ο δήμαρχος Λέσβου σημειώνει ότι «σε προηγούμενη επιστολή είχαμε δηλώσει την ξεκάθαρη πρόθεσή μας να σταματήσει η μεταφορά μεταναστών στις εγκαταστάσεις του ΠΙΚΠΑ Μυτιλήνης, κάτι που κάναμε πράξη κλείνοντας το συγκεκριμένο χώρο. Παράλληλα απαιτήσαμε να δοθεί εντολή για ηλεκτροδότηση και για προμήθεια κρεβατιών στο νέο "σύγχρονο" Κέντρο Πρώτης Υποδοχής Μεταναστών και Προσφύγων».

Και επισημαίνει πως «η αδράνεια και η αδιαφορία της πολιτείας, η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για το ζήτημα, συνεχίζει αμείωτη. Αντί να γίνουν οι παραπάνω ενέργειες από τη κυβέρνηση και τα αρμόδια όργανα, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες που καταφθάνουν καθημερινά κατά δεκάδες στο νησί, στοιβάζονται στο λιμάνι της Μυτιλήνης εκτεθειμένοι στα καιρικά φαινόμενα. Με αυτό το τρόπο δοκιμάζονται τόσο τα ψυχικά όσο και τα σωματικά όρια των ανθρώπων αυτών αλλά παράλληλα μετατρέπεται το λιμάνι του νησιού σε προσφυγικό καταυλισμό δημιουργώντας χειρίστη εικόνα που δυσφημίζει τη Λέσβο».

Σημειώνει ακόμη στην επιστολή πως «είναι απαράδεκτο, την ίδια ώρα που η τοπική αυτοδιοίκηση επιδιώκει λύση σε ένα ζήτημα εκτός των αρμοδιοτήτων της και ενώ οι τοπικές εθελοντικές οργανώσεις καταβάλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες για να βοηθήσουν, η επίσημη πολιτεία να είναι απύσχα και να μην πραγματοποιεί ούτε τα αυτονόητα ώστε να λειτουργήσει το νέο Κέντρο Υποδοχής».

Τέλος γνωστοποιεί ότι υπάρχει «έντονη δυσαρέσκειά για την προκλητική αδιαφορία των αρμόδιων υπουργείων η οποία δυστυχώς, αν συνεχιστεί, θα οδηγήσει σε χειρότερες και δυσμενέστερες εξελίξεις και απαιτούμε την άμεση μεταφορά και εγκατάσταση των μεταναστών στις εγκαταστάσεις της Μόριας, που γι' αυτό το σκοπό δημιουργήθηκαν».

19) Κατεδαφίσεις αυθαιρέτων μόνο για Ρομά στη Σαλαμίνα

⁵⁹ ΤΟ ΒΗΜΑ, 10/10/2014

Επιλεκτικές ευαισθησίες στα αυθαίρετα επέδειξε το Νοέμβριο του 2014 το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Σαλαμίνας, αποφασίζοντας κατά πλειοψηφία να παρέχει δημοτικά οχήματα στη Γραμματεία Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την κατεδάφιση κατοικιών Ρομά, οι οποίοι ωστόσο διαμένουν σε δικό τους ιδιόκτητο οικόπεδο⁶⁰. Η πρόταση για κατεδάφιση των κατοικιών των Ρομά υπερψηφίστηκε στο δημοτικό συμβούλιο την Παρασκευή, σε μια συνεδρίαση που όπως σημειώνει η «Κίνηση Απελάστε το Ρατσισμό» κυριάρχησαν οι «χρυσαιγίτικες και ρατσιστικές κορώνες». Η μόνη που ψήφισε ενάντια στην απόφαση κατεδάφισης ήταν η Δέσποινα Καρούση, δημοτική σύμβουλος της κίνησης «Ναυ-Μαχη-Α» (Νέα Αυτοδιοικητική Μαχητική Ανατροπή), αντιπροτείνοντας να γίνει πρώτα μια συνάντηση με τις οικογένειες των Ρομά για να αποφευχθούν οι μπουλντόζες. «Επειδή η Σαλαμίνα έχει χιλιάδες αυθαίρετα κι επειδή πιστεύουμε ότι για να υπάρχει δικαιοσύνη πρέπει να ισχύει για τους Ρομά ό,τι ισχύει και για όλους τους άλλους, θα κάνουμε ότι περνάει από το χέρι μας ώστε οι άνθρωποι αυτοί να μην εκδιωχτούν», αναφέρει η «Κίνηση Απελάστε το Ρατσισμό»-Σαλαμίνας.

Όπως εξηγεί η δημοτική σύμβουλος Δέσποινα Καρούση, πρόκειται για μια πολυμελή οικογένεια τσιγγάνων, που κατοικούν σε αυτοσχέδια παραπήγματα, σε αγροτεμάχιο 400 τ. μ. στην αγροτική περιοχή Παλιάμπελα Βασιλικών. «Το οικόπεδο το αγόρασαν το 2009. Από τότε έχουν ζητήσει επανειλημμένα από το Δήμο παροχή ύδρευσης όμως δεν τους έχουν δώσει. Θέλουν νερό και καθαριότητα για να μπορούν τα παιδιά τους να πηγαίνουν σχολείο», μας λέει η δημοτική σύμβουλος, εξηγώντας ότι όλα τα αυθαίρετα έχουν νερό και ρεύμα. Για το συγκεκριμένα κτίσματα έχει εκδοθεί πρόστιμο ανέγερσης και διατήρησης από την πολεοδομία, όπως εξάλλου και για πολλά άλλα αυθαίρετα κτίσματα, που ωστόσο δεν κατεδαφίζονται.

Η Γραμματεία Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που είναι επιφορτισμένη με την κατεδάφιση αυθαιρέτων, δήλωσε άγνοια, τονίζοντας ότι δεν της έχει κοινοποιηθεί καμία απόφαση κατεδάφισης και ότι ούτως ή άλλως σε αντίστοιχες ιδιόκτητων κατοικιών (και όχι καταπατήσεων) δεν επιλέγεται η κατεδάφιση, αλλά η δήλωση των αυθαιρέτων και η τακτοποίηση των προστίμων.

20) Κίνδυνος κατάργησης των δομών φιλοξενίας για ασυνόδευτους ανήλικους (πρόσφυγες και μετανάστες)

Στις 25/11/2014 ήρθε στο φως της δημοσιότητας ότι κινδυνεύουν να κλείσουν, πανελλαδικά, οι ξενώνες φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, προσφύγων και μεταναστών, χωρητικότητας περίπου 500 ατόμων, καθώς από τον Φεβρουάριο του 2015 λήγουν τα προγράμματα χρηματοδότησης και δεν έχει ληφθεί καμία μέριμνα για τη συνέχισή τους, όπως λένε εκπρόσωποι των συγκεκριμένων δομών⁶¹.

"Βρισκόμαστε μπροστά σε ένα σταυροδρόμι γιατί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων που χρηματοδοτούσε τη λειτουργία των ξενώνων, ενοποιείται με

⁶⁰ <http://www.efsyn.gr/arthro/katedafiseis-aythaireton-mono-gia-roma-sti-salamina>

⁶¹ <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=26510&subid=2&pubid=113395731>

άλλα Ευρωπαϊκά Ταμεία από 1/1/2015. Επιπλέον, η λειτουργία των δομών 'περνάει' από το νέο έτος, από το υπουργείο Εργασίας στο υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, οπότε δημιουργείται μια ανασφάλεια, όχι τόσο για την εργασιακή μας κατάσταση αλλά για τα παιδιά που φιλοξενούνται στις δομές" ανέφερε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, η υπεύθυνη του ξενώνα προσωρινής φιλοξενίας ανηλίκων της ΑΡΣΙΣ στο Ωραιόκαστρο και συντονίστρια του προγράμματος "Μέτοικος" Ίριδα Πανδύρη, στο περιθώριο διαβούλευσης που γίνεται στη Θεσσαλονίκη μεταξύ των περισσότερων δομών φιλοξενίας στην Ελλάδα.

"Στόχος της διαβούλευσης, που διοργανώνεται με τη χρηματοδότηση των ΕΕΑ Grants, που διαχειρίζεται η Διεύθυνση Μετανάστευσης της Νορβηγίας (U.D.I), είναι η δημιουργία ενός εγχειριδίου μεθοδολογίας των ξενώνων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων που μέχρι και σήμερα δεν υπάρχει, δυσχεραίνοντας το έργο των οργανώσεων με δομές φιλοξενίας" εξήγησε η κ. Πανδύρη. Πρόσθεσε δε, ότι σύμφωνα με στοιχεία εκπροσώπων από τη "Norwegian People's Aid" και τη "Heger Norge", το 2014 υπήρξε αλματώδη αύξηση των ασυνόδευτων ανηλίκων στη Νορβηγία, ανεβάζοντας τον αριθμό τους από 350 το 2013, σε 500 το 2014.

"

Στην Ελλάδα είναι ασφυκτικές οι πιέσεις από τα Κέντρα Κράτησης, όπου υπάρχουν περίπου 300 ανήλικοι, για να μεταφερθούν σε ξενώνες φιλοξενίας. Όμως και οι 9 δομές που λειτουργούν στην Ελλάδα είναι ασφυκτικά γεμάτες και τον χειμώνα δεν υπάρχει κινητικότητα σ' αυτές. Οι ανήλικοι φιλοξενούμενοι προτιμούν να μείνουν δηλαδή στους ξενώνες και να ακολουθήσουν το ταξίδι τους για άλλους προορισμούς, την άνοιξη" εξήγησε η κ. Πανδύρη. Μπροστά στο ενδεχόμενο κλεισίματος των δομών, ήδη έχει κατατεθεί πρόταση στο υπουργείο Εργασίας για χρηματοδότηση με 8 εκατομμύρια ευρώ από τον Φεβρουάριο του 2015 και για ένα εξάμηνο.

"Το υπουργείο Εργασίας εισηγήθηκε να περάσει η πρότασή μας στον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά δεν ξέρουμε τι έγινε, με αποτέλεσμα να αισθανόμαστε στον 'αέρα'" δήλωσε η κ. Πανδύρη.

Πάντως, οι ανήλικοι πρόσφυγες που φιλοξενούνται στον ξενώνα της ΑΡΣΙΣ έκαναν τη δική τους παρέμβαση στη διαβούλευση, ζητώντας "να μπορούν να έχουν έναν άνθρωπο που θα τους κρατά στον σωστό δρόμο, θα τους συμβουλεύει για το σχολείο και τις σπουδές, θα τους συμβουλεύει για το μέλλον και για άλλα πράγματα που τους απασχολούν, ακόμα και για τα ρούχα".

"Όταν ο άνθρωπος ξεκινάει μόνος του, πορεύεται μόνος του και μεγαλώνει πιο γρήγορα. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι ανθρώπους να μας στηρίζουν και ένα κράτος να βοηθά" υπογραμμίζουν σε κοινή τους επιστολή που διαβάστηκε στη διαβούλευση.

21) Αδυναμία στέγασης και διαμαρτυρία Σύριων προσφύγων στην πλατεία Συντάγματος

Πολυήμερη διαμαρτυρία πραγματοποιήσαν στα τέλη Νοεμβρίου 2014 δεκάδες Σύριοι αιτούντες άσυλο στην πλατεία Συντάγματος, ζητώντας να αναγνωριστούν ως πρόσφυγες.

Μάλιστα, γυναίκα με συμπτώματα υποθερμίας μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο, με το ανήλικο παιδί της να κλαίει απεγνωσμένα, ενώ λίγη ώρα αργότερα ένας άντρας έχασε τις αισθήσεις του, λιποθυμώντας στο σημείο όπου ξεκινάνε τα σκαλοπάτια προς την πλατεία Συντάγματος.

Ο γιατρός που βρισκόταν στο σημείο δεν μπόρεσε να διαγνώσει τον λόγο της κατάρρευσης του σύρου άντρα, ενώ μετά από περίπου 20 λεπτά μεταφέρθηκε και αυτός στον «Ευαγγελισμό» με ασθενοφόρο του ΕΚΑΒ.

Οι Σύριοι -μεταξύ τους και πολλά παιδιά- βρέθηκαν απέναντι από τη Βουλή, σκεπασμένοι με κουβέρτες, ενώ έχουν αναρτήσει πανό στο οποίο αναγράφεται το αίτημά τους. Επίσης, έχουν κλείσει συμβολικά τα στόματά τους με μονωτική ταινία ως ένδειξη διαμαρτυρίας.

Ζητούσαν άσυλο και στέγη από τις ελληνικές αρχές, καθώς και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ενώ κάποιοι από αυτούς θέλουν να τους δοθεί η δυνατότητα να φύγουν με νόμιμο τρόπο σε άλλες χώρες, όπου έχουν συγγενείς.

Η αρχική ομάδα των 150 σύρων προσφύγων, που εγκατέλειψαν τη χώρα τους εξαιτίας της πολύχρονης εμφύλιας σύρραξης, ενισχύθηκε από συμπατριώτες τους, που βρέθηκαν στο Σύνταγμα για να τους συμπαρασταθούν.

Τελικά ανακοινώθηκε ότι σε ξενώνες του Δήμου Αθηναίων θα φιλοξενηθούν 20 οικογένειες από τα συνολικά 330 άτομα, που για περισσότερες από τρεις εβδομάδες βρίσκονταν στο Σύνταγμα⁶². Ο δήμαρχος Αθηναίων Γιώργος Καμίνης συναντήθηκε με αντιπροσωπεία των Σύρων προκειμένου να δοθεί λύση στο αδιέξοδο που είχε δημιουργηθεί και να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα στέγασης των προσφύγων, εφόσον συμφωνούν να υποβάλουν αίτηση ασύλου. Ο κ. Καμίνης δήλωσε μετά τη συνάντηση ότι θα κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να επιταχυνθούν οι διαδικασίες απονομής ασύλου. «Καλώ την Πολιτεία να τηρήσει τη δέσμευσή της για ταχύρρυθμη διαδικασία

⁶² <http://www.kathimerini.gr/795686/article/epikairothta/ellada/filo3enia-syrwn-prosfygwn-se-3enwnes-toy-d-a8hnaiwn>

διεκπεραίωσης των αιτημάτων παροχής άσυλου, που υποβάλλονται από Σύρους πρόσφυγες».

Περίπου 50 άτομα, κυρίως οικογένειες με παιδιά, αναμένεται να φιλοξενηθούν στον ξενώνα κακοποιημένων γυναικών και στον ξενώνα ηλικιωμένων άστεγων του Δήμου Αθηναίων, όπου θα τους παρασχεθεί και ιατρική περίθαλψη. Η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί ορισμένοι από τους πρόσφυγες να φιλοξενηθούν σε ξενοδοχείο στην πλατεία Βάθης, ενώ ο δήμαρχος Αθηναίων θα αναλάβει πρωτοβουλία να επικοινωνήσει με άλλους δημάρχους της Αττικής για να βρεθούν δομές φιλοξενίας. «Θα συναντηθούμε προκειμένου να συζητήσουμε το πρόβλημα –το οποίο δυστυχώς αδυνατεί να λύσει, ως όφειλε, η κεντρική διοίκηση– και να δούμε πώς μπορούμε να κατανείμουμε αυτή την ευθύνη».

Η πρόταση της Εκκλησίας της Ελλάδος να φιλοξενηθούν οι Σύροι πρόσφυγες σε οίκημα στην Κυψέλη συνάντησε πλήθος αντιδράσεων. Χαρακτηριστικά η «Συντονιστική Επιτροπή Κατοίκων της Κυψέλης» απέστειλε επιστολή προς τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών κ. Ιερώνυμο στην οποία χαρακτηρίζει την πρόθεση της Εκκλησίας να παραχωρήσει ακίνητο ιδιοκτησίας της στην Κυψέλη για τη φιλοξενία των προσφύγων «απαράδεκτη». «Σας παρακαλούμε αυτή την ύστατη στιγμή να ανακαλέσετε την απόφασή σας αυτή για το καλό της περιοχής μας. Οι μετανάστες δεν είναι υπόθεση μόνο της Κυψέλης αλλά υπάρχουν κέντρα φιλοξενίας, στρατόπεδα, άλλες περιοχές, άλλοι δήμοι εκτός και εντός Αττικής να επωμισθούν το βάρος αυτό. Φτάνει πια ως εδώ. Εάν παρά τις δίκαιες εκκλήσεις μας υλοποιήσετε την απόφασή σας αυτή θα βρείτε απέναντι τους πολύπαθους Κυψελιώτες για όσο χρειαστεί».

Επίσης, ο ο Γ.Γ. του υπουργείου Εσωτερικών, κ. Αγγελος Συρίγος, είχε συνάντηση με αντιπροσωπεία των Σύρων. Κατά τη συνάντηση αναφέρθηκαν οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία απονομής ασύλου.

22) Αδυναμία εμπρόθεσμης δημιουργίας κέντρου για μετανάστες

Σημαντική χρηματοδότηση της Ε.Ε. προς τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης της Ελλάδας (ΔΟΜ) αναμένεται να χαθεί το επόμενο διάστημα, ενώ η χώρα για ακόμα μία φορά θα βρεθεί εκτεθειμένη όσον αφορά την αδυναμία της να εκτελέσει τα συμφωνηθέντα⁶³. Συγκεκριμένα, την εμπρόθεσμη δημιουργία της «Ανοιχτής Δομής Φιλοξενίας Αιτούντων

⁶³ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 29/11/2014

Εθελουσίας Επιστροφής και Επανένταξης», για την οποία ο ΔΟΜ είχε εξασφαλίσει 4,13 εκατ. ευρώ με απευθείας χρηματοδότηση από την Ε.Ε. Πρόκειται στην ουσία για κέντρο στο οποίο, βάσει της συμφωνίας με την Ε.Ε., θα διέμεναν άτομα που έχουν ζητήσει να γυρίσουν στις χώρες τους μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία επαναπατριsmού από τον ΔΟΜ. Βάσει του σχεδίου, το οίκημα θα εξυπηρετούσε 100 άτομα ευπαθών ομάδων – γυναίκες με ανήλικα παιδιά. Στις 20 Δεκεμβρίου 2013 ο ΔΟΜ υπέγραψε συμφωνία με το υπουργείο Δημόσιας Τάξης, το οποίο θα αναλάμβανε να βρει τον χώρο και να στηρίξει τη λειτουργία της δομής, όταν θα τελείωναν τα χρήματα της Ε.Ε.

Το υπουργείο, ύστερα από συμφωνία με το ΙΚΑ, στο οποίο ανήκει το κτίριο «πρώην φιλοξενίας χανσενικών ανδρών» δίπλα στο Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής «Αγία Βαρβάρα», στην ομώνυμη περιοχή, εξασφάλισε τη μακροχρόνια μίσθωσή του έναντι συμβολικού ποσού. Το κτίριο είχε παραμείνει κλειστό για δεκαετίες. Στα μέσα Φεβρουαρίου 2014 ο ΔΟΜ δημοσίευσε ανοιχτή πρόσκληση για τον εργολάβο που θα επισκεύαζε τον χώρο, ενώ είχε προηγηθεί –από την αρμόδια υπηρεσία του υπ. Δημόσιας Τάξης– η εξασφάλιση (27.02.2014) άδειας επισκευών στο κτίριο από την Πολεοδομία του Δήμου Αιγάλεω. Στα τέλη Μαρτίου, ωστόσο, και αφού είχαν ξεκινήσει οι εργασίες αποκατάστασης, κινητοποιήσεις που είχαν οργανωθεί από δημάρχους και υποψηφίους για τις αυτοδιοικητικές εκλογές (18 Μαΐου) εξανάγκασαν το υπουργείο Δημ. Τάξης να σταματήσει τις εργασίες.

Ο επικεφαλής του ΔΟΜ Δανιήλ Εσδράς δήλωσε την απογοήτευσή του για τον τρόπο που εξελίχθηκε η υπόθεση, εκτιμώντας ότι τις επόμενες εβδομάδες η Ε.Ε. θα ζητήσει πίσω τα χρήματά της. Από την πλευρά τους οι δήμαρχοι Αγ. Βαρβάρας και Αιγάλεω Γιώργος Καπλάνης και Δημήτρης Μπίρμπας εμφανίστηκαν δύσπιστοι απέναντι στο υπουργείο Δημόσιας Τάξης μιλώντας για το ενδεχόμενο, έπειτα από δύο χρόνια λειτουργίας (και χρηματοδότησης από την Ε.Ε.) ο χώρος να μετατρέπεται σε κέντρο κράτησης. Αρχικά προοριζόταν για άλλες χρήσεις (ΙΚΑ, γηροκομείο). Επίσης, μίλησαν για έλλειψη σαφούς ενημέρωσης εκ μέρους της πολιτείας.

Γ) Καλές Πρακτικές

1) Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ και Λιμενικού Σώματος της Ελλάδας

Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα (Υ.Α.) υπεγράφη στις 5 Σεπτεμβρίου 2014, στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου⁶⁴.

⁶⁴ Δελτίο Τύπου Ύπατης Αρμοστείας ΟΗΕ, 5 Σεπτεμβρίου 2014

Στόχος της συνεργασίας είναι η ενίσχυση της δυνατότητας ανταπόκρισης της Ελλάδας στις ανάγκες διαχείρισης των υπηκόων τρίτων χωρών (προσφύγων και μεταναστών) που εισέρχονται παράτυπα στη χώρα μέσω θαλάσσης, με πρόταξη την προστασία της ανθρώπινης ζωής, το σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και την τήρηση των κανόνων του διεθνούς, ευρωπαϊκού και εθνικού δικαίου που διέπουν την προστασία των προσφύγων.

Τα δύο μέρη, αναγνωρίζοντας τις σοβαρές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα από τη συνεχιζόμενη αύξηση του αριθμού των μικτών μεταναστευτικών ομάδων που εισέρχονται στην ελληνική επικράτεια μέσω θαλάσσης, προσβλέπουν στην ενδυνάμωση μιας συνεργασίας που ήδη συντελείται στις παραμεθόριες νησιωτικές περιοχές.

Ειδικότερα, η συνεργασία αποσκοπεί στην ενίσχυση του πλαισίου πρώτης υποδοχής των νέο-αφιχθέντων (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διασώζονται στη θάλασσα), για όσο διάστημα παραμένουν στην αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος και μέχρι την παραπομπή τους σε άλλες αρμόδιες, σύμφωνα με το νόμο, αρχές.

Τομείς συνεργασίας μεταξύ των δύο μερών είναι η ανταλλαγή ενημέρωσης για περιστατικά νέων αφίξεων με στόχο την κινητοποίηση για την κάλυψη αναγκών και την παροχή απαραίτητων υπηρεσιών (παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, ενημέρωση των νεοαφιχθέντων όσον αφορά σε δικαιώματα και υποχρεώσεις, κ.ά.). Επίσης, δίνεται έμφαση στην από κοινού προσπάθεια βελτίωσης των συνθηκών και του πλαισίου πρώτης εισόδου-υποδοχής, και στη στενότερη επικοινωνία σε ζητήματα που αφορούν την τήρηση κανόνων διεθνούς δικαίου σχετικά με την προστασία των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας (ασφαλής είσοδος στην επικράτεια, απρόσκοπτη πρόσβαση στη διαδικασία του ασύλου, σεβασμός της αρχής της μη-επαναπροώθησης).

Τέλος, τα δύο μέρη, αναγνωρίζοντας τη σημασία της διαρκούς εκπαίδευσης σε θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων, διεθνούς προστασίας και προστασίας των προσφύγων, θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για σχετικές με τα παραπάνω εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Η συνεργασία εστιάζει σε περιοχές όπου προκύπτουν νέες αφίξεις δια θαλάσσης και ειδικότερα στα νησιά του Β.Α. Αιγαίου και τα Δωδεκάνησα.

2) Βήματα προόδου στη λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου

Σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα στις 6 Φεβρουαρίου 2014, από την έναρξη λειτουργίας της, στις 7 Ιουνίου του 2013, έως το τέλος Ιανουαρίου 2014, η Υπηρεσία Ασύλου έχει δεχθεί 5.577 αιτήσεις για χορήγηση ασύλου, από μετανάστες που προέρχονται από 77 χώρες⁶⁵. Πάνω από τα τρία τέταρτα των αιτούντων είναι άνδρες.

⁶⁵ <http://www.kathimerini.com.cy/index.php?pageaction=kat&modid=1&artid=161745>

Τα ποσοστά αναγνώρισης κυμαίνονται από μηδενικά (για αιτούντες άσυλο από την Αλβανία και τη Γεωργία) έως το 99,1% για τους Σύρους και το 100% για τους Σομαλούς. Η μέση χρονική διάρκεια για την πρωτοβάθμια απόφαση επί του αιτήματος είναι 63 μέρες. Όπως σημειώνει η κ. Σταυροπούλου, η ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων έχει αρχίσει να οδηγεί «πολύ σταδιακά» σε έναν «εξορθολογισμό της ζήτησης», καθώς τα άτομα που προέρχονται από χώρες που όντως είναι πεδία μάχης βλέπουν ότι τα αιτήματα των συμπατριωτών τους εγκρίνονται, ενώ τα αιτήματα οικονομικών μεταναστών από χώρες φτωχές αλλά μη σπαρασσόμενες απορρίπτονται.

Η μεγαλύτερη διαφορά της νέας με την παλαιά κατάσταση, πέρα από την ταχύτερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, είναι τα σημαντικά αυξημένα ποσοστά αναγνώρισης. Σε πρώτο βαθμό, από τον Ιούνιο του 2013 έως και τον Ιανουάριο του 2014, χορηγήθηκε προσφυγικό καθεστώς στο 11,6% των αιτούντων άσυλο, ενώ άλλο 5,2% έλαβε καθεστώς επικουρικής προστασίας. Συνολικά, δηλαδή, ένας στους έξι αιτούντες –με κύριες χώρες προέλευσης το Αφγανιστάν, τη Συρία, το Ιράν, την Ερυθραία και το Σουδάν– έλαβε την προστασία που στερείται στη χώρα του και που δικαιούται βάσει του διεθνούς δικαίου. Το αντίστοιχο ποσοστό για το 2012, όταν η διαδικασία ήταν ακόμα στα χέρια της ΕΛ.ΑΣ., ήταν 0,9% – μακράν το χαμηλότερο στην Ε.Ε.

Περιφερειακά γραφεία της Υπηρεσίας Ασύλου λειτουργούν σήμερα στην Αττική (στην οδό Κατεχάκη), στον Βόρειο και τον Νότιο Εβρο, στη Λέσβο και στη Ρόδο, ενώ αυτοτελή κλιμάκια εξετάζουν αιτήματα κρατούμενων μεταναστών στη Θεσσαλονίκη και στην Αμυγδαλέζα. Η κ. Σταυροπούλου φιλοδοξεί ως το τέλος του έτους να λειτουργούν γραφεία και σε Σάμο, Χίο, Ηράκλειο και Πάτρα, που θα στελεχωθούν κυρίως μέσω αποσπάσεων και μετατάξεων – ίσως και με λίγη βοήθεια από τη διαθεσιμότητα.

Το προσωπικό της Υπηρεσίας Ασύλου φτάνει σήμερα τα 207 άτομα. Στην πλειοψηφία τους –και ειδικότερα μεταξύ των χειριστών που παίρνουν συνεντεύξεις από τους αιτούντες άσυλο και εισηγούνται την έγκριση ή απόρριψη της αίτησης σε πρωτοβάθμιο επίπεδο– είναι υπάλληλοι πανεπιστημιακής (συνήθως μεταπτυχιακής) εκπαίδευσης, νομικών, πολιτικών ή ανθρωπιστικών σπουδών.

Μία κρυφή πτυχή του έργου της υπηρεσίας, που δεν φαίνεται στα στατιστικά, όπως εξηγεί η κ. Σταυροπούλου, είναι οι περιπτώσεις «Δουβλίνου» (όπως τις αποκαλούν): οι αιτούντες άσυλο που ζητάει η Ελλάδα να γίνουν δεκτοί από άλλες χώρες, κυρίως για λόγους οικογενειακής επανένωσης. «Μέσα στο 2013, 674 άτομα έγιναν δεκτά από τρίτες χώρες κατόπιν δικού μας αιτήματος, βάσει του Δουβλίνου III». Ως γνωστόν, φυσικά, οι όροι των διαδοχικών «Δουβλίνων» παγίως οδηγούν στις αντίστροφες ροές, σύμπτωμα έλλειψης αλληλεγγύης την οποία η ίδια η επικεφαλής της Υπηρεσίας Ασύλου στηλιτεύει ως ενδεικτική της «υποκρισίας» των Ευρωπαίων εταίρων.

«Η κατάσταση είναι σαφώς πιο διαχειρίσιμη. Η προσέλευση παραμένει μεγάλη, αλλά επικρατεί ηρεμία, ενώ τα κυκλώματα δεν υφίστανται πλέον». Με αυτά τα λόγια περιγράφει στην «Κ» τη νέα τάξη πραγμάτων στο ακανθώδες μέτωπο της χορήγησης ασύλου στην Αθήνα η Μαρία Σταυροπούλου,

επικεφαλής της Υπηρεσίας Ασύλου του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Η νέα υπηρεσία, που από τον περασμένο Ιούνιο έχει αναλάβει τη διαχείριση της διαδικασίας ασύλου ανά την Ελλάδα, αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα προόδου στη μεταναστευτική πολιτική.

Η διαφορά είναι αισθητή πάνω απ' όλα στην πρωτεύουσα, όπου το προηγούμενο καθεστώς αποτελούσε εθνική ντροπή. Η Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής στην Πέτρου Ράλλη δεχόταν αιτήσεις μόνο μία ημέρα την εβδομάδα – Σάββατο. Οι μετανάστες συνέρρεαν στο σημείο μέρες πριν, προσπαθώντας να βρεθούν αρκετά μπροστά στην ουρά ώστε να είναι μεταξύ των περίπου 20 τυχερών που επιλέγονταν. Οι συμμορίες που πουλούσαν προνομιακές θέσεις στην ουρά αλώνιζαν, ενώ πολλές φορές ξεσπούσαν βίαιες συμπλοκές – υπό το αδιάφορο βλέμμα των αστυνομικών, όπως είχε συχνά καταγγελθεί. Παράλληλα, η έλλειψη εξειδικευμένης υπηρεσίας στα σημεία εισόδου της χώρας σήμαινε ότι οι μετανάστες έπρεπε να έλθουν στην Αθήνα για να καταθέσουν αίτημα ασύλου, επιδεινώνοντας μια ήδη εξαιρετικά προβληματική κατάσταση. Οι καθυστερήσεις έφταναν τα χρόνια και οι εκκρεμείς υποθέσεις είχαν αναρριχηθεί στις 45.000.

Η κ. Σταυροπούλου είχε το ιδανικό βιογραφικό για να αναλάβει την αναδιάρθρωση της διαδικασίας. Απόφοιτος του Πανεπιστημίου Αθηνών, του UCL στο Λονδίνο και του Harvard, με σχεδόν 20 χρόνια προϋπηρεσία στην Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ και ομιλήτρια τεσσάρων ξένων γλωσσών, η 48χρονη νομικός διέθετε τη γνώση, αλλά και τη διάθεση να συμβάλει. Όπως εξηγεί, σηματοδοτώντας την προσέγγιση της υπηρεσίας την οποία διοικεί, «επενδύουμε στη διαχείριση του κόσμου που είναι έξω από τα κάγκελα. Μας αφορά, θέλουμε να καταλαβαίνουν τι κάνουμε».

Η έμφαση αυτή στη διαχείριση, το εξειδικευμένο πολιτικό προσωπικό, που στρατολογήθηκε με πολύ κόπο (λόγω γραφειοκρατικών αγκυλώσεων και μνημονιακών περιορισμών) και οι αυξημένες ώρες λειτουργίας έχουν κάνει τη διαφορά. Το γραφείο της Αθήνας δέχεται περίπου 40 αιτήσεις την ημέρα, ενώ άλλες 10-20 κατατίθενται στα υπόλοιπα γραφεία της Υπηρεσίας ανά την Ελλάδα. Υψηλόβαθμος αστυνομικός εξέφρασε στην «Κ» την ανακούφιση που υπάρχει στην ΕΛ.ΑΣ. για την ανάληψη της αρμοδιότητας αυτής από την Υπηρεσία Ασύλου (η Πέτρου Ράλλη εξακολουθεί να χειρίζεται αιτήσεις που είχαν κατατεθεί πριν ξεκινήσει η λειτουργία της νέας υπηρεσίας). Οι εκκρεμείς υποθέσεις έχουν μειωθεί στις 27.000 και η κ. Σταυροπούλου εκτιμά ότι ως το τέλος του έτους, κανένας αιτών άσυλο δεν θα απευθύνεται πλέον στη Διεύθυνση Αλλοδαπών.

Υπάρχουν και επικριτικές φωνές. Σε κοινή ανακοίνωση που εξέδωσαν τον Δεκέμβριο, οργανώσεις που ασχολούνται με ζητήματα μετανάστευσης αναφέρθηκαν στις «μεγάλες ουρές» που εξακολουθούν να παρατηρούνται στην οδό Κατεχάκη (όπου βρίσκεται το περιφερειακό γραφείο Αττικής), στην έλλειψη «ικανοποιητικού μηχανισμού για τον εντοπισμό των ευάλωτων περιπτώσεων» και «επαρκούς διερμηνείας σε όλες τις γλώσσες». Επιπλέον, κατηγορήσαν την Υπηρεσία Ασύλου ότι συμπράττει με την ΕΛ.ΑΣ. στη γενικευμένη και παρατεταμένη κράτηση των αιτούντων άσυλο.

«Δίνουμε προτεραιότητα στην ταχεία διεκπεραίωση αιτήσεων κρατουμένων», απαντά η κ. Σταυροπούλου, χαρακτηρίζοντας την κριτική «παραφιλολογία» και σημειώνοντας ότι οι αποφάσεις πρώτου βαθμού σε τέτοιες υποθέσεις εκδίδονται σε 43 μέρες, σημαντικά ταχύτερα από τον –ούτως ή άλλως δραστικά βελτιωμένο– γενικό μέσο όρο (ο στόχος είναι να τελεσιδικούν εντός 90 ημερών). Για τις ευάλωτες περιπτώσεις (ανήλικοι, θύματα βασανιστηρίων) και της διερμηνείας έχουν επίσης υπάρξει βελτιώσεις, με την κρίσιμη συνδρομή ΜΚΟ όπως η Μετάδραση. Το πρόβλημα εκεί έγκειται στην καθυστερημένη αποδέσμευση των κοινοτικών πόρων προς τις οργανώσεις αυτές από το υπουργείο Εργασίας.

«Οι μονάδες διαχείρισης ευρωπαϊκών κονδυλίων είναι το λάδι της μηχανής. Δεν πρέπει να παίζουν τον ρόλο της σκουριάς», σημειώνει σχετικά η επικεφαλής της Υπηρεσίας Ασύλου. «Δεν μπορούμε να τα ρίχνουμε όλα στην κρίση και στο Μνημόνιο. Ολοι τελικά θα κριθούμε από τα αποτελέσματα που φέρνουμε», καταλήγει.

Επίσης, τον Ιούνιο του 2014 παρουσιάστηκαν από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τα αποτελέσματα του πρώτου έτους λειτουργίας της υπηρεσίας Ασύλου. Σύμφωνα με το υπουργείο, κατά τη διάρκεια του 2013 η διαδικασία για τη χορήγηση έγινε περισσότερο «δίκαιη και αποτελεσματική»⁶⁶. Πρόκειται για ένα μέτρο που στοχεύει στην προστασία των ατόμων που κινδυνεύουν στις χώρες καταγωγής τους και η υλοποίησή του αποτελεί δέσμευση του ελληνικού κράτους έναντι του Διεθνούς Δικαίου. Παράλληλα, όπως τονίζει στην «Κ» η διευθύντρια της υπηρεσίας, Μαρία Σταυροπούλου, το να αντεπεξέρχεται επαρκώς η χώρα μας στις υποχρεώσεις της θα δώσει τη δυνατότητα να ζητήσουμε πιο επιτακτικά από τις Ευρωπαϊούς εταίρους μας να αναλάβουν τις ευθύνες που τους αντιστοιχούν στο μεταναστευτικό. «Εργαστήκαμε πολύ σκληρά ξεκινώντας σχεδόν από το μηδέν, χωρίς νομικό πλαίσιο, προσωπικό, εξοπλισμό. Μπορούμε πλέον να πούμε ότι η νέα υπηρεσία Ασύλου λειτουργεί πολύ ικανοποιητικά. Για παράδειγμα καταφέραμε να μειώσουμε τον χρόνο αναμονής για την απάντηση σχετικά με την παροχή ασύλου από τα 5 - 6 χρόνια στους 4 μήνες» τονίζει η κ. Σταυροπούλου.

Ειδικότερα, ο μέσος χρόνος αναμονής εξέτασης του αιτήματος ασύλου ανέρχεται στις 122 ημέρες. Κατά το πρώτο έτος λειτουργίας, η υπηρεσία Ασύλου εξέτασε 8.945 αιτήσεις από τις οποίες 7.000 αφορούσαν άντρες, 1.945 γυναίκες και 430 ασυνόδευτα ανήλικα. Από αυτές, έχουν βγει 4.600 αποφάσεις σε πρώτο βαθμό εκ των οποίων το 79,9% ήταν αρνητικές, στο 14% των περιπτώσεων αποφασίστηκε η παροχή ασύλου και στο 6,1% επικουρική προστασία. Από τις 2.015 αιτήσεις που κατατέθηκαν σε δεύτερο βαθμό απορρίφθηκαν οι 1.735, δόθηκε προσφυγικό καθεστώς σε 198 περιπτώσεις και επικουρική προστασία σε 82 περιπτώσεις. Η χορήγηση ασύλου αφορά κυρίως άτομα από Συρία, Ερυθραία, Σουδάν, Σομαλία αλλά και το σύνολο των Παλαιστινίων. Η πλειοψηφία των αιτημάτων (81,6%) κατατέθηκε στην Αττική.

⁶⁶ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 17/6/2014

Μολονότι η κατάσταση θεωρείται σχετικά καλύτερη από την εποχή της αστυνομικής διαχείρισης, ο ένας χρόνος λειτουργίας της αρμόδιας υπηρεσίας αποκαλύπτει σωρεία προβλημάτων.

Η Υπηρεσία έδωσε μέχρι το τέλος Μαΐου του 2014 8.945 δελτία σε αιτούντες άσυλο, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της που δημοσιοποιήθηκαν στις 16 Ιουνίου 2014.

Από τις αιτήσεις που έχουν καταγραφεί, 4.600 έχουν κριθεί σε πρώτο βαθμό (και άλλες 1.344 έχουν θεωρηθεί απαράδεκτες ή έχουν διακοπεί). Προσφυγικό καθεστώς δόθηκε σε 643 ανθρώπους (14%) και καθεστώς επικουρικής προστασίας σε 283 (6,1%). Στις δευτεροβάθμιες Επιτροπές Προσφυγών, προσφυγικό καθεστώς δόθηκε σε 198 ανθρώπους (9,8%) και καθεστώς επικουρικής προστασίας σε 82 (4,1%).

Τα στοιχεία αναδεικνύουν μια βελτιωμένη εικόνα σε σχέση με την απαράδεκτη κατάσταση που επικρατούσε, όταν η διαδικασία ασύλου βρισκόταν στην αρμοδιότητα της αστυνομίας, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά προβλήματα, όπως τα έχουν επισημάνει κατά καιρούς οργανώσεις για τα δικαιώματα των προσφύγων.

Το σημαντικότερο πρόβλημα παραμένει η απουσία της Υπηρεσίας από το μεγαλύτερο μέρος της επικράτειας, γεγονός που συνεπάγεται πολυήμερες και πολυέξοδες μετακινήσεις για όσους θέλουν να κάνουν αίτηση ασύλου. Εκτός από την Αττική, όπου λειτουργεί η κεντρική υπηρεσία στην Κατεχάκη και ένα κλιμάκιο στο κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας, περιφερειακά γραφεία λειτουργούν σήμερα μόνο στον βόρειο και τον νότιο Εβρο, στη Λέσβο και τη Ρόδο. Σε αυτά προστίθεται ένα κλιμάκιο στη Θεσσαλονίκη.

Ακόμα και στην κεντρική υπηρεσία, όπου έχει καταγραφεί το 81,6% των αιτήσεων (7.303 αιτήσεις), η πρόσβαση παραμένει προβληματική, με ολονύκτιες ουρές να σχηματίζονται έξω από την Υπηρεσία. Όσοι κατορθώνουν να εισέλθουν εφοδιάζονται απλώς με την ημερομηνία ενός ραντεβού για την καταγραφή του αιτήματος ασύλου, παραμένοντας μέχρι τότε στο έλεος των αστυνομικών επιχειρήσεων.

Πρόβλημα εντοπίζεται και στις ίδιες τις αποφάσεις, καθώς παρατηρούνται αντιφάσεις μεταξύ των αποφάσεων και πιέσεις για γρήγορη διεκπεραίωση. Στις δευτεροβάθμιες αποφάσεις, οι Επιτροπές απλώς επανεξετάζουν τον φάκελο της πρωτοβάθμιας εξέτασης, χωρίς την εκ νέου παρουσία του ανθρώπου που προσφεύγει.

Προβληματική θεωρείται επίσης η απόφαση της Υπηρεσίας να χορηγεί σε ανθρώπους που προέρχονται από χώρες με μικρό ποσοστό θετικών αποφάσεων δελτίο αίτησης διάρκειας μόνο 45 ημερών, αντί για τέσσερις μήνες. Όχι μόνο συνιστά διάκριση αυτή η απόφαση, αλλά και εμποδίζει τους ανθρώπους αυτούς να αναζητήσουν δουλειά και να ζήσουν με στοιχειώδη αξιοπρέπεια.

Πολύμηνη καθυστέρηση παρατηρείται στην καταγραφή των αιτήσεων των κρατούμενων, όπως και στην εξέταση των μεταγενέστερων αιτημάτων, όπως ονομάζονται τα αιτήματα που είχαν υποβληθεί παλιότερα στην αστυνομία και τώρα ζητείται η επανεξέτασή τους.

3) Ενίσχυση των Κινητών Μονάδων Πρώτης Υποδοχής για αλλοδαπούς

Συνολικά 4.900 αλλοδαποί έχουν λάβει τις υπηρεσίες πρώτης υποδοχής από τις δύο «Κινητές Μονάδες Πρώτης Υποδοχής» που άρχισαν να λειτουργούν στη χώρα μέσα στο 2014⁶⁷. Το έργο των Κινητών Μονάδων περιλαμβάνει την ενημέρωση των αλλοδαπών για τα δικαιώματά τους, όπως η πρόσβαση σε διεθνή προστασία, οι διαδικασίες αίτησης ασύλου, η δυνατότητα οικογενειακής επανένωσης για όσους έχουν οικογένεια σε άλλο κράτος και συνολικά για τις εναλλακτικές που έχουν μετά την παράνομη είσοδό τους στη χώρα. Χθες παρουσιάστηκε το έργο της ενίσχυσης των Κινητών Μονάδων της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, που αποτελεί πολιτική υπηρεσία του υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Το ανθρώπινο δυναμικό των δύο Κινητών Μονάδων πραγματοποιεί, μεταξύ άλλων, τον πρώτο ιατρικό έλεγχο, παραπέμπει σε νοσοκομεία όσους χρήζουν νοσηλείας, ενώ αναλαμβάνει και την περίθαλψη ελαφριών περιστατικών, όπως είναι η παροχή αντιβίωσης ή ινσουλίνης για διαβητικούς. Παράλληλα οι Κινητές Μονάδες διαθέτουν κοινωνικό λειτουργό και ψυχολόγο για την ψυχοκοινωνική τους υποστήριξη, ενώ προχωρούν και σε διαγνώσεις ατόμων που έχουν υποστεί κακοποίηση ή ανήκουν σε ευάλωτες κατηγορίες, οι οποίες δεν είναι προφανείς εκ πρώτης όψεως. Όσον αφορά τους ανήλικους, επικοινωνούν με τον εισαγγελέα ανηλίκων και τις αρμόδιες υπηρεσίες και φροντίζουν το παιδί μέχρι να βρεθεί ανοιχτή θέση σε κάποιο κέντρο φιλοξενίας. Παρέχουν είδη ατομικής υγιεινής όπως είναι σαπούνια, οδοντόβουρτσες, παπούτσια, ρούχα.

Η ιδιαιτερότητα των κινητών μονάδων είναι ότι διαθέτουν ευελιξία στη μετακίνηση, ενώ δεν περιλαμβάνουν κάποια εγκατάσταση για τη σίτιση ή τη φιλοξενία των αλλοδαπών. Αυτές τις υπηρεσίες τις αναλαμβάνει η Ελληνική Αστυνομία.

Οι δύο κινητές μονάδες που υπάρχουν σήμερα σταθμεύουν σε Σάμο και Λέσβο, όπου παρατηρούνται μεγάλες μεταναστευτικές ροές και στόχος είναι έως το τέλος του 2016 να αυξηθούν σε τέσσερις. Κάθε μονάδα διαθέτει 8 έως 10 άτομα όλων των ειδικοτήτων (ιατροί, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, διερμηνείς).

Δ)) Δικαστικές αποφάσεις, εκθέσεις, γνωματεύσεις και έρευνες για ζητήματα Στέγασης / Διαμονής

1) Γνωμοδότηση του Συνηγόρου του Πολίτη για την ενοικίαση του οικοπέδου των Ρομά στην Αλικαρνασό

Φραγμό στα σχέδια της δημοτικής Αρχής να ενοικιάσει το ακίνητο όπου βρίσκεται ο καταυλισμός των Τσιγγάνων σε ιδιώτη με σκοπό να δημιουργήσει μεγάλο εμπορικό κέντρο, μέσω του οποίου θα δρομολογηθεί και η έξοδος των

⁶⁷ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 16/9/2014

Ρομά από το χώρο, έθεσε τον Ιανουάριο του 2014 ο Συνήγορος του Πολίτη με έγγραφη παρέμβαση του προς τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Γιώργο Δεικτάκη. Ειδικότερα, η Ανεξάρτητη Αρχή τεκμηριώνει νομικά γιατί ο Δήμος δεν νομιμοποιείται να προχωρήσει στο χειρισμό αυτό, ξεκαθαρίζοντας δύο στοιχεία⁶⁸:

- Πρώτον ότι η στεγαστική αποκατάσταση των Τσιγγάνων και η κοινωνική του ένταξη δεν αποτελεί ευθύνη των ιδιωτών.
- Δεύτερον ότι η πολιτεία οφείλει να αναλάβει τις ευθύνες της απέναντί τους σε ό,τι αφορά την αξιοπρεπή διαβίωσή τους που εξακολουθεί να τελεί υπό την εγγύηση των αρμόδιων κρατικών οργάνων.

Το ενδιαφέρον της υπόθεσης εκτός των άλλων, είναι ότι ο Δήμος Ηρακλείου, ενώ είχε στα χέρια του αναλυτικό υπόμνημα του Συνήγορου του Πολίτη από τις 31-7-13, το οποίο με νομική τεκμηρίωση εξηγούσε ότι δεν νομιμοποιείται να προχωρήσει στην εκδίωξη των Τσιγγάνων από ιδιώτες στους οποίους θα μισθώσει το ακίνητο που βρίσκεται ο καταυλισμός, το αγνόησε προκλητικά, αποφασίζοντας να προχωρήσει την όλη διαδικασία όπως την είχε δρομολογήσει εξ αρχής...

Έτσι στο εν λόγω ζήτημα επανέρχεται ο Συνήγορος του Πολίτη που τώρα ζητά την παρέμβαση του κ.Δεικτάκη, ξεκαθαρίζοντας ότι θα πρέπει να εφαρμόσει το νόμο -όπως χαρακτηριστικά τονίζει- προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπρεπή και ασφαλής εγκατάσταση των Ρομά στον καταυλισμό και η σταδιακή ενδεχομένως μετεγκατάσταση τους σε οργανωμένο χώρο που θα υποδείξει σε εύλογο χρόνο.

Η δημοτική Αρχή επέλεξε να δρομολογήσει στην “καρδιά” του καλοκαιριού, με αθόρυβες διαδικασίες, την ενοικίαση του μεγάλου ακινήτου που σήμερα βρίσκεται ο καταυλισμός των Τσιγγάνων, χωρίς να έχει πάρει την παραμικρή απόφαση για το πού θα οδηγηθούν δεκάδες οικογένειες Ρομά που ζουν εκεί εδώ και 30 χρόνια(!) και χωρίς φυσικά να τους ενημερώσει στοιχειωδώς για την απόφασή της αυτή! Στόχος της ενέργειας ήταν είναι η εκδίωξη των Τσιγγάνων από τον χώρο του καταυλισμού με συνοπτικές διαδικασίες, μέσω ιδιώτη, ο οποίος θα προχωρήσει στην ενοικίαση της τεράστιας δημοτικής έκτασης και μάλιστα με όρους που παραπέμπουν σε παραχώρηση, αφού ο χρόνος μίσθωσης φτάνει τα 55 χρόνια...

Οι πρωτοφανείς αυτοί χειρισμοί αποτυπώνουν με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο την βαθύτατη κοινωνική αναλγησία της πολιτικής ηγεσίας του δήμου που ουσιαστικά εξοστρακίζει τους Τσιγγάνους, -και μάλιστα εν αγνοία τους- για να παραδώσει στα χέρια ιδιωτών, για 55 χρόνια, μια τεράστια έκταση εμβαδού 139.796,08 τμ. Η όλη διαδικασία της ενοικίασης του ακινήτου φέρει τη σφραγίδα του αντιδημάρχου Β.Σισαμάκη, ο οποίος όταν ρωτήθηκε από την “Π” γιατί δεν ενημερώθηκαν οι Τσιγγάνοι για την δρομολογούμενη απομάκρυνση τους από τον καταυλισμό, απάντησε “Πρώτα να βρούμε τον ενοικιαστή, και μετά θα δούμε τι θα γίνει με τους Τσιγγανούς”...

⁶⁸ <http://www.patris.gr/articles/255288/169176#.UtcYd4H-KuK>

Έτσι ο διαγωνισμός έγινε, ο ανάδοχος ανακηρύχθηκε, αλλά οι Τσιγγάνοι ακόμα δεν έχουν ενημερωθεί επισήμως από τη δημοτική Αρχή για τα μεγαλεπήβολα σχέδια αξιοποίησης του ακινήτου, που περιλαμβάνει την κακήν κακώς εκδίωξη τους από το χώρο μέσω του ιδιώτη...με τον οποίο αναμένεται να υπογραφεί συμφωνία μέχρι το τέλος του μήνα.

Ωστόσο, μετά την παρέμβαση του Συνήγορου του Πολίτη, όπως είναι προφανές, συμφωνία δεν μπορεί να υπογραφεί, καθώς όπως ξεκαθαρίζει στην παρέμβαση του, “ο Δήμος Ηρακλείου δεν πρέπει να προβεί στη σχεδιαζόμενη εντός των αμέσως επόμενων δύο ημερών δημοπράτηση εκμίσθωσης του ακινήτου σε ιδιώτη που ενδεχομένως να περιλαμβάνει και “αποζημίωση” από αυτόν τον ιδιώτη που θα την κερδίσει στους κατοίκους του καταυλισμού, προκειμένου αυτοί να απομακρυνθούν από το χώρο που θα αποκτήσει προς χρήση. Μια τέτοια ενέργεια δεν περιλαμβάνει καμία περαιτέρω μέριμνα ως προς το πού θα πάνε οι Τσιγγάνοι να εγκατασταθούν και να στεγαστούν. Αντιθέτως θα πρέπει με δική σας πρωτοβουλία και καθοδήγηση να ληφθούν οι αναγκαίες αποφάσεις και να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες ούτως ώστε να προετοιμαστεί ο κατάλληλος χώρος μετεγκατάστασης τους για να τους δεχτεί.

Εφόσον ο χώρος αυτός καταλλήλως διαμορφωμένως υπάρχει τότε θα τους υποδεχτεί ως ο τόπος που θα εγκατασταθούν μόνιμως. Ο δήμος και γενικότερα η αυτοδιοίκηση μπορεί να τους συνδράμει με όποιο τρόπο κρίνει ότι μπορεί περαιτέρω να βοηθήσει στην ανακατασκευή των οικιών τους σε νέο χώρο...». Στο κείμενο του Συνηγόρου του Πολίτη γίνεται αναφορά στην υφιστάμενη νομοθεσία και αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπου ξεκαθαρίζεται σαφώς ότι «δεν επιτρέπεται η εκδίωξη άστεγων Ρομά, κατοίκων εφόσον ξεπερνά το πρόσφορο αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη ενός θεμιτού σκοπού για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών χωρίς μάλιστα να τους υποδεχτεί χώρος έστω και προσωρινής αξιοπρεπούς εγκατάστασης”.

2) Δικαίωση του Μοχάμεντ Χαμίντ από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών

Ελεύθερος αφέθηκε στις 18/5/2014 μετά από έναν χρόνο άδικης προφυλάκισης ο Μοχάμεντ Χαμίντ, ο πολιτικός πρόσφυγας από την Ερυθραία που δεν μπορούσε να απελευθερωθεί, εξαιτίας εκκρεμούς δικαστικής απέλασης εναντίον του⁶⁹. Το ίδιο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών που πριν από ένα χρόνο είχε διατάξει την παράταση της κράτησής του για άλλα δύο εξάμηνα, με καινούργιο βούλευμα άλλαξε τη στάση του και αντικατέστησε τους όρους που του είχαν επιβληθεί, δίνοντάς του ουσιαστικά άδεια παραμονής. Σύμφωνα με την απόφαση, για τα επόμενα τέσσερα χρόνια θα

⁶⁹ <http://left.gr/news/dikaios-gia-ton-mohament-hamint#sthash.ReJJvnEX.vm6GkqAK.dpuf>

πρέπει να παρουσιάζεται μια φορά τον μήνα σε Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής την οποία θα δηλώσει ως μόνιμη κατοικία του.

Συγκινημένος κατά την αποφυλάκισή του ο Μοχάμεντ προσπαθούσε με κάθε τρόπο -παρότι δεν μιλάει καθόλου ελληνικά- να ευχαριστήσει τους ανθρώπους που στάθηκαν δίπλα του, τους δικηγόρους από το Νομικό Παρατηρητήριο για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων και κυρίως τους συγκρατούμενούς του από τη β' πτέρυγα Φυλακών Λάρισας, χάρη στους οποίους ενημερώθηκαν δικηγόροι για την απίστευτη ιστορία που τον ακολουθούσε. Από τη δικτατορία στη χώρα του, τους βασανισμούς με καυτά σίδερα σε όλο του το σώμα, τη σύλληψή του στην Ελλάδα, τα 4 χρόνια της φυλακής για μια υπόθεση ναρκωτικών, τη γραφειοκρατική ομηρία που οδήγησε στην απεργία πείνας.

«Τον πείσαμε να σταματήσει μετά από 20 μέρες. Είχε ήδη χάσει πολλά κιλά και η ζωή του κινδύνευε», εξηγεί η δικηγόρος του Κωνσταντίνα Κάτσια (Παρατηρητήριο Δικαιωμάτων Κρατουμένων), η οποία χαρακτηρίζει εξαιρετικής σημασίας για τους πολιτικούς πρόσφυγες τη νομολογία του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, λίγες εβδομάδες μετά την 47η καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου για τις άθλιες συνθήκες κράτησης και την εξευτελιστική μεταχείριση μεταναστών.

3) Αναστολή απέλασης Κενυάτισσας αιτούσας άσυλο από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών

Στις 19 Ιουλίου 2014, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών με την υπ' αριθμ. 419/2014 απόφασή του ανέστειλε προσωρινά την επαναπροώθηση Κενυάτισσας και των τριών ανήλικων παιδιών της, καθώς διατρέχει τον κίνδυνο να υποστεί στην Κένυα ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων (κλειτοριδεκτομή), αλλά και να βασανιστούν τα παιδιά της⁷⁰. Είναι η πρώτη απόφαση της ελληνικής δικαιοσύνης που με αφορμή αίτημα χορήγησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με την Σύμβαση της Γενεύης του 1951, ασχολήθηκε με τον ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων των γυναικών (Female genital mutilation - FGM).

Ειδικότερα, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών το απασχόλησε η περίπτωση της Κενυάτισσας η οποία εισήλθε αεροπορικώς στην Ελλάδα στις 3 Σεπτεμβρίου του 2002 και η οποία, όπως υποστηρίζει, εγκατέλειψε τη χώρα της γιατί χρειαζόταν οικονομική βοήθεια προκειμένου να εγχειριστεί το παιδί της που έχει πρόβλημα στα πόδια. Όταν ήρθε στην Ελλάδα υπέβαλε αίτημα διεθνούς προστασίας -σύμφωνα τη Σύμβαση της Γενεύης- στο περιφερειακό γραφείο ασύλου Αττικής, για τον εαυτό της και τα τρία ανήλικα παιδιά της ηλικίας 13, 5 και 3 ετών. Το τελευταίο μάλιστα ήταν νόμιμο παιδί αμερικανού πολίτη.

Στο αίτημά της ανέφερε ότι δεν επιθυμεί να επιστρέψει στη χώρα της, γιατί ανήκει στη φυλή Kikuyu, που υποβάλλουν τις γυναίκες σε κλειτοριδεκτομή.

⁷⁰ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231335938>

Παράλληλα, ανέφερε ότι ο ίδιος κίνδυνος ελλοχεύει από την οργάνωση Mungiki που δραστηριοποιείται σε πολλές περιοχές της Κένυας.

Το περιφερειακό γραφείο ασύλου Απτικής απέρριψε το αίτημά της με την αιτιολογία ότι η Κενυάτισσα και τα ανήλικα παιδιά της δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις χορήγησης του καθεστώτος του πρόσφυγα της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για να τεθούν σε καθεστώς προστασίας. Στη συνέχεια κατέθεσε στην αρμόδια επιτροπή του υπουργείου Δημόσιας Τάξης προσφυγή, με την οποία ζητούσε την επανεξέταση της αίτησής της για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας.

Η επιτροπή του υπουργείου Δημόσιας Τάξης απέρριψε και αυτή την προσφυγή της με την αιτιολογία ότι δεν κατέθεσε «αδιάσειστα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο επικαλούμενος φόβος της λόγω του κινδύνου υποβολής στην πρακτική του FGM από την οργάνωση Mungiki μπορεί να θεωρηθεί εύλογος και θεμελιωμένος σε αντικειμενικά δεδομένα, ώστε να συνάγεται ότι υπάρχει άμεσος και αναπότρεπτος κίνδυνος για τη ζωή ή τη σωματική της ακεραιότητα σε περίπτωση επιστροφής στη χώρα καταγωγής της».

Επίσης, η ίδια αρμόδια επιτροπή ανέφερε ότι «δεν προκύπτει κίνδυνος να υποστεί σε περίπτωση επιστροφής στη χώρα της σοβαρή βλάβη που συνίσταται σε θανατική ποινή ή βασανιστήρια, καθώς και στη Κένυα και ιδιαίτερα στην πόλη Ναϊρόμπι (τόπο τελευταίας διαμονής της), δεν υφίστανται συνθήκες διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης που να οδηγούν στην πιθανολόγηση σοβαρής βλάβης, λόγω αδιακρίτως ασκούμενης βίας». Τελικά, κατέληξε η επιτροπή ότι στο πρόσωπο της αλλοδαπής μητέρας και των παιδιών της δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν ως πρόσφυγες ή δικαιούχοι επικουρικής προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Πέρα από όλα αυτά η επιτροπή ανέφερε ότι συντρέχουν στα πρόσωπα και των τεσσάρων οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους και παρέπεμψε το ζήτημα σε άλλη αρμόδια αρχή.

Η Κενυάτισσα προσέφυγε στην Δικαιοσύνη υποστηρίζοντας ότι εάν επιστέψει στην Κένυα θα υποστούν αυτή και τα παιδιά της «ανεπανόρθωτη βλάβη που συνίσταται για την ίδια στην υποβολή σε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση και για καθένα από τα παιδιά της στην υποχρεωτική στρατολόγηση από εγκληματική οργάνωση (για το πρώτο), σε πιθανή αρπαγή από τις εγκληματικές οργανώσεις (για το δεύτερο) και σε κίνδυνο δίωξης του (για το τρίτο), γιατί είναι νόμιμο τέκνο Αμερικανού πολίτη. Το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών με πρόεδρο την πρόεδρο Εφετών Σταυρούλα Λιάγκου και εισηγήτρια την εφέτη Σταυρούλα Μπρούστα, έκανε δεκτή προσωρινά την αίτησή της και αποφάνθηκε ότι η επαναπροώθηση τους στην Κένυα ενδέχεται να τους προκαλέσει βλάβη ανεπανόρθωτη, «συνιστάμενη σε έκθεση σε κίνδυνο της σωματικής τους ακεραιότητας».

Κατόπιν αυτών το Εφετείο ανέστειλε προσωρινά την απόφαση της αρμόδια επιτροπής του υπουργείου Δημόσιας Τάξης μέχρι να αποφανθεί οριστικά για την τύχη της Κενυάτισσας, ενώ διέταξε τις αρμόδιες κρατικές αρχές να απέχουν από κάθε ενέργεια η οποία θα είχε ως συνέπεια «την

εξαναγκασμένη αναχώρηση» της Κενυάτισσας και των παιδιών της από την Ελλάδα και την επιστροφή στην πατρίδα τους. Ακόμη, το δικαστήριο διέταξε να τις επιστρέψουν -εάν της έχει αφαιρεθεί- το «ειδικό δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού» και να προβούν στην παράταση της ισχύος του, εάν έχει λήξει.

4) Έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας σχετικά με τις απωθήσεις προσφύγων στην Ελλάδα

Τον Απρίλιο του 2014 με έκθεση της η Διεθνής Αμνηστία ζήτησε να σταματήσει η παράνομη και εξευτελιστική απέλαση υποψήφιων προσφύγων, τονίζοντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να επιβάλει κυρώσεις στην Ελλάδα για την παράλειψή της να εξαλείψει την τακτική και διαδεδομένη πρακτική της απώθησης προσφύγων και μεταναστών που φτάνουν στα σύνορά της αναζητώντας προστασία, ασφάλεια και καλύτερο μέλλον στην Ευρώπη⁷¹.

Η έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας, με τίτλο «Ελλάδα – Σύνορα Ελπίδας και Φόβου», περιέχει νέα στοιχεία για τη συνεχιζόμενη, επίμονη και ντροπιαστική μεταχείριση από τις ελληνικές αρχές ανθρώπων που διακινδυνεύουν τη ζωή τους για να βρουν καταφύγιο στην Ευρώπη. Αυτό παραβιάζει ευθέως τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδας για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η έκθεση καλεί την ΕΕ να χρησιμοποιήσει την εξουσία της για να κινήσει νομικές διαδικασίες εναντίον της Ελλάδας επειδή παραλείπει να τηρήσει τις υποχρεώσεις της.

«Η μεταχείριση των προσφύγων και των μεταναστών στα σύνορα της Ελλάδας είναι απαράδεκτη. Πάρα πολύ συχνά, αντί να βρουν άσυλο, αντιμετωπίζονται με βία και εκφοβισμό. Υπάρχουν περιπτώσεις που τους έγδυσαν, τους έκλεψαν τα υπάρχοντά τους, ακόμα και τους σημάδευσαν με τα όπλα πριν τους απωθήσουν στην άλλη πλευρά των συνόρων, στην Τουρκία», δήλωσε ο Τζον Νταλχούσεν, Διευθυντής του Προγράμματος για την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία. «Οι άνθρωποι που πραγματοποιούν αυτές τις απωθήσεις είναι κρατικά όργανα. Επομένως, οι ελληνικές αρχές φέρουν αμέριστη την ευθύνη για τις ενέργειές τους. Οι αρχές πρέπει να αναγνωρίσουν ανοιχτά την παράνομη και συχνά επικίνδυνη πρακτική των απωθήσεων και να διασφαλίσουν τον τερματισμό της» υπογράμμισε. Οι απωθήσεις είναι συλλογικές απελάσεις μεταναστών στην άλλη πλευρά των συνόρων που διέσχισαν, πίσω εκεί απ' όπου ήρθαν. Αποτελούν παράνομη απέλαση μιας ομάδας ανθρώπων χωρίς να εξεταστούν οι ατομικές τους περιστάσεις και στερώντας τους τη δυνατότητα να ζητήσουν άσυλο. Οι απωθήσεις απαγορεύονται ρητά από το ελληνικό, το ευρωπαϊκό και το διεθνές δίκαιο, τονίζει στη σχετική της ανακοίνωση η Διεθνής Αμνηστία.

⁷¹ <http://left.gr/news/i-diethnis-amnistia-kataggellei-tin-ellada-gia-tis-apothiseis-prosfygon#sthash.vn3W8PuB.pd8q8GDh.dpuf>

Μεταξύ Σεπτεμβρίου 2012 και Απριλίου 2014, η Διεθνής Αμνηστία μίλησε με 148 μετανάστες και πρόσφυγες για τις τραυματικές και συχνά βίαιες εμπειρίες τους στην προσπάθεια να εισέλθουν στην Ελλάδα. Σχεδόν οι μισοί είπαν ότι είχαν απωθηθεί από την Ελλάδα στην Τουρκία, κάποιιοι πάνω από μία φορά. Η νέα έρευνα της Διεθνούς Αμνηστίας δείχνει ότι η πρακτική των απωθήσεων είναι τακτική και διαδεδομένη. Συμβαίνουν τακτικά, σύμφωνα με την οργάνωση, κατά μήκος των χερσαίων συνόρων στην περιοχή του Έβρου στη βορειοανατολική Ελλάδα, τα οποία περιπολούνται από χιλιάδες συνοριοφύλακες και προστατεύονται εν μέρει από φράχτη μήκους 10,5 χλμ. Άλλοι απωθήθηκαν γύρω από τα νησιά Λέσβο, Χίο και Σάμο στο Αιγαίο.

Δύο αδελφές, που διέφυγαν από τον πόλεμο στη Συρία, περιέγραψαν στη Διεθνή Αμνηστία τη μεταχείριση στην οποία υποβλήθηκαν οι ίδιες και 40 άλλοι από Έλληνες αστυνομικούς αφού διέσχισαν τα σύνορα με την Τουρκία. Είπαν ότι άνδρες που φορούσαν μαύρες κουκούλες και μαύρες ή σκούρες μπλε στολές τούς έβαλαν σε πλαστικές βάρκες και τους μετέφεραν στην άλλη πλευρά του ποταμού Έβρου, πίσω στην Τουρκία. Η μία από τις αδελφές είπε στη Διεθνή Αμνηστία: «Οι αστυνομικοί [...] μας έβριζαν και μας έσπρωχναν [...] Μας παρέδωσαν σε ανθρώπους που φορούσαν μαύρες κουκούλες και μαύρες ή σκούρες μπλε στολές. Εκείνοι [οι άνδρες με τις κουκούλες] μας πήραν τα χρήματα και τα διαβατήρια. Μετά, κατά ομάδες, μας πήγαν με μικρές βάρκες απέναντι στην τουρκική πλευρά χωρίς τίποτα άλλο παρά τα ρούχα που φορούσαμε».

Μια ομάδα 11 Αφγανών και Σύρων, οκτώ από τους οποίους παιδιά, έχασαν τη ζωή τους όταν μια ψαρόβαρκα που μετέφερε 27 ανθρώπους βυθίστηκε κοντά στο Φαρμακονήσι στις 20 Ιανουαρίου 2014. Δύο από τους επιζώντες, που έχασαν συγγενείς τους, είπαν στη Διεθνή Αμνηστία ότι η βάρκα βυθίστηκε καθώς Έλληνες λιμενικοί τη ρυμουλκούσαν με μεγάλη ταχύτητα, κάνοντας ελιγμούς, προς την Τουρκία. Οι αρχές έχουν αρνηθεί ότι αυτή ήταν επιχείρηση απώθησης, επισημαίνει η διεθνής οργάνωση προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στις 6 Μαρτίου 2014, Έλληνες λιμενικοί πυροβόλησαν με πραγματικά πυρά εναντίον μικρής βάρκας με 16 Σύρους που προσπαθούσε να φτάσει στις Οινούσες από την Τουρκία. Τρεις άνθρωποι τραυματίστηκαν, αναφέρει η Αμνηστία. Οι Έλληνες λιμενικοί ισχυρίστηκαν ότι πυροβόλησαν σε αυτοάμυνα καθώς το σκάφος των προσφύγων προσπαθούσε να εμβολίσει το δικό τους. Οι πρόσφυγες είπαν στη Διεθνή Αμνηστία ότι δεν συνέβη τίποτα τέτοιο και ότι είχαν όλοι σηκώσει ψηλά τα χέρια για να δείξουν ότι ήταν άοπλοι και ότι δεν αποτελούσαν απειλή. Ένας πρόσφυγας είπε στη Διεθνή Αμνηστία: «Νόμιζα ότι ήταν ψεύτικες σφαίρες αλλά τότε άκουσα κάποιον να φωνάζει [...] ένα κορίτσι ήταν γεμάτο αίματα. Ήμασταν όλοι πολύ τρομαγμένοι. Ήταν σαν να μην έφυγα ποτέ από τον πόλεμο». Οι τρέχουσες πολιτικές στις Βρυξέλλες, την πρωτεύουσα της ΕΕ, κλίνουν έντονα προς την αποτροπή και την πρόληψη της παράτυπης μετανάστευσης αντί για την παροχή προστασίας σε όσους τη χρειάζονται, σημειώνει η Διεθνής Αμνηστία. Η Επιτροπή της ΕΕ διέθεσε

227.576.503 ευρώ από το 2011 μέχρι το τέλος του 2013 για να κρατήσει η Ελλάδα έξω τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, αλλά μόνο €19.950.000 για να βοηθήσει την υποδοχή τους κατά το ίδιο διάστημα, επισημαίνεται στο σχετικό δελτίο Τύπου που συνοδεύει τη δημοσιοποίηση της έκθεσης.

Καθώς η Ευρώπη χτίζει ψηλότερα τείχη, οι πρόσφυγες και οι μετανάστες παίρνουν ολοένα πιο επικίνδυνες διαδρομές. Στο Αιγαίο και μόνο, τουλάχιστον 188 άνθρωποι, μεταξύ των οποίων παιδιά και βρέφη, πνίγηκαν ή αγνοούνται μεταξύ Αυγούστου 2012 και Μαρτίου 2104. «Η Ελλάδα είναι ένα κράτος στην πρώτη γραμμή του Φρουρίου Ευρώπη, και παρ' όλο που τα κράτη έχουν το προνόμιο να ελέγχουν τα σύνορά τους, αυτό ποτέ δεν πρέπει να γίνεται με κόστος τις ζωές και την ασφάλεια εκείνων που απεγνωσμένα αναζητούν προστασία ή απλώς μια καλύτερη ζωή» δήλωσε ο Τζον Νταλχούσεν.

«Οι απωθήσεις παραβιάζουν ξεκάθαρα το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να ενεργήσει αμέσως ώστε να κινήσει νομικές διαδικασίες κατά της Ελλάδας για αυτήν την ντροπιαστική πρακτική και να την τερματίσει μια για πάντα». * Η Διεθνής Αμνηστία αναφέρει ότι μετά τα πορίσματα της έκθεσης του 2013, συνέλεξε σχεδόν 95.000 υπογραφές από ολόκληρη την Ευρώπη και το Ισραήλ που παροτρύνουν τις ελληνικές αρχές να δώσουν άμεσο τέλος στις απωθήσεις.

Η οργάνωση αναφέρει ότι «λυπάται για το γεγονός ότι τον Απρίλιο του 2014 ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Νικόλαος Δένδιας, αρνήθηκε το αίτημα για συνάντηση ώστε να παραλάβει τις υπογραφές».

5) Καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παράνομη κράτηση αλλοδαπών από Ινδονησία και Γεωργία

Εκδικάζοντας στις 24 Απριλίου 2014 από κοινού τις προσφυγές της Αίσαγιαχ Ερλιάντα Χερμάν από την Ινδονησία και του Μπάρντι Σεραζαντίσχιβιλι από τη Γεωργία, το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δέχθηκε τις αιτιάσεις των προσφευγόντων και καταδίκασε την Ελλάδα, για έλλειψη νομιμότητας στην κράτησή τους καθώς και για παραβίαση των διατάξεων της Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που απαγορεύουν την απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση⁷².

Οι δύο προσφεύγοντες είχαν συλληφθεί, στις 9 και 26 Αυγούστου του 2010, χωρίς να έχουν άδεια παραμονής στην Ελλάδα και κρατήθηκαν για ένα εξάμηνο στις φυλακές, ενώ οι αιτήσεις τους για χορήγηση ασύλου απορρίφθηκαν.

Η Αίσαγιαχ Ερλιάντα Χερμάν απελευθερώθηκε μετά την εξάμηνη κράτηση της, ενώ ο Μπάρντι Σεραζαντίσχιβιλι απελευθερώθηκε ύστερα από επανειλημμένες αιτήσεις του. Στο Δικαστήριο, υποστήριξαν ότι η κράτηση τους ήταν μη νόμιμη και παρατεταμένη και επικαλέσθηκαν το γεγονός ότι τα

⁷² ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 24/4/2014

κελιά στα οποία κρατήθηκαν ήταν μικρά και ανθυγιεινά, και υποχρεώθηκαν να συμβιώσουν με πληθώρα άλλων κρατουμένων.

Το Δικαστήριο αποδέχθηκε τους ισχυρισμούς τους και καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με το οποίο απαγορεύεται η απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, καθώς και για παραβίαση του άρθρου 5 (παράγραφος 4), για το δικαίωμα στην ασφάλεια και την ελευθερία και για το δικαίωμα σε μία γρήγορη απόφαση, σχετικά με την νομιμότητα της κράτησής τους.

Με την ίδια απόφαση, το Δικαστήριο υποχρέωσε την Ελλάδα να καταβάλει από 8.000 ευρώ, ως αποζημίωση για ηθική βλάβη, στον καθένα από τους δύο προσφεύγοντες και να επιβαρυνθεί και με 2.000 ευρώ για την κάλυψη των δικαστικών εξόδων.

6) Καταδικαστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε βάρος της Ελλάδας για τη μεταχείριση δύο γυναικών από τη Δομινικανή Δημοκρατία

Στις 25 Ιουνίου 2014 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου υποχρέωσε τις ελληνικές Αρχές να καταβάλουν από 6.500 ευρώ στην κάθε μία από τις προσφεύγουσες για ηθική βλάβη⁷³.

Το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, που απαγορεύει την απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση. Η απόφαση λήφθηκε μετά την προσφυγή της Μαριάννα Ντε Λος Σάντος και της Άνχελα Ντε Λα Κρους, από την Δημοκρατία του Αγίου Δομίνικου, που διαμαρτυρήθηκαν για τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησής τους ενόψει της απέλασής τους.

Το δικαστήριο, υποχρέωσε τις ελληνικές Αρχές να καταβάλουν από 6.500 ευρώ στην κάθε μία από τις προσφεύγουσες για ηθική βλάβη.

Οι Ντε Λος Σάντος και Ντε λα Κρους συνελήφθησαν στις 10 Αυγούστου 2011 για παράνομη είσοδο στη χώρα και κρατήθηκαν, ενόψει της απέλασής τους, στο κέντρο κράτησης της Θεσσαλονίκης όπου, σύμφωνα με τα όσα υποστήριξαν στο Δικαστήριο, υποχρεώθηκαν να παραμείνουν σ' ένα κελί ασφυκτικά γεμάτο με άλλους κρατουμένους, ανεπαρκώς φωτισμένο και με τα παράθυρά του να είναι καλυμμένα με μεταλλικό πλέγμα.

Οι προσφεύγουσες υποστήριξαν ακόμη ότι τα 5,87 ευρώ την ημέρα που τους δόθηκαν δεν ήταν αρκετά για να αγοράσουν ένα γεύμα η κάθε μία.

Την 1η και την 22α Σεπτεμβρίου 2011, αντίστοιχα, μεταφέρθηκαν στη Διεύθυνση Αλλοδαπών Απτικής όπου, σύμφωνα με τα όσα κατήγγειλαν στο Δικαστήριο, υπήρχε μόνο ένα ντους και μία κοινή τουαλέτα για όλες τις

⁷³ <http://left.gr/news/katadiki-tis-ellados-gia-ti-metaheirisi-dyo-gynaikon-apo-ti-dominikani-dimokratia#sthash.GOLLpk8c.O3WQnmgV.dpuf>

κρατούμενες, ενώ η ατμόσφαιρα ήταν αποπνικτική από τους καπνούς των τσιγάρων των συγκρατούμενων τους.

Το Δικαστήριο αποδέχθηκε όλους τους ισχυρισμούς τους και καταδίκασε την Ελλάδα για απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση.

7) Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για την διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μετανάστες και πρόσφυγες

Σε αντίθεση προς τις κατασταλτικές επιχειρήσεις, που σκοπό έχουν να ανακόψουν το μεταναστευτικό και προσφυγικό ρεύμα προς την χώρα μας σε συνδυασμό με τις ακραίες δηλώσεις του πρωθυπουργού και την έξαρση ρατσιστικής βίας, ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣΤΠ) ζήτησε τον Ιανουάριο του 2014 από την κυβέρνηση να προβεί σε θεσμικές παρεμβάσεις για την σύγκλιση με το δημοκρατικό κεκτημένο επ' αφορμής της ανάληψης της Προεδρίας της Ε.Ε⁷⁴.

Η έκθεση του ΣΤΠ, που είδε στις 12 Ιανουαρίου 2014 το φως της δημοσιότητας εστιάζει κυρίως σε ζητήματα μεταναστευτικής πολιτικής αξιώνοντας από την κυβέρνηση να προχωρήσει στην ενσωμάτωση κοινοτικής νομοθεσίας, προκειμένου η χώρα προωθήσει πολιτικές ένταξης των μεταναστών και προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Επίσης, κάνει ειδική αναφορά στους αιτούντες άσυλο με δεδομένο ότι ο εμφύλιος πόλεμος στην Συρία αναγκάζει μέρος του πληθυσμού να κατευθυνθεί στην Ευρώπη με την Ελλάδα να είναι η πρώτη πύλη εισόδου.

Αναλυτικά στην έκθεση αναφέρεται ότι στο πλαίσιο της Προεδρίας της ΕΕ η ελληνική πλευρά πρέπει να προωθήσει πολιτικές ένταξης των μεταναστών "ειδικά στην παρούσα οικονομική συγκυρία που ευνοεί φαινόμενα μισαλλοδοξίας" με αναγνώριση των εργασιακών δικαιωμάτων των μεταναστών, αλλά και με πρακτικές κοινωνικής προστασίας. Επίσης, ζητά την συνεπή εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για την αναγνώριση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος αλλοδαπού και για την οικογενειακή επανένωση, που όπως υπογραμμίζεται γνωρίζουν ποικίλα "προσκόμματα" στην εφαρμογή τους από τα κράτη- μέλη.

Για τους αιτούντες άσυλο και ειδικά για την περίπτωση των Σύριων προσφύγων, η έκθεση του ΣΤΠ καλεί την κυβέρνηση να προβεί στην εφαρμογή ισόρροπης πολιτικής για την υποδοχή τους ανάμεσα στα κράτη- μέλη, όπως προβλέπεται και στο σχετικό ψήφισμά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Παράλληλα, θίγεται το ζήτημα της διάσωσης στην ανοικτή θάλασσα και τονίζεται ότι η συνολική μεταχείρισή τους, που θα πρέπει να συνδυάζεται με περιορισμό του χρόνου κράτησής τους στους χώρους υποδοχής.

Κι επειδή το ζήτημα τις κράτησης έχει απασχολήσει πολύ, ο ΣΤΠ κρίνει την μείωση του χρόνου κράτησης καλώντας την κυβέρνηση να εφαρμόζει τις ουσιαστικές εγγυήσεις για την επιστροφή των μεταναστών στις χώρες τους, την ίδια στιγμή που προκρίνει τις διπλωματικές συνεννοήσεις.

⁷⁴ <http://www.avgi.gr/article/1668873/parembasi-tou-stp-gia-tin-diasfalisi-ton-anthropinon-dikaiomaton-se-metanastes-kai-prosfuges>

Τέλος, για την αντιμετώπιση των φαινομένων ρατσιστικής βίας, αλλά και την προστασία των θυμάτων της, ο ΣΤΠ καλεί την κυβέρνηση να ενσωματώσει σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

8) Καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για εξευτελιστική μεταχείριση αλλοδαπών κρατουμένων στις φυλακές Ναυπλίου

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έκανε στις 25 Σεπτεμβρίου 2014 δεκτή την προσφυγή 16 ελλήνων, ρουμάνων, ουκρανών, τούρκων και αμερικανών κρατουμένων στις φυλακές Ναυπλίου (υπόθεση Λογοθέτης και άλλοι κατά Ελλάδος) και καταδίκασε την Ελλάδα, για παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με βάση το οποίο απαγορεύεται η απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση⁷⁵.

Οι προσφεύγοντες είχαν διαμαρτυρηθεί γενικά για τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης τους και ιδιαίτερα για τον υπερπληθυσμό κρατουμένων που επικρατεί στις φυλακές Ναυπλίου.

Με την καταδικαστική του απόφαση το Δικαστήριο υποχρέωσε την Ελλάδα να καταβάλει, σε κάθε έναν από τους προσφεύγοντες, αποζημιώσεις που κυμαίνονται μεταξύ 5.000 και 15.000 ευρώ και 2.000 ευρώ από κοινού για δικαστικά έξοδα και δαπάνες.

9) Συνέδριο του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες σχετικά με τα προβλήματα και τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο

Στους αιτούντες άσυλο που τελούν υπό καθεστώς διοικητικής κράτησης στην Ελλάδα, ήταν αφιερωμένο το διεθνές συνέδριο που διοργανώθηκε στις 20/9/2014 το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες⁷⁶.

«Θυμάμαι έναν ανήλικο κρατούμενο, τον οποίο είδα μπροστά σε μια γιατρό. Είχε γρατσουινές στο μπράτσο του, τις οποίες έκανε ο ίδιος με το πιρουνάκι που είχε για το φαγητό, με έναν σκοπό: αυτό που είχε ανάγκη αυτό το παιδί ήταν το χάδι της γιατρού». Την εμπειρία του αυτή από μετανάστες και πρόσφυγες που βρίσκονται υπό το καθεστώς διοικητικής κράτησης περιέγραψε ο Σπύρος Κουλοχέρης, επιστημονικός υπεύθυνος της νομικής υπηρεσίας του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, κατά τη διάρκεια της πρώτης ημέρας του διεθνούς συνεδρίου που διοργανώνει το ΕΣΠ, σε συνεργασία με τη Διεθνή Επιτροπή Νομικών, και το οποίο συνεχίζεται σήμερα στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών.

Ο Σπ. Κουλοχέρης τόνισε ότι οι άνθρωποι, οι οποίοι συλλαμβάνονται, γιατί δεν έχουν νομιμοποιητικά έγγραφα, ουσιαστικά βρίσκονται σε χειρότερη μοίρα από τους ποινικούς κρατουμένους, αφού δεν έχουν τα βασικά δικαιώματα που θα είχαν στην ποινική διαδικασία. Επισήμανε επίσης ότι «το πρώτο πράγμα που ρωτούν είναι «πότε θα βγούμε έξω»» και αναφέρθηκε στο

⁷⁵ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231350575>

⁷⁶ Εφημερίδα Συντακτών, 21/9/2014

ανώτατο όριο κράτησης των 18 μηνών, το οποίο όχι μόνο είναι «ιδιαίτερα μεγάλο χρονικό διάστημα», αλλά συχνά υπερβαίνεται κιόλας.

Τέλος, υπενθύμισε τις δηλώσεις του υπουργού Δημόσιας Τάξης, Βασίλη Κικίλια, πριν από ένα μήνα, ο οποίος είχε αναφέρει ότι «οι επιχειρήσεις «Ξένιος Ζευσ», ΑΣΠΙΔΑ, «Ποσειδών» συγκροτούν ένα συνεκτικό σύστημα πρωτοβουλιών και δράσεων για την εφαρμογή και ολοκληρωμένη διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος, σύμφωνα με τις εθνικές, ενωσιακές και διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας», σχολιάζοντας ότι «σκιαγραφείται το προφίλ που ένας υπουργός δίνει για τη χώρα, η οποία εφαρμόζει το πλαίσιο της διοικητικής κράτησης».

«Η μετανάστευση συνεισφέρει σημαντικά στην ανάπτυξη των αναπτυσσόμενων χωρών, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν κάποιοι που τη συνδέουν περισσότερο με την εθνική ασφάλεια και την ταυτότητα», τόνισε ο Απόστολος Παπαδόπουλος, καθηγητής στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, προσθέτοντας ότι «οι μετανάστες προσφέρουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση πληθυσμό παραγωγικών ηλικιών». Ανέφερε επίσης ότι οι θέσεις εργασίας στην Ελλάδα δεν αντιστοιχούν στις σπουδές των μεταναστών, οι οποίοι είναι υπερεκπαιδευμένοι, την ίδια ώρα που το ποσοστό ανεργίας τους είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό των ντόπιων.

Η Καλλιόπη Στεφανάκη, από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, τόνισε ότι είναι «επιβεβλημένη η εξέταση κάθε ατομικής περίπτωσης», διότι «η διάγνωση του προφίλ του κάθε νεοεισερχόμενου οδηγεί στην αποφυγή δημιουργίας ανθρώπων σκιών, χωρίς πρόσωπο και χωρίς ταυτότητα, που απειλούνται από τη στέρηση των δικαιωμάτων τους, συνθήκη η οποία τροφοδοτεί εστίες ρατσισμού και ξενοφοβίας». Τέλος, σχολίασε τις πολιτικές επιλογές προστασίας των συνόρων αντί προστασίας των ανθρώπων.

Το μαύρο άσπρο επιχείρησε να παρουσιάσει το υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη αναφορικά με τις Κινητές Μονάδες της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, οι οποίες καλούνται να διαχειριστούν τους υπηκόους τρίτων χωρών που εισέρχονται παράνομα στην Ελλάδα. Ωστόσο, πρόκειται για ημίμετρο, το οποίο δεν μπορεί να καλύψει την ελλιπή λειτουργία -ή ακόμη και την παντελή απουσία- των Κέντρων Πρώτης Υποδοχής στα βασικά σημεία εισόδου μεταναστών στη χώρα μας.

«Οι Κινητές Μονάδες αποτελούν μεν μία ad hoc αξία, όμως δεν παύουν να είναι απλά και μόνο συμπληρωματικές» υποστήριξε ο Γιώργος Τσαρμπόπουλος, επικεφαλής στην Ελλάδα της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, κατά τη διάρκεια της χθεσινής παρουσίασης του έργου «Ενίσχυση των Κινητών Μονάδων Πρώτης Υποδοχής», που διοργάνωσε του υπουργείο Δημόσιας Τάξης. «Βασικός στόχος είναι να υπάρχουν ΚΕΠΥ στα σημεία εισόδου, ενώ θα πρέπει απαραίτητως να λειτουργούν και τα περιφερειακά γραφεία ασύλου. Η πολιτική ηγεσία καλείται να βρει λύσεις, προκειμένου να μειώσει τον αριθμό των ανθρώπων που συγκεντρώνονται στα Κέντρα Υποδοχής, τα οποία -για να λειτουργήσουν σωστά- χρειάζονται πολλαπλάσια ενίσχυση σε στελεχικό επίπεδο».

Ο κ. Δανιήλ Εσδράς, επικεφαλής του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης στην Ελλάδα, εντοπίζει το πρόβλημα στην ελληνική κοινωνία, φέρνοντας ως παράδειγμα την προσπάθεια δημιουργίας ενός ανοιχτού κέντρου υποδοχής, τα σχέδια του οποίου έμειναν στη μέση, καθώς υπήρξαν έντονες αντιδράσεις από την τοπική αυτοδιοίκηση. Ο κ. Εσδράς τόνισε την ανάγκη οργάνωσης μιας καμπάνιας ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για το θέμα της μετανάστευσης.

Από την άλλη, ο διευθυντής της Υπηρεσίας, κ. Παναγιώτης Νίκας, έκανε λόγο για ένα «ιδανικό εργαλείο που αποστολή του είναι να ενημερώνει τους μετανάστες σχετικά με τα δικαιώματά τους, να γίνεται ένας πρώτος ιατρικός έλεγχος, να γίνεται καταγραφή και να εξακριβώνεται η υπηκοότητά τους».

Στο συνέδριο του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες ο επικεφαλής της Δίωξης Παράνομης Μετανάστευσης της ΕΛ.ΑΣ. ισχυρίστηκε ότι η κράτηση αλλοδαπών εφαρμόζεται κατ' εξαίρεσιν και σε καμία περίπτωση αυθαίρετα. «Οι συνθήκες στα Τμήματα έχουν καλύτερευσει» συμπλήρωσε.

Αναπόφευκτα το πρόσωπο που βρέθηκε στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος κατά τη διάρκεια της δεύτερης ημέρας του διεθνούς συνεδρίου που διοργάνωσε το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες σε συνεργασία με τη Διεθνή Επιτροπή Νομικών ήταν ο διευθυντής της Δίωξης Παράνομης Μετανάστευσης της ΕΛ.ΑΣ. Ο αστυνομικός διευθυντής Μενέλαος Κωστάρης ήταν ο τέταρτος κατά σειρά ομιλητής και εκείνος που δέχτηκε τις περισσότερες ερωτήσεις από το κοινό.

Ερωτήσεις σχετικά με τη διοικητική κράτηση μεταναστών και προσφύγων χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα και με τις παραβιάσεις της νομιμότητας μέσα στα κέντρα κράτησης και στα αστυνομικά κρατητήρια. Μάλιστα, μία από τις αυτές αναφέρθηκε σε σχετική έκθεση του 2013, η οποία δεν δημοσιοποιήθηκε και σύμφωνα με τον δικηγόρο του ΕΣΠ, Βασίλη Κερασιώτη, λέει ρητά ότι τα αστυνομικά κρατητήρια παραβιάζουν τις συνθήκες κράτησης και επιπλέον μνημονεύει περιστατικά κακομεταχείρισης. Ο κ. Κωστάρης δήλωσε ότι δεν γνωρίζει την έκθεση, αλλά τόνισε: «Όσο κι αν κρύβουμε κάτω από το χαλί τα προβλήματα, κάποτε θα βγουν στην επιφάνεια. Κάποτε θα κληθεί η χώρα να πληρώσει τον λογαριασμό και δυστυχώς πολλές φορές, ενώ υπάρχουν υπεύθυνοι, αναγκαζόμαστε να τον πληρώνουμε εμείς», αναφερόμενος στις συνέπειες από τα ευρωπαϊκά όργανα που επιφέρουν οι παραβιάσεις.

Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του, εκ μέρους της πολιτείας, υποστήριξε ότι για τους μετανάστες χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα «ο κανόνας είναι να δίνεται προθεσμία προς οικειοθελή αναχώρηση. Το μέτρο της κράτησης εφαρμόζεται πλέον κατ' εξαίρεσιν για τους αλλοδαπούς που είναι δυνατή η επιστροφή τους» και πρόσθεσε ότι «παρακαλάμε να υποβάλουν αιτήσεις ασύλου, αλλά δεν υποβάλλουν γιατί δεν θέλουν να μείνουν στην Ελλάδα». Επισήμανε επίσης το δικαίωμα των κρατουμένων να προβάλλουν αντιρρήσεις για την κράτησή τους, αλλά ανέφερε ότι «σε καμία περίπτωση δεν κρατούνται αλλοδαποί αυθαίρετα πέραν των όσων προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία», παρ' ότι υπάρχει πλήθος δημοσιευμένων καταγγελιών που κάνουν λόγο για επ' αόριστον κράτηση μεταναστών, μετά την υπέρβαση του ανώτατου ορίου των 18 μηνών. Τέλος, παραδέχτηκε ότι «οι συνθήκες στα αστυνομικά κρατητήρια δεν είναι οι καλύτερες» και στόχος είναι να

μεταφερθούν στα παραδοσιακά κέντρα, για τα οποία ανέφερε ότι «σαφώς και δεν έχουμε γίνει ακόμα Χίλτον, αλλά δεν είναι η κατάσταση αυτή που ήταν πριν».

Η Ιωάννα Κοτσιώνη από τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα αφηγήθηκε την ιστορία ενός 15χρονου Αφγανού, ο οποίος κρατούνταν παρ' ότι ανήλικος και ήταν καταγεγραμμένος με ημερομηνία γέννησης το 1972, τη στιγμή που η μητέρα του είχε γεννηθεί το 1971! Μάλιστα αφού εντοπίστηκε, χρειάστηκαν τελικά πάνω από 8 μήνες για να επανενωθεί βάσει του κοινοτικού δικαίου με την οικογένειά του στο Βέλγιο. Η κ. Κοτσιώνη περιέγραψε την περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και νομικές υπηρεσίες κατά την κράτηση, τις κακές συνθήκες υγιεινής και την έλλειψη πρόσβασης σε φωτισμό και αέρα. Μίλησε επίσης για την ανάγκη εξειδικευμένου προσωπικού, διότι σήμερα υπάρχουν αποκλειστικά αστυνομικοί υπάλληλοι, καθώς και για τον εγκλεισμό που από μόνος του είναι πηγή προβλημάτων υγείας (λοιμώξεις, ελλιπής διατροφή, μυοσκελετικά προβλήματα κ.λπ.), αλλά και ψυχικής επιβάρυνσης (κατάθλιψη, απόπειρες αυτοκτονίας). Τόνισε ακόμη ότι κρατούνται και ευάλωτα πρόσωπα, όπως ανήλικοι, άτομα με αναπηρία, με λοιμώδη νοσήματα, θύματα βασανισμού.

Τέλος, ο Βασίλης Καρύδης, Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη, αναφέρθηκε στην αδράνεια των ελληνικών αρχών, τονίζοντας ότι «οι στρουθοκαμηλισμοί δεν βοήθησαν ποτέ στην επίλυση των ζητημάτων».

10) Προτάσεις της «Καμπάνιας για την πρόσβαση στο άσυλο στην Ελλάδα»

Τον Οκτώβριο του 2014 η «Καμπάνια για την Πρόσβαση στο Άσυλο στην Ελλάδα» διενήργησε αυτοψίες σε έξι κέντρα κράτησης και αστυνομικά κρατητήρια από την αρχή του 2014⁷⁷. Κατά τη διάρκεια των αυτοψιών συνομίλησε τόσο με τις αστυνομικές αρχές όσο και με τους κρατούμενους και τις κρατούμενες, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων και διαπίστωσε σειρά σοβαρών παραβιάσεων των δικαιωμάτων των κρατουμένων, τόσο ως προς την πρόσβαση στο άσυλο όσο και ως προς τις συνθήκες κράτησης.

Το κεντρικό πόρισμα των αυτοψιών είναι ότι στην Ελλάδα η πρόσβαση στο άσυλο παραμένει προβληματική και οι συνθήκες κράτησης προσφύγων και μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων ανηλίκων και εξαιρετικά ευάλωτων περιπτώσεων, είναι εξαιρετικά κακές και συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση (όπως άλλωστε έχει επανειλημμένα κρίνει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου), καθίστανται δε ακόμα πιο ανυπόφορες εξαιτίας της απαράδεκτης πρακτικής της πολύμηνης κράτησης, η οποία υπερβαίνει πλέον το νόμιμο επιτρεπτό όριο των δεκαοκτώ (18) μηνών.

Με βάση τα παραπάνω η Καμπάνια για την Πρόσβαση στο Άσυλο συστήνει:

⁷⁷ Δελτίο Τύπου της «Καμπάνιας για την πρόσβαση στο άσυλο στην Ελλάδα», 20/10/2014

Την άμεση σύσταση και των υπολοίπων Περιφερειακών Γραφείων Ασύλου, που προβλέπει το άρθρο 1 του Νόμου 3907/2011. Τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου (υφιστάμενα και μελλοντικά) να στελεχωθούν επαρκώς και να οργανωθούν αποτελεσματικά ώστε να υπάρχει άμεση πρόσβαση και εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων, ειδικά των ευάλωτων περιπτώσεων, ώστε να μην κινδυνεύουν με σύλληψη και κράτηση, αλλά και των κρατουμένων, τόσο για αρχικό όσο και για μεταγενέστερο αίτημα ασύλου. Τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου να χωροθετηθούν εκτός χώρου κράτησης, για να μην ταυτίζονται από τα άτομα που επιθυμούν να υποβάλουν αίτημα ασύλου με τις αρμόδιες αρχές για την σύλληψη, κράτηση και απέλαση, παράγοντας που λειτουργεί αποτρεπτικά για την υποβολή του αιτήματος χορήγησης διεθνούς προστασίας.

Την διασφάλιση δωρεάν νομικής συνδρομής σε όλους τους κρατούμενους τόσο όσον αφορά στις διαδικασίες αμφισβήτησης της απόφασης επιστροφής και κράτησης, όσο και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου

Οι ελληνικές αρχές πρέπει να σταματήσουν αμέσως τη συστηματική, εκτεταμένη, αδιάκριτη διοικητική κράτηση των παράτυπων μεταναστών και σε κάθε περίπτωση να μην υποβάλουν κανέναν σε κράτηση πέραν των δεκαοκτώ (18) μηνών, συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο και των ευάλωτων περιπτώσεων (όπως ανηλίκων, θυμάτων βασανιστηρίων και σοβαρά ασθενών).

Την άμεση εφαρμογή λιγότερο επαχθών εναλλακτικών της κράτησης μέτρων.

Οι ελληνικές αρχές πρέπει να χορηγούν αναβολή απομάκρυνσης στις περιπτώσεις όπου δεν είναι εφικτή η απέλαση για τεχνικούς ή νομικούς λόγους και σε κάθε περίπτωση όταν έχει συμπληρωθεί το ανώτατο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα της κράτησης

Οι συνθήκες κράτησης δεν πρέπει να παραβιάζουν το διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο, ιδίως το δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Οι ελληνικές αρχές πρέπει να συμμορφώνονται ιδιαίτερα στις συστάσεις της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων.

Ο χρόνος καταγραφής των αιτημάτων ασύλου των κρατουμένων πρέπει να επισπευσθεί, ενώ στις περιπτώσεις των αιτούντων άσυλο που τελούν υπό κράτηση η Υπηρεσία Ασύλου πρέπει να επανεξετάσει το πλαίσιο εφαρμογής των προϋποθέσεων έκδοσης εισηγήσεων υπέρ ή κατά της κράτησης.

11) Έρευνα του ΕΛΙΑΜΕΠ για την αξιολόγηση της σχέσης κόστους – αποτελεσματικότητας των πολιτικών ελέγχου της παράτυπης μετανάστευσης στην Ελλάδα (Πρόγραμμα ΜΙΔΑΣ)

Αντικείμενο της έρευνας του ΕΛΙΑΜΕΠ που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 31 Οκτωβρίου 2014 ήταν η αξιολόγηση της ελληνικής πολιτικής για τον έλεγχο της παράτυπης μετανάστευσης το διάστημα 2008-2013 επί της βάσεως σχέσης κόστους αποτελεσματικότητας⁷⁸.

Η έρευνα αξιολογεί τις πολιτικές που ακολούθησαν οι ελληνικές αρχές και τις επενδύσεις που έγιναν. Καταλήγει ότι η προτεραιοποίηση των συνοριακών ελέγχων και η επένδυση στο τρίπτυχο σύλληψη- κράτηση-επιστροφή είναι χαμηλή αποδοτικότητα από άποψη κόστους αποτελεσματικότητας και προτείνει εναλλακτικές πολιτικές με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα που είναι προς όφελος τόσο των μεταναστών όσο και της κοινωνίας.

Από το Πρόγραμμα διατυπώθηκαν οι ακόλουθες Προτάσεις :

Εξατομικευμένη αξιολόγηση κάθε περίπτωσης: η αδιάκριτη κράτηση των παράτυπων μεταναστών που έρχονται σε επαφή με τις αρχές δεν είναι αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή μιας αποτελεσματικής πολιτικής μετανάστευσης. Η προσέγγιση αυτή επιφέρει άσκοπα έξοδα. Οι αιτούντες άσυλο για παράδειγμα, δεν μπορούν να απελαθούν καθόσο διάστημα το αίτημα τους εξετάζεται. Η κράτηση τους είναι όχι μόνο απάνθρωπη αλλά συνεπάγεται και άσκοπες δαπάνες. Υπάρχει άμεση ανάγκη για εξατομικευμένη αξιολόγηση όλων των περιπτώσεων παράτυπων μεταναστών και αιτούντων άσυλο που κρατούνται. Επιπλέον, η χωρητικότητα των Κέντρων Πρώτης Υποδοχής και Ταυτοποίησης θα πρέπει να αυξηθεί. Οι διαθέσιμοι Ευρωπαϊκοί πόροι θα πρέπει να διοχετευθούν σε αυτό το σκοπό με το χαρακτήρα πολιτικής προτεραιότητας.

Προγράμματα επιτήρησης αντί της κράτησης: Πιλοτικά προγράμματα έχουν εφαρμοστεί στο Βέλγιο, την Γερμανία, την Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και την Αυστραλία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Παρότι οι κρατικές αρχές είναι διστακτικές στην υιοθέτηση τέτοιων προγραμμάτων, η γενική αξιολόγηση τους είναι θετική.

Επένδυση στην έγκαιρη παροχή νομικών συμβουλών: Οι μετανάστες που εισέρχονται παράτυπα, συμπεριλαμβανομένων και των αιτούντων άσυλο, συχνά βασίζονται στις αναληθείς πληροφορίες που τους παρέχουν οι διακινητές. Η παροχή έγκαιρων νομικών συμβουλών, κατά προτίμηση μέσω προσωπικής επαφής με έναν καθορισμένο ατομικό σύμβουλο, μπορεί να εξασφαλίσει ταχύτερες και συνειδητοποιημένες αποφάσεις, με αποτέλεσμα μια γενικότερη εξοικονόμηση πόρων.

Επένδυση σε προγράμματα εκμάθησης γλώσσας: Σε πολλά κράτη μέλη της ΕΕ, η διδασκαλία της εθνικής γλώσσας είναι προτεραιότητα. Μία τέτοια είδους επένδυση όχι μόνο μειώνει τις ανάγκες διερμηνείας, αλλά επίσης επιταχύνει και τις διοικητικές διαδικασίες, εφόσον ο μετανάστης είναι ικανός να επικοινωνήσει ευκολότερα στο πλαίσιο των καθημερινών επαφών του. Παράλληλα, διευκολύνει την ένταξη του μετανάστη σε περίπτωση που νομιμοποιηθεί τελικά η παραμονή του.

Η Ελλάδα μπορεί να υιοθετήσει αντίστοιχα μέτρα και να αναζητήσει οικονομική υποστήριξη τους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων

⁷⁸ <http://www.eliamep.gr/wp-content/uploads/2014/11/GR.pdf>

και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφών, αντί να προτεραιοποιεί την οικονομική στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων.

12) Πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη σχετικά με την κράτηση ανηλίκων στην Αμυγδαλέζα

Την παύση της διοικητικής κράτησης των ασυνόδευτων ανηλίκων από κοινού με ενήλικες και την ταχύτερη δυνατή προώθησή τους σε δομές πρόνοιας ζήτησε στις 13 Νοεμβρίου 2014 ο Συνήγορος του Πολίτη από τον υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ύστερα από την αυτοψία που πραγματοποίησε στο Κέντρο Φύλαξης Αμυγδαλέζας⁷⁹. Επίσης, απέστειλε στον υπουργό Δημόσιας Τάξης πόρισμα με προτάσεις του σχετικά με την καθιέρωση διαδικασιών για τη διαπίστωση της ηλικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, επισημαίνοντας την ανάγκη θεσμοθέτησης υποχρεωτικής διερμηνείας σε όλα τα στάδια καταγραφής και εξέτασης των αιτημάτων των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Όπως αναφέρει η ανεξάρτητη Αρχή, ο Συνήγορος πραγματοποίησε στις 21 Αυγούστου 2014 αυτοψία στο Κέντρο Φύλαξης Αμυγδαλέζας, όπου διαπιστώθηκε ότι ασυνόδευτοι ανήλικοι κρατούνται σε πτέρυγα μαζί με ενήλικους, είτε επειδή είναι καταγεγραμμένοι ως ενήλικες, είτε διότι, αν και έχουν καταγραφεί ως ανήλικοι, δεν επαρκεί ο αντίστοιχος χώρος για ανήλικους. Η πλειονότητα των ασυνόδευτων ανηλίκων εισέρχονται στην Ελλάδα χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα και καταγράφονται με βάση τη δήλωσή τους και ανάλογα με την κρίση του διενεργούντος την καταγραφή αστυνομικού οργάνου. Η καταγραφή τους ως ενηλίκων αποδίδεται μεταξύ άλλων και στην αδυναμία επικοινωνίας των Αρχών με τους αλλοδαπούς, ελλείψει κατάλληλης διερμηνείας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, ύστερα από πολύχρονη ενασχόληση με το ζήτημα και έρευνα συναφών υποθέσεων, στο πλαίσιο της αποστολής του και ως Συνήγορος του Παιδιού, απηύθυνε πόρισμα προς τους υπουργούς Δημόσιας Τάξης, Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, στο οποίο, μεταξύ άλλων, πρότεινε την υιοθέτηση διαδικασίας στην οποία η διαπίστωση της ανηλικότητας να στηρίζεται σε μία συνολική εκτίμηση που θα λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τις σωματομετρικές παραμέτρους αλλά και την ψυχοκοινωνική κατάσταση του αλλοδαπού και μόνο σε περιπτώσεις αμφιβολίας να γίνεται παραπομπή και για ιατρικές εξετάσεις. Πρότεινε δε τον σεβασμό του τεκμηρίου υπέρ του ανηλίκου, κάθε φορά που υπάρχει αμφιβολία ως προς την ηλικία του.

Τέλος, ως προς τις συνθήκες κράτησης στο Κέντρο Φύλαξης Αμυγδαλέζας, ο Συνήγορος επισήμανε ότι βάσει των διεθνών συμβάσεων και της εθνικής νομοθεσίας δεν είναι αποδεκτό οι ανήλικοι να κρατούνται μαζί με ενήλικους, ενώ τόνισε ότι γενικότερα οι συνθήκες κράτησης του Κέντρου δεν

⁷⁹ <http://left.gr/news/synigoros-toy-politi-na-stamatisei-i-kratisei-anilikon-me-enilikestoin-amygdaleza#sthash.esJ4tH5X.dpuf>

αντιστοιχούν στην ολοκληρωμένη φροντίδα, που το διάστημα κράτησης σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό κρατουμένων θα απαιτούσε.

13) Καταδίκη Ελλάδας για απάνθρωπη μεταχείριση Κούρδου κρατούμενου

Στις 27 Νοεμβρίου 2014 το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση του δικαιώματος στην ελευθερία και στην ασφάλεια, καθώς και για παράβαση του άρθρου 3 της Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με βάση το οποίο απαγορεύεται η απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση⁸⁰. Η υπόθεση αφορούσε την προσφυγή του Α.Ε, Τούρκου υπηκόου κουρδικής καταγωγής, ο οποίος διωκόταν για τις πολιτικές του δραστηριότητες στην Τουρκία, συνελήφθη στις 10 Σεπτεμβρίου 2009 με πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα στα σύνορα και μεταφέρθηκε στο αστυνομικό τμήμα κράτησης μεταναστών της Θεσσαλονίκης.

Η αίτηση που υπέβαλε για χορήγηση ασύλου απορρίφθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2010, αλλά ο αρχηγός της Αστυνομίας της Θεσσαλονίκης, λαμβάνοντας υπόψη του, τους κινδύνους που θ' αντιμετώπιζε ο Α.Ε εάν επέστρεφε στην Τουρκία, του χορήγησε άδεια προσωρινής παραμονής και τον απελευθέρωσε. Στην προσφυγή του ενώπιον του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, υποστήριξε ότι τόσο κατά το διάστημα κράτησής του στον συνοριακό αστυνομικό σταθμό της Θέρμης όσο και στο αστυνομικό τμήμα της Θεσσαλονίκης, παραβιάστηκαν βασικά ανθρώπινα δικαιώματά του. Το Δικαστήριο δέχθηκε σήμερα τους ισχυρισμούς του και καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση του δικαιώματος στην ελευθερία και ασφάλεια, καθώς και για παράβαση των διατάξεων του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ, με βάση τις οποίες απαγορεύεται η απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση. Υποχρέωσε δε την Ελλάδα να καταβάλει στον ΑΕ 8.000 ευρώ, ως αποζημίωση για μη χρηματική βλάβη

⁸⁰ <http://left.gr/news/katadiki-elladas-gia-apanthropi-metaheirisi-kratoymenon#sthash.dQGd6skL.KgUFsNcz.dpuf>

5. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

A) Ενδεικτική περιπτώσιολογία κρουσμάτων που σχετίζονται με ρατσιστική βία

1) Επέμβαση των ΜΑΤ στην Αμυγδαλέζα μετά από βίαιη διάλυση προσευχής αλλοδαπών

Στις 2 Σεπτεμβρίου 2014, όπως κατήγγειλαν στην αντιρατσιστική οργάνωση ΚΕΕΡΦΑ, μετανάστες κρατούμενοι στο στρατόπεδο συγκέντρωσης της Αμυγδαλέζας, αστυνομικοί διέκοψαν με ρατσιστικές βρισιές προσευχή μεταναστών στο Α2 ζητώντας να κάνουν καταμέτρηση⁸¹. Όταν οι μετανάστες στους ζήτησαν να περιμένουν δύο λεπτά για να τελειώσει η προσευχή άρχισαν να βρίζουν χυδαία και να χτυπάνε. Το ίδιο συνέχισε και με τη παρουσία του διοικητή.

Υπήρξαν αρκετοί τραυματίες με ανοιγμένα κεφάλια και ματωμένα πρόσωπα. Υπάρχει και ηχητικό ντοκουμέντο με καταγγελία κρατούμενου.

2) Επίθεση χρυσαυγίτων στο Ανοιχτό Σχολείο Μεταναστών στον Πειραιά

Στις 14 Αυγούστου 2014 Χρυσαιγίτες επιτέθηκαν στο Ανοιχτό σχολείο μεταναστών του Πειραιά, προκαλώντας ζημιές και γράφοντας συνθήματα⁸². Το ΑΣΜΠ στεγάζεται στις εγκαταστάσεις του σχολικού συγκροτήματος 14ου & 15ου Γυμνασίων Πειραιά (Αγίων Αναργύρων & Κω, Παλιά Κοκκινιά).

Η ανακοίνωση του Ανοιχτού Σχολείου Μεταναστών έχει ως εξής :

"Το Ανοιχτό Σχολείο Μεταναστών Πειραιά (Α.Σ.Μ.Π.), για μια ακόμη φορά, έγινε στόχος ακραίων θρασύδειλων και αντιδραστικών ρατσιστικών ατόμων και, όπως φαίνεται από τα μέχρι τώρα στοιχεία, της νεολαίας της Χρυσής Αυγής.

Πιο συγκεκριμένα 14 προς 15 Αυγούστου, άτομα από τον παραπάνω χώρο προέβησαν σε βανδαλισμούς στις εγκαταστάσεις που στεγάζεται το Α.Σ.Μ.Π. αλλά και το 14ο Γυμνάσιο Πειραιά στην Παλιά Κοκκινιά. Παραβίασαν τα σιδερένια προστατευτικά κάγκελα με καδρόνι, κατέστρεψαν παράθυρα και

⁸¹ <http://www.antiracismfascism.org/index.php/2013-09-08-22-14-42/2013-09-08-23-06-21/2013-09-08-23-07-30/item/1058-2014-09-02-12-46-30>

⁸² <http://left.gr/news/epithesi-hrysaygiton-sto-anoihto-sholeio-metanaston-ston-peiraiia#sthash.V4c5e42i.sqgsiZVh.dpuf>

υαλοπίνακες και προσπάθησαν να αφαιρέσουν ηλεκτρονικό υλικό του Σχολείου μας. Τα άτομα αυτά επέκτειναν τους βανδαλισμούς και σε άλλα σημεία του σχολικού συγκροτήματος, υπογράφοντας για τις πράξεις τους με το σύνθημα “ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ -ΜΕΤΩΠΟ ΝΕΟΛΑΙΑΣ”.

Στο Ανοιχτό Σχολείο Μεταναστών Πειραιά προσφέρονται μαθήματα ελληνικής γλώσσας διαφορετικών επιπέδων και στόχων: τμήματα αρχαρίων, τμήματα προχωρημένων, τμήματα ελληνομάθειας, τμήματα για προετοιμασίας για τις εξετάσεις απόκτησης ελληνικής ιθαγένειας, τμήματα ανάγνωσης & γραφής. Παράλληλα, προσφέρονται μαθήματα εκμάθησης χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή (για μετανάστες και ιθαγενείς), καθώς και μαθήματα ξένων γλωσσών. Παράλληλα με το εκπαιδευτικό έργο και για την ενίσχυσή του, οργανώνονται εορταστικές εκδηλώσεις, συζητήσεις και εκπαιδευτικές εκδρομές, με σκοπό την κοινωνικοποίηση των μαθητών και την επαφή τους με τα ήθη και τα έθιμα του αλλά και με τον ίδιο τον τόπο. Παρέχεται, επίσης, μερική νομική κάλυψη στους μαθητές μέσω εθελοντών δικηγόρων.

Το Ανοιχτό Σχολείο Μεταναστών Πειραιά, έχει επιπλέον να επιδείξει κοινωνική και κινηματική δράση. Οργανώνονται σε ετήσια βάση δύο ανταλλακτικά παζάρια όπου προσφέρονται είδη ένδυσης και υπόδησης. Επίσης, διοργανώνονται εορταστικές εκδηλώσεις ανοιχτές στο ευρύ κοινό με αφορμή την Παγκόσμια Μέρα του Μετανάστη, την Παγκόσμια Μέρα Εθελοντισμού κ.ά. Τέλος, η παρουσία των μελών του ΑΣΜΠ σε πορείες (αντιφασιστικές, αντιρατσιστικές, κατά της βίας) είναι έντονη και συνεχής.

3) Ρατσιστική επίθεση ενάντια σε αλλοδαπό μάντζερ ποδοσφαίρου στα Γιαννισιά

Στις 8 Ιανουαρίου 2014 η οργάνωση ΝΑΦΤΗΑ έφερε στο φως της δημοσιότητας ρατσιστική επίθεση που έλαβε χώρα πριν από ένα μήνα ενάντια σε αλλοδαπό μάντζερ ποδοσφαίρου στα Γιαννισιά⁸³ Το θύμα ονομάζεται Nhamani Leventis Onyekachi και έχει νόμιμη άδεια διαμονής στη χώρα. Είναι μάντζερ ποδοσφαίρου και τη συγκεκριμένη μέρα (10/12/2014) είχε ραντεβού (μαζί με τον παίκτη του MbargaFranck) με εκπροσώπους της ομάδας Αναγέννηση Γιαννισίων. Στο ραντεβού στα Γιαννισιά έφτασε (μετά από πολύωρη καθυστέρηση) ένας εκπρόσωπος της ομάδας (Χρήστος Βασιλειάδης) και τους είπε ότι το ραντεβού θα γίνει στον Νέο Μυλοπόταμο Γιαννισίων όπου θα τους οδηγούσε με το αμάξι. Τους οδήγησε σε ένα καφέ στην πλατεία του Νέου Μυλοπόταμου, όπου βρίσκονταν περίπου 10 άτομα εκείνη την ώρα (ήταν γύρω στις 21.00 το βράδυ).

Όταν μπήκαν στο μαγαζί, τους οδήγησαν σε ένα άδειο τραπέζι, όπου ήρθαν και κάθισαν μαζί τους: α. ο Λάκης Καραογλανίδης, πρόεδρος της ομάδας, β. ο Θωμάς Πέλκας, αντιπρόεδρος της ομάδας και γ. ο Χρήστος Καραογλανίδης, αδερφός του προέδρου. Η συζήτηση, που αφορούσε τη λύση του συμβολαίου του παίκτη, ξεκίνησε σε φιλικό κλίμα. Ο πρόεδρος της ομάδας του πρότεινε να περιμένει 2 αγωνιστικές ακόμα ο παίκτης πριν αποχωρήσει και το θύμα ανταπάντησε ότι δυστυχώς αυτό δεν γίνεται διότι ο παίκτης είναι ήδη 6 μήνες

⁸³ Ανακοίνωση ΝΑΦΤΗΑ, 8/1/2014

απλήρωτος και έχει ήδη συμφωνήσει με άλλη ομάδα. Τότε η συζήτηση έγινε πολύ έντονη, ο πρόεδρος τον κατηγορήσε ότι ο παίκτης του φταίει που δεν έχει χρήματα διότι δεν έπαιξε όπως του είχε υποδείξει στο στημένο παιχνίδι μεταξύ Πιερικού και Αναγέννησης Γιαννιτών, με αποτέλεσμα να χάσει ο ίδιος πολλά χρήματα.

Του επιτέθηκαν λεκτικά, αποκαλώντας τον «μαύρο», «αράπη», «σκυλάραπα» και λέγοντάς του ότι δεν έχει κανένα δικαίωμα στην Ελλάδα. Μαζί με άγνωστα άτομα από το καφενείο που είχαν εν τω μεταξύ πλησιάσει άρχισαν να τον φτύνουν και να τον σπρώχνουν.

Ο Χρήστος Βασιλειάδης τον τράβηξε από τα ρούχα έξω από το καφενείο και τον ακινητοποίησε, κρατώντας του τα χέρια από πίσω. Τότε οι 3 που κατονομάζονται παραπάνω μαζί με άλλα 2-3 άτομα από το καφενείο άρχισαν να τον γρονθοκοπούν. Του φώναζαν ότι θα τον σκοτώσουν και τον έβριζαν ρατσιστικά. Όταν έπεσε κάτω από τα χτυπήματα, ο πρόεδρος της ομάδας (Λάκης Καραογλανίδης) φώναξε «αρκετά, θα τον σκοτώσετε» και προσπάθησε να τον σηκώσει. Τότε δέχτηκε κατά λάθος ένα χτύπημα στο πρόσωπο που κατευθυνόταν προς το θύμα και λιποθύμησε. Τον απομάκρυναν από το σημείο. Ενώ το θύμα βρισκόταν πεσμένο στο έδαφος, άκουσε τον Θωμά Πέλκα να λέει στον αδερφό του προέδρου: «Αυτός αναπνέει ακόμα, φώναξε τα παιδιά από τη Χρυσή Αυγή να τον σκοτώσουν να τελειώνουμε».

Ο αδερφός του προέδρου τηλεφώνησε σε κάποιους άγνωστους και τους ενημέρωσε για το περιστατικό.

Μετά από 5-10 λεπτά έφτασε στο σημείο ένα αμάξι από το οποίο αποβιβάστηκαν 4 νεαρά άτομα. Άρχισαν να τον χτυπάνε με ακόμα μεγαλύτερη βιαιότητα για αρκετή ώρα. Όταν πλέον έπεσε ημιλυπόθυμος στο έδαφος, έφυγαν από το σημείο γιατί φοβήθηκαν ότι τον έχουν σκοτώσει και δεν ήθελαν να έχουν μπλεξίματα.

Λίγη ώρα αργότερα, έφτασε στο σημείο αστυνομικό όχημα που είχε ειδοποιηθεί από τους περίοικους. Η αστυνομία του έλεγξε πρώτα τα χαρτιά και μετά ειδοποίησε ασθενοφόρο που τον μετέφερε στο νοσοκομείο Γιαννιτών. Στα Γιαννιτά δεν υπήρχε αξονικός τομογράφος, οπότε χρειάστηκε να διακομιστεί στη Βέροια, από όπου επέστρεψε την επομένη το πρωί (11/12/2012).

Ζήτησε να εκδοθεί εξιτήριο από το νοσοκομείο με δική του ευθύνη για να πάει να καταθέσει στο αστυνομικό τμήμα. Στο αστυνομικό τμήμα Γιαννιτών έδωσε κατάθεση στην αξιωματικό Παπαϊωάννου Βασιλική (αναφέρεται στο αντίγραφο που μας έδωσε το θύμα). Την ώρα της κατάθεσης, μπήκε στο γραφείο 2-3 φορές ο διοικητικός του τμήματος ο οποίος ζήτησε από την αξιωματικό να απαλείψει τις αναφορές στο στημένο παιχνίδι και τη Χρυσή Αυγή. Τελικά τα στοιχεία περιελήφθησαν στην αναφορά κατόπιν των διαμαρτυριών του θύματος.

Το θύμα προέβη σε μηνυτήρια αναφορά, ενώ απευθύνθηκε σχετικά στην ΕΠΟ και την UEFA.

4) Άγρια ρατσιστική επίθεση στην Καλλιθέα

Ρατσιστική επίθεση και ξυλοδαρμό από δύο αγνώστους κατήγγειλε στο Ράδιο Κόκκινο ο οδηγός ταξί, Τσίμπι Οζεομπούκα τον Ιούλιο του 2014⁸⁴: «Το έβλεπα στα μάτια τους, ήταν έτοιμοι να με σκοτώσουν αν δεν είχε παρέμβει ο ιδιοκτήτης του βενζινάδικου ο οποίος κάλεσε την αστυνομία».

Το γεγονός σημειώθηκε στις 8 Ιουλίου 2014 στο βενζινάδικο της Revoil στη Καλλιθέα, στην οδό Θησέως, όταν δύο υπάλληλοι επιτέθηκαν αρχικά φραστικά και μετά φυσικά στον Τ. Οζεομπούκα.

5) Αιματηρή Ρατσιστική Επίθεση σε μετανάστη στα Πατήσια

Τα ξημερώματα της Παρασκευής 1ης Αυγούστου 2014 ο 34χρονος Σαφράζ Αχμέντ δέχθηκε επίθεση από ομάδα νεοναζί στη περιοχή των Πατησίων⁸⁵. Είχε σχολάσει από τη δουλειά του στη Καλλιθέα και πήρε το τρόλεϊ 11. Όταν κατέβηκε τον ακολούθησε ένας άγνωστος που άρχισε να του κάνει «ερωτήσεις» όπως «που δουλεύεις;». Όταν απάντησε «στη Καλλιθέα», ο νεοναζί του είπε: «εκεί έχει πολλούς Χρυσή Αυγή, δεν έχεις πάθει τίποτα;» «Όχι», απάντησε ο Σαφράζ και προσπάθησε να προχωρήσει ενώ ο νεοναζί τον ακολουθούσε τηλεφωνώντας σε κάποιους άλλους. Στη γωνία Ταυγέτου και Ραΐσης άρχισε να τον τραβάει μαζί με άλλους τέσσερις που περίμεναν εκεί, προς το προαύλιο των σχολείων από τη μεριά του Αθλητικού Κέντρου «Αντώνης Τρίτσης» του ΟΝΑ. Εκεί τον έσπρωξαν μέσα στο σχολείο το οποίο αυτή την περίοδο είναι κλειστό και τον χτύπησαν αλύπητα στο πρόσωπο με σιδηροροθιές. Σταμάτησαν όταν έβαλε τις φωνές ένας εξηντάχρονος από την γειτονιά. Έφτασε η Αστυνομία και λίγο μετά το ασθενοφόρο που τον μετέφερε στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός.

Το σημείο στο οποίο χτυπήθηκε ο Σαφράζ είναι μέσα στο προαύλιο της Γκράβας από την μεριά της εισόδου του Αθλητικού Κέντρου «Αντώνης Τρίτσης» του ΟΝΑ δημιουργώντας ερωτηματικά για την πρόσβαση των δραστών της ρατσιστικής επίθεσης στο συγκεκριμένο σημείο.

Θα πρέπει να τονιστεί πως τόσο στην αρχή της Ραΐσης στη διασταύρωση με την Ταυγέτου, όσο και ακριβώς στο σημείο που έγινε το τελειωτικό χτύπημα υπάρχουν εταιρίες και μαγαζιά με κλειστό κύκλωμα καμερών που είναι σίγουρο πως έχουν καταγράψει το γεγονός. Ακριβώς απέναντι μάλιστα από το συγκεκριμένο σημείο που χτυπήθηκε ο Σαφράζ βρίσκονται τα γραφεία της εταιρίας κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών PLD Productions η οποία φυλάσσεται σε 24ωρη βάση από ιδιωτική εταιρία security και με κάμερες καταγραφής που είναι επίσης σίγουρο πως έχουν καταγράψει το περιστατικό.

Ο φύλακας ωστόσο που βρισκόταν στην εργασία του εκείνη την ώρα είπε πως δεν αντιλήφτηκε τίποτα, ενώ μέχρι και σήμερα, 5 μέρες μετά, η αστυνομία –παρά του ότι είναι υποχρεωμένη από τον νόμο να δράσει

⁸⁴ <http://www.thepressproject.gr/article/65391>

⁸⁵ <http://www.vice.com/gr/read/nea-epithesi-metanastis-patisia>

αυτεπάγγελτα σε αδικήματα ρατσιστικής βίας – δεν έχει ζητήσει να πάρει το βιντεοσκοπημένο υλικό που μπορεί να αποκαλύψει τους δράστες. Οι δράστες όχι μόνο χτύπησαν τον Σαφράζ αλλά του έκλεψαν τα χαρτιά και τα χρήματά του.

6) Απειλές και εκφοβισμό κατήγγειλε μετανάστης μάρτυρας στην υπόθεση της Μανωλάδας

Απειλές και επίθεση εκφοβισμού κατήγγειλε στις 2 Ιουλίου 2014 ο Τίπου Τσόουντρι, ένας από τους βασικούς μάρτυρες στην υπόθεση της Μανωλάδας⁸⁶. Ο μάρτυρας με καταγωγή από το Μπαγκλαντές έχει ζητήσει προστασία από τις αρχές γιατί φοβάται για την ζωή του, την ώρα που η δίκη είναι σε εξέλιξη. Υπέβαλε, δε, μήνυση στο Αστυνομικό Τμήμα Βάρδας Ηλείας.

Συγκεκριμένα, ο Τσόουντρι καταγγέλλει πως το βράδυ της περασμένης Παρασκευής δέχτηκε επίθεση από έξι άτομα με τρία μηχανάκια έξω από την παράγκα όπου μένει στη Μανωλάδα: «Ήταν έξι άτομα με τρεις μηχανές. Μου κράταγαν τον λαιμό και με κλωτσούσαν στο σώμα. Μου έλεγαν πως δεν θέλουν να με δουν ξανά στη Μανωλάδα, φώναζαν γιατί έκανα τις καταγγελίες στο δικαστήριο κι αν με ξαναδούν στη Μανωλάδα θα με καθαρίσουν».

Το ίδιο πρωί είχε προηγηθεί, σύμφωνα με τον ίδιο, επεισόδιο στο δικαστήριο στην Πάτρα, με άτομο από την πλευρά των κατηγορουμένων να τον κλωτσά έξω από τη δικαστική αίθουσα, κάτι που ο ίδιος κατήγγειλε μέσω του δικηγόρου του στο δικαστήριο.

Κατά την διάρκεια της δίκης που ξεκίνησε στις 6 Ιουνίου και άλλοι μετανάστες καταγγέλλουν απόπειρες δωροδοκίας, απειλές και ύβρεις.

«Είναι σκάνδαλο ότι το δικαστήριο ανέχεται να διεξάγεται δίκη υπό καθεστώς τρομοκρατίας σε βάρος των μαρτύρων», τονίζει ο συντονιστής της ΚΕΕΡΦΑ και δημοτικός σύμβουλος Αθήνας Πέτρος Κωνσταντίνου. Ο ίδιος δηλώνει πως υπάρχουν μετανάστες που χτυπήθηκαν πέρυσι και δεν μίλησαν ποτέ επειδή είχαν φοβηθεί. Η ΚΕΕΡΦΑ καλεί σε συγκέντρωση αλληλεγγύης αύριο Πέμπτη 3/7, στις 9 π.μ., στα δικαστήρια της Πάτρας.

«Η κατηγορία της απόπειρας ανθρωποκτονίας έχει μετατραπεί σε βαριά σκοπούμενη βλάβη, ρίχνοντας τους κατηγορούμενους στα μαλακά», δήλωσε πρόσφατα η βουλευτής Μ. Κανελλοπούλου, προσθέτοντας πως «οι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των εργατών γης της Ν. Μανωλάδας παραμένουν το ίδιο σκληρές και απάνθρωπες, ενώ ακόμα λαμβάνουν χώρα βίαιες συμπεριφορές σε εργάτες που διεκδικούν τα δεδουλευμένα τους».

7) Βασανισμός του Αλβανού κρατούμενου Καρέλι στις φυλακές Νιγρίτας

Ένα ελληνικό «Αμπου Γκράιμπ» με τον βασανισμό του 42χρονου Αλβανού κακοποιού Ιλία Καρέλι στις φυλακές Νιγρίτας, αποκαλύπτουν οι φωτογραφίες

⁸⁶ <http://tvxs.gr/news/ellada/apeiles-kai-ekfobismo-kataggellei-metanastis-martyras-stin-ypothesi-tis-manoladas>

από το εσωτερικό κύκλωμα του σωφρονιστικού ιδρύματος, τις οποίες παρουσίασε στις 9 Απριλίου 2014 η ιστοσελίδα **tovima.gr**⁸⁷. Στις επτά συγκλονιστικές φωτογραφίες φαίνεται αρχικά ο 42χρονος αλλοδαπός που είχε σκοτώσει, προ τριών ημερών, τον σωφρονιστικό υπάλληλο της Νιγρίτας *Γιώργο Τσιρώνη*, τις πρώτες στιγμές της εισόδου του στις φυλακές να περιτριγυρίζεται από σωφρονιστικούς υπαλλήλους οι οποίοι σύμφωνα με μαρτυρικές καταθέσεις τον «υποδέχθηκαν με άγριες διαθέσεις». Ανάμεσα σε αυτούς διακρίνεται και ο διευθυντής των φυλακών Νιγρίτας. Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι σπρώχνουν τον Καρέλι στις 3.45 της 27ης Μαρτίου στο δωμάτιο υποδοχής και 2 ώρες και 45 λεπτά αργότερα τον τραβούν σχεδόν γυμνό και κακοποιημένο προς το κελί όπου θα αφήσει λίγο αργότερα την τελευταία του πνοή.

Από τις φωτογραφίες από το εσωτερικό κύκλωμα των φυλακών διαπιστώνεται η σχετικά καλή κατάσταση στην οποία ήταν ο 42χρονος όταν εισήλθε στις φυλακές Νιγρίτας και εικονίζεται μόνο ένα αιμάτωμα στο αριστερό μάτι του. Ωστόσο στις άλλες φωτογραφίες, πλέον, δείχνει να μην μπορεί να σταθεί στα πόδια του, να σύρεται προς το κελί του όπου και αφήνεται...

Το συγκεκριμένο οπτικό υλικό ήταν αυτό που οδήγησε τους αξιωματικούς της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΛ.ΑΣ να αναζητήσουν τους δράστες της μοιραίας κακοποίησης του Καρέλι στις φυλακές Νιγρίτας.

Σημειώνεται ότι κατηγορούμενοι για τον βασανισμό του Καρέλι είναι 15 υπάλληλοι των φυλακών από τους οποίους οι οκτώ έχουν ήδη απολογηθεί και έχουν κριθεί προφυλακιστέοι οι έξι. Τις επόμενες ώρες αναμένεται και η απολογία των υπολοίπων επτά, ανάμεσα στους οποίους και ο διευθυντής των φυλακών.

8) Ανάρτηση ρατσιστικής επιγραφής σε γραφείο γιατρού στη Θεσσαλονίκη

Συνελήφθη στις 2 Μαρτίου 2014 στην περιοχή της Νέας Μηχανιώνας, έπειτα από αιφνιδιαστική έρευνα αστυνομικών της Υποδιεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Θεσσαλονίκης, 57χρονος γιατρός, ο οποίος είχε αναρτήσει στο ιατρείο του, επιγραφή με ρατσιστικό περιεχόμενο⁸⁸.

Σύμφωνα με την αστυνομία στο ιατρείο που έχει παραχωρηθεί στον 57χρονο γιατρό του ΕΟΠΥΥ από τον Δήμο Θερμαϊκού βρέθηκε επιγραφή, στην οποία αναγράφεται στη γερμανική γλώσσα το σύνθημα «Ανεπιθύμητοι οι Εβραίοι εδώ».

Στην έρευνα που ακολούθησε στην οικία του γιατρού, παρουσία δικαστικού λειτουργού βρέθηκαν και κατασχέθηκαν τρία μεταλλικά ξιφίδια, δύο εκ των οποίων φέρουν ναζιστικά σύμβολα, 12 μαχαίρια, δύο στικ ακονισμού

⁸⁷ <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=585140>

⁸⁸ http://www.simerini.net/2014/03/blog-post_3.html

μαχαιριών και 64 φαρμακευτικά δισκία, τα οποία στερούνταν της απαραίτητης ιατρικής συνταγής. Ακόμη βρέθηκαν και κατασχέθηκαν μία σημαία με ναζιστικά σύμβολα, δύο επιγράμματα ενδυμάτων με ναζιστικά σύμβολα, έντυπο υλικό με περιεχόμενο σχετικό με τη Χρυσή Αυγή, τη δικτατορία και τον Αδόλφο Χίτλερ και δύο φωτογραφίες του Αδόλφου Χίτλερ.

Σε βάρος του 57χρονου σχηματίστηκε δικογραφία για παραβάσεις των Νόμων περί φυλετικών διακρίσεων, περί όπλων και περί εξαρτησιογόνων ουσιών και οδηγήθηκε στον εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης.

9) Διαπόμπευση ανήλικου Ρομά από την ΕΛ.ΑΣ.

Σύμφωνα με το δελτίο Τύπου που εξέδωσε η Αστυνομική Διεύθυνση Δυτικής Ελλάδας, άνδρες της υποδιεύθυνσης ασφάλειας Πατρών συνέλαβαν στις 23/1/2014 ένα 11χρονο αγόρι στην πλατεία Ελευθερίας στην Πάτρα με την κατηγορία ότι έκλεψε και εξεβίαζε μια 50χρονη γυναίκα⁸⁹. Η κλοπή της τσάντας της γυναίκας έγινε τον προηγούμενο μήνα και, σύμφωνα με τη δικογραφία που σχηματίστηκε, ο 11χρονος την πλησίασε και της ζήτησε 20 ευρώ για να της επιστρέψει κάποια ταξιδιωτικά έγγραφα που βρίσκονταν στην τσάντα. Εκεί βρέθηκαν και οι αστυνομικοί οι οποίοι και τον συνέλαβαν.

Εννοείται πως στην ανακοίνωση της ΕΛ.ΑΣ. τονίζεται πως πρόκειται για παιδί Ρομά, το οποίο θα οδηγηθεί στην εισαγγελία πλημμελειοδικών Πατρών και εννοείται επίσης πως όλα τα ενημερωτικά μπλογκ της Αχαΐας παρουσίασαν την είδηση με πηχυαίους τίτλους χωρίς κανέναν να προβληματιστεί για την αντιμετώπιση και κυρίως για το μέλλον του 11χρονου αγοριού. Το γεγονός επίσης ότι τονίζεται πως το αγόρι είναι Ρομά, σε μια εποχή και σε μια χώρα που οι έλεγχοι στους Ρομά είναι συνεχείς και συχνά ξεπερνούν τα όρια της εμμονής και της εμπάθειας, επίσης θα έπρεπε να μας προβληματίσει. Το μοναδικό μάθημα που θα πάρει ο 11χρονος είναι πως κανείς δεν νοιάζεται γι' αυτόν.

Η σύλληψη ενός 11χρονου παιδιού είναι δυσάρεστη είδηση. Η διαπόμπευσή του από το κράτος είναι ακόμα χειρότερη. Διαπόμπευση ενός ανήλικου έχουμε όταν ανακοινώνεται από την Αστυνομία η σύλληψη ενός 11χρονου Ρομά για «κλοπή και εκβίαση», λες και είναι ο χειρότερος εγκληματίας που περπάτησε σ' αυτή τη Γη.

10) Έρευνα για την ρατσιστική επίθεση εναντίον Ιρανού πρόσφυγα διέταξε η Εισαγγελία Πρωτοδικών

Ο εισαγγελέας Πρωτοδικών, αρμόδιος για εγκλήματα ρατσιστικής βίας, διέταξε στις 16 Ιανουαρίου 2014 έρευνα για την επίθεση σε βάρος Ιρανού στο κέντρο της Αθήνας, όπως αναφέρει δημοσίευμα του ΑΜΠΕ⁹⁰. Η Προϊσταμένη της

⁸⁹ <http://www.efsyn.gr/?p=168137>

⁹⁰ <http://www.unhcr.gr/1againstracism/erevna-gia-tin-ratsistiki-epithesi-enantion-iranou-prosfiga-dietaxe-i-isangelia-protodikon/>

Εισαγγελίας Πρωτοδικών Π.Φακου έδωσε εντολή διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης, με αφορμή δημοσίευμα στον Τύπο σχετικά με ρατσιστική επίθεση σε βάρος Ιρανού πρόσφυγα στο κέντρο της Αθήνας από τρεις άνδρες. Σύμφωνα με τις καταγγελίες, ένας από τους δράστες έκοψε με τα δόντια του το αριστερό αυτί του πρόσφυγα. Την έρευνα θα διεξαγάγει ο αρμόδιος για εγκλήματα ρατσιστικής βίας, εισαγγελέας Σ. Παππάς.

11) Βεβήλωση του εβραϊκού νεκροταφείου στη Θεσσαλονίκη

Τη λύπη και την αγανάκτησή της για τη βεβήλωση του εβραϊκού νεκροταφείου της Θεσσαλονίκης εξέφρασε στις 31/5/2014 με ανακοίνωσή της, η Ισραηλιτική Κοινότητα της πόλης, καταδικάζοντας το θλιβερό συμβάν⁹¹. Όπως αναφέρεται, τα ξημερώματα της 29ης Μαΐου 2014, άγνωστοι, αφού παραβίασαν το προστατευτικό κιγκλίδωμα του τοίχου του νεκροταφείου, εισήλθαν στον χώρο και προκάλεσαν φθορές σε γλάστρες, ανθοστήλες και άλλα μαρμάρινα καλλωπιστικά στοιχεία. «Είναι θλιβερό ένα νεκροταφείο να βεβηλώνεται από αγνώστους. Μας λυπεί αφάνταστα το γεγονός. Τα στοιχεία που βεβηλώνουν ένα νεκροταφείο δεν μπορεί να τα χαρακτηρίσει κανείς» σχολίασε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης Δαβίδ Σαλιέλ.

Η αστυνομία διεξάγει έρευνα για τον εντοπισμό των δραστών και τη διαλεύκανση των κινήτρων πίσω από «αυτές τις αποτρόπαιες ενέργειες που προσβάλλουν τη μνήμη των μελών της Κοινότητας και αμαυρώνουν την εικόνα της πόλης μας στο εσωτερικό και το εξωτερικό» όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην ανακοίνωση της Ισραηλιτικής Κοινότητας.

Πάντως, ο κ. Σαλιέλ θεωρεί πως η βεβήλωση του νεκροταφείου είναι ένα μεμονωμένο γεγονός και δεν συνδέεται με τα κρούσματα αντισημιτισμού στην Ευρώπη, με πλέον πρόσφατο αυτό της επίθεσης στο Εβραϊκό Μουσείο στις Βρυξέλλες, όπου τρία άτομα έχασαν τη ζωή τους, μεταξύ αυτών δύο Ισραηλινοί τουρίστες.

Το αρχαίο εβραϊκό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης, που καταλάμβανε έκταση περίπου 300.000 τ.μ., στον χώρο της σημερινής Πανεπιστημιούπολης, καταστράφηκε από τους ναζί. Τα ταφικά μνημεία λεηλατήθηκαν και διασκορπίστηκαν σε ολόκληρη την πόλη.

Στην Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης παραχωρήθηκε το νέο νεκροταφείο της, στην περιοχή της Σταυρούπολης, το 1938 και ορισμένα από τα διασωθέντα μάρμαρα του παλιού νεκροταφείου μεταφέρθηκαν εκεί, όπου έχει ανεγερθεί κι ένα μνημείο για τα θύματα του Ολοκαυτώματος.

⁹¹ <http://www.tanea.gr/news/greece/article/5126570/h-israhlitikh-koinothta-katadikazei-th-bebhlwsh-toy-ebraikoy-nekrotafeioly-sth-thessalonikh/#.U4igsolJkbc.facebook>

12) Καταγγελία για βασανιστήρια στις φυλακές Ναυπλίου

Σύμφωνα με καταγγελία της Επιτροπής Αλληλεγγύης στους Πολιτικούς Κρατούμενους στην Τουρκία και το Κουρδιστάν, ο πολιτικός κρατούμενος Bilgehan Karpat την Τετάρτη, 26.03.2014 κατά τη διάρκεια μεταφοράς του από τις φύλακες Κορυδαλλού στο Ναυπλίο δέχτηκε βασανιστήρια από τους δεσμοφύλακες των φυλάκων Ναυπλίου⁹².

Οι Δεσμοφύλακες χωρίς να τους κάνουν ερευνά, επέβαλαν στο ελεύθερο πολίτικο κρατούμενο Bilgehan Karpat την ανήθικη σωματική ερευνά , και του έκαναν βασανιστήρια. Ένας δεσμοφύλακας με ένα αστέρι στην στολή του μαζί με έναν άλλον δεσμοφύλακα επιτεθήκαν στον ελεύθερο πολίτικο κρατούμενο Bilgehan Karpat και τον κλείδωσαν σε ένα δωμάτιο. Ο Bilgehan Karpat τηλεφώνουσε την επιτροπή αλληλεγγύης με τους πολιτικούς κρατούμενους και δήλωσε πως ότι έχει δεχτεί χτυπήματα στο πρόσωπο και στο σώμα, καθώς του έσπασαν τα δόντια.

13) Καταγγελία της ΚΕΕΡΦΑ για χρυσαυγίτικη επίθεση εναντίον μεταναστών στα Χανιά

Φασιστική επίθεση δέχτηκαν τα μεσάνυχτα της Κυριακής 7 Σεπτεμβρη προς τα ξημερώματα της Δευτέρας 8 Σεπτεμβρη 2014, δύο Πακιστανοί μετανάστες στο Παλιό Λιμάνι, από δύο γνωστούς στα Χανιά νεοναζί της Χρυσής Αυγής⁹³.

Όπως αναφέρει η αντιρατσιστική οργάνωση ΚΕΕΡΦΑ των Χανίων, η «φασιστική επίθεση δέχτηκαν τα μεσάνυχτα της Κυριακής 7 Σεπτεμβρη προς τα ξημερώματα της Δευτέρας 8 Σεπτεμβρη, δύο Πακιστανοί μετανάστες στο Παλιό Λιμάνι, από δύο γνωστούς στα Χανιά νεοναζί της Χρυσής Αυγής. Οι μετανάστες, που δουλεύουν μικροπωλητές στην περιοχή του λιμανιού, είχαν μόλις σχολάσει από τη δουλειά τους και γύριζαν σπίτι όταν δέχτηκαν επίθεση πισώπλατα από τους νεοναζί, από τους οποίους ο ένας φορούσε κράνος και ο άλλος είχε ακάλυπτο το πρόσωπο του. Ο ένας μετανάστης κατάφερε να ξεφύγει ενώ ο δεύτερος δέχτηκε χτυπήματα με μεταλλικό αντικείμενο στον αυχένα, την πλάτη και το πρόσωπο. Η στάση της αστυνομίας όταν καλέστηκε τηλεφωνικά από τους ίδιους τους μετανάστες ήταν εξοργιστική αφού τους παρέπεμπαν από τη μια τηλεφωνική γραμμή στην άλλη, καταλήγοντας να μην εμφανιστούν ποτέ, δίνοντας έτσι το περιθώριο στους χρυσαυγίτες όχι μόνο να παραμείνουν ασύλληπτοι αλλά και να εμφανιστούν ξανά λίγη ώρα αργότερα στην οδό Χάληδων έξω από το ναό της Μητρόπολης μαζί και με άλλους νεοναζί προσπαθώντας να φοβίσουν με την παρουσία τους, άλλους μετανάστες που βρίσκονταν εκεί».

⁹² <http://left.gr/news/kataggelia-gia-vasanistiria-kai-stis-fylakes-nayplioy>

⁹³ <http://left.gr/news/kataggelia-tis-keerfa-gia-hraysiagitiki-epithesi-enantion-metanaston-sta-hania#sthash.bn0HU1ci.7hGHEqhc.dpuf>

14) Μεταξουργείο: Άγρια επίθεση χρυσαυγιτών σε μετανάστη

Δολοφονική επίθεση Χρυσαιγιτών στο Μεταξουργείο, 50 μέτρα από την Τροχαία έλαβε χώρα στις 17 Ιουνίου 2014, σύμφωνα με δημοσίευμα στο [athens.indymedia](http://athens.indymedia.org)⁹⁴.

Όπως αναφέρεται στο κείμενο:

Δύο χρυσαυγίτες σε γκρι αμάξι SUZUKI SWIFT με πινακίδα YNK 3249 επιτέθηκαν σε μετανάστη. Βγήκαν από το αυτοκίνητο και ξεκίνησαν να πηδούν κυριολεκτικά στο κεφάλι του μπροστά στον απόλυτα απαθή φρουρό της τροχαίας.

Στις φωνές όσων προσπάθησαν να τους σταματήσουν, απάντησαν με τραμπουκισμούς και απειλές «τώρα θα δείτε τι σημαίνει Χρυσή Αυγή», "σ' έχουμε σταμπάρει, σε ξέρουμε".

Ο άνθρωπος αιμοραγώντας στο κεφάλι μεταφέρθηκε μετά από μια παρωδία αστυνομικής ανάκρισης στο ΚΑΤ.

15) Κρούσμα ρατσιστικής βίας στην Αμυγδαλέζα

Καταγγελία για νέο κρούσμα βίας στην Αμυγδαλέζα, που έλαβε χώρα στις 17 Φεβρουαρίου 2014, συνυπογράφουν η κίνηση ενάντια στο ρατσισμό και τη φασιστική απειλή (ΚΕΕΡΦΑ) και η Πακιστανική Κοινότητα Ελλάδας⁹⁵. Όπως αναφέρουν:

"Αστυνομικός στην Αμυγδαλέζα χτύπησε μετανάστη όταν ζήτησε παυσίπονο Ο Χουράμ Σαχζάτ του Μπασίρ με αριθμό κρατούμενου 2663 στην πτέρυγα Α3 δωμάτιο 6 στο κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας κατήγγειλε στην ΚΕΕΡΦΑ και τη Πακιστανική Κοινότητα Ελλάδος ότι χτυπήθηκε από αστυνομικό μπροστά σε συγκρατούμενους του.

«Ο Αστυνομικός με χτύπησε στο κεφάλι όταν του ζήτησα επίμονα ένα παυσίπονο. Η απάντηση του αστυνομικού ήταν «άντε γ...ου, φύγε, πήγαινε μέσα βρωμιάρη». Η κατάσταση είναι τεταμένη τις τελευταίες μέρες αφού η ΕΛΑΣ προχωρά σε απελάσεις χωρίς την θέληση των κρατούμενων αφού αρνούνται να υπογράψουν «οικειοθελή επαναπροώθηση». Η αστυνομική βία έχει μείνει συστηματικά ατιμώρητη στην Αμυγδαλέζα και μετανάστες που έχουν υποστεί βασανισμούς είναι στη λίστα των απελάσεων. » .

16) Ξυλοδαρμός απλήρωτου μετανάστη από αστυνομικούς

Σοκ προκαλεί νέα υπόθεση απλήρωτου εργαζόμενου από τον Αφγανιστάν, τον οποίο αστυνομικοί, αντί να προστατεύσουν, σε συνεννόηση με τον εργοδότη του, τον ξυλοφόρτωσαν, προκειμένου να τον αναγκάσουν να παραιτηθεί⁹⁶. Μετά την αποκάλυψη της υπόθεσης, οι αστυνομικοί τέθηκαν σε διαθεσιμότητα, ενώ παράλληλα διατάχθηκε η διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης.

⁹⁴ <http://left.gr/news/metaxoyrgeio-agria-epithesi-hrysaygiton-se-metanasti#sthash.7klB0avp.1YFJ6smR.dpuf>

⁹⁵ <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=416143>

⁹⁶ <http://www.thepressproject.gr/article/66182>

Στο πλαίσιο της έρευνας, προέκυψε ότι στις 23 Ιουλίου 2014 οι δύο αστυνομικοί μετέβησαν με περιπολικό όχημα, μαζί με τον 36χρονο ιδιώτη, στην επιχείρηση του 46χρονου επιχειρηματία, στην περιοχή «Λάκα» Αναβύσσου, όπου εργαζόταν ο 30χρονος υπήκοος Αφγανιστάν, από το έτος 2010, διαμένοντας σε πρόχειρο κατάλυμα που του είχε παραχωρήσει ο επιχειρηματίας.

Ο 49χρονος αρχιφύλακας, σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΛ.ΑΣ., επιδεικνύοντας προσβλητική και καταναγκαστική συμπεριφορά σε βάρος του αλλοδαπού, τού άσκησε σωματική βία και προκάλεσε φθορές σε αντικείμενά του, παρουσία του 25χρονου αστυφύλακα και του 36χρονου ιδιώτη.

Ανάλογη συμπεριφορά είχε επιδείξει ο αρχιφύλακας, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση, όταν πριν από περίπου δύο εβδομάδες, είχε μεταβεί μαζί με τον 25χρονο αστυφύλακα στη συγκεκριμένη επιχείρηση, όπου εξύβρισε και απείλησε τον αλλοδαπό.

Όπως εξακριβώθηκε από την έρευνα, ο 49χρονος αρχιφύλακας και ο 36χρονος ιδιώτης γνωρίζονταν με τον επιχειρηματία και ενεργούσαν για λογαριασμό του, προκειμένου να εξαναγκάσουν τον αλλοδαπό υπήκοο να αποχωρήσει από την επιχείρησή του, χωρίς να του καταβάλει δεδουλευμένα ύψους 23.900 ευρώ.

Και στις δύο περιπτώσεις, οι αστυνομικοί δεν ενημέρωσαν το επιχειρησιακό κέντρο της υπηρεσίας τους για τη μετάβασή τους στην επιχείρηση. Οι συλληφθέντες, με τη δικογραφία που σχηματίστηκε σε βάρος τους, οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών.

17) Ρατσιστική επίθεση σε σπίτι μεταναστών στην Πάτρα

Επίθεση από αγνώστους σημειώθηκε στις 19 Αυγούστου 2014 τα ξημερώματα σε οικία, η οποία βρίσκεται στην περιοχή πίσω από το εργοστάσιο του Λαδόπουλου και στην οποία διαμένουν το τελευταίο χρονικό διάστημα αλλοδαποί⁹⁷. Σύμφωνα με πληροφορίες του patrastimes.gr, ήταν περίπου 2.00 τα ξημερώματα, όταν ομάδα νεαρών που είχαν κρύψει τα χαρακτηριστικά του προσώπου τους, πέταξαν βόμβες μολότοφ οι οποίες εξερράγησαν περιμετρικά του σπιτιού και συγκεκριμένα έξω από την περίφραξη.

Αμέσως ενημερώθηκε η αστυνομία και η πυροσβεστική που κατέφθασαν στο σημείο και επιλήφθηκαν του περιστατικού. Όπως αναφέρουν πηγές στο patrastimes.gr η συγκεκριμένη επίθεση φαίνεται να κρύβει ρατσιστικά κίνητρα. Αναζητούνται οι δράστες και η Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Πατρών έχει αναλάβει τη διερεύνηση του συμβάντος.

⁹⁷ <http://left.gr/news/patra-ratsistiki-epithesi-se-spiti-metanaston-toys-epitethikan-me-molotof#sthash.qxF5Jn8Y.FuCj1RFj.dpuf>

18) Πρωτοφανής ανακοίνωση ρατσισμού από τον Εμπορικό Σύλλογο Ανδραβίδας κατά Ελλήνων Ρομά

Η ιστοσελίδα arokalypseis.com έφερε στο φως της δημοσιότητας, την πρωτοφανή απόφαση κοινωνικού αποκλεισμού και ρατσισμού κατά των Ελλήνων Ρομά, που έλαβε στις 20 Αυγούστου 2014 ο Εμπορικός Σύλλογος Ανδραβίδας Ηλείας, την οποία μάλιστα κοινοποίησε και γραπτώς προς τα μέλη του – επαγγελματίες της πόλης, με την μορφή ανακοίνωσης⁹⁸.

Ο Εμπορικός Σύλλογος Ανδραβίδας καλεί όλα τα καταστήματα της πόλης να μην εξυπηρετούν τους Ρομά σε ένδειξη σεβασμού της μνήμης του αδικοχαμένου 35χρονου Αρχιφύλακα Βασιλείου Μαρτζάκλη, πατέρα δύο παιδιών, που έχασε την ζωή του στις αρχές του περασμένου Μαΐου, όταν διαρρήκτης Ρομά τον μαχαίρωσε στην καρδιά στην προσπάθειά του να διαφύγει της σύλληψης. Το θλιβερό περιστατικό που είχε συμβεί σε κεντρικό δρόμο της Ανδραβίδας είχε συγκλονίσει το πανελλήνιο, καθώς ο 35χρονος αστυνομικός ήταν ιδιαίτερα αγαπητός στην τοπική κοινωνία με σπουδαίο κοινωνικό και αθλητικό έργο.

Την απίστευτη ανακοίνωση επιβεβαίωσαν στις arokalypseis.com οι επαγγελματίες της πόλης, αλλά και ο πρόεδρος του τοπικού Εμπορικού Συλλόγου Κώστας Μητρόπουλος.

«Κάτω από την πίεση πολλών επαγγελματιών της πόλης μας που θέλησαν να τιμήσουν την μνήμη του αδικοχαμένου αστυνομικού βγάλαμε αυτή την ανακοίνωση και την μοιράσαμε στα μαγαζιά θεωρώντας ότι έτσι τιμούμε την μνήμη του», ανέφερε ο κ. Μητρόπουλος.

Σε σχετική ερώτηση για τον ισοπεδωτικό, ρατσιστικό και άδικο χαρακτήρα της ανακοίνωσης απέναντι σε ολόκληρη την κοινότητα των Ελλήνων Τσιγγάνων ο κ. Μητρόπουλος δεν θέλησε να απαντήσει.

19) Ρατσιστική συμπεριφορά κατά Αλβανών τουριστών από αστυνομικούς του Α.Τ. Κερατέας

Ηταν 9 το βράδυ της 4ης Σεπτεμβρίου 2014 στην οδό Δροσοπούλου στην Κερατέα, όταν δύο αστυνομικοί του τοπικού τμήματος άκουσαν δύο νέα παιδιά να συνομιλούν στα αλβανικά⁹⁹. Τα δύο 17χρονα αγόρια, ο Φλορίμ και ο Αρμπίτ, είχαν έρθει με τις οικογένειές τους από την Ιταλία και την ΠΓΔΜ αντίστοιχα για να περάσουν μια εβδομάδα καλοκαιρινών διακοπών με τους θείους τους που μένουν μόνιμα στην Ελλάδα.

⁹⁸ <http://left.gr/news/protofanis-anakoinosi-ratsismoy-apo-ton-emporiko-syllogo-andravidas-kata-ellinon-roma#sthash.wtyGeK6V.qI43Paxq.dpuf>

⁹⁹ <http://www.efsyn.gr/?p=229488>

«Ρε, ένας Αλβανός. Τι είσαι ρε; Αλβανός;», φώναζαν κατ' εξακολούθηση οι αστυνομικοί στο ένα παιδί, που τους κοιτούσε με απορία καθώς δεν μιλάει ελληνικά. Φορώντας πολιτικά και χωρίς να τους επιδείξουν την αστυνομική τους ταυτότητα, άρχισαν να τραβोलογούν τους εφήβους φωνάζοντάς τους: «Λέγε, από πού είσαι συ, ρε;». Συγγενής των νεαρών, αντιλαμβανόμενος τον προπηλακισμό και μη γνωρίζοντας ότι έχει να κάνει με αστυνομικούς ενεπλάκη στο περιστατικό. Τότε οι δύο αστυνομικοί τού κόλλησαν επιδεικτικά την αστυνομική ταυτότητα στο πρόσωπο, αδιαφορώντας για τη διαμαρτυρία του, και στη συνέχεια μετέφεραν τα παιδιά στο Α.Τ. Κερατέας.

Τέσσερις συγγενείς των νεαρών τούς ακολούθησαν και προσκόμισαν στο τμήμα τα ταξιδιωτικά έγγραφα των παιδιών. «Είστε αρχίδια», φέρεται να είπαν οι αστυνομικοί στα παιδιά μέσα στο αυτοκίνητο, συνεχίζοντας με τη... μετάφραση: «Ξέρετε αγγλικά, ε; Motherfuckers». «Ούτε στα ζώα δεν συμπεριφέρονται έτσι, οι αδερφές μου έχουν γυρίσει όλο τον κόσμο αλλά τέτοια ρατσιστική συμπεριφορά δεν έχουν συναντήσει. Όταν ρωτούσαμε τους αστυνομικούς γιατί πήγαν τα παιδιά στο τμήμα, μας έβρισαν. Δεν είναι η πρώτη φορά που γινόμαστε μάρτυρες αστυνομικής βίας», τονίζει στην «Εφ.Συν.» ο θείος των παιδιών, Βίβα Ιλιέρ, ιδιωτικός υπάλληλος, που ζει τα τελευταία 25 χρόνια στην Ελλάδα.

Τα δύο Αλβανάκια κρατήθηκαν στο τμήμα για περισσότερες από δύο ώρες, ενώ οι αστυνομικοί αρνήθηκαν να δώσουν κάποια λογική εξήγηση στη μητέρα, στον πατέρα και στους θείους των παιδιών. Η μητέρα του ενός παιδιού ότα επέστρεψε στο σπίτι της στην Ιταλία επισήμανε στους αστυνομικούς ότι θα καταγγείλει το περιστατικό στα ιταλικά ΜΜΕ.

20) Χρυσαιγίτης σταμάτησε ΙΧ για να δει αν ο οδηγός ήταν Έλληνας

Συνελήφθη στην περιοχή του Βόλου, 39χρονος χρυσαιγίτης που το πρωί της 7ης Ιανουαρίου 2014 σταμάτησε στην επαρχιακή οδό Βόλου-Ζαγοράς διερχόμενο αυτοκίνητο προκειμένου να "ελέγξει" εάν είναι Έλληνας ή αλλοδαπός¹⁰⁰. Σύμφωνα με την κατάθεση του οδηγού, ο 39χρονος εκείνη την ώρα φορούσε μπλούζα με το λογότυπο της Χρυσής Αυγής και όταν αυτός απάντησε ότι είναι Έλληνας του επέτρεψε να συνεχίσει την πορεία του.

Ο 39χρονος χρυσαιγίτης συνελήφθη χθες και σε βάρος του σχηματίστηκε δικογραφία για παράνομη βία και παράβαση της νομοθεσίας περί όπλων. Σε έρευνα που διενεργήθηκε στην οικία του, παρουσία Δικαστικού λειτουργού βρέθηκαν και κατασχέθηκαν τα εξής: τέσσερα μαύρα μπλουζάκια με το λογότυπο της Χρυσής Αυγής, τρεις ξιφολόγχες, ένα ξίφος με λαβή, μια ματσέτα, ένας μπαλτάς, ένα μαχαίρι, τέσσερις ψηφιακοί δίσκοι (DVD) με υλικό της Χρυσής Αυγής, έντυπο υλικό καθώς και αποκόμματα εφημερίδων με θέματα σχετικά με τη δράση της Χρυσής Αυγής.

¹⁰⁰ tvxsteam.tvxs.gr/node/146674

21) Σοβαρός τραυματισμός Σύρου πρόσφυγα από σφαίρες λιμενικού στα ανοιχτά της Ρόδου

Στις 22 Σεπτεμβρίου 2014 σφαίρες του Λιμενικού έστειλαν στην εντατική μονάδα του νοσοκομείου της Ρόδου τον Μπιλάλ Μοχάμεντ του Ντάλο, πρόσφυγα από τη Συρία¹⁰¹. Δέχτηκε ριπή από πυροβόλο όπλο λιμενικού και φέρει πολλαπλά τραύματα. Υπάρχει επίσης και δεύτερος τραυματίας από σφαίρες.

Είναι ένα καθαρό παράδειγμα με ποιόν τρόπο γίνονται οι απωθήσεις των βαρκών των προσφύγων. Οι ισχυρισμοί ότι προσπάθησαν οι λιμενικοί να χτυπήσουν την μηχανή της βάρκας προκαλούν ακόμη μεγαλύτερη ανησυχία και ερωτηματικά αν τέτοιες είναι οι εντολές που τους έχουν δοθεί από τα ανώτερα κλιμάκια.

22) Οκτώ άντρες των ΜΑΤ εναντίον μετανάστη στα Εξάρχεια

Απρόκλητη επίθεση δέχτηκε στις 14/9/2014 περαστικός στα Εξάρχεια για το χρώμα τους δέρματος του¹⁰². Οι αστυνομικοί αγνόησαν τις ικεσίες του και χλεύασαν μάρτυρα του περιστατικού.

«Σας παρακαλώ, αφήστε με, είμαι καρδιακός!» φώναζε ο νεαρός μετανάστης στους άνδρες των ΜΑΤ που τον χτυπούσαν με μπουνιές και κλοτσιές.

Το περιστατικό αστυνομικής και ρατσιστικής βίας που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή στο κέντρο της Αθήνας εξιστορεί ο αυτόπτης μάρτυρας Μ., μέσω καταγγελίας που απέστειλε στην Κίνηση «Απελάστε τον Ρατσισμό».

Είναι το τρίτο περιστατικό με ρατσιστικό πρόσημο που έρχεται στη δημοσιότητα μετά την εισαγωγή στη Βουλή και ψήφιση του αντιρατσιστικού νομοσχεδίου και στο οποίο πρωταγωνιστούν αστυνομικοί. Είχε προηγηθεί η αναίτια προσαγωγή τριών Αφρικανών γυναικών στον Κεραμεικό και η βίαιη διάλυση της προσευχής μουσουλμάνων κρατουμένων στο κέντρο κράτησης της Αμυδαλέζας, που άφησε πολλούς τραυματίες.

Αυτή τη φορά, σύμφωνα με τον Μ., πρόκειται για αστυνομική επίθεση σε μετανάστη, ο οποίος ήταν απλώς περαστικός σε «λάθος» σημείο. Ήταν γύρω στις 10 το βράδυ της Παρασκευής, στη συμβολή των οδών Ακαδημίας και Μπενάκη, στο κέντρο της Αθήνας.

Ο αυτόπτης μάρτυρας περίμενε για να περάσει απέναντι όταν είδε δύο άνδρες των ΜΑΤ να επιτίθενται στον νεαρό, με μοναδικό εμφανές κίνητρο το σκούρο δέρμα του. «Χωρίς κανέναν λόγο έπεσαν πάνω του 2 ΜΑΤάδες και ενώ πήγε να αντισταθεί έπεσαν πάνω του άλλοι 6».

»Τον έριξαν κάτω και τον χτυπούσαν», περιγράφει ο Μ., ο οποίος προσπάθησε να επέμβει όταν διαπίστωσε ότι παρά τις ικεσίες του μετανάστη

¹⁰¹ <http://www.antiracismfascism.org/index.php/2013-09-08-22-14-42/frontex/item/1073-2014-09-22-14-55-05>

¹⁰² Εφημερίδα Συντακτών, 15/9/2014

προς τους αστυνομικούς να τον αφήσουν «συνέχισαν να τον χτυπάνε ανελέητα».

Όταν λοιπόν ο αυτόπτης πλησίασε προς την εστία της ρατσιστικής επίθεσης, αναφέροντας ότι θα καταθέσει όσα είδε, οι άνδρες των MAT τον έδιωξαν λέγοντάς του με ειρωνικό ύφος: «Μας επιτέθηκε. Έτσι μπράβο, πήγαινε απέναντι».

Ο Μ., αφού έμαθε ότι θα μετέφεραν τον μετανάστη στο αστυνομικό τμήμα Εξαρχείων, κατευθύνθηκε αμέσως προς τα εκεί για να καταθέσει ως μάρτυρας υπεράσπισής του. Όταν έφτασε στο τμήμα, έδωσε τα στοιχεία του και περίμενε 3 ώρες για να του επιτρέψουν να μπει μέσα.

Κατά τη διάρκεια της αναμονής, οι θύτες αστυνομικοί που περίμεναν κι αυτοί έξω τους συναδέλφους τους, τον χλεύαζαν φωνάζοντας ειρωνικά «αλληλεγγύη», ενώ τον αποκαλούσαν με το όνομά του, το οποίο προφανώς είχαν πληροφορηθεί από το τμήμα.

Ο ένας μάλιστα τον πλησίασε για να τον χλευάσει από κοντά, με τον Μ. να αντιδρά λέγοντας «το όνομά σου θα δώσεις, γιατί σε είδα που το χτύπαγες το παιδί» και τον άνδρα των MAT να στρέφεται προς τους συναδέλφους του και να φωνάζει περιπαικτικά: «Ζητάει το όνομα μου ρε!», ξεσπώντας και εκείνος και οι υπόλοιποι σε ειρωνικά γέλια. Τελικά ο Μ. δεν κλήθηκε ποτέ να καταθέσει. «Απλά με άφησαν να μπω και να δώσω στο παιδί ένα χαρτάκι με τα στοιχεία μου για να με καλέσει ως μάρτυρα. Τίποτε άλλο», καταλήγει.

23) Ρατσιστική επίθεση σε βάρος μετανάστη στην Κοκκινιά

Στις 26/9/2014 τέσσερις νεαροί άνδρες με μαύρες μπλούζες και ξυρισμένα κεφάλια, χτύπησαν ανελέητα γύρω στις 6 το απόγευμα έναν άνδρα πακιστανικής καταγωγής και εξαφανίστηκαν μόλις έφτασαν άνδρες της ομάδας Δίας, ειδοποιημένοι από περιοίκους¹⁰³.

Σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες που επικοινωνήσαν με το iefimerida και έκαναν την καταγγελία, το περιστατικό βίας σημειώθηκε στην Κοκκινιά στην συμβολή των οδών Κορυτσάς και Άρτης. Μάλιστα ορισμένοι υποστηρίζουν ότι άκουσαν τους επιτιθέμενους να φωνάζουν στον νεαρό «να φύγετε από την χώρα».

Αρχικά δύο και αμέσως μετά άλλοι δύο νεαροί γεροδεμένοι, σύμφωνα με τις μαρτυρίες, άνδρες, περικύκλωσαν και άρχισαν να χτυπούν με μανία έναν άνδρα από το Πακιστάν με κλωτσιές, μπουιές και σιδηρογροθιές.

Από τις φωνές του άτυχου νεαρού, ξεσηκώθηκαν οι περαστικοί και οι περιοίκοι, οι οποίοι φώναζαν στους επιτιθέμενους να τον αφήσουν και να μην τον χτυπούν άλλο – χωρίς ωστόσο αποτέλεσμα. Κάποιοι ειδοποίησαν την Άμεση Δράση και μετά από λίγα λεπτά κατέφθασαν άνδρες της ομάδας Δίας που κινήγησαν στα γύρω στενά τους δράστες αλλά πρόλαβαν να εξαφανιστούν.

¹⁰³ <http://left.gr/news/nea-ratsistiki-epithesi-se-varos-metanasti-stin-kokkinia>

Ένα ασθενοφόρο του ΕΚΑΒ παρέλαβε τον τραυματία ο οποίος δήλωσε ότι ονομάζεται Μωχάμεντ και τον μετέφερε στο Αττικό νοσοκομείο στο Χαϊδάρι. Ο άνδρας είχε τις αισθήσεις του και φέρεται να είπε ότι γνωρίζει τους δύο εκ των δραστών.

24) Ρατσιστικές επιθέσεις κατά της κοινότητας των Ινδών Σιχ στο Μαραθώνα

Στα τέλη Σεπτεμβρίου 2014 αναστατώθηκε η κοινότητα των Ινδών στο Μαραθώνα ύστερα από πυροβολισμούς εναντίον του λατρευτικού τους χώρου¹⁰⁴. Από το παράθυρο του συνοδηγού ενός αγροτικού αυτοκινήτου ρίχτηκαν πέντε συνεχόμενοι πυροβολισμοί, πιθανότατα από αυτόματο όπλο, που διαπέρασαν την τζαμαρία του ναού σε όλο της το μήκος, έσχισαν τις κουρτίνες και, δύο από αυτές, χτύπησαν στον απέναντι εσωτερικό τοίχο, αφήνοντας βαθύ σημάδι. Τα τρία άτομα που κοιμούνταν στον επάνω όροφο ξύπνησαν έντρομα από τον θόρυβο και ειδοποίησαν την αστυνομία. Ήταν η δεύτερη επίθεση εναντίον της κοινότητας των Σιχ εκείνο το βράδυ. Περίπου 45 λεπτά νωρίτερα, άγνωστοι είχαν σπάσει με χοντρά ξύλα την τζαμαρία του ναού των Σιχ στο Κάτω Σούλι, λίγα χιλιόμετρα πιο πέρα.

Την ίδια μέρα, συνεργείο του τηλεοπτικού καναλιού Sikh Channel, που ανήκει στην πολυάριθμη κοινότητα των Σιχ στην Αγγλία, έφτασε στην περιοχή και κάλυψε με πολύωρα ρεπορτάζ τις επιθέσεις και τη ζωή της κοινότητας

25) Τέλεση ασελγών πράξεων σε βάρος ανήλικων Ρομά σε καφενείο της Πάτρας

Την τέλεση ασελγών πράξεων από ηλικιωμένους σε βάρος ανήλικων Ρομά διευκόλυναν συστηματικά, τουλάχιστον κατά τον Σεπτέμβριο 2014, οι υπεύθυνοι καφενείου στην Πάτρα¹⁰⁵.

Η αποκάλυψη έγινε στις 3 Οκτωβρίου 2014 μετά από τη σύλληψη επ' αυτοφώρω ενός 79χρονου Έλληνα που ασελγούσε σε δύο ανήλικες Ρομά από τη Ρουμανία, ηλικίας 13 και 15 ετών. Εκμεταλλευόμενος τη δεινή οικονομική κατάσταση των κοριτσιών και με την υπόσχεση ότι θα τους δώσει αμοιβή 10-15 ευρώ, ο 79χρονος τα αποπλάνησε και ασέλησε σε βάρος τους.

Εκτός από τον 79χρονο, συνελήφθη ακόμα η 52χρονη προσωρινά υπεύθυνη του καταστήματος, ενώ αναζητούνται ο 33χρονος ιδιοκτήτης του κι ένας 62χρονος που το διευθύνει. Συνελήφθησαν όμως και τρεις Ρουμάνες, η 33χρονη μητέρα της 15χρονης και οι αδερφές της 13χρονης, ηλικίας 26 και 22 ετών, που είχαν την επιμέλειά τους.

¹⁰⁴ <http://left.gr/news/ratsistikes-epitheseis-kata-tis-koinotitas-ton-indon-sih#sthash.1SUFimDD.m1YCR2TA.dpuf>

¹⁰⁵

<http://www.topontiki.gr/article/84578/Aselgousan-se-anilikas-Roma-se-kafeneio-tis-Patras>

Σε βάρος των συλληφθέντων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση για ασέλγεια και αποπλάνηση παιδιών, μαστροπεία, συνέργεια σε αποπλάνηση παιδιών, παραβάσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος, έκθεση ανηλίκου και παραμέληση εποπτείας ανηλίκου, και οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Πατρών.

26) Δολοφονία Αλγερινού μετανάστη στα Εξάρχεια

Θανάσιμη επίθεση με αιχμηρό αντικείμενο δέχθηκε ένας 26χρονος Αλγερινός στην περιοχή των Εξαρχείων στις 5 Οκτωβρίου 2014¹⁰⁶. Το θύμα μεταφέρθηκε τις πρωινές ώρες σε νοσοκομείο, όπου διαπιστώθηκε ο θάνατός του.

Στο ίδιο νοσοκομείο και από την ίδια περιοχή μεταφέρθηκε με τραύματα επίσης από αιχμηρό αντικείμενο και ένας 26χρονος υπήκοος Μπαγκλαντές. Προανάκριση για το περιστατικό διενεργεί η Διεύθυνση Ασφάλειας Αττικής, ενώ εξετάζονται και όλες οι πιθανές σχέσεις που μπορεί να είχαν οι δυο μεταξύ τους.

27) Αρχιφύλακας εξαπάτησε μετανάστη αποσπώντας 400 ευρώ

Τον Οκτώβριο του 2014 αρχιφύλακας κατάφερε να αποσπάσει από μετανάστη κρατούμενο το ποσό των 400 ευρώ, προφασιζόμενος ότι με τα χρήματα αυτά θα εκδιδόταν αεροπορικό εισιτήριο για τον επαναπατρισμό του, διαδικασία η οποία όμως επρόκειτο να πραγματοποιηθεί με δαπάνες του Δημοσίου¹⁰⁷.

Σε βάρος του αρχιφύλακα, ο οποίος υπηρετεί σε Υπηρεσία της Αττικής, σχηματίστηκε δικογραφία σε βάρος για απάτη και υπεξαίρεση στην υπηρεσία. Παράλληλα, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας κινεί τη διαδικασία διοικητικής διερεύνησης της υπόθεσης.

28) Βεβήλωση του Μνημείου Ολοκαυτώματος στην Αθήνα

Το βράδυ της 30ης Οκτωβρίου, οι Ανένταχτοι Μαιάνδριοι Εθνικιστές, που έχουν κάνει αντίστοιχες επιθέσεις σε γραφεία πολιτικών χώρων της Αριστεράς, αλλά και σε άλλες συλλογικότητες, άφησαν πάνω στο Μνημείο την ταυτότητά τους¹⁰⁸

Το Μνημείο είναι αφιερωμένο στη μνήμη των 60.000 Ελλήνων Εβραίων που βρήκαν τραγικό θάνατο στα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

¹⁰⁶ <http://tvxs.gr/news/ellada/metanastis-dolofonithike-sta-eksarxeia>

¹⁰⁷ <http://left.gr/news/arhifylakas-exapatise-metanasti-apospontas-400-eyro#sthash.KZI830lc.dpuf>

¹⁰⁸ <http://left.gr/news/vevilosan-mnimeio-olokaytomatos-stin-athina#sthash.T5jkeYlu.dpuf>

Τη βεβήλωση του Μνημείου Ολοκαυτώματος στην Αθήνα καταδίκασε με ανακοίνωσή του το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο (ΚΙΣ) και κάλεσε τους φορείς της Πολιτείας και της Κοινωνίας να τηρήσουν σαφή και απροκάλυπτη στάση καταδίκης της ενέργειας αυτής και κάθε ενέργειας αντισημιτισμού.

29) Εμπρησμός καταστήματος Πακιστανού μετανάστη στο Ηράκλειο Κρήτης

Πανικός προκλήθηκε τα ξημερώματα της 4^{ης} Νοεμβρίου 2014 σε γειτονιά στο κέντρο του Ηρακλείου Κρήτης μετά από επίθεση αγνώστων δραστών με μολότοφ εναντίον καταστήματος τροφίμων που διατηρούσε Πακιστανός¹⁰⁹.

"Σας παρακαλώ, όχι φωτιά", επαναλάμβανε ο άτυχος επιχειρηματίας την ώρα που καθώς φαίνεται κάποιοι επιτέθηκαν στο μαγαζί του με μολότωφ. Έντρομοι οι κάτοικοι της οδού Γιαμπουδή βγήκαν στα μπαλκόνια τους ενώ η έγκαιρη επέμβαση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας απέτρεψε τα χειρότερα!

Τα αίτια δεν έχουν αποσαφηνιστεί επισήμως αλλά όλα δείχνουν, πως δεν πρόκειται απλώς για πυρκαγιά που προκλήθηκε από βραχυκύκλωμα αλλά κάποιοι σκοπίμως παρέδωσαν μαγαζί και εμπόρευμα στην πυρά. Οι περίοικοι βγήκαν έντρομοι στα μπαλκόνια και κάποιος μάλιστα βιντεοσκόπησε τα όσα συνέβησαν. Το βίντεο δημοσιεύτηκε στο defenceline.gr και είναι πράγματι συγκλονιστικό. Ακόμη συγκλονιστικότερη όμως είναι η υποψία ότι μπορεί τα κυκλώματα που πανελλαδικά πασχίζουν να τρομοκρατήσουν τους μετανάστες να δρουν τόσο απροκάλυπτα και στο Ηράκλειο.

Το μίνι μάρκετ καταστράφηκε ολοσχερώς παρ' ότι έσπευσαν στο σημείο 4 οχήματα της πυροσβεστικής με 11 άνδρες οι οποίοι και προχώρησαν στην κατάσβεση της φωτιάς στις 05:10 τα ξημερώματα. Την προανάκριση για τα αίτια κάτω από τα οποία εκδηλώθηκε η φωτιά ενεργεί το Ανακριτικό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Ηρακλείου με τις πληροφορίες να λένε ότι η ζημιά που προκλήθηκε στην επιχείρηση αγγίζει τις 15.000 ευρώ

B) Επιστημονικές και κοινωνικές έρευνες - Θεσμικές και κοινωνικές προσπάθειες καταγραφής του φαινομένου της ρατσιστικής βίας

1) Έκθεση της Επιτροπής Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την κακομεταχείριση των αλλοδαπών στην Ελλάδα

¹⁰⁹ <http://left.gr/news/katastima-metanasti-kaike-vrady-sto-irakleio-yponoies-emp Prismoy-me-ratsistika-kinitra-vinteo#sthash.BBASWh4K.y6kqZ9jl.dpuf>

Οι παθογένειες του ελληνικού συστήματος κράτησης καταγράφονται στην «ακτινογραφία» της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων (CPT), η οποία κατατέθηκε τον Αύγουστο του 2014 στη Βουλή από τον υπουργό Δικαιοσύνης με πάνω από έναν χρόνο καθυστέρηση¹¹⁰. Η έκθεση συντάχθηκε ύστερα από την επίσκεψη της Επιτροπής σε χώρους κράτησης τον Απρίλιο του 2013, μέρος των τακτικών ανά δύο χρόνια επισκέψεών της στην Ελλάδα. Υιοθετήθηκε τον Ιούλιο του περασμένου καλοκαιριού, αλλά δημοσιοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα, με περισσότερο από έναν χρόνο καθυστέρηση, κι αυτό με τρόπο μάλλον ανορθόδοξο.

Ενώ για περισσότερα από δέκα χρόνια το ελληνικό κράτος, αφού υποβάλει τις παρατηρήσεις του που ενσωματώνονται στο τελικό κείμενο, ζητά τη δημοσιοποίηση της έκθεσης, δηλώνοντας ουσιαστικά τη συναίνεσή του στη δημοσιοποίηση, στην προκειμένη περίπτωση η έκθεση κρατήθηκε στα συρτάρια των αρμόδιων υπουργείων. Χρειάστηκαν δύο κοινοβουλευτικές ερωτήσεις της βουλευτή Μαρίας Γιαννακάκη, στον υπουργό Δικαιοσύνης Χαράλαμπο Αθανασίου, μία επιπλέον επισήμανσή της στη Βουλή, και μια Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφου, για να καταθέσει ο υπουργός την έκθεση στην εθνική αντιπροσωπεία στις 5 Αυγούστου, και μάλιστα στα αγγλικά και χωρίς να συμπεριλάβει τις απαντήσεις του ελληνικού κράτους. Ο υπουργός δεν παρέλειψε να επισημάνει πως «η χώρα μας παγίως συναινεί στην άμεση δημοσιοποίηση των αναφορών της CPT αποδεικνύοντας την ειλικρινή διάθεση συνεργασίας που έχει», ωστόσο η μεγάλη καθυστέρηση και ο τρόπος που ακολουθήθηκε άλλα δείχνουν...

«Τώρα που δημοσιοποιείται, μπορούν να την επικαλεστούν στις δεκάδες προσφυγές τους στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) εκατοντάδες πολίτες που έζησαν τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης ή/και την αιμωρησία», σχολιάζει το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι. Οι 95 σελίδες της έκθεσης (περιλαμβάνονται 15 σελίδες με αναλυτικές συστάσεις της Επιτροπής για τη διόρθωση της κατάστασης) αποτυπώνουν μια εικόνα αστυνομικής κακομεταχείρισης στους χώρους κράτησης, καταπάτησης των πιο στοιχειωδών δικαιωμάτων των κρατουμένων, και συνθηκών που ισοδυναμούν με «απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση».

«Δυστυχώς, παρά τις άφθονες ενδείξεις για το αντίθετο, οι ελληνικές αρχές έχουν μέχρι σήμερα αρνηθεί σταθερά να πάρουν υπόψη ότι η κακομεταχείριση αποτελεί σοβαρό πρόβλημα στην Ελλάδα και δεν έχουν αναλάβει την απαιτούμενη δράση. [...] Η έλλειψη δράσης από τις αρχές για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος σημαίνει ότι υπάρχουν αξιωματικοί που εργάζονται σε πολλά τμήματα Ασφαλείας που φαίνεται ότι δρουν γνωρίζοντας καλά ότι δεν θα καταστούν υπεύθυνοι αν κακομεταχειριστούν

¹¹⁰ <http://cm.greekhelsinki.gr/index.php?sec=192&cid=3858>

σωματικά έναν κρατούμενο». Οι ισχυρισμοί των κρατουμένων επαναλαμβάνονται σταθερά: χαστούκια, κλοτσιές, γροθιές, χτυπήματα με κλομπ, απειλές, προσβολές, ρατσιστικοί χαρακτηρισμοί. Η επιτροπή αναφέρει καταγγελίες σωματικής κακομεταχείρισης στα Α.Τ. της Κυψέλης και της Ομόνοιας και στην Αστυνομική Διεύθυνση της οδού Μοναστηρίου της Θεσσαλονίκης, για τις οποίες είχαν τότε διαταχθεί ΕΔΕ.

Αναφέρεται, επίσης, σε περιπτώσεις κακομεταχείρισης στο Α.Τ. Αγίου Παντελεήμονα, και σε ρατσιστική συμπεριφορά στα Α.Τ. Δραπετσώνας, Κορυδαλλού και Ομόνοιας, που συχνά συνοδεύονταν από κακομεταχείριση. Τα θύματα δεν προχωρούν σε μήνυση είτε από τον φόβο της εκδίκησης είτε από άγνοια της δυνατότητας αυτής και της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθήσουν. Αλλωστε, η διερεύνηση των περιστατικών πάσχει από προχειρότητα και έλλειψη ανεξαρτησίας των αρχών που διερευνούν τα περιστατικά. Η Επιτροπή ζητά να σταλεί μήνυμα μηδενικής ανοχής στην κακομεταχείριση και επισημαίνει ότι παραμένουν ανενεργές οι θεσμικές εγγυήσεις της κράτησης, ιδίως το δικαίωμα του κρατούμενου να ενημερώνει μέσα σε 24 ώρες συγγενή του ή τρίτο πρόσωπο και να έχει πρόσβαση σε δικηγόρο μέσα σε λίγες ώρες από τη σύλληψη. Στην πράξη, αναφέρει η έκθεση, η επικοινωνία δικηγόρου και πελάτη εμποδίζεται και η παρουσία των διορισμένων από το κράτος δικηγόρων είναι διακοσμητική.

Σύμφωνα με την έκθεση, περισσότεροι από 750 άνθρωποι κρατούνταν για μήνες σε κρατητήρια που προβλέπονται για κράτηση 24 ωρών, στις γνωστές συνθήκες έλλειψης επαρκούς χώρου, σίτισης, υγιεινής, ζεστού νερού, προαυλισμού, επικοινωνίας, συνθήκες για τις οποίες εξέφρασαν την οργή τους και πολλοί αστυνομικοί. Προβλήματα σαν αυτά, όπως και περιπτώσεις κακομεταχείρισης, παρατηρούνται και σε προαναχωρησιακά κέντρα κράτησης, όπου το προσωπικό φύλαξης δεν έχει περάσει ειδική εκπαίδευση και η ιατρική περίθαλψη είναι ανεπαρκής. Τέλος, όσον αφορά τις φυλακές, η Επιτροπή επισημαίνει πως συνεχίζονται οι θεμελιώδεις ελλείψεις που έχει επισημάνει επανειλημμένα, μιλώντας για οξύ πρόβλημα υπερπληθυσμού και υποστελέχωσης των ιδρυμάτων.

2) Έκθεση-κόλαφος της Διεθνούς Αμνηστίας για τη ρατσιστική βία εναντίον Ρομά

Βίαιες επιθέσεις, ατιμωρησία, διαχωρισμό στα σχολεία και ρατσιστική βία ενάντια στους χιλιάδες Ρομά που ζουν στην Ελλάδα κατέγραψε η ετήσια έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας στις 8 Απριλίου 2014 με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ρομά¹¹¹. Σύμφωνα με την έκθεση, οι εκτιμώμενοι 250.000 έως 350.000 Ρομά που ζουν στην Ελλάδα βιώνουν ρατσιστική μεταχείριση εδώ και πολλές γενεές. Η έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας «Δικαιοσύνη ζητάμε: Η αποτυχία της Ευρώπης να προστατεύσει τους Ρομά από τη ρατσιστική βία»

¹¹¹ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231309872>

εξετάζει τη βία με κίνητρο το ρατσιστικό μίσος και την παρενόχληση που υφίστανται οι Ρομά εκ μέρους των αρχών και πολιτών της Τσεχίας, της Γαλλίας και της Ελλάδας και επισημαίνει τις βαθιές ανησυχίες της οργάνωσης για ολόκληρη την Ευρώπη.

Η έκθεση διαπιστώνει σημαντική αύξηση της βίας κατά των Ρομά στην Ευρώπη και επισημαίνει ότι ορισμένες κοινότητες Ρομά ζουν υπό τη μόνιμη απειλή της βίας και των επιθέσεων τύπου πογκρόμ. Διαπιστώνει, επίσης, έντονη βία με κίνητρο το ρατσιστικό μίσος σε Γαλλία, Τσεχία και Ελλάδα, για την οποία αναφέρει ως χαρακτηριστικό παράδειγμα σειρά επιθέσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2012 και το 2013 εναντίον της κοινότητας των Ρομά στο Αιτωλικό της Δυτικής Ελλάδας. Περιλαμβάνει σχετικές αφηγήσεις μεταξύ των οποίων της Ειρήνης, κατοίκου του Αιτωλικού, η οποία διηγήθηκε το πώς έσωσε τα παιδιά της, όταν τον Ιανουάριο του 2013 περίπου 70 άτομα τούς επιτέθηκαν πετώντας βόμβες μολότοφ, πέτρες και ξύλα στα σπίτια τους.

«Όταν είδα να έρχονται, άρπαξα τα παιδιά μου και κλειστήκαμε στο σπίτι. Τα παιδιά μου έκλαιγαν και ούρλιαζαν... φοβήθηκα. Κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο συνειδητοποίησα ότι ήξερα τους περισσότερους, μεγαλώσαμε μαζί. Πέταξαν ένα γυάλινο μπουκάλι από το παράθυρο και το σπίτι πήρε όλο φωτιά».

Έξι σπίτια και τέσσερα αυτοκίνητα πυρπολήθηκαν ή καταστράφηκαν από τους εισβολείς εκείνη την ημέρα. Πολλοί Ρομά δήλωσαν στη Διεθνή Αμνηστία ότι ένιωσαν προδομένοι από την αστυνομία. Ένας είπε: «Μπορούσα να δω από το εσωτερικό του σπιτιού μόνο δύο αστυνομικούς... Απλά κοιτούσαν και ζητούσαν από τους ανθρώπους να σταματήσουν. Δεν έκαναν τίποτα περισσότερο από αυτό».

Η Διεθνής Αμνηστία καλεί τις κυβερνήσεις και την ΕΕ να δεσμευθούν ότι θα εξαλείψουν την μάστιγα των διακρίσεων κατά των Ρομά, τη μισαλλοδοξία και τη βία σε ολόκληρη την Ευρώπη.

3) Έκθεση της Human Rights First σχετικά με το νεοναζισμό σε Ελλάδα - Ουγγαρία

Μια αναλυτική έκθεση με τίτλο «Δεν είμαστε Ναζί, αλλά... Η άνοδος των κομμάτων μίσους σε Ουγγαρία και Ελλάδα και γιατί η Αμερική πρέπει να νοιαστεί» εξέδωσε στις 19 Αυγούστου 2014 η αμερικανική Human Rights First ασκώντας κριτική στις κυβερνήσεις των ΗΠΑ, της Γερμανίας και στην Ε.Ε., καθώς και σε αυτές της Ελλάδας και της Ουγγαρίας στο πλαίσιο των καμπανιών της αμερικάνικης ΜΚΟ εναντίον του αντισημιτισμού.¹¹² Η έκθεση υποστηρίζει ότι οι ΗΠΑ "χρειάζονται ένα στρατηγικό σχέδιο για να βοηθήσουν την Ελλάδα και να εμποδίσουν τη δημοκρατική οπισθοδρόμηση στην Ουγγαρία".

¹¹² <http://www.avgi.gr/article/3723875/ekthesi-tis-human-rights-first-xreiazetai-stratigiko-sxedio-ipa-e-e-kata-tou-neonazismou-se-ellada-ouggaria>

Στην έκθεση 130 σελίδων περιλαμβάνονται προτάσεις προς την κυβέρνηση, από την καταδίκη των ξενοφοβικών-ρατσιστικών δηλώσεων στελεχών της Ν.Δ. μέχρι την εισαγωγή στην εκπαίδευση αντιφασιστικών θεμάτων, όπως το Ολοκαύτωμα ή οι Έλληνες δωσίλογοι, έως μαρτυρία πρώην μέλους της Χρυσής Αυγής που πρόκειται να καταθέσει στο δικαστήριο ως προστατευόμενος μάρτυρας και μιλά τόσο για την εκπαίδευση των μελών όσο και για χορηγία 1.500 δολαρίων από νεοδημοκράτη επιχειρηματία.

Αναφερόμενη στα «δέκα πράγματα που ο Ομπάμα μπορεί να κάνει τώρα», η οργάνωση συνιστά στον πρόεδρο των ΗΠΑ να συζητήσει με τη Γερμανίδα καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ τις «ελληνικές πολιτικο-οικονομικές συνθήκες, καθώς και την ανάγκη οι πολιτικές της τρόικας να αμβλύνουν τις δοκιμασίες που προκλήθηκαν από τη λιτότητα», εξουδετερώνοντας έτσι τα στοιχεία που καθιστούν «ελκυστικό» τον εξτρεμισμό.

4) Ημερίδα απολογισμού της αντιμετώπισης της ρατσιστικής βίας από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης

Δύο παράλληλοι κόσμοι, που όμως συγκλίνουν στη ζοφερή πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν πρόσφυγες και μετανάστες στη χώρα μας, παρουσιάστηκαν στις 28 Ιουνίου 2014 σε δύο σχεδόν ταυτόχρονες ημερίδες¹¹³.

Την ώρα που αυξάνει το προσφυγικό κύμα, ο Β. Κικίλιας θέλει να αλλάξει την αναλογία εισερχόμενων και επιστρεφόμενων μεταναστών σε 1 προς 3. * "Μα, δεν υπάρχει χώρα να μας στείλουν", παρατηρούν Σομαλοί πρόσφυγες

Από τη μια ο απολογισμός του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (ΔΟΜ), στον οποίο ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Βασίλης Κικίλιας δήλωσε πως θέλει να αλλάξει την αναλογία εισερχόμενων παράτυπων μεταναστών και επιστρεφόμενων σε 1 προς 3 και ανέλυε πώς αυξήθηκαν οι επιστροφές τα τελευταία 3 χρόνια, καθώς και τον αντίκτυπο που είχε η επιχείρηση Ξένιος Δίας στη μείωση της μεταναστευτικής ροής στα χερσαία σύνορα και την 100% αύξηση στα θαλάσσια.

Αυτό που οφείλουμε να σημειώσουμε είναι ότι η 100% αύξηση στα θαλάσσια σύνορα δεν είναι μεταναστευτικό ρεύμα, αλλά κατεξοχήν προσφυγικό, όπως έχουν πολλάκις τονίσει οργανώσεις όπως η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, αλλά και όπως προκύπτει από τις εθνικότητες που καταγράφονται. Τελειώνοντας την ομιλία του ο Β. Κικίλιας τόνισε ότι: «Η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών βρίσκεται πολύ υψηλά στις προτεραιότητες της ελληνικής κυβέρνησης και του υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Ο σεβασμός της ζωής, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας είναι μονόδρομος για κάθε Κράτος Δικαίου».

¹¹³ ΑΥΓΗ, 28/6/2014

Την ίδια ώρα, στην Ηγουμενίτσα, σε εξέλιξη ήταν μεγάλη επιχείρηση της ΕΛ.ΑΣ. "για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης και εγκληματικότητας", όπως ανακοίνωνε το αρχηγείο της αστυνομίας.

Ρατσισμός σημαίνει ότι μας αγνοούσαν, φασισμός ότι μας σκοτώνουν

Από την άλλη οι προσφυγικές κοινότητες στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων μας εξηγούσαν ότι δεν υπάρχει διερμηνέας διαθέσιμος για το τμήμα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας στη ΓΑΔΑ, όπου πρέπει να γίνει η καταγγελία για ρατσιστικά εγκλήματα / επιθέσεις ή το πώς βρίσκονται Σομαλοί κρατούμενοι σε κέντρα κράτησης και οι αρχές το αρνούνται.

Ποια είναι λοιπόν η διαφορά ρατσισμού - φασισμού, όπως σοκαριστικά την έθεσε ο εκπρόσωπος της Σουδανικής Κοινότητας; "Πριν, με τον ρατσισμό, μας αγνοούσαν εξαιτίας του χρώματός μας στον δρόμο, στις υπηρεσίες, τώρα μας κυνηγάνε στον δρόμο να μας σκοτώσουν!". Κόλαφος ήταν και η μαρτυρία της Μαριάμ από τη Σομαλική Κοινότητα με καταγγελίες για δικηγόρους που εκμεταλλεύονται συμπατριώτες της, καθώς μόνο όσοι έχουν χρήματα καταφέρνουν να απελευθερωθούν μετά από λίγες ημέρες, δεδομένου ότι οι Σομαλοί είναι μη απελάσιμοι - πρόσφυγες, όπως λέει και η ίδια, "μα δεν υπάρχει χώρα πια για να μας στείλουν σε αυτή".

Παρ' όλα αυτά 45 Σομαλοί κρατούνται στη Δράμα, όπως επιβεβαίωσε και ο δικηγόρος από το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ) Αλέξανδρος Κωνσταντίνου, με αιτιολογία ότι συνελήφθησαν σε χώρο διακίνησης ναρκωτικών και έτσι "αποτελούν εν δυνάμει κίνδυνο για τη δημόσια τάξη". Οι ίδιοι δεν συνελήφθησαν να κάνουν εμπόριο ναρκωτικών, διευκρινίστηκε, ενώ ο χώρος αυτός ήταν ένα ίντερνετ καφέ, όπως τονίστηκε.

Για την απουσία έννομης προστασίας των θυμάτων ρατσιστικής βίας, μίλησε η Ελένη Τάκου από το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας αναλύοντας ελλείψεις και προβλήματα δίωξης τέτοιων αδικημάτων

5) Έπαινοι και επικρίσεις στην Ελλάδα για την εμπορία ανθρώπων σε Έκθεση του Στέιτ Νηπάρτμεντ

Σύμφωνα με την έκθεση του Στέιτ Νηπάρτμεντ των ΗΠΑ σχετικά με την εμπορία ανθρώπων, που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 20/6/2014, η Ελλάδα είναι χώρα διέλευσης και προορισμού -και για έναν πολύ περιορισμένο αριθμό χώρα προέλευσης- για γυναίκες και παιδιά που διακινούνται για σκοπούς εμπορίας ανθρώπων (trafficking) και καταναγκαστικής εργασίας, καθώς και για άνδρες που υποβάλλονται σε καταναγκαστική εργασία, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Στέιτ Νηπάρτμεντ, που δόθηκε σήμερα στη δημοσιότητα¹¹⁴.

Οι αναφορές για την Ελλάδα είναι πανομοιότυπες με τις περσινές και η χώρα μας παραμένει στην ίδια κατηγορία αξιολόγησης (Tier 2).

¹¹⁴ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 20/6/2014

Όπως σημειώνεται στην έκθεση, μερικές γυναίκες από την Ανατολική Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένης της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Γεωργίας), τη Νιγηρία, τη Δομινικανή Δημοκρατία, την Κίνα και ορισμένες χώρες της Αφρικής «υπόκεινται σε σωματεμπορία στην Ελλάδα», προσθέτοντας ότι «θύματα καταναγκαστικής εργασίας που εντοπίζονται στην Ελλάδα είναι κυρίως παιδιά και άνδρες από το Αφγανιστάν, την Αλβανία, το Μπαγκλαντές, τη Βουλγαρία, την Ινδία, τη Μολδαβία, το Πακιστάν, τη Ρουμανία και την Πολωνία».

Σύμφωνα με την αστυνομία και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) - τονίζεται στην έκθεση-, έχει σημειωθεί αύξηση του αριθμού των παιδιών Ρομά από την Αλβανία, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία και τα οποία «υποβάλλονται σε καταναγκαστική εργασία» στην Ελλάδα από μέλη των οικογενειών για να πωλούν διάφορα αγαθά στον δρόμο, ζητιανεύοντας ή διαπράττοντας μικροκλοπές.

Επίσης, αναφέρεται ότι γυναίκες μεταφέρονται στην Ελλάδα μέσω των νησιών του Αιγαίου και των ελληνοτουρκικών συνόρων στον Έβρο και μετά «υποβάλλονται σε σωματεμπορία» στην Αθήνα και σε άλλες μεγάλες πόλεις, και γυναίκες μεταφέρονται μέσω Ελλάδας για σεξουαλική εκμετάλλευση και καταναγκαστική εργασία στην Ιταλία και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην έκθεση σημειώνεται ότι οι Αρχές εντόπισαν δυο Έλληνες πολίτες ως θύματα σωματεμπορίας, ενώ αιτούντες άσυλο από Μπαγκλαντές, Ινδία και Πακιστάν γίνονται θύματα εκμετάλλευσης από διακινητές και δράστες. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι εστιατόρια, νυχτερινά κέντρα, εταιρείες ενοικίασης σκαφών αναψυχής, καθώς και άλλες μικρές επιχειρήσεις χρησιμεύουν για «ξέπλυμα χρήματος».

Οι συντάκτες της έκθεσης του Στέιτ Ντιπάρτμεντ υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, ότι «η κυβέρνηση της Ελλάδας δεν συμμορφώνεται πλήρως με τα ελάχιστα κριτήρια για την εξάλειψη της σωματεμπορίας. Ωστόσο», όπως υπογραμμίζεται, «καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες στην εφαρμογή του σχεδίου (κατά της εμπορίας ανθρώπων)».

Ακόμα, επισημαίνεται ότι «η κυβέρνηση είναι πιο αυστηρή» απέναντι στους δράστες, σε σύγκριση με την προηγούμενη αναφορά, έχει βελτιώσει τις διαδικασίες αναγνώρισης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και υιοθέτησε νέα νομοθεσία για τη θέσπιση Εθνικού Συντονιστή για την εμπορία ανθρώπων. Οι ελληνικές Αρχές, σημειώνεται στη συνέχεια, προχώρησαν σε περισσότερες συλλήψεις σωματεμπόρων κατά το 2013 και έκαναν σημαντικές ενέργειες για την περαιτέρω εκπαίδευση μελών της αστυνομίας και του δικαστικού σώματος σε πτυχές που αφορούν την εμπορία ανθρώπων.

Όπως για κάθε χώρα, στην έκθεση καταγράφονται «συστάσεις» προς την Ελλάδα για την αντιμετώπιση του φαινομένου της σωματεμπορίας και της εκμετάλλευσης ανθρώπων, ανάμεσα στις οποίες περιλαμβάνονται: αποτελεσματικότερη εκπαίδευση αξιωματικών επιβολής του νόμου, βελτίωση του ελέγχου διακίνησης αιτούντων ασύλου, εξασφάλιση όλων των αναγκών

νόμιμων υπηρεσιών για τα θύματα, ενίσχυση των διαδικασιών δίωξης και καταδίκης των δραστών, συμπεριλαμβανομένων υπαλλήλων που φέρεται να εμπλέκονται σε περιπτώσεις σωματεμπορίας.

Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά στη συνεργασία των Αρχών με ΜΚΟ για τη διερεύνηση και εξιχνίαση υποθέσεων σωματεμπορίας, καθώς και για την εξασφάλιση χώρων φιλοξενίας θυμάτων.

Αναφορά γίνεται και σε συγκεκριμένα γεγονότα και σε περιπτώσεις διερεύνησης «διαφθοράς μεταξύ αστυνομικών», ενώ καταγράφονται και επιτυχίες της αστυνομίας, τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και σε επίπεδο διακρατικής συνεργασίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, με έρευνες σε Ρουμανία, Αλβανία, Ισπανία, Ηνωμένες Πολιτείες και Βουλγαρία. Σε μία τέτοια περίπτωση, σύμφωνα με την έκθεση, οι ελληνικές αρχές έσωσαν 18 θύματα σωματεμπορίας και καταναγκαστικής εργασίας από ένα μεγάλο διεθνές κύκλωμα παράνομης διακίνησης και εκμετάλλευσης ανθρώπων.

Τέλος, αναφέρεται ότι η κυβέρνηση της Ελλάδας καταβάλλει «συνεχείς προσπάθειες» για την προστασία των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων και ότι χορήγησε παρόμοιο αριθμό αδειών παραμονής σε αλλοδαπούς θύματα εμπορίας, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Επίσης, τονίζεται ότι η κυβέρνηση συνέχισε την εκστρατεία ευαισθητοποίησης του κοινού επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

«Η φετινή έκθεση αποτελεί έναν οδικό χάρτη για την αντιμετώπιση της μάστιγας της εμπορίας ανθρώπων» δήλωσε ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών, Τζον Κέρι, με αφορμή τη δημοσιοποίηση της ετήσιας έκθεσης του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, στην οποία αναφέρεται ότι η Ταϊλάνδη και η Μαλαισία είναι μεταξύ των χωρών που κάνουν ελάχιστες προσπάθειες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Στην έκθεση αξιολόγησης των προσπαθειών της κάθε κυβέρνησης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων η κατηγορία Tier 3 είναι η χαμηλότερη κατάταξη και συμπεριλαμβάνονται 23 χώρες.

6) Έκθεση του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με τις επιθέσεις κατά μεταναστών στην Ελλάδα

Σκληρή γλώσσα χρησιμοποιεί για την Ελλάδα αλλά και για την υπόλοιπη ΕΕ σε σχέση με τα φαινόμενα ρατσισμού η έκθεση του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Human Rights Watch) που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 20/1/2014¹¹⁵.

Το κεφάλαιο για την Ελλάδα ειδικότερα τονίζει ότι συνεχίζονται οι επιθέσεις εναντίον μεταναστών, οι οποίες έφθασαν τις 104 από την αρχή του 2013 ως

¹¹⁵ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231288812>

το τέλος Αυγούστου, και ότι παρατηρείται αύξηση των επιθέσεων εναντίον ομοφυλοφίλων. Το νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση το Νοέμβριο για τον ρατσιστικό λόγο και την παρότρυνση στη βία «δεν αντιμετωπίζει τα προβλήματα στην υπάρχουσα νομοθεσία για την ρατσιστική βία».

Η έκθεση περιέχει εκτενή αναφορά στις παράνομες επαναπροωθήσεις μεταναστών και σύρων προσφύγων στην Τουρκία.

Αναφορικά με τη νέα υπηρεσία χορήγησης ασύλου, που άρχισε να δέχεται αιτήσεις στην Αθήνα τον Ιούνιο, η HRW τονίζει ότι η πρόσβαση στο άσυλο παραμένει δύσκολη τόσο στην υπόλοιπη Ελλάδα όσο και σε συνθήκες κράτησης. Η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο ποσοστό χορήγησης ασύλου στην ΕΕ (0,9% σε πρωτοβάθμιο επίπεδο το 2012).

Έντονη είναι η ανησυχία της οργάνωσης και για τους Ρομά: τους πρώτους εννέα μήνες του 2013, η ελληνική αστυνομία πραγματοποίησε 1.131 επιχειρήσεις σε καταυλισμούς, ενώ τα παιδιά των Ρομά συνεχίζουν να διαχωρίζονται στα σχολεία.

Γ) Παρεμβάσεις θεσμικών οργάνων σχετικά με θέματα ρατσιστικής βίας, Δικαστικές αποφάσεις και Καλές Πρακτικές

1) Μεγάλη αναστάτωση στη Βουλή από τροπολογία σχετικά με ενδεχόμενες ψευδείς καταγγελίες θυμάτων ρατσιστικής βίας

Μεγάλη αναστάτωση έλαβε χώρα στην ελληνική Βουλή στις 20 Μαρτίου 2014 με την τροπολογία που προβλέπει απελάσεις μεταναστών που καταγγέλλουν ψευδώς ρατσιστική βία από τα σώματα ασφαλείας καθώς αποσύρθηκε τρεις φορές και επανακατατέθηκε άλλες τόσες μέσα σε δύο μέρες¹¹⁶. Η τελευταία εξέλιξη (μέχρι νεωτέρας) είναι ότι αποσύρεται η επίμαχη διάταξη. Το γεγονός προκαλεί τριβές στη συγκυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ. Ιδιαίτερα, μετά τις αποκαλύψεις ύστερα από τη δολοφονία του Π.Φύσσα από τους νεοναζί της Χρυσής Αυγής, που άνοιξαν το ζήτημα των σχέσεων με αστυνομικούς και τις επιθέσεις σε μετανάστες. Σύμφωνα με τροπολογία θα ήταν προς απέλαση και οι επιζώντες από το Φαρμακονήσι. Λες και διάλεξαν να φύγουν πρόσφυγες από τη Συρία και να χάσουν γυναίκες, παιδιά σε ναυάγιο για να κακολογήσουν το Λιμενικό... Πριν από λίγο ο αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών, Λ. Γρηγοράκος ανακοίνωσε για τρίτη φορά την απόσυρση του άρθρου 19, στο οποίο συμπεριλαμβανόταν και η διάταξη που αφορούσε απέλαση μεταναστών.

Νωρίτερα ο υπουργός Εσωτερικών Γ. Μιχελάκης είχε επαναφέρει την τροπολογία λέγοντας ότι : “Δεν αποδέχομαι την απόσυρσή της, θεωρώ ότι πρέπει να παραμείνει. Η ουσία είναι ότι δεν θα διαλύσουμε το κράτος. Οι

¹¹⁶ <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=421642>

νόμοι και η πολιτεία πρέπει να λειτουργήσουν. Προασπίζουμε τα δικαιώματα των νομίμων οργάνων του κράτους και όχι τους δουλέμπορους”.

Η πρωτοβουλία του υπουργού Εσωτερικών, Ι. Μιχελάκη, να ανακοινώσει την επανακατάθεσή της προκάλεσε τις έντονες αντιδράσεις, όχι μόνο της αξιωματικής αντιπολίτευσης αλλά και του ΠΑΣΟΚ. Ακολούθησε έντονο παρασκήνιο, τόσο μεταξύ του κ. Γρηγοράκου και στελεχών του ΠΑΣΟΚ, όσο και του προέδρου και του αντιπροέδρου της Βουλής, Ευ. Μείμαράκη και Γ. Τραγάκη με στελέχη της ΝΔ, προκειμένου να βρεθεί συμβιβαστική φόρμουλα.

Σημειώνεται, ότι η διάταξη είχε δεχθεί τα πυρά του ΣΥΡΙΖΑ, με την ισηγήτρια βουλευτή του κόμματος Βασιλική Κατριβάνου να την χαρακτηρίζει "ρατσιστική τρομοκρατική και επικίνδυνη", ενώ το κόμμα ζήτησε και ονομαστική ψηφοφορία.

Σχολιάζοντας την τροπή και τις διαστάσεις που πήρε η επίμαχη διάταξη, κυβερνητικοί κύκλοι ανέφεραν ότι «ήταν μία κακή εικόνα της κυβέρνησης αυτό που παρουσιάστηκε στη Βουλή». Οι ίδιοι κύκλοι επισήμαναν ότι ο κ. Γρηγοράκος κατέθεσε και απέσυρε την τροπολογία χωρίς να υπάρχει η υπογραφή του γγ της κυβέρνησης, προσθέτοντας ότι δεν έγινε καλή συνεννόηση μεταξύ του υπουργού Εσωτερικών και του αναπληρωτή υπουργού.

Ο αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι “θέλουμε να διαβεβαιώσουμε ότι δεν έχουμε καμία πρόθεση να αποτρέψουμε καταγγελίες για ρατσιστική βία για αυτό και την αποσύρουμε”.

“Δεν θέλετε να προστατεύσετε τα σώματα ασφαλείας με τη διάταξη αυτή. Την ατζέντα την ακροδεξιά που θέλει να βάλει η Χρυσή Αυγή προσπαθείτε να επιβάλετε στην πολιτική ζωή για να κάνετε κερδοσκοπική πολιτική. Οι δουλέμποροι από την ξενοφοβία προστατεύονται” είπε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ Παναγιώτης Λαφαζάνης, ενώ έκανε λόγο για φαρσοκωμωδία που παίζεται ανάμεσα στον υπουργό Εσωτερικών και τον αναπληρωτή του.

λόγο πήρε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της ΝΔ Μάκης Βορίδης, για να δηλώσει την απόλυτη στήριξη των βουλευτών του κόμματος στην πρωτοβουλία του υπουργού Εσωτερικών να μην αποδεχτεί την απόσυρση της διάταξης. Παράλληλα επιτέθηκε στον ΣΥΡΙΖΑ τονίζοντας ότι "αν θέλει για δικές του ιδεοληψίες να παραστήσει τον προστάτη των δουλεμπόρων η ΝΔ δηλώνει ότι είναι αντίθετη σε αυτό".

Ο κ. Λαφαζάνης πήρε τον λόγο χαρακτηρίζοντας άθλιες τις κατηγορίες τις οποίες, όπως είπε, τις επιστρέφει στον κ. Βορίδη.

Στην παρέμβασή του ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ Πάρις Κουκουλόπουλος μίλησε για ένα ακόμα σκηνικό ψευδεπίγραφης πόλωσης μεταξύ ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ, ενώ άφησε αιχμές για την παρέμβαση του κ. Μιχελάκη σημειώνοντας ότι ο αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών έχει την αρμοδιότητα να αποσύρει ή να καταθέσει τη διάταξη. «Δεν έχω πτυχίο

νομικού για να το τσακίσω. Δεν μπορώ όμως να υποστώ λοβοτομή. Δεν πέρασε όμως καιρός από τα γεγονότα της Ομόνοιας. Καμία καταγγελία δεν έφτασε στη Δικαιοσύνη. Προφανώς το κράτος έχει εξ ορισμού το πάνω χέρι και εξ ορισμού ο μετανάστης είναι ο αδύναμος» υπογράμμισε.

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκαν και οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι του ΚΚΕ Σπύρος Χαλβατζής και της ΔΗΜΑΡ Νίκος Τσούκαλης, χαρακτηρίζοντας θετική την κίνηση του κ. Γρηγοράκου να την αποσύρει.

«Η πολιτεία δεν μπορεί να διαλυθεί. Δεν μπορεί τα κέντρα των πόλεων να τα καταλάβουν οι αλλοδαποί. Η πολιτεία και τα όργανά της θα λειτουργήσουν. Τελείωσε αυτό» επέμεινε ο υπουργός Εσωτερικών. «Δεν προέρχεται από την κοινοβουλευτική ομάδα της ΝΔ αυτή η διάταξη αλλά από συγκεκριμένο παράγοντα» ανέφερε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ Κωνσταντίνος Τριαντάφυλλος.

2) Δικαστική καταδίκη δύο ατόμων για ρατσιστικές επιθέσεις στη Ραιδεστό

Στις 11 Σεπτεμβρίου 2014 δύο άτομα ελληνικής καταγωγής καταδικάστηκαν - σε δεύτερο βαθμό- σε φυλάκιση 12 μηνών, με 3ετή αναστολή, ο καθένας από το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Θεσσαλονίκης για υπόθεση ρατσιστικής επίθεσης σε βάρος οικογένειας μεταναστών από την Αλβανία. Πρόκειται για έναν άνδρα και μία γυναίκα που κρίθηκαν ένοχοι για τις πράξεις της απόπειρας παράνομης βίας και της ηθικής αυτουργίας στην πράξη αυτή αντίστοιχα¹¹⁷. Το περιστατικό έλαβε χώρα τον Νοέμβριο του 2012 στη Νέα Ραιδεστό Θεσσαλονίκης και η διερεύνηση της υπόθεσης ξεκίνησε, ύστερα από καταγγελία που έκανε το ζευγάρι των μεταναστών.

Σύμφωνα με τη σύζυγο, οι δράστες, που φορούσαν ρούχα τα οποία παρέπεμπαν στην Χρυσή Αυγή απείλησαν ότι θα κάψουν το σπίτι της, εάν δεν εγκαταλείψει μαζί με τον άντρα της και τα δύο ανήλικα παιδιά τους τη χώρα. Οι ίδιες απειλές επαναλήφθηκαν λίγες μέρες αργότερα τηλεφωνικά σε βάρος του συζύγου της. Τη συμπαράστασή τους στην οικογένεια είχαν εκφράσει, όταν έγινε γνωστό το περιστατικό, αντιρατσιστικές και αντιφασιστικές οργανώσεις.

3) Ισόβια κάθειρξη στους δύο χρυσαυγίτες δολοφόνους του Σαχζάτ Λουκμάν

Ένοχοι με ποινή ισόβιας κάθειρξης και χωρίς ελαφρυντικά, κρίθηκαν στις 16 Απριλίου 2014 οι δύο κατηγορούμενοι χρυσαυγίτες, Διονύσης Λιακόπουλος και Χρήστος Στεργιόπουλος, για τον φόνο του 27χρονου Πακιστανού Σαχζάτ

¹¹⁷ <http://tvxs.gr/news/topika-nea/thesniki-katadiki-gia-ratsistiki-epithesi>

Λουκμάν στα Πετράλωνα τον Ιανουάριο του 2013¹¹⁸. Το δικαστήριο έκρινε ότι η δολοφονία είχε ρατσιστικό κίνητρο.

Η απόφαση του Μεικτού Ορκωτού Δικαστηρίου ήταν ομόφωνη. Η εισαγγελέας είχε προτείνει την καταδίκη των δύο κατηγορουμένων επισημαίνοντας το ρατσιστικό κίνητρο. «Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είχαν συναποφασίσει το έγκλημα», ανέφερε υπογραμμίζοντας πως η δολοφονία έγινε με τους δύο δράστες σε ήρεμη ψυχική κατάσταση.

Οι Λιακόπουλος και Στεργιόπουλος καταδικάστηκαν για τα αδικήματα της ανθρωποκτονίας από πρόθεση, της οπλοφορίας και οπλοχρησίας, της παράνομης οπλοκατοχής και της αποδοχής προϊόντος εγκλήματος.

Οι δύο χρυσαυγίτες είχαν δολοφονήσει τον 27χρονο Πακιστανό μετανάστη Σαχζάτ Λουκμάν μαχαιρώνοντάς τον επτά συνολικά φορές, σε στήθος και πλάτη, στα Πετράλωνα τον Ιανουάριο του 2013, τα ξημερώματα της 17ης ενώ πήγαινε με το ποδήλατό του στη δουλειά του.

4) Καταγραφή ρατσιστικής βίας από το Πρόγραμμα «Enough!/Αρκετά!» των Γιατρών του Κόσμου και του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες

Στις 29 Απριλίου 2014 δημοσιοποιήθηκε ότι στη διάρκεια ενός έτους λειτουργίας του προγράμματος «Enough!/Αρκετά!» καταγράφηκαν 75 περιστατικά ρατσιστικής βίας από τους Γιατρούς του Κόσμου και το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες. Στην πλειονότητά τους τα περιστατικά αφορούσαν σωματικές επιθέσεις με σοβαρούς τραυματισμούς¹¹⁹.

«Είμαστε αντιμέτωποι με ένα φαινόμενο βίας όπου η βία δεν είναι παράπλευρη απώλεια, όπως λένε στα δικαστήρια με χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτό της δίκης Λουκμάν. Η βία είναι ο σκοπός, το μέσο και το μήνυμα», ανέφερε χαρακτηριστικά στην παρουσίαση της Εθνικής Αναφοράς για τη ρατσιστική βία ο Κωστής Παπαϊωάννου, πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

«Η κορύφωση της βίας πέρασε με τον θάνατο του Παύλου Φύσσα δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να μας επιτρέψει να πιστέψουμε ότι το ζήτημα της ρατσιστικής βίας βρίσκεται πίσω μας. Βρίσκεται μπροστά μας και τους τελευταίους μήνες υπάρχει ξανά κινητικότητα»

Μαρτυρίες-σοκ

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε η πρόεδρος του Δ.Σ. των ΓΤΚ, Λιάνα Μαΐλλη, τα περισσότερα θύματα προέρχονται από το Αφγανιστάν, το Μπανγκλαντές και το Πακιστάν, ενώ τέσσερις περιπτώσεις αφορούσαν ανήλικους. Τα 58 από τα 75 περιστατικά συνέβησαν στο κέντρο της Αθήνας

¹¹⁸ http://aristeriantepithesi.blogspot.gr/2014/04/blog-post_15.html

¹¹⁹ Εφημερίδα Συντακτών , 30/4/2014

και τα θύματα ανέφεραν τη χρήση όπλων από τους θύτες, όπως αλυσίδες και μαχαίρια, ενώ έχει γίνει αναφορά ακόμη και σε χρήση μεγαλόσωμων εξαγριωμένων σκύλων.

Το γεγονός ότι τέσσερις επιθέσεις έλαβαν χώρα εντός αστυνομικών τμημάτων ενισχύει την άποψη για «δομικές αδυναμίες και αδυναμίες σε επίπεδο προσώπων», όπως είπε ο κ. Παπαϊωάννου, σε ό,τι αφορά την προσπάθεια καταγραφής τέτοιων περιστατικών από τις υποδιευθύνσεις της Ασφάλειας. Οι μαρτυρίες που συμπεριλαμβάνονται στην Εθνική Αναφορά είναι ανατριχιαστικές. Χαρακτηριστικά:

- Ο 14χρονος Αφγανός Ι.Ε. υπήρξε θύμα βίαιης ρατσιστικής επίθεσης τον Μάιο του 2013 έξω από τον σταθμό του μετρό στην πλατεία Αττικής. Τρεις μεγαλόσωμοι άντρες τον προσέγγισαν και απαίτησαν να ελέγξουν τα χαρτιά του. Όταν είδαν ότι είναι Αφγανός, τον έβρισαν, τον κλότσησαν στα πλευρά και τα πόδια και του έσπασαν ένα μπουκάλι μπίρας στο πρόσωπο. Τον εγκατέλειψαν αιμόφυρτο και αναίσθητο στον δρόμο. Ένας περαστικός τον μετέφερε σε εφημερεύον νοσοκομείο, όπου υπεβλήθη σε χειρουργική συρραφή στην περιοχή της μύτης και του μετώπου.

- Η 29χρονη Ι.Σ. από το Μαρόκο κατήγγειλε ότι δέχτηκε επίθεση από δύο αστυνομικούς εντός του Α.Τ. του Αγίου Παντελεήμονα όταν πήγε να επισκεφθεί τον σύζυγό της που κρατούνταν. Όπως υποστήριξε, οι αστυνομικοί την παρέσυραν με τη βία στον ανελκυστήρα τραβώντας την από τα μαλλιά και ο ένας άρχισε να την κλοτσάει και να τη φτύνει. Η γυναίκα αναγκάστηκε να επισκεφθεί το ιατρείο των ΓΤΚ με κακώσεις στο δεξί της χέρι, την ωμοπλάτη και τα πλευρά της.

Στο πλαίσιο του προγράμματος διεξήχθη έρευνα σε τυχαίο δείγμα ατόμων στις δομές των ΓΤΚ και του ΕΣΠ όπου το 47% και το 60,1% αντίστοιχα απάντησε πως περιορίζει τις δραστηριότητες και αποφεύγει τις μετακινήσεις του, ενώ το 53% και το 81,3% αντίστοιχως έχει υποστεί ρατσιστική συμπεριφορά κατά τις συναλλαγές του με κάποια δημόσια υπηρεσία. Παράλληλα, διεξήχθη καμπάνια ευαισθητοποίησης σε 12 σχολεία της Αττικής όπου τα παιδιά κλήθηκαν να γράψουν σε μικρά σημειώματα πώς βλέπουν το φαινόμενο του ρατσισμού.

5) Σεμινάριο εκπαίδευσης στην καταγραφή κρουσμάτων ρατσιστικής βίας

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε στις 19 και 20 Φεβρουαρίου 2014 το σεμινάριο εκπαίδευσης εκπροσώπων των μελών του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, σε συνδιοργάνωση με το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR) του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)¹²⁰.

¹²⁰ <http://www.osce.org/odihr/111503>

Το σεμινάριο, με τίτλο *Training workshop on hate crime for members of the Greek Racist Violence Recording Network*, εστίασε σε θέματα αναγνώρισης, καταγραφής και αντιμετώπισης των εγκλημάτων μίσους. Παρείχε στους συμμετέχοντες πληροφορίες σχετικά με το νομικό πλαίσιο αλλά και την ευρωπαϊκή νομοθεσία, τις καλές πρακτικές που ακολουθούνται σε άλλες χώρες για την καταπολέμηση του φαινομένου καθώς και τρόπους υποστήριξης των θυμάτων και των κοινοτήτων που στοχοποιούνται.

Στο σεμινάριο συμμετείχαν 31 εκπρόσωποι των οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στο Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων από τη Θεσσαλονίκη, την Κρήτη και την Πάτρα.

6) Χορήγηση για πρώτη φορά άδειας διαμονής σε θύμα ρατσιστικής βίας με βάση Υπουργική Απόφαση

Το Σεπτέμβριο του 2014 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η απόφαση χορήγησης της πολυπύκτης «μπλε κάρτας» για ανθρωπιστικούς λόγους στην περίπτωση του Αιγύπτιου ψαρά, Αμπουζίντ Εμπάρακ, που χτυπήθηκε άγρια από χρυσαυγίτες τον Ιούνιο του 2012¹²¹.

Είναι η πρώτη φορά που θύμα ρατσιστικής επίθεσης προστατεύεται, διότι αναγνωρίζεται ως θύμα εγκληματικής οργάνωσης, και μάλιστα της ναζιστικής Χρυσής Αυγής. Είναι η πρώτη φορά που έχουμε την έκδοση μπλε κάρτας, δηλαδή άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Πρώτος δικαιούχος της άδειας αυτής είναι ο Αμπουζίντ Εμπάρακ. Ο πιο άγρια χτυπημένος μετανάστης, ο άνθρωπος που βρέθηκε κοντά στον θάνατο και σώθηκε από τύχη, μετά τη δολοφονική επίθεση μελών της Χρυσής Αυγής στο σπίτι Αιγύπτιων ψαράδων στο Πέραμα τον Ιούνιο του 2012.

Συγκεκριμένα, ο εισαγγελέας Πρωτοδικών Πειραιά αναγνώρισε ότι ο Αμπουζίντ αποτελεί θύμα και ουσιώδη μάρτυρα κακουργηματικής εγκληματικής πράξης σε βάρος της ζωής του, όπως προβλέπεται στο άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα, για την οποία ασκήθηκε και ποινική δίωξη. Συνεπώς, σύμφωνα με τη νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση 30651/2014, η οποία εφαρμόζεται πρώτη φορά, τα θύματα τέτοιων εγκληματικών επιθέσεων δικαιούνται άδεια διαμονής. Υπενθυμίζουμε ότι η συγκεκριμένη ΚΥΑ υπογράφηκε μετά την αποχώρηση του Τάκη Μπαλτάκου από τη θέση του γενικού γραμματέα της κυβέρνησης, ο οποίος ήταν και ο βασικός πολέμιος -

121

http://www.efsyn.gr/?p=236118&utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=%25ce%25b1%25cf%2586%25ce%25bf%25cf%258d-%25ce%25b5%25cf%2580%25ce%25ad%25ce%25b6%25ce%25b7%25cf%2583%25ce%25b5-%25cf%2580%25ce%25ae%25cf%2581%25ce%25b5-%25ce%25ac%25ce%25b4%25ce%25b5%25ce%25b9%25ce%25b1-%25ce%25b4%25ce%25b9%25ce%25b1%25ce%25bc%25ce%25bf%25ce%25bd%25ce%25ae%25cf%2582

εντός κυβερνητικού στρατοπέδου- της προστασίας θυμάτων για ανθρωπιστικούς λόγους.

Ο Αμπουζίντ δήλωσε στην Εφημερίδα των Συντακτών ότι τώρα νιώθει πιο προστατευμένος, αλλά και χαρούμενος, γιατί θα μπορεί πια χωρίς προβλήματα να ταξιδεύει πίσω στην Αίγυπτο, για να δει τη γυναίκα του και τα τέσσερα παιδιά του. Από τους θύτες τελικά συνελήφθησαν μόνο έξι, ανάμεσά τους και ο πυρηνάρχης του Περάματος, Αναστάσιος Πανταζής, σε βάρος των οποίων ασκήθηκε ποινική δίωξη για απόπειρα ανθρωποκτονίας. Την επίθεση είχε προαναγγείλει ο βουλευτής Γιάννης Λαγός στην καφετέρια Αίνιγμα στο Πέραμα.

Ο Αμπουζίντ δεν έμενε μόνιμα στο σπίτι αυτό. Ήταν εκείνες τις μέρες φιλοξενούμενος και εκείνο το βράδυ είχε αποκοιμηθεί στην ταράτσα. Γι' αυτό ήταν και ο πρώτος που εντόπισαν οι χρυσαυγίτες, οι οποίοι κρατούσαν ρόπαλα και ξύλα. Τον χτύπησαν με μανία, ενώ κοιμόταν, στο κεφάλι και το πρόσωπο. Στη συνέχεια έσπασαν τα παράθυρα και την πόρτα, πέταξαν καπνογόνα μέσα στο σπίτι και επιτέθηκαν στους άλλους τρεις Αιγύπτιους. «Με άφησαν, όταν πίστεψαν ότι ήμουν νεκρός. Ευτυχώς που έγινε στον ύπνο μου, αλλιώς θα με είχαν σκοτώσει», λέει ο Αμπουζίντ, ο οποίος λιποθύμησε από τα χτυπήματα και βρήκε τις αισθήσεις του στο νοσοκομείο.

«Αυτό που θυμάμαι είναι ότι τους έβλεπα όλους από πάνω μου γύρω από το κρεβάτι και ένιωθα ότι πεθαίνω. Και δεν ήθελα να πεθάνω στο νοσοκομείο. Ήθελα να γυρίσω και να πεθάνω στη χώρα μου με την οικογένειά μου», μας λέει και προσθέτει ότι «την πρώτη εβδομάδα βρισκόμουν σε κατάσταση σοκ. Είχα χάσει την αίσθηση του χρόνου και ένιωθα κάθε στιγμή της ημέρας ότι ήταν νύχτα». Αυτή η επίθεση άλλαξε τη ζωή του. Τα σημάδια από τα τραύματα στο κεφάλι, το πρόσωπο και το σαγόνι παραμένουν ακόμα, αλλά αυτά που τον πονούν ακόμα είναι τα τραύματα της ψυχής.

«Έπαθα κάτι που δεν φανταζόμουν ποτέ ότι θα πάθω. Να σε χτυπάνε στον ύπνο σου. Με λύγισε αυτό. Πριν έρθω στην Ελλάδα πίστευα ότι θα είμαι ασφαλής, γιατί έχω γνωρίσει πολλούς Έλληνες στην Αίγυπτο. Αλλά εδώ δεν βρήκα φιλοξενία. Ξαφνικά, μέσα σε ένα βράδυ παραλίγο να πεθάνω», λέει και συμπληρώνει ότι «τίποτα δεν αλλάζει αυτό που έζησα. Θέλω οποιοσδήποτε κάνει τέτοια εγκλήματα να δικαστεί, αλλά αυτό που πέρασα τίποτα δεν μπορεί να το γιατρέψει».

7) Φυλάκιση 14 ετών στον χρυσαυγίτη Κοντομούς για την επίθεση σε κουρείο Πακιστανού στη Μεταμόρφωση

Σε φυλάκιση 14 ετών και 3 μηνών χωρίς αναστολή καταδίκασε στις 28/3/2014 το Μεικτό Ορκωτό Δικαστήριο της Αθήνας¹²² τον χρυσαυγίτη Κωνσταντίνο Κοντομούς για την επίθεση σε κουρείο Πακιστανού στη Μεταμόρφωση, που είχε γίνει στις 10 Σεπτεμβρίου 2012.

Συγκεκριμένα ο Κοντομούς, που φέρεται να συμμετείχε ενεργά σε τάγματα εφόδου της Χρυσής Αυγής, βρέθηκε ομόφωνα ένοχος για:

απλή συνέργεια σε απόπειρα ανθρωποκτονίας κατά του Πακιστανού μετανάστη Ρ.Α. στη Μεταμόρφωση στις 22/09/2012.

απλή συνέργεια σε επικίνδυνη σωματική βλάβη κατά του Πακιστανού μετανάστη Φ.Μ. στη Μεταμόρφωση στις 22/09/2012.

συναυτουργία σε ληστεία κατά του Πακιστανού μετανάστη Ρ.Α. στη Μεταμόρφωση στις 22/09/2012.

επικίνδυνη σωματική βλάβη κατά του Πακιστανού μετανάστη Ζ.Α. στη Μεταμόρφωση στις 10/09/2012 (κουρείο).

επικίνδυνη σωματική βλάβη κατά του έλληνα οδηγού τάξη και πελάτη του κουρείου Κ.Φ. στις 10/09/2012.

εμπρησμός από πρόθεση του κουρείου του Πακιστανού υπηκόου Μ.Α. στις 10/09/2012.

κατοχή εκρηκτικής βόμβας στις 10/09/2012 (κουρείο).

φθορά ξένης ιδιοκτησίας στις 10/09/2012 (κουρείο).

Ο Κοντομούς κρίθηκε αθώος λόγω αμφιβολιών για τις υπόλοιπες πράξεις για τις οποίες κατηγορούταν στις 2 ακόμα επιθέσεις που έλαβαν χώρα το βράδυ της 22/09/2012 στη Μεταμόρφωση. Αθώος βρέθηκε ακόμα για το αδίκημα της έκρηξης (10/09/2012).

Στην ποινή το δικαστήριο δεν επιμέτρησε την επιβαρυντική περίπτωση του ρατσιστικού εγκλήματος, παρά το ότι η εισαγγελική αγόρευση υπέδειξε τον ρατσιστικό χαρακτήρα των πράξεων, ενώ στον 20χρονο αναγνωρίστηκε το ελαφρυντικό της μετεφηβικής ηλικίας.

Το κατηγορητήριο περιλαμβάνεται στις υποθέσεις των εγκλημάτων ρατσιστικής βίας που έδωσε στη δικαιοσύνη ο υπουργός Δημοσίας Τάξης Νίκος Δένδιας, μετά τη δολοφονία Φύσσα. Οι ίδιες υποθέσεις περιλαμβάνονται στο πόρισμα του εισαγγελέα για τη σύσταση εγκληματικής οργάνωσης της Χρυσής Αυγής.

«Η σημερινή απόφαση του ΜΟΔ είναι μια πρώτη δικαίωση για τα θύματα της ρατσιστικής βίας και των φασιστικών ταγμάτων εφόδου της Χρυσής Αυγής που εξαπέλυσαν τον τρόμο στη Μεταμόρφωση στις 10 και 22 Σεπτέμβρη του 2012. Ο εμπρησμός του πακιστανικού κουρείου της 10.09 και οι τρεις διαδοχικές επιθέσεις της 22.09 ήταν τέσσερα από τα 32 περιστατικά που

¹²² <http://www.iefimerida.gr/node/148951>

αναγκάστηκε μετά την κατακραυγή να στείλει ο Υπουργός ΠΡΟΠΟ Ν. Δενδίας στον Αρειο Πάγο. Η υπόθεση Κοντομούς αναφέρεται ρητά στο πόρισμα Βουρλιώτη για την εγκληματική δράση της Χρυσής Αυγής με την οποία προκύπτει άμεση σύνδεση. Εξακολουθούμε να ζητάμε από τις διωκτικές αρχές την πλήρη διαλεύκανση της υπόθεσης και τη σύλληψη και των υπόλοιπων δραστών των ρατσιστικών εγκλημάτων της Μεταμόρφωσης. Η θέση όλων των ρατσιστών εγκληματιών, φυσικών και ηθικών αυτουργών, είναι στη φυλακή. Σήμερα έγινε απλά η αρχή», τόνισε ο δικηγόρος της πολιτικής αγωγής Θανάσης Καμπαγιάννης.

8) Φυλάκιση με αναστολή σε χρυσαυγίτη πολιτευτή για προτροπή σε ρατσιστική βία

Ποινή φυλάκισης ενός έτους, με τριετή αναστολή, επέβαλε στις 15/9/2014 το Η' Μονομελές Πλημμελειοδικείο στον υποψήφιο βουλευτή της Χρυσής Αυγής στην Α' Αθήνας Αλέξανδρο Πλωμαρίτη, που κρίθηκε ένοχος για παράβαση του αντιρατσιστικού νόμου (927/1979), και συγκεκριμένα για προτροπή σε ρατσιστική βία¹²³.

Η κατηγορία σε βάρος του υποψηφίου της Χρυσής Αυγής αφορά απαξιοτικές δηλώσεις του σε ντοκιμαντέρ με τίτλο «The Cleaners» που προβλήθηκε από τον βρετανικό τηλεοπτικό σταθμό Channel 4, σε βάρος μεταναστών, τους οποίους είχε χαρακτηρίσει «μιάσματα», «υπάνθρωπους» κ.ά., ενώ είχε αναφερθεί σε δημιουργία κρεματορίων για «να τους κάνουμε σαπούνια... για τα αμάξια και τα πεζοδρόμια».

Το υλικό είχε καταγραφεί την περίοδο πριν από τις εκλογές του 2012, από τον σκηνοθέτη, απόφοιτο της βρετανικής Εθνικής Σχολής Κινηματογράφου και Τηλεόρασης, Κωνσταντίνο Γεωργούση, και είχε προβληθεί τον Μάρτιο του 2013. Για το θέμα είχε διαταχθεί από το Τμήμα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας της Ασφάλειας κατεπείγουσα προκαταρκτική εξέταση, στο πλαίσιο της οποίας απεστάλη στην Εισαγγελία απόσπασμα από το εν λόγω ντοκιμαντέρ, η οποία κατέληξε στην απαγγελία κατηγορίας σε βάρος του Αλ. Πλωμαρίτη τον Ιούλιο του 2013.

Η απόφαση του δικαστηρίου ήταν σύμφωνη με την εισαγγελική πρόταση, που ζήτησε καταδίκη του κατηγορουμένου, κρίνοντας ότι «πράγματι εκφράστηκε δημόσια με τρόπο που παρακινούσε σε πράξεις βίας και μίσους κατά ανθρώπων άλλης φυλής».

Απολογούμενος ο Αλ. Πλωμαρίτης υποστήριξε πως δεν εννοούσε όσα κατέγραψε ο σκηνοθέτης. «Ο Γεωργούσης μας έκανε ερωτήσεις γελοίες, και του κάναμε πλάκα και γελάγαμε. Και για αυτό έρχομαι κατηγορούμενος εδώ» είπε. Ο πολιτευτής μάλιστα αρχικά υποστήριξε πως στο επίμαχο υλικό

¹²³ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231347974>

αναφερόταν σε «λαθρομετανάστες», ενώ στη συνέχεια είπε απολογούμενος πως οι θέσεις του αφορούσαν «αριστερούς». Επανέλαβε επίσης τον ισχυρισμό που προβάλλει από την αρχή της υπόθεσης, ότι το μεγαλύτερο μέρος του επίδικου βίντεο είναι προϊόν υποκλοπής, γιατί ο Γεωργούσης αν και του ζήτησαν να μην καταγράψει «συνέχιζε να τραβάει παρανόμως μία ιδιωτική συζήτηση».

Στο δικαστήριο κατέθεσαν μάρτυρες που ήταν παρόντες στην επίμαχη βιντεοσκόπηση, άλλοι εκ των οποίων υποστήριξαν ότι δεν επρόκειτο περί αστείων τα όσα είπε ο πολιτευτής της Χρυσής Αυγής, ενώ κάποιοι συμφώνησαν με τον κατηγορούμενο ότι «έγινε χαβαλές».

9) Αποκαλύψεις σχετικά με τη ρατσιστική βία μελών της Αστυνομίας από το πόρισμα του εισαγγελέα Ντογιάκου που ερεύνησε την υπόθεση της Χρυσής Αυγής

Στις 26 Οκτωβρίου 2014 ήρθαν στη δημοσιότητα αποκαλύψεις σχετικά με τη ρατσιστική βία μελών της Αστυνομίας από το πόρισμα του εισαγγελέα Ντογιάκου που ερεύνησε την υπόθεση της Χρυσής Αυγής¹²⁴.

"Έδιναν σε μουσουλμάνους να φάνε...χοιρινό για να μείνουν νηστικοί", "τους έλεγαν να πιουν νερό από τη λεκάνη της τουαλέτας", "αστυνομικοί απειλούσαν αλλοδαπούς ότι θα τους σφάζουν με σπασμένο μπουκάλι μπίρας", "με πένσα πνέζαν το δάχτυλο αλλοδαπού εργαζομένου", "τους φόρεσαν κράνη και τους χτυπούσαν τα κεφάλια στον τοίχο", "με ψαλίδι έκοψαν το μουστάκι αλλοδαπού", "τον άφησαν όλη την ημέρα στον ήλιο", "τον πέταξαν στον ακάλυπτο", "τύφλωση από δακρυγόνο", "οπαδός της Χρυσής Αυγής, πολιτικός υπάλληλος της υπηρεσίας Ασύλου".

Σύμφωνα με τον Ελεύθερο Τύπο της Κυριακής, αυτά είναι ορισμένα χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τις εκατοντάδες απίστευτες καταγγελίες εις βάρος αστυνομικών που διερευνήθηκαν από την ΕΛ.ΑΣ., προκειμένου να διαπιστωθεί η πιθανότητα κοινής δράσης με τη Χρυσή Αυγή και συμμετοχής τους σε περιστατικά ρατσιστικής βίας.

Οι καταγγελίες συμπεριλαμβάνονται στο πόρισμα περίπου 4.000 σελίδων, αποδέκτες του οποίου έγιναν ο εισαγγελέας Εφετών Ισίδωρος Ντογιάκος, ο αντεισαγγελέας Εφετών, Κωνσταντίνος Τζαβέλλας και οι ειδικές εφέτες ανακρίτριες Ιωάννα Κλάπα και Μαρία Δημητροπούλου.

Από το σύνολο των καταγγελιών, περίπου στις μισές υποθέσεις έχει τοποθετηθεί η ένδειξη "Η έρευνα τελεί σε εξέλιξη" και στις υπόλοιπες "Η έρευνα είχε αρνητικό αποτέλεσμα". Σε 19 περιπτώσεις εφαρμόστηκε η διαδικασία του αυτοφώρου και σχηματίστηκαν δικογραφίες με την άμεση προσαγωγή 22 υπαιτίων.

¹²⁴ <http://left.gr/news/astynomikoi-se-allodapoys-pieite-nero-apo-ti-lekani-tis-toyaletas#sthash.6THUU9LP.dpuf>

* Στις 10 Οκτωβρίου 2013 καταγγέλθηκε υπόθεση κακομεταχείρισης δύο ανήλικων αδερφών από το Αφγανιστάν σε ΑΤ της Κορινθίας. Σύμφωνα με την καταγγελία, κατά τη διάρκεια της τρίμηνης κράτησης των δύο Αφγανών στο κρατητήριο οι αστυνομικοί ήταν επιθετικοί και τους έδιναν να φάνε επίτηδες χοιρινό παρότι ήταν μουσουλμάνοι. Στόχος τους ήταν να μένουν νηστικοί ενώ δεν τους έδιναν νερό και τους έλεγαν να πιουν από τη λεκάνη της τουαλέτας. Τους πήραν μάλιστα το κινητό τηλέφωνο, αφαίρεσαν την κάρτα και δεν τους την επέστρεψαν ποτέ ενώ όταν ένας ενήλικας κρατούμενος αυτοτραυματίστηκε, οι αστυνομικοί χτύπησαν αναίτια τους ανηλίκους στο πρόσωπο.

* Στις 18 Σεπτεμβρίου 2013, κατά τη διάρκεια πορείας στο Κερατσίνι μετά τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, δύο συλληφθέντες καταγγέλλουν ότι χτυπήθηκαν από αστυνομικούς της ομάδας ΔΕΛΤΑ κατά τη σύλληψή τους. Ένας από τους διαδηλωτές καταγγέλλει ότι άνδρας των ΜΑΤ τον σημάδεψε και τον τραυμάτισε στο δεξί μάτι με το όπλο εκτόξευσης δακρυγόνων, με ολέθριο αποτέλεσμα την ολική τύφλωση στο δεξί μάτι.

* Στις 29 Ιουλίου 2012 τρεις Πακιστανοί δέχτηκαν επίθεση στο σπίτι τους στο Περιστέρι από Έλληνες και κλήθηκε η Άμεση Δράση. Οι αστυνομικοί χτύπησαν τους αλλοδαπούς στην αυλή του σπιτιού τους ενώ ένας από αυτούς απείλησε ότι θα τους "σφάξει" με ένα σπασμένο μπουκάλι μπίρας.

* Στις 6 Μαρτίου 2013, κατά το χρόνο κράτησης 22 αλλοδαπών σε ΑΤ της Θεσσαλονίκης, τέσσερις αστυνομικοί άρχισαν να τους χτυπούν και να προβαίνουν σε ρατσιστικές ύβρεις. Παράλληλα, όταν ασθενής αλλοδαπός κρατούμενος αιτήθηκε ιατρική εξέταση, ένας αστυνομικός έριξε δακρυγόνο στο χώρο του κρατητηρίου λέγοντας "αυτό είναι το φάρμακο".

10) Καταδίκη χρυσαυγιτών από δικαστήριο του Μεσολογγίου για ρατσιστική επίθεση κατά Ρομά του Αιτωλικού

Φυλάκιση οκτώ μηνών με αναστολή επέβαλε στις 5/11/2014 το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Μεσολογγίου στα τρία άτομα που κατηγορούνταν για την επίθεση εναντίον Ρομά στο Αιτωλικό, Αιτωλοακαρνανίας, τον Οκτώβριο του 2012 και τα οποία φέρονται να συνδέονται με τη «Χρυσή Αυγή»¹²⁵.

Πρόκειται για τους Ιωάννη Καραδήμα, Σωτήρη Καρβέλη και Παναγιώτη Σταμούλη, οι οποίοι φέρονται ως υπεύθυνοι για το περιστατικό.

Η υπόθεση περιλαμβάνεται, μαζί με άλλες τέσσερις επιθέσεις εναντίον Ρομά στην ίδια περιοχή στο πόρισμα του εισαγγελέα κ. Ισίδωρου Ντογιάκου για την εγκληματική δραστηριότητα της Χρυσής Αυγής.

Σύμφωνα με μαρτυρίες, οι καταδικασθέντες συνδέονται με την τοπική οργάνωση της Χρυσής Αυγής, ενώ αίσθηση προκάλεσε φωτογραφία που έδειξε στο δικαστήριο η πολιτική αγωγή και η οποία δείχνει έναν εκ των καταδικασθέντων στο πλευρό του βουλευτή Κ. Μπαρμπαρούση κατά τη διάρκεια της επίθεσης στη λαϊκή αγορά του Μεσολογγίου το Σεπτέμβριο του 2012.

¹²⁵ <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=647655>

11) Αθώωση λιμενικών που δικάζονταν για βασανισμό μεταναστών

Αθώοι λόγω έλλειψης πράξης κρίθηκαν στις 6 Νοεμβρίου 2014 κατά πλειοψηφία από το Πενταμελές Αναθεωρητικό Δικαστήριο Αθήνας οι δύο λιμενικοί υπάλληλοι, που δικάζονταν σε δεύτερο βαθμό για διακεκριμένη περίπτωση βασανιστηρίων και ψυχική συνδρομή στην πράξη αυτή σε βάρος Μαροκινού αιτούντος άσυλο το καλοκαίρι του 2007 πάνω σε πλοίο του Λιμενικού στη Χίο¹²⁶. Οι κατηγορούμενοι είχαν καταδικαστεί πρωτόδικα σε ποινές έξι και τριών ετών.

Σύμφωνα με το θύμα, οι λιμενικοί υπάλληλοι τον υπέβαλαν τόσο σε εικονική εκτέλεση όσο και σε βασανισμό με τη μορφή του "υγρού και στεγνού υποβρυχίου" δηλαδή του προκάλεσαν ασφυξία με βύθισμα του κεφαλιού σε κουβά με νερό και με χρήση σακούλας. Η κατάθεση του θύματος κράτησε δύο ώρες χωρίς διακοπή, σε ένα κλίμα που θύμιζε εξέταση κατηγορουμένου για ειδεχθές έγκλημα. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο καταγγέλλων κλήθηκε, μεταξύ άλλων, να απαντήσει στην ερώτηση του εισαγγελέα για τα κίνητρα της πράξης των κατηγορουμένων: "γιατί τους εκνευρίσατε;"

Οι δύο δικηγόροι που μάχονται για τα δικαιώματα μεταναστών και προσφύγων και βρέθηκαν στο πλευρό του τόνισαν ότι αυτή ήταν η πρώτη καταγγελία για βασανισμό με τη μέθοδο του "υποβρυχίου", ενώ επισήμαναν ότι ο βασανισμός επιβεβαιώθηκε από το Ιατρικό Κέντρο Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων.

Ως μάρτυρες υπεράσπισης κατέθεσαν επτά συνάδελφοι των κατηγορουμένων. Όλοι κατέθεσαν ότι ήταν μια συνηθισμένη μέρα. Ένας μόνο δήλωσε ότι είχε ακουστά τη μέθοδο βασανισμού με τον κουβά, επειδή την είχε δει σε ταινίες. Απαλλακτική ήταν η πρόταση του εισαγγελέα, ο οποίος, μεταξύ άλλων, έκρινε ότι δεν προκύπτει ο βασανισμός του θύματος γιατί δεν υπάρχουν στοιχεία εκπαίδευσης των κατηγορουμένων σε τέλεση βασανιστηρίων. Για συνωμοσία κατά της πατρίδας μας, με μίσθαρνο όργανο το θύμα έκανε λόγο ο συνήγορος υπεράσπισης.

Η απόφαση έρχεται να επιβεβαιώσει τους φόβους της Διεθνούς Αμνηστίας, σύμφωνα με την οποία κρίνεται επιβεβλημένη "η δημιουργία ενός πραγματικά ανεξάρτητου και αποτελεσματικού μηχανισμού καταγγελιών αυθαιρεσιών της αστυνομίας και η εναρμόνιση του ορισμού των βασανιστηρίων, όπως αυτή προβλέπεται από το Άρθρο 137 (Α) 2 του Ποινικού Κώδικα με το Διεθνές Δίκαιο".

Η διεθνής οργάνωση επισήμανε ότι "για πάρα πολλά χρόνια λαμβάνει και καταγράφει πάρα πολλές καταγγελίες προσφύγων και μεταναστών για βασανιστήρια ή άλλες μορφές κακομεταχείρισης από την αστυνομία ή το λιμενικό κατά τη διάρκεια της κράτησής τους, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων του Ξένιου Δία και κατά τη διάρκεια παράνομων απωθήσεων στα θαλάσσια και χερσαία σύνορα της Ελλάδας με την Τουρκία".

¹²⁶ <http://www.avgi.gr/article/4736923/athoothikan-oi-limenikoi-pou-dikazontan-gia-basanismo>

12) Καταδικάστηκαν οι 5 χρυσαυγίτες για επίθεση σε βάρος Πακιστανών στην Ιεράπετρα

Στις 13 Νοεμβρίου 2014 βαριές ποινές φυλάκισης επέβαλε το δικαστήριο στους Χρυσουγίτες δράστες της ρατσιστικής επίθεσης εις βάρος μεταναστών στη Βαϊνιά της Ιεράπετρας τον Φεβρουάριο του 2013¹²⁷. Το δικαστήριο καταδίκασε τους τέσσερις εκ των κατηγορουμένων (Πετράκη, Δασκαλάκη, Ψυλλάκη, Μαυρικάκη) με ποινή 3 ετών και 9 μηνών και τον πέμπτο (Γαροφαλλάκη) ποινή 11 μηνών με την έφεση να έχει αναστελλουσα ισχύ. Οι 5 χρυσαυγίτες θα ξανακαθίσουν στο εδώλιο στην επικείμενη δίκη της Χρυσής Αυγής (σύμφωνα τουλάχιστον με την εισαγγελική πρόταση Ντογιάκου) για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση (που τιμωρείται περαιτέρω με 5-10 χρόνια φυλάκιση) και κακουργηματικό εμπρησμό σε βάρος των ίδιων Πακιστανών εργατών τον Δεκέμβρη του 2012. Η υπόθεση περιλαμβάνεται στη λίστα των επιθέσεων που έχουν παραπεμφθεί στον Άρειο Πάγο και εντάσσεται στον ευρύτερο φάκελο της Εισαγγελίας εις βάρος της Χρυσής Αυγής. Το περιστατικό έλαβε χώρα στις 13 Φεβρουαρίου 2013, στο χωριό Βαϊνιά λίγο έξω από την Ιεράπετρα όταν πέντε άτομα επιτέθηκαν σε τρεις Πακιστανούς εργάτες με ξύλα και καδρόνια που συνέλεξαν από διπλανή οικοδομή. Τα χτυπήματα ήταν τόσο σοβαρά που και οι τρεις εργάτες χρειάστηκε να νοσηλευτούν σε σοβαρή κατάσταση στο νοσοκομείο της Ιεράπετρας. Ωστόσο, τα θύματα της επίθεσης κατάφεραν να αναγνωρίσουν τους δράστες και να καταγγείλουν το περιστατικό στην αστυνομία ενώ κατέθεσαν και εις βάρος τους στο δικαστήριο.

Αναλυτικά το Πρωτοδικείο Νεάπολης επέβαλε ποινές 3 χρόνων και εννέα μηνών στους τέσσερις εκ των πέντε δραστών που είχαν ταυτοποιηθεί για την επίθεση. Οι ποινές ωστόσο είναι εφέσιμες και εξαγοράσιμες και ως εκ τούτου οι δράστες άσκησαν έφεση και αφέθηκαν ελεύθεροι μέχρι την εκδίκαση σε δεύτερο βαθμό. Ένα ακόμα άτομο που είχε συμμετάσχει στην επίθεση αλλά είχε κατονομάσει και τους υπόλοιπους δράστες καταδικάστηκε σε 11 μήνες φυλάκιση με τριετή αναστολή.

Ενδιαφέρον για τις πρακτικές που μεταχειρίζεται η Χρυσή Αυγή έχει η μαρτυρία του νεώτερου εκ των δραστών για τον τρόπο με τον οποίο τον προσέγγισαν τα μέλη της οργάνωσης. Όπως είχε καταθέσει ήδη από τη διαδικασία της προανάκρισης, στο τέλος του 2012 τον είχαν προσεγγίσει γνωστοί Χρυσουγίτες στην Ιεράπετρα και του πρότειναν να γίνει μέλος της οργάνωσης με την υπόσχεση ότι θα τον βοηθήσουν να διοριστεί στο εργοστάσιο της ΔΕΗ στον Αθρινόλακο Λασιθίου ή σε κάποια άλλη θέση στο Δημόσιο...

Οι υπόλοιποι εκ των καταδικασθέντων μόνο τυχαία σχέση δεν έχουν με τη Χρυσή Αυγή. Ένας εξ αυτών υπήρξε υποψήφιος βουλευτής της οργάνωσης στον Νομό Λασιθίου ενώ ένας ακόμα είναι σύζυγος υποψηφίας βουλευτού με την Χρυσή Αυγή, επίσης στο Νομό Λασιθίου.

¹²⁷ http://www.antinazizone.gr/2014/11/5_14.html

Για τον συγκεκριμένο υπάρχει μακρά προϊστορία στην Ιεράπετρα καθώς υπήρξε διευθυντής του Εσπερινού Λυκείου Ιεράπετρας, αλλά συνταξιοδοτήθηκε πρόωρα μετά τις καταγγελίες της ΕΛΜΕ Λασιθίου ότι έκανε κήρυγμα υπέρ της Χρυσής Αυγής εντός του σχολείου. Κατόπιν καταγγέλθηκε δημόσια για παιδεραστία (από ενήλικη πλέον γυναίκα για περιστατικό όταν εκείνη ήταν μαθήτρια). Για τη συγκεκριμένη καταγγελία το εν λόγω μέλος της Χρυσής Αυγής δεν δικάστηκε ποτέ λόγω παραγραφής του αδικήματος ενώ στο βιογραφικό του συγκαταλέγεται και η προϋπηρεσία του για μικρό χρονικό διάστημα στο πολιτικό γραφείο του τοπικού βουλευτή της ΝΔ και σημερινού υφυπουργού εργασίας Γιάννη Πλακιωτάκη.

Αξίζει τέλος να σημειωθεί πως η επίθεση στους μετανάστες στη Βαϊνιά είχε λάβει χώρα μόλις τρεις μέρες μετά από τη μαζικότερη κινητοποίηση των κατοίκων της Ιεράπετρας τα τελευταία χρόνια για την εγκατάλειψη της περιοχής τους και ιδιαίτερα για τα προβλήματα του τοπικού Νοσοκομείου. Όπως είχε καταγγείλει από τότε η Επιτροπή Αγώνα το περιστατικό ρατσιστικής βίας έστρεψε τα φώτα της δημοσιότητας από τις κινητοποιήσεις των πολιτών καθώς κάποιοι ήθελαν να υποδηλώσουν πως για τα προβλήματα της περιοχής φταίνε οι μετανάστες...

6. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

A) Κρούσματα παραβιάσεων του δικαιώματος σε υγεία και Πρόνοια

1) Χωρίς γιατρούς και φάρμακα οι μετανάστες στο κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας

Την τραγική απουσία οργάνωσης και τις τεράστιες ελλείψεις της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα κέντρα κράτησης μεταναστών και προσφύγων ανέδειξε τον Απρίλιο του 2014 επιστολή της οργάνωσης Ιατρική Παρέμβαση, που είχε μέχρι πρότινος την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στην Αμυγδαλέζα και σε άλλα κέντρα κράτησης, προς το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (ΕΚΕΠΥ)¹²⁸.

Η επιστολή που έχει στη διάθεσή της η «Εφημερίδα Συντακτών.» φέρει ημερομηνία 28 Απριλίου και απευθύνεται στον διοικητή του ΕΚΕΠΥ, Πάνο Ευσταθίου, τον άνθρωπο που υπέγραψε και υλοποίησε πέρσι τη μυστική επιχείρηση «Θέτις», που περιλάμβανε τη μεταφορά τοξικοεξαρτημένων από το κέντρο της Αθήνας στην Αμυγδαλέζα, προκειμένου να τους καταγράψει. Φαίνεται ότι γι' αυτές του τις υπηρεσίες, που καταδικάστηκαν από το σύνολο σχεδόν του ιατρικού κόσμου ως απαράδεκτες από ιατρικής πλευράς και φασιστικής νοοτροπίας, ο κ. Ευσταθίου ανταμείφθηκε πριν από μερικούς μήνες με πρόγραμμα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης κέντρων κράτησης, έπειτα από συμφωνία του υπουργείου Δημόσιας Τάξης με το υπουργείο Υγείας.

Όπως προκύπτει από την επιστολή, το ΕΚΕΠΥ υπέγραψε τον Νοέμβριο σύμβαση έργου με την Ιατρική Παρέμβαση για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών στην Αμυγδαλέζα, σύμβαση που έληξε στις 28 Φεβρουαρίου. Η οργάνωση σημειώνει πως ακόμη δεν έχει γίνει καμία διαδικασία εκταμίευσης των οφειλόμενων ποσών και επιφυλάσσεται για κάθε νόμιμο δικαίωμα, καθώς διεκδικούν τα χρήματά τους εργαζόμενοι, προμηθευτές, ασφαλιστικά ταμεία και η Εφορία.

Ωστόσο, το σημαντικότερο είναι οι ελλείψεις σε φάρμακα και γιατρούς που επισημαίνει εμμέσως πλην σαφώς η επιστολή. «Είμαστε υποχρεωμένοι να απαντάμε σε τηλεφωνήματα κρατουμένων, οι οποίοι ζητούν φαρμακευτικές αγωγές, καθώς μας ενημερώνουν ότι οι γιατροί της υπηρεσίας σας, είτε δεν είναι διαθέσιμοι είτε δεν έχουν φάρμακα», γράφει.

Πληροφορίες της «Εφ.Συν.» από ανθρώπους που έχουν γνώση της κατάστασης στα κέντρα κράτησης αναφέρουν πως τουλάχιστον τον Μάρτιο υπήρχε μεγάλη έλλειψη φαρμάκων, υλικών και γιατρών στα κέντρα, έλλειψη που επιχειρήθηκε να καλυφθεί όπως όπως από δωρεές. Χαρακτηριστική είναι

¹²⁸ Εφημερίδα Συντακτών, 30/4/2014

η περίπτωση επιληπτικού που μεταφέρθηκε από την Κόρινθο στην Αμυγδαλέζα, όπου καθυστέρησε σημαντικά η χορήγηση της αγωγής του. Προβλήματα έχουν σημειωθεί και με τα φάρμακα για τον σακχαρώδη διαβήτη, ενώ ασθενής κρατούμενος φέρεται να προμηθευόταν φάρμακα απέξω, πληρώνοντάς τα από την ίδια του την τσέπη.

Η οργάνωση επισημαίνει πως παρέτεινε την παραλαβή του εξοπλισμού της για δύο μήνες, προκειμένου να προμηθευτεί και να αναπτύξει τον δικό του εξοπλισμό το ΕΚΕΠΥ. «Κατά την παραλαβή, διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχει προετοιμασία εγκατάστασης του νέου εξοπλισμού και θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σε τυχόν κενά στην οργάνωση των ιατρικών καθώς στην Αμυγδαλέζα φιλοξενείται ικανός αριθμός κρατουμένων με σοβαρές παθήσεις που δεν είναι φρόνιμο να παραμείνουν χωρίς τη δυνατότητα βασικής ιατρικής φροντίδας», γράφει.

2) Γαστρεντερίτιδες και διαμαρτυρίες στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής στη Μόρια

Διαμαρτυρίες ακόμα και από πλευράς μεταναστών-προσφύγων που βρίσκονται στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής στη Μόρια όσον αφορά στη σίτισή τους, προέκυπταν διαρκώς¹²⁹ μέσα στο 2014.

Από το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων, αλλά και από τους ίδιους τους μετανάστες, έχουν διαπιστωθεί προβλήματα σε σχέση με την ποιότητα και την ποσότητα του φαγητού που σερβίρει μία εκ των τριών εταιρειών που έχουν αναλάβει τη σίτιση.

Προβλήματα που μάλιστα είχαν ως αποτέλεσμα να παρουσιαστούν και κρούσματα γαστρεντερίτιδας. Η λύση με τις εταιρείες κέτερινγκ είχε χαρακτηριστεί ως προσωρινό μέτρο μέχρι να γίνει διαγωνισμός. Οι εταιρείες αυτές θα αναλάμβαναν τη σίτιση προκειμένου το Κέντρο να μπορέσει να λειτουργήσει.

Τέσσερις όμως σχεδόν μήνες λειτουργίας του Κέντρου Πρώτης Υποδοχής έχουν περάσει και ανακοίνωση από πλευράς Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη για διαγωνισμό σίτισης δεν έχει γίνει ακόμη. Σύμφωνα με την Αστυνομική Διεύθυνση Λέσβου, δεν υπάρχει καμία ενημέρωση για το εάν και πότε θα γίνει ο διαγωνισμός. Δεδομένου τούτου, η σίτιση συνεχίζεται κανονικά από τις τρεις εταιρείες κέτερινγκ που έχουν αναλάβει εκ περιτροπής κάθε βδομάδα να σερβίρουν φαγητό στους μετανάστες, έναντι 5,85 ευρώ κατά κεφαλή.

Ωστόσο, σύμφωνα με έγκυρες και διασταυρωμένες πληροφορίες, έχουν κατά καιρούς δημιουργηθεί προβλήματα με τη σίτιση των μεταναστών από μια από τις τρεις εταιρείες. Κατά έναν περίεργο τρόπο, όμως, αντί η συγκεκριμένη εταιρεία να αποκλειστεί, συνεχίζει να σιτίζει τους μετανάστες.

¹²⁹ <http://www.emprosnet.gr/article/53830-gastrenteritides-kai-diamartyries>

Το πρώτο διάστημα που άρχισε να λειτουργεί το Κέντρο, είχαν παρατηρηθεί δύο κρούσματα γαστρεντερίτιδας. Ακολούθησαν συστάσεις από τα αρμόδια στελέχη της Αστυνομίας προς τους υπευθύνους του Κέντρου, καθώς ανέκυπτε ζήτημα που είχε να κάνει με την υγεία των ανθρώπων, και έκτοτε, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, δεν παρατηρήθηκε ανάλογο περιστατικό.

Όμως, εμφανίζονταν κατά καιρούς διάφοροι άλλοι προβληματισμοί που είχαν να κάνουν με την ποιότητα και την ποσότητα του προσφερόμενου φαγητού, πάντα από την ίδια εταιρεία. Να σημειωθεί εδώ ότι ενώ υπήρχε συγκεκριμένο πρόγραμμα σίτισης, η εταιρεία παράλλασσε αρκετά συχνά το μενού, ενώ σύμφωνα με τις διαμαρτυρίες των μεταναστών, δεν ήταν μαγειρεμένο το ίδιο καλά με το φαγητό των υπόλοιπων εταιρειών.

Ας σημειωθεί ότι οι μετανάστες σε ένδειξη διαμαρτυρίας αρνήθηκαν να παραλάβουν το φαγητό, πετώντας το μάλιστα όλο στα σκουπίδια. Να σημειωθεί ότι δεν ήταν η πρώτη φορά που αρνήθηκαν να φάνε το φαγητό της συγκεκριμένης εταιρείας.

Κι ενώ άμεσα η εταιρεία εισπράττει 5,85 ευρώ από το Ελληνικό Κράτος ημερησίως για τη σίτιση του κάθε φιλοξενούμενου μετανάστη, οι αρμόδιες υπηρεσίες αρκούνται σε... συστάσεις! Παρά τις οποίες, και πάλι, η πολύ κακή κατάσταση συνεχίζεται.

Να θυμίσουμε ότι όσον αφορά στο θέμα της σίτισης των μεταναστών, αυτό διευθετήθηκε λίγες μόλις μέρες πριν ανοίξει τις πύλες του το Κέντρο.

Τα στελέχη της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λέσβου είχαν επικοινωνήσει με τους αρμοδίους του Επιμελητηρίου Λέσβου προκειμένου να έρθουν σε επαφή με εταιρείες εστίασης που συμπεριλαμβάνονταν στη λίστα των μελών του και να ζητήσουν προσφορές σχετικές με τη σίτιση των προσφύγων. Η κάθε εταιρεία που θα αναλάμβανε τη σίτιση, θα έπρεπε να φτιάχνει πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό γεύμα για τους μετανάστες που ζούσαν στο Κέντρο.

Για κάθε άτομο που σιτίζει η εταιρεία την ημέρα, αμείβονται με το ποσό των 5,85 ευρώ, όσα δηλαδή χρήματα δίνονται στην Αστυνομία για τη σίτιση των μεταναστών-προσφύγων που κρατούνται στη Διεύθυνση ή στα αστυνομικά τμήματα του νησιού.

3) Καρκινοπαθείς πρόσφυγες μένουν χωρίς ιατρική φροντίδα λόγω έλλειψης πόρων, προειδοποιεί η Ύπατη Αρμοστεία

Ο αριθμός των προσφύγων που πάσχουν από καρκίνο κατακλύζει τα συστήματα υγείας στην Ιορδανία και τη Συρία, προειδοποιεί κορυφαίος ιατρικός εμπειρογνώμονας της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.), γεγονός που αναγκάζει την Υ.Α. και τους εταίρους της να παίρνουν δύσκολες αποφάσεις ως προς το ποιος θα λάβει ιατρική φροντίδα και ποιος όχι¹³⁰.

¹³⁰ <http://www.unhcr.org/cancer/>

Σε μια νέα έρευνα που δημοσιεύθηκε την Κυριακή 25 Μαΐου 2014 στο ιατρικό περιοδικό *The Lancet Oncology*, ο Δρ. Paul Spiegel κατέγραψε εκατοντάδες πρόσφυγες στην Ιορδανία και τη Συρία, οι οποίοι δεν δέχθηκαν θεραπεία για τον καρκίνο λόγω περιορισμένων πόρων, και έκανε λόγο για την ανάγκη να ληφθούν επείγοντως νέα μέτρα για την καταπολέμηση του καρκίνου στις ανθρωπιστικές κρίσεις.

«Μπορούμε να φροντίσουμε όλους τους ασθενείς με ιλαρά, αλλά όχι όλους όσους έχουν καρκίνο», επισημαίνει ο Δρ. Spiegel. «Αναγκαζόμαστε να διώχνουμε καρκινοπαθείς με κακές προγνώσεις επειδή η φροντίδα τους θα είναι πολύ ακριβή. Έχοντας χάσει τα πάντα στην πατρίδα τους, οι ασθενείς με καρκίνο έρχονται αντιμέτωποι με ακόμα μεγαλύτερα βάσανα στο εξωτερικό – συχνά με τεράστιο συναισθηματικό και οικονομικό κόστος για τις οικογένειές τους.»

Η έρευνα του *The Lancet Oncology* – η οποία εξετάζει πρόσφυγες στην Ιορδανία και τη Συρία κατά τη χρονική περίοδο 2009-2012 – αναφέρει ότι ο αριθμός των καταγεγραμμένων περιπτώσεων προσφύγων με καρκίνο στην περιοχή αυξήθηκε επειδή αυξήθηκαν οι πρόσφυγες συνολικά αλλά και επειδή όλο και περισσότεροι εγκαταλείπουν χώρες μεσαίου εισοδήματος όπως η Συρία. Ο καρκίνος, επιπλέον, είναι ένα θέμα που έχει αρχίσει να διογκώνεται στους πρόσφυγες που προέρχονται από χώρες χαμηλού εισοδήματος, όπου παραδοσιακά δινόταν έμφαση στις μολυσματικές ασθένειες και στον υποσιτισμό.

Η πιο κοινή μορφή καρκίνου στους πρόσφυγες είναι ο καρκίνος του μαστού, που αντιστοιχεί στο ένα τέταρτο σχεδόν όλων των αιτήσεων στην Ιορδανία στην «Επιτροπή Εξειδικευμένης Φροντίδας» της Υ.Α. (Exceptional Care Committee – ECC), η οποία αποφασίζει εάν θα χρηματοδοτήσει ακριβές θεραπείες.

Στην Ιορδανία, για παράδειγμα, η ECC μπόρεσε να εγκρίνει μόνο 246 από τις 511 αιτήσεις προσφύγων για θεραπεία καρκίνου (δηλαδή μόλις το 48%), την περίοδο 2010 – 2012. Ο κύριος λόγος άρνησης ήταν η κακή πρόγνωση, δηλαδή το γεγονός ότι οι ασθενείς είχαν ελάχιστες πιθανότητες ανάκαμψης, και έτσι η επιτροπή αποφάσιζε ότι ήταν προτιμότερο να διαθέσει το περιορισμένο χρηματικό ποσό που είχε σε άλλους ασθενείς.

Σε σπάνιες περιπτώσεις, η ECC αναγκάζεται να απορρίψει ακόμα και ασθενείς με καλή πρόγνωση, καθώς η θεραπεία που απαιτείται είναι πολύ ακριβή. Ο Δρ. Adam Musa Khalifa, ένας γιατρός της Ύπατης Αρμοστείας που είναι μέλος της ECC στη Συρία, θυμάται την περίπτωση μιας μητέρας με δύο παιδιά από το Ιράκ, η οποία έπασχε από μια σπάνια μορφή καρκίνου του μαστού. Η γυναίκα αναγκάστηκε να διακόψει τη θεραπεία της στο Ιράκ λόγω μη ασφαλών συνθηκών, αλλά η θεραπεία της ήταν υπερβολικά ακριβή για να τη συνεχίσει στη Συρία.

Το κόστος μιας θεραπείας για τον καρκίνο μπορεί να φτάσει σε ορισμένες περιπτώσεις το ποσό των 21.000 δολαρίων.

«Ερχόμαστε αντιμέτωποι με μια τρομερή απόφαση ως προς το ποιον να βοηθήσουμε» λέει ο Δρ. Khalifa. «Ορισμένοι ασθενείς έχουν μια καλή πρόγνωση, αλλά το κόστος της θεραπείας τους είναι πολύ υψηλό. Αυτές οι αποφάσεις μάς επηρεάζουν όλους ψυχολογικά.»

Τα κρατικά συστήματα υγείας στη Συρία και την Ιορδανία έχουν κατακλυστεί από κόσμο και οι ιδιωτικές εγκαταστάσεις αποδεικνύονται ανεπαρκείς. Διεθνείς οργανισμοί βοηθούνε στην επέκταση των εγκαταστάσεων και πληρώνουν για προσωπικό και φάρμακα αλλά αυτό δεν επαρκεί, όπως προειδοποιεί η έρευνα.

Πρόσφυγες με καρκίνο αναγκάζονται συχνά να διακόπτουν τις θεραπείες τους λόγω της ανασφάλειας που επικρατεί στην πατρίδα τους. Για παράδειγμα, στη Συρία, πολλά νοσοκομεία έχουν καταστραφεί ή έχουν κλείσει και οι γιατροί έχουν εγκαταλείψει τη χώρα.

«Η έρευνα του Lancet δεν αφήνει περιθώρια αμφιβολίας ότι ο καρκίνος αποτελεί σημαντικό πρόβλημα υγείας για τους πρόσφυγες» αναφέρει ο Δρ. Spiegel. «Πρέπει να βρούμε καλύτερους τρόπους, μαζί με τις χώρες υποδοχής, να χρηματοδοτήσουμε την πρόληψη και τη θεραπεία.»

Νέες προσεγγίσεις θα μπορούσαν να περιλάβουν εκστρατείες ενημέρωσης μέσω κινητής τεχνολογίας και διαδικτύου που να δίνουν έμφαση στην πρόληψη, καθώς και νέα χρηματοδοτικά μοντέλα όπως το “crowd-funding” και πιθανόν ιατρική ασφάλιση. Οποιοδήποτε νέο μέτρο θα πρέπει να αφορά τα συστήματα ιατρικής περίθαλψης στις χώρες ασύλου ως σύνολο, ώστε να αποφευχθούν τυχόν ανισότητες μεταξύ κοινοτήτων υποδοχής και προσφύγων.

4) Κραυγή αγωνίας Ρομά γονέων από την Γαστούνη για κίνδυνο από σοβαρό πρόβλημα υγείας του 15 ημερών μωρού τους

Σε δεινή θέση βρέθηκαν στις 21 Αυγούστου 2014 οι γονείς Ιωάννης Σιούτας και Θεοδώρα Παναγιωτοπούλου, ενός βρέφους 15 ημερών, που γεννήθηκε με σοβαρό πρόβλημα στην καρδιά και πρέπει να χειρουργηθεί επειγόντως γιατί κινδυνεύει να χάσει την ζωή του¹³¹. Οι άνθρωποι αυτοί είναι Ρομά, που διαμένουν στην Γαστούνη και από την στιγμή που διαπιστώθηκε ότι το μωρό που έφεραν στον κόσμο αντιμετωπίζει τόσο σοβαρό πρόβλημα υγείας, δίνουν αγώνα να το σώσουν. Αμέσως μετά την γέννησή του το παιδί μεταφέρθηκε σε νοσοκομείο της Πάτρας, όπου οι γιατροί διέγνωσαν σοβαρή καρδιοπάθεια. Κρίθηκε ότι έπρεπε να διακομιστεί στην Αθήνα, πράγμα που έγινε.

Πρώτα στο νοσοκομείο Παίδων «Α. Κυριακού» και στην συνέχεια στο «Αγία Σοφία». Εκεί οι γονείς – σύμφωνα με όσα υποστηρίζουν σε εξώδικο που έστειλαν στον διοικητή και στον διευθυντή της Παιδοκαρδιοχειρουργικής κλινικής και κοινοποίησαν στο γραφείο του πρωθυπουργού, στον υπουργό Υγείας και στον Εισαγγελέα - βρέθηκαν με την απροθυμία των γιατρών να χειρουργήσουν το νεογνό. Στο μεταξύ, όπως λένε, κάθε ημέρα που περνά είναι καθοριστική για την έκβαση της μάχης που δίνει για την ζωή του ο οργανισμός του νεογνού. Η χειρουργική επέμβαση είναι επείγουσα και δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για χάσιμο χρόνου. Οι γονείς εκτέμπουν σήμα κινδύνου και ζητούν βοήθεια από το κράτος και τα θεσμοθετημένα όργανά του και φορείς. Καλούν δε τα μέσα μαζικής επικοινωνίας να δημοσιοποιήσουν το πρόβλημα με σκοπό να ασκηθεί πίεση στους αρμοδίους, από την κοινωνία.

¹³¹ <http://www.aftodioikisi.gr/dimoi/kravgi-agonias-goneon-apo-tin-gastouni-kindinevei-to-15-imeron-moro-tous-kai-oi-giatroi-den-to-xeirourgoun>

Το πλήρες κείμενο του εξωδίκου που έστειλαν οι γονείς στον πρωθυπουργό και στους προαναφερόμενους κρατικούς φορείς, έχει ως εξής:

«Το παιδί μας - νεογνό άρρεν αβάπτιστο - γεννήθηκε προ 15 ημερών (3 Αυγούστου 2014), εισήλθε εσπευσμένα στο Νοσοκομείο Πατρών, όπου διαγνώστηκε επείγουσα καρδιοπάθεια, οπότε διακομίστηκε στις 13/8/14 στο Νοσ. Παίδων "Π. και Α. Κυριακού". Από εκεί στις 14-8-2014 μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο "ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ" με διάγνωση:" I51.8 Άλλες ασαφώς καθοριζόμενες καρδιοπαθειες. Πιθανή ανώμαλη εκβολή πνευμονικών φλεβών - Προς καθετηριασμό". Την ίδια ημέρα (14/8) του έγινε καθετηριασμός στο "Αγία Σοφία" και το παιδί παραμένει στην Μονάδα Εντατικής του ίδιου νοσοκομείου με διάγνωση "Ολική ανώμαλη εκβολή πνευμονικών φλεβών, υποδιαφραγματικού τύπου". Παρόλο που η διάγνωση δείχνει το κατεπείγον του περιστατικού, εσείς κύριε Κ., ως Συντονιστής – Διευθυντής, αρνείστε να χειρουργήσετε το παιδί μας, επικαλούμενος διάφορες ελλείψεις σε μηχανήματα και προσωπικό επειδή οι άλλοι καρδιοχειρουργοί είναι σε αργία. Επειδή εσείς κ. Π. δεν έχετε κάνει απολύτως τίποτα προκειμένου να γίνει το χειρουργείο. Επειδή είναι κατεπείγουσα ανάγκη να γίνει το χειρουργείο ΑΜΕΣΑ, ΣΗΜΕΡΑ ΑΚΟΜΗ, όσο το παιδί είναι ακόμα σε σταθερή κατάσταση. Επειδή η αναμονή ακόμη και για μία ή και δύο μέρες ΕΙΝΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ για το παιδί μας. Επειδή το γεγονός ότι εμείς είμαστε Ρομά και το παιδί μας είναι ανασφάλιστο δεν σημαίνει ότι πρέπει να το αφήσετε να πεθάνει αβοήθητο. Επειδή ΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ έχετε όλη την ποινική και αστική ευθύνη σε περίπτωση θανάτου του παιδιού μας, ενόσω παραμένει ανεγγχείριστο. ΖΗΤΟΥΜΕ Να κάνετε ΣΗΜΕΡΑ το χειρουργείο του παιδιού μας κι αν αυτό δεν είναι εφικτό στο δικό σας νοσοκομείο, τότε να ΠΑΡΑΠΕΜΨΕΤΕ ΑΜΕΣΩΣ το περιστατικό σε οποιοδήποτε άλλο νοσοκομείο, δημόσιο ή ιδιωτικό ώστε να γίνει κατεπειγόντως η επέμβαση».

5) Κρούσματα φυματίωσης σε Αφρικανές ιερόδουλες στην Πάτρα

Έντονη αναστάτωση προκάλεσε στις υπηρεσίες υγείας της Πάτρας μέσα στο 2014 η εμφάνιση κρουσμάτων φυματίωσης σε γυναίκες από την Αφρική , οι οποίες ασκούν το τελευταίο διάστημα παράνομη πορνεία σε διάφορα σημεία της Πάτρας¹³².

Οι πρώτες αναφορές στις 14/6/2014 λόγο για τέσσερα περιστατικά τα οποία πριν από τέσσερα εικοσιτετράωρα προωθήθηκαν από το Νοσοκομείο «Άγιος Ανδρέας' στο νοσημάτων θώρακος μετά τον πρώτο έλεγχο που τους έγινε. Για το ένα από αυτά το αποτέλεσμα ήταν θετικό ενώ για τα άλλα τρία διενεργήθηκαν περαιτέρω εξετάσεις .

Η εξέλιξη αυτή φέρνει στο προσκήνιο το σοβαρό πρόβλημα που υπάρχει με την ανεξέλεγκτη και χωρίς υγειονομική κάλυψη έκρηξη του αγοραίου έρωτα στην Πάτρα και έρχεται να επαληθεύσει υγειονολόγους αλλά και τους εμπλεκόμενους με τη λειτουργία φορέων δημόσιας υγείας στην περιοχή,

¹³² <http://www.patrastimes.gr/arthro.php?id=63799>

που δηλώνουν πως το πρόβλημα τόσο της μετανάστευσης χωρίς υποστηρικτικές δομές, όσο και της πορνείας, αποτελεί υγειονομική βόμβα για την Πάτρα και την ευρύτερη περιοχή.

6) Περιστατικά φυματίωσης στο Αστυνομικό Τμήμα Πατησίων

Μεγάλη ανησυχία προκάλεσαν στις 15/10/2014 σε κρατούμενους και αστυνομικούς τα κρούσματα φυματίωσης που παρουσιάστηκαν στο Αστυνομικό Τμήμα Πατησίων¹³³.

Δύο κρατούμενοι που είχαν νοσήσει μεταφέρθηκαν εσπευσμένα στο νοσοκομείο. Ταυτόχρονα, τουλάχιστον οκτώ αστυνομικοί και άλλοι πέντε κρατούμενοι στο ΑΤ Πατησίων βρέθηκαν θετικοί σε εργαστηριακό έλεγχο μαντού.

Οι τελευταίοι λαμβάνουν ήδη προληπτική φαρμακευτική αγωγή, ενώ για να διαπιστωθεί εάν έχουν νοσήσει υποβάλλονται σε περαιτέρω ιατρικό και ακτινολογικό έλεγχο. Με ανακοίνωσή της η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Αθηνών τονίζει ότι «τα Αστυνομικά Τμήματα και οι χώροι προαναχωρησιακής κράτησης αποτελούν ωρολογιακή υγειονομική βόμβα που είναι έτοιμη να εκραγεί με θύματα τους συναδέλφους μας και τις οικογένειές τους».

«Έχουμε κατά καιρούς τονίσει με όλους τους τρόπους ότι τα Αστυνομικά Τμήματα δεν είναι φυλακές ψυχών και ούτε χώροι κράτησης ακόμα και ποινικών κρατουμένων για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Έχουμε επισημάνει ότι οι χώροι των αστυνομικών καταστημάτων έχουν ορισμένες αντοχές και συγκεκριμένη επάρκεια κράτησης ανθρώπων, η οποία όμως συνεχώς υπερβαίνεται» τονίζει.

7) Ανήλικος Σύριος πρόσφυγας με προβλήματα υγείας μεταφέρθηκε με χειροπέδες στα δικαστήρια

Στις 16/10/2014 ανήλικος Σύριος πρόσφυγας με σοβαρά προβλήματα υγείας καταδικάστηκε από το δικαστήριο της Μυτιλήνης σε 7 χρόνια φυλάκιση ως διακινητής μεταναστών¹³⁴. Μάρτυρες υπεράσπισης ήταν οι συγγενείς του που ήρθαν στη Μυτιλήνη από την Αθήνα και την Σουηδία. Το δικαστήριο όμως δέχτηκε τα "παραμύθια" των λιμενικών όπως καταγγέλλουν από το "Το χωριό του ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ".. Με χειροπέδες οδηγήθηκε στα δικαστήρια , και επίσης με χειροπέδες στο νοσοκομείο..

Τα στοιχεία που τον οδήγησαν στη φυλακή είναι οι μαρτυρίες δύο λιμενικών και ένα χαρτί-φάντασμα που δεν κατατέθηκε ποτέ στο δικαστήριο.

Στις 2 Μαΐου 2014, ο 17χρονος Μοχάμεντ Ραμπία Αμπάς Ισμαήλ συνελήφθη από άνδρες του Λιμενικού Μυτιλήνης, οδηγήθηκε σε ανάκριση και στη συνέχεια στις φυλακές ανηλίκων.

¹³³ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231356132>

¹³⁴ <http://www.lesvosnews.net/articles/news-categories/koinonia/fotografia-ntokoymento-katadikasan-aniliko-me-provlima-ygeias--7>

Ο 17χρονος ξεκίνησε, σύμφωνα με τους συγγενείς του, το ταξίδι του μαζί με τον θείο και τα αδέρφια του από τη Συρία. Προσπαθούσε να μπει μέσω Τουρκίας με λέμβο στη θαλάσσια περιοχή της Λέσβου, με τελικό προορισμό τη Σουηδία, όπου τον περίμεναν οι συγγενείς του.

Οι δύο λιμενικοί ισχυρίστηκαν ότι είδαν τον 17χρονο να σκίζει τη βάρκα, κάτι που ο ίδιος το αρνείται. Ο ένας από τους δύο άνδρες του Λιμενικού ισχυρίστηκε, επίσης, ότι είδε τον 17χρονο να σκίζει ένα χαρτί και να το πετά στη θάλασσα. Ο μάρτυρας είπε ότι μάζεψε τα κομμάτια που είχαν πέσει στη θάλασσα, τα ένωσε και αναγνώρισε οδηγίες στα αγγλικά από διακινητή. Όταν όμως του ζητήθηκε από το δικαστήριο να δείξει το στοιχείο αυτό, ο λιμενικός απάντησε ότι το ξαναπέταξε στη θάλασσα.

Ο 17χρονος αρνήθηκε το συμβάν, αλλά και επισήμανε πως δεν γνωρίζει αγγλικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι για τη συγκεκριμένη υπόθεση έχει καταδικαστεί σε 22 χρόνια κάθειρξη σύρος πρόσφυγας που συνελήφθη να οδηγεί τη βάρκα. Ο Μοχάμεντ Ραμπία Αμπάς Ισμαήλ έχει προβλήματα με το σάκχαρο και αρκετές φορές λιποθύμησε μέσα στο δικαστήριο. Όπως καταγγέλλουν συγγενείς του, κατά την κράτησή του στις φυλακές ανηλίκων ουδέποτε μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο για να του παρασχεθεί ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

8) Θάνατος μετανάστη στο κέντρο κράτησης της Αμυδαλέζας λόγω έλλειψης ιατρικής φροντίδας

«Αβοήθητος και χωρίς καμία ανταπόκριση από τους φύλακες στις επανειλημμένες εκκλήσεις για μετάβαση σε νοσοκομείο», πέθανε Πακιστανός κρατούμενος στο κέντρο κράτησης μεταναστών της Αμυδαλέζας, κατήγγειλε στις 17-12-2014 η βουλευτής της ΔΗΜΑΡ Μαρία Γιαννακάκη. Συγκεκριμένα, σε ανακοίνωσή της η κ. Γιαννακάκη ανέφερε τα εξής¹³⁵:

«Ο πακιστανός κρατούμενος, που φέρεται να κακοποιήθηκε προ μηνών στο Κέντρο Κράτησης Κορίνθου, με αποτέλεσμα να υποστεί μοιραία για την υγεία του τραύματα και να εκπνεύσει προ ημερών στην Αμυδαλέζα, αβοήθητος και χωρίς καμία ανταπόκριση από τους φύλακες στις επανειλημμένες εκκλήσεις του για μετάβαση σε νοσοκομείο, αποτελεί άλλο ένα αποτρόπαιο δείγμα του πώς η Ελληνική Πολιτεία και το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη αντιμετωπίζουν το ζήτημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών.

Στο κατ' ευφημισμόν Κέντρο «Φιλοξενίας» της Αμυδαλέζας, οι συγκρατούμενοι του θανόντα ήδη βρίσκονται σε μαζική απεργία πείνας, ενώ πλείστα ερωτήματα προκαλεί η πληροφορία πως οι αστυνομικές αρχές ζήτησαν από την Πακιστανική Πρεσβεία να κρατήσει «χαμηλούς τόνους» για το συμβάν και το ότι ακριβής ημερομηνία και αίτια θανάτου δεν έχουν δοθεί.

Δυστυχώς, η απαθής στάση των αστυνομικών προς τις συνεχείς εκκλήσεις του κρατούμενου, που φέρονται να του απαντούσαν «να πεθάνεις, τι μας νοιάζει;», μας υπενθυμίζει την επιδεικτική αδιαφορία, ως προς την

¹³⁵ http://anemosantistasis.blogspot.gr/2014/11/blog-post_129.html

κοινοβουλευτική διαδικασία, του πολιτικού προϊσταμένου τους, που λάμπει δια της απουσίας του σε σειρά επίκαιρων ερωτήσεων που έχουμε καταθέσει αναφορικά με τις άθλιες συνθήκες κράτησης μεταναστών και της παράτυπης κράτησης των αιτούντων άσυλο. Υπενθυμίζουμε στον υπουργό Προστασίας του Πολίτη ότι η διαδικασία των Επίκαιρων Ερωτήσεων είναι κορυφαία στιγμή του κοινοβουλευτισμού και αποσκοπεί στον έλεγχο της κυβέρνησης προκειμένου να προλαμβάνονται περιστατικά που αποτελούν όνειδος για ένα κράτος Δικαίου».

B) Καλές πρακτικές

1) Περίθαλψη μεταναστών χωρίς χαρτιά με κοινοτικά κονδύλια

Ολοκληρώθηκε στις 29/4/2014 στην Αθήνα η άτυπη σύνοδος των Ευρωπαϊών υπουργών Υγείας¹³⁶. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα διαθέσει 3 δισ. ευρώ για ενσωμάτωση και ιατρικό έλεγχο των μεταναστών.

Την άντληση πόρων από τα κοινοτικά ταμεία για την κάλυψη της νοσηλείας παράτυπων μεταναστών, η οποία πέρυσι «κόστισε» συνολικά στα νοσοκομεία του ΕΣΥ 20 εκατ. ευρώ, θα επιδιώξει το υπουργείο Υγείας. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του υπουργείου Υγείας, την τελευταία δεκαετία, η περίθαλψη παράτυπων μεταναστών σε δημόσια νοσοκομεία κόστισε στο ΕΣΥ 150 εκατ. ευρώ.

Κατά την άτυπη σύνοδο υπουργών Υγείας της Ε.Ε. που ολοκληρώθηκε χθες στην Αθήνα και εστίασε στις επιπτώσεις της μετανάστευσης στα συστήματα υγείας των ευρωπαϊκών χωρών, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στο νέο ταμείο της Ε.Ε. για το άσυλο, τη μετανάστευση και την ένταξη των μεταναστών, με κονδύλι 3 δισ. ευρώ, και συμφώνησαν στην ανάπτυξη κατευθυντήριων οδηγιών για τον ιατρικό έλεγχο των μεταναστών που θα εφαρμόζονται σε όλες τις χώρες της Ε.Ε.

Σε συνέντευξη Τύπου που παρεχώρησαν ο επίτροπος για θέματα Υγείας και ο Έλληνας υπουργός Υγείας, ο υπουργός τόνισε ότι «βασικός στόχος της ελληνικής προεδρίας είναι να γίνει ακόμα περισσότερο συνείδηση ότι το ζήτημα της μετανάστευσης δεν μπορεί να αποτελεί πρόβλημα μιας μόνο χώρας». «Πρέπει να αυξηθούν τα κονδύλια προς τις χώρες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα διαχείρισης της μεταναστευτικής ροής και στα εθνικά συστήματα υγείας», πρόσθεσε. Τάχθηκε επίσης υπέρ του επαναπατρισμού των παράνομων μεταναστών και είπε χαρακτηριστικά πως

¹³⁶ <http://www.kathimerini.gr/764853/article/epikairothta/ellada/peri8alyh-paranomwn-metanastwn-me-koinotika-kondyilia>

«όσοι δεν είναι πρόσφυγες, και είναι στην Ελλάδα παράνομα, πρέπει να γυρίσουν στη χώρα τους».